

รายงานเศรษฐกิจและการเงิน

ปี 2548

www.bot.or.th

บริการข้อมูลอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง โทร. 0-2283-6789

สารบัญ

ภาคสรุป

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2548	1
------------------------	---

ภาวะเศรษฐกิจปี 2548

ภาคการเกษตร	5
ภาคอุตสาหกรรม	10
ภาคบริการ	12
ภาคการท่องเที่ยวและโรงแรม	12
ภาคอสังหาริมทรัพย์	14
ภาคการค้า	16
ภาคโทรคมนาคม	17
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน	18
การลงทุนภาคเอกชน	20
ภาวะแรงงาน	22
ระดับราคา	23
ภาคต่างประเทศ	25
ภาวะเศรษฐกิจโลก	25
การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน	27
หนี้ต่างประเทศ	32
การคลัง	33
ฐานะการคลังรัฐบาล	35
หนี้สาธารณะ	37
การเงินและอัตราแลกเปลี่ยน	38
ฐานะเงินและปริมาณเงิน	38
อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล	39
เงินฝากและสินเชื่อภาคเอกชนของระบบธนาคารพาณิชย์	41
การดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์	43
ตลาดทุน	44

นโยบายและมาตรการเศรษฐกิจสำคัญในปี 2548

มาตรการการเงิน	49
มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ย	49
มาตรการด้านตลาดการเงิน	51
มาตรการด้านการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	51
มาตรการด้านสินเชื่อ	52
มาตรการด้านการกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน	54
การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ	58
มาตรการการคลัง	60
มาตรการภาษี	60
มาตรการรายจ่าย	62
มาตรการรัฐวิสาหกิจ	64
มาตรการส่วนท้องถิ่น	65
มาตรการก่อหนี้และบริหารหนี้	66
มาตรการอื่นๆ	67
มาตรการอื่นๆ	68
มาตรการด้านการเกษตร	68
มาตรการด้านการค้า	70
มาตรการด้านอุตสาหกรรม	71
มาตรการด้านราคา	72
มาตรการด้านแรงงาน	72
มาตรการด้านการบริการ	73
มาตรการด้านตลาดทุน	75

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2548

การดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสำรองทางการและการพิมพ์ธนบัตร	81
การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ	81
การนำธนบัตรออกใช้	81
ฐานะทุนสำรองเงินตรา	82
การดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตร	82
กิจการธนาคาร	82
การจัดการเกี่ยวกับเงินสด	82
การเป็นศูนย์กลางการโอนเงิน	83
การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล	88
การเป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นๆ	88
การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ	90
การพัฒนาและส่งเสริมตลาดอนุพันธ์ทางการเงิน	91
กองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่สอง	91
กิจการในฐานะตัวแทนกระทรวงการคลัง	92
การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	92
ธุรกิจเงินตราต่างประเทศและฐานะของนิติบุคคลรับอนุญาต กิจการวิเทศธนกิจ	
บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน	93
การจัดการหนี้สาธารณะ	97
นโยบายการกำกับสถาบันการเงิน	101
การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน	110
การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ	112
สมาคมประชาชาติอาเซียน	112
ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ	113
ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก	113
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	113
ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	114
การส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	114
การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	116

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2548

ผลการดำเนินงานของสำนักงานภาค	119
สำนักงานภาคเหนือ	119
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	120
สำนักงานภาคใต้	122
งานด้านวางแผน	123
การบริหารความเสี่ยง	124
การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน	124
การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	125

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	129
----------------------------	-----

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชี	133
งบดุล	134
บัญชีกำไรขาดทุน	136
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	137
งบกระแสเงินสด	138
หมายเหตุประกอบงบการเงิน	140

การบริหารและการพนักงาน

โครงสร้างองค์กรและระบบงาน	151
สถานะด้านกำลังคน	152
การบริหารทรัพยากรบุคคล	152
คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย	154
ผู้บริหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย	155
ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย	160

ภาคสรุป

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2548

เศรษฐกิจไทยในปี 2548 ชะลอตัวลงจากปี 2547 โดยในปีนี้ เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับปัจจัยลบหลายประการ ทั้งจากปัญหาภัยแล้ง เหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ การระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกรอบใหม่ รวมทั้งปัจจัยลบภายนอกจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น และทิศทางอัตราดอกเบี้ยขาขึ้น อย่างไรก็ตาม พื้นฐานเศรษฐกิจที่ดีและความสามารถในการปรับตัวต่อปัจจัยลบดังกล่าว ทำให้การเติบโตและเสถียรภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ โดยแรงขับเคลื่อนยังคงมาจากอุปสงค์ภายในประเทศ และบางส่วนจากการส่งออกที่ปรับตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี

ในภาคเกษตร รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลหลักในปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 20.2 เทียบกับร้อยละ 17.0 ในปีก่อน จากปัจจัยด้านราคาเป็นสำคัญ ขณะที่ผลผลิตพืชผลหลักหดตัวลงจากปีก่อนจากปัญหาภัยแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาวบน้ำท่วมในภาคใต้ ส่วนการผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2548 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงจากปีก่อน โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ขณะที่กลุ่มสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออกยังคงขยายตัวสูง โดยดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ขยายตัวร้อยละ 9.2 ชะลอตัวจากร้อยละ 11.5 ในปีก่อน แต่อย่างไรก็ตาม อัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยยังคงเพิ่มสูงขึ้น โดยอยู่ที่ระดับร้อยละ 72.6 เทียบกับร้อยละ 70.7 ในปี 2547 ด้านภาคบริการ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยรวม และอัตราเข้าพักโรงแรมเฉลี่ยปรับตัวลดลงจากปีก่อน โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน และปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สำหรับการบริโภคภาคเอกชนในปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 4.0 ชะลอตัวลงจากปีก่อน โดยเฉพาะการบริโภคสินค้าในกลุ่มสินค้าคงทน เนื่องจากผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง อัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยที่ปรับสูงขึ้นสอดคล้องกับดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนในปี 2548

ที่ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับปีก่อน ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 11.0 ชะลอตัวลงจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 16.3 โดยการลงทุนในหมวดก่อสร้างชะลอตัวตามภาวะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สอดคล้องกับดัชนีการลงทุนภาคเอกชนที่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงจากปีก่อนหน้า

ด้านการค้าระหว่างประเทศ การส่งออกในปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 15.0 ชะลอตัวจากร้อยละ 21.6 ในปีก่อน ขณะที่การนำเข้าขยายตัวในอัตราที่สูงใกล้เคียงกับปีก่อน โดยอยู่ที่ร้อยละ 26.0 เป็นผลจากการนำเข้าที่ขยายตัวสูงขึ้นมากในช่วงครึ่งปีแรก โดยเฉพาะการนำเข้าเหล็ก ทองคำ และน้ำมัน ส่งผลให้ดุลการค้าขาดดุล 8,578 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากที่เกินดุลในปีก่อน ส่วนดุลบริการ รายได้และเงินโอนเกินดุลลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบต่อเนื่องจากเหตุการณ์สึนามิที่ส่งผลกระทบต่อรายรับจากการท่องเที่ยว ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 3,714 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2548 จากที่เกินดุลติดต่อกันในช่วง 7 ปีที่ผ่านมา โดยมีการขาดดุลสูงในช่วงครึ่งแรกของปี และดุลบัญชีเดินสะพัดได้ปรับตัวดีขึ้นเป็นเกินดุลในช่วงครึ่งหลังของปี จากการส่งออกที่ปรับตัวดีขึ้น และการนำเข้าที่ชะลอตัว

สำหรับภาคการคลัง ในปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลดำเนินนโยบายงบประมาณแบบสมดุล โดยรายได้จัดเก็บรวมของรัฐบาลขยายตัวสูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ จากรายได้ภาษีที่ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเฉพาะภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับรายจ่ายรวมของรัฐบาลขยายตัวขึ้นเช่นกัน ตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายของรัฐบาล ทำให้ในปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลเกินดุลเงินสด 16.8 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ทางด้านภาคการเงิน อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินได้ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ได้เริ่มทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้เช่นกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการส่งผ่านนโยบายการเงินไปยังระบบธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ นโยบาย One Presence ภายใต้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่มีการควมรวมและ

ยกฐานะของบริษัทเงินทุนเป็นธนาคารพาณิชย์แห่งใหม่ มีส่วนทำให้อัตราการขยายตัวของเงินฝากและสิทธิเรียกร้องภาคเอกชนที่ประกอบด้วยสินเชื่อกภาคเอกชนและการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ขยายตัวแรงขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อหักผลดังกล่าวแล้วพบว่าสิทธิเรียกร้องภาคเอกชนขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับปี 2547 แต่ได้เริ่มปรับตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีตามภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ

ค่าเงินบาทเฉลี่ยทั้งปี 2548 อยู่ที่ 40.29 บาท ต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยในปีก่อนโดยค่าเงินบาทได้อ่อนค่าลงในช่วงครึ่งแรกของปีจากปัจจัยลบต่างๆ ทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ และได้กลับมาเคลื่อนไหวอย่างมีเสถียรภาพมากขึ้นในช่วงปลายปี โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญจาก (1) ตัวเลข GDP ในไตรมาสที่ 3 ของไทยซึ่งออกมาสูงกว่าคาดการณ์ (2) การแข็งค่าขึ้นของ

สกุลเงินในภูมิภาค และ (3) ความเชื่อมั่นต่อค่าเงินดอลลาร์ สหรัฐ. ที่ลดลง เนื่องจากตลาดคาดว่าวุฒิจริงการอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นของสหรัฐฯ ใกล้จะสิ้นสุดแล้ว

ทั้งนี้ ในปี 2548 เสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งเสถียรภาพในประเทศ และเสถียรภาพต่างประเทศ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 4.5 และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 1.6 ซึ่งอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังคงอยู่ในช่วงเป้าหมายที่ร้อยละ 0-3.5 ของกรอบนโยบายการเงิน ขณะที่อัตราการว่างงาน และหนี้สาธารณะอยู่ในระดับต่ำ สำหรับเสถียรภาพด้านต่างประเทศปรับตัวดีขึ้นเช่นกัน แม้ว่าดุลบัญชีเดินสะพัดในปีนี้จะขาดดุล แต่ในช่วงครึ่งหลังของปีดุลบัญชีเดินสะพัดได้กลับมาเกินดุลโดยตลอด ส่วนระดับหนี้ต่างประเทศปรับลดลงต่อเนื่อง และเงินสำรองระหว่างประเทศยังคงอยู่ในระดับสูง

แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2549

เศรษฐกิจไทยในปี 2549 มีแนวโน้มขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยมีข้อสมมติสำคัญ คือ (1) เศรษฐกิจโลกขยายตัวใกล้เคียงกับปีก่อน (2) ราคาน้ำมันดิบไม่แรงตัวเหมือนปีก่อน (3) ความเสี่ยงด้านอุปทาน เช่น ภัยแล้ง หวัดหนัก คลี่คลายลง และ (4) โครงการลงทุนภาครัฐที่มีแผนงานชัดเจนแล้วดำเนินการได้ตามปกติ ทั้งนี้ แรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญคาดว่าจะยังคงมาจากภาคการส่งออกสุทธิ โดยปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวดีตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าจะชะลอลงจากระดับที่สูงผิดปกติในปีก่อน สำหรับการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องจากกำลังการผลิตที่อยู่ในเกณฑ์สูง และผลประกอบการของภาคธุรกิจที่จะยังคงเป็นปัจจัยบวก ประกอบกับการลงทุนของภาครัฐที่คาดว่าจะยังขยายตัวในอัตราที่ใกล้เคียงกับในปี 2548 ตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายของรัฐบาล

ทางด้านมูลค่าการส่งออกสินค้า คาดว่ามีแนวโน้มจะชะลอลงตามราคาสินค้าออก สำหรับการส่งออกบริการ

โดยเฉพาะรายได้จากการท่องเที่ยวคาดว่าจะปรับตัวดีขึ้น ภายหลังจากผลกระทบจากภัยธรรมชาติในจังหวัดแถบชายฝั่งทะเลอันดามันได้เริ่มคลี่คลายลง ขณะที่มูลค่าการนำเข้าสินค้ามีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2548 ส่วนหนึ่งมาจากการนำเข้าที่สูงผิดปกติในปีก่อน และการชะลอของราคาสินค้านำเข้า อื่นๆ จากแนวโน้มการส่งออกสินค้าและบริการในปี 2549 ที่ขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าการนำเข้าสินค้าและบริการ ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2549 มีแนวโน้มขาดดุลลดลงจากปี 2548

สำหรับปัจจัยเสี่ยงต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป ในด้านต่างประเทศยังคงเป็นเรื่อง ภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก ความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลก และทิศทางอัตราดอกเบี้ยขาขึ้น ส่วนความเสี่ยงในประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน และภัยธรรมชาติต่างๆ

ภาวะเศรษฐกิจปี 2548

ภาคการเกษตร

ตารางที่ 1 : รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ

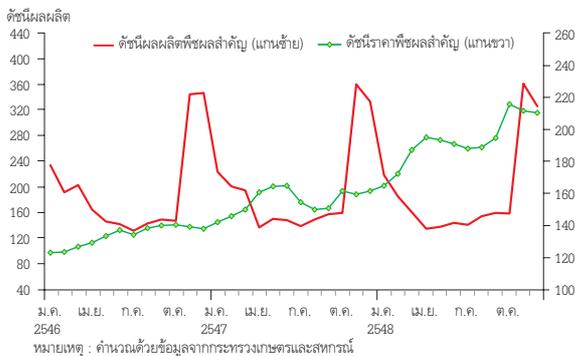
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	2547	2548				
		ทั้งปี	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
รายได้เกษตรกร	17.0	20.2	9.4	12.8	28.1	31.0
ผลผลิตพืชผล	0.5	-3.1	-8.8	-4.6	2.0	-0.9
ราคาพืชผล	16.4	24.1	19.9	18.3	25.6	32.2

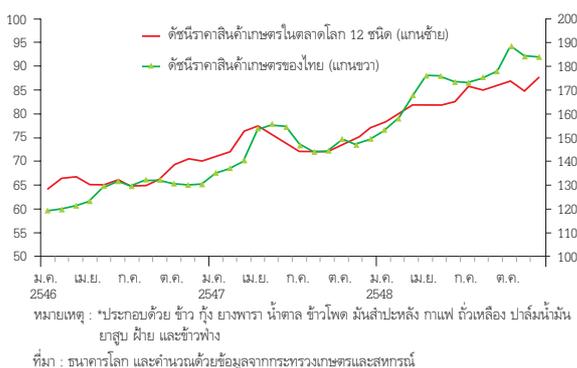
รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ

ดัชนีผลผลิตและราคาพืชผลสำคัญ

ดัชนีราคาสินค้าเกษตรของไทยและในตลาดโลก*

ภาพรวมปี 2548

รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญขยายตัวร้อยละ 20.2 เร่งตัวจากร้อยละ 17.0 ในปีก่อน จาก**ราคาพืชผลสำคัญ**ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.1 ซึ่งเป็นอัตราที่เร่งขึ้นมาก จากราคายางพารา มันสำปะหลัง ข้าวเปลือก และอ้อย ตามความต้องการจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ และผลจากอุปทานที่ลดลง แต่**ผลผลิตพืชผลสำคัญ**ลดลงร้อยละ 3.1 เนื่องจากผลต่อเนื่องจากภาวะภัยแล้งในปี 2547 ที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืช และภาวะอุทกภัยที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี โดยพืชผลที่มีผลผลิตลดลงได้แก่อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด และยางพารา

สำหรับรายได้เกษตรกรจากการทำปศุสัตว์ขยายตัวเพิ่มขึ้น เป็นผลจากปริมาณการผลิตไก่เนื้อและไข่ไก่เพิ่มขึ้นมากกว่าปีก่อน เพราะพื้นที่ตัวจากที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกเป็นครั้งแรก ประกอบกับ**ราคาสินค้าหมวดปศุสัตว์**เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2 โดยราคาไก่เร่งตัวขึ้นมาก ขณะที่ราคาสุกรชะลอลง เพราะในปีนี้การบริโภคเนื้อไก่ได้กลับเข้าสู่ภาวะปกติจึงทำให้ความต้องการในการบริโภคเนื้อหมูลดลง

ขณะที่รายได้จากการทำประมงชะลอตัวจากปีก่อน เป็นผลจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นต่ำลดลงมาก เพราะต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นตามราคาน้ำมันทำให้ชาวประมงออกหาปลาน้อยลง ขณะที่**ราคาสินค้าหมวดประมง**เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นในเกือบทุกสินค้ายกเว้นปู และปลาน้ำจืดที่ราคาลดลง สำหรับราคากุ้งขยายตัวดีในช่วงครึ่งหลังของปี ส่วนหนึ่งได้รับผลดีจากการที่สหภาพยุโรปได้ปรับลดภาษีนำเข้าให้แก่สินค้ากุ้งไทยเป็นการชั่วคราวตั้งแต่เดือนสิงหาคม ซึ่งส่งผลทำให้การส่งออกกุ้งในช่วงดังกล่าว ขยายตัวสูงมาก

ราคาสินค้าเกษตร (ที่สำคัญต่อเศรษฐกิจไทย 12 ชนิด) ในตลาดโลก เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.0 จากปีก่อน จากการเพิ่มขึ้น ของราคายางพารา และน้ำตาลทราย เป็นผลจากอุปทานในตลาดลดลง และอุปสงค์ยังมีต่อเนื่อง

สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ข้าวเปลือก ผลผลิตข้าวเปลือกอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีก่อน โดยผลผลิตข้าวนาปรังลดลง จากภาวะความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2547 และปริมาณฝนที่ตกในช่วงครึ่งปีแรกมีน้อย ขณะที่ผลผลิตข้าวนาปียังคง

เพิ่มขึ้น เพราะปริมาณฝนที่ตกมากขึ้นในช่วงครึ่งปีหลัง สำหรับราคาข้าวเปลือก ยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อน เนื่องจากทางการได้ปรับเพิ่มราคารับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2547/2548 และ 2548/2549 และราคารับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปีการผลิต 2548

ส่วนการส่งออกข้าวของไทยในปี 2548 มีปริมาณ 7.5 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 93,548 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 24.5 และ 13.7 ตามลำดับ เนื่องจากผลผลิตสำหรับการส่งออกมีจำกัด นอกจากนี้ ราคาข้าวของไทยก็อยู่ในระดับสูงกว่าคู่แข่งทำให้ผู้นำเข้าบางส่วนเปลี่ยนไปสั่งซื้อจากประเทศคู่แข่งแทน ทำให้ราคาส่งออกข้าวไทยที่เพิ่มขึ้นไม่สามารถชดเชยได้กับปริมาณส่งออกที่ลดลง จึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลง

มันสำปะหลัง ผลผลิตมันสำปะหลังลดลงร้อยละ 24.3 จากภาวะความแห้งแล้ง ถึงแม้จะมีการปลูกทดแทนแต่ก็ยังประสบปัญหาการขาดแคลนท่อนพันธุ์ อย่างไรก็ตาม คาดว่าผลผลิตมันสำปะหลังในปีเพาะปลูก 2548/2549 จะเพิ่มขึ้นจากปีเพาะปลูกก่อนร้อยละ 13.1 เนื่องจากผลของภัยแล้งดังกล่าวจะสิ้นสุดลงในปี 2548 ประกอบกับในปี 2548 ราคามันสำปะหลังอยู่ในเกณฑ์สูงจากความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงจูงใจให้เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังทดแทนพืชอื่นมากขึ้น

ยางพารา ผลผลิตยางพาราลดลงร้อยละ 1.3 จากภาวะความแห้งแล้งในช่วงต้นปี และในช่วงปลายปีมีฝนตกชุกจนเกิดอุทกภัยในภาคใต้ ทำให้เป็นอุปสรรคในการกรีดยางของเกษตรกร ปริมาณผลผลิตยางพาราที่ลดลง ประกอบกับอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศที่ยังมีต่อเนื่อง ส่งผลให้ระดับราคายางพารายังคงเพิ่มขึ้นในเกณฑ์สูงต่อเนื่องจากร้อยละ 18.4 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 17.1 ในปี 2548

อ้อย ผลผลิตอ้อยลดลงร้อยละ 29.0 เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตต่อไร่ลดลง เป็นผลจากภาวะความแห้งแล้งในปี 2547 และต่อเนื่องมาจนถึงกลางปี 2548 รวมทั้งต้นทุนค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ระดับราคาอ้อยขั้นต้นปีการเพาะปลูก 2547/2548 อยู่ในระดับต่ำไม่จูงใจ ทำให้เกษตรกรบางส่วนเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นแทน

โกโก้ แม้ว่าได้มีการระบาดของไข้หวัดนกอีกในปี 2548 แต่ผลกระทบมีไม่มากเมื่อเทียบกับปี 2547 เนื่องจากผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้หวัดนกมากขึ้น ทำให้กระทบต่อความเชื่อมั่นในการบริโภคเพียงระยะสั้น

เท่านั้น และผู้ประกอบการได้ปรับวิธีการเลี้ยงมาเป็นระบบปิดและเปลี่ยนมาส่งออกไก่แปรรูปทดแทนไก่สดแช่แข็ง ทำให้มีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

กุ้ง ผลผลิตกุ้งในปีนี้เป็นใกล้เคียงกับปีก่อน เพราะในปลายปีก่อนโรงเพาะฟักกุ้งได้รับความเสียหายจากธรณีพิบัติภัย รวมทั้งราคากุ้งในช่วงครึ่งปีแรกลดลงทำให้ไม่จูงใจเกษตรกรเพาะเลี้ยงกุ้ง และในช่วงปลายปีผลผลิตส่วนหนึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมในภาคใต้ อย่างไรก็ตามตั้งแต่สหภาพยุโรปได้ลดภาษีศุลกากรให้แก่สินค้ากุ้งไทยเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2548 ได้ทำให้การส่งออกในช่วงดังกล่าวขยายตัวสูงมากขณะที่ราคากุ้งปรับตัวดีขึ้นด้วย

แนวโน้มปี 2549

คาดว่ารายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ ยังคงขยายตัว จากปัจจัยทั้งด้านผลผลิตและราคา โดย **ผลผลิตพืชผลสำคัญ** ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง เพราะอุปสงค์ที่ยังคงอยู่ในระดับสูง และราคาในปีที่ผ่านมาจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น ประกอบกับสภาวะอากาศที่เอื้ออำนวย และปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำสำคัญของทั้งประเทศ ณ เดือนมกราคม 2549 มีมากกว่าปีก่อน สำหรับ **ราคาพืชผลสำคัญ** ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ได้แก่ ยางพารา และมันสำปะหลัง จากความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ราคาปศุสัตว์ มีแนวโน้มลดลง จากอุปทานของไก่เนื้อและไข่ไก่ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าปีก่อน เพราะผู้เลี้ยงไก่เนื้อและไข่ไก่ส่วนใหญ่ได้ปรับการเลี้ยงเข้าสู่ระบบฟาร์มปิดมากขึ้น ประกอบกับฐานราคาในปีก่อนอยู่ในระดับสูง ขณะที่ **ราคาประมง** คาดว่าจะเพิ่มขึ้น จากราคากุ้ง ตามอุปสงค์จากต่างประเทศประกอบกับสหภาพยุโรปได้คืนสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549

โดยรวม **ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย** มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอลง จากหมวดพืชผลสำคัญ และหมวดประมง ขณะที่หมวดปศุสัตว์คาดว่าจะหดตัวเล็กน้อย

ราคาสินค้าเกษตร (เฉพาะที่สำคัญต่อเศรษฐกิจไทย 12 ชนิด) ในตลาดโลก คาดว่ายังคงเพิ่มขึ้นจากราคายางพาราและน้ำตาลทราย เป็นสำคัญ จากอุปสงค์ที่ยังมีอยู่ต่อเนื่อง ประกอบกับอุปทานอ้อยที่ใช้ในการผลิตน้ำตาลทรายในประเทศผู้ผลิตบางรายลดลงเพราะประสบกับภัยธรรมชาติ และบางรายนำอ้อยไปผลิตเอทานอล

ตารางที่ 2 : เครื่องชี้ภาวะสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ^{1/}
(หน่วย : ล้านเมตริกตัน)

ผลผลิตภาคเกษตรของไทย	2544/45	2545/46	2546/47	2547/48 ^{P/}	Δ%	2548/49 ^{E/}	Δ%
ข้าวเปลือก	26.52	27.99	29.47	28.54	-3.2	29.91	4.8
นาปี	20.90	21.57	23.14	22.65	-2.1	23.39	3.3
นาปรัง ^{2/}	5.62	6.43	6.33	5.89	-7.0	6.52	10.7
ยางพารา	2.56	2.63	2.86	3.01	5.0	2.97	-1.3
ข้าวโพด	4.36	4.09	4.18	4.22	0.9	3.89	-7.8
มันสำปะหลัง	16.87	19.72	21.44	16.94	-21.0	19.16	13.1
อ้อย	62.64	77.56	67.92	52.24	-23.1	46.96	-10.1
ถั่วเขียว	0.24	0.22	0.18	0.16	-10.4	0.15	-3.0
ถั่วเหลือง	0.26	0.26	0.23	0.22	-5.6	0.22	1.6
ปาล์มน้ำมัน	4.10	4.00	4.90	5.18	5.7	5.00	-3.5
กาแฟ	0.05	0.05	0.06	0.06	-3.4	0.05	-23.2
ผลผลิตพืชผลสำคัญของโลก	2544/45	2545/46	2546/47	2547/48 ^{P/}	Δ%	2548/49 ^{E/}	Δ%
ธัญพืชรวม							
ผลผลิต	1,872.0	1,818.8	1,858.8	2,037.0	9.6	1,981.8	-2.7
การค้า	241.2	241.7	234.3	242.7	3.6	236.9	-2.4
ข้าว							
ผลผลิต	399.1	377.5	391.4	402.2	2.8	406.9	1.2
การค้า	27.8	27.6	27.1	28.3	4.3	26.1	-7.6
ข้าวโพด							
ผลผลิต	598.9	601.7	623.0	708.3	13.7	683.5	-3.5
การค้า	74.5	78.0	79.1	75.8	-4.2	75.4	-0.6
ถั่วเหลือง							
ผลผลิต	185.1	197.0	186.8	215.3	15.3	223.0	3.6
การค้า	53.4	61.2	55.9	65.2	16.6	66.8	2.6
ยางพารา							
ผลผลิต	7.2	7.5	8.0	8.7	8.4	9.0	3.1
การบริโภค	7.3	7.6	8.0	8.5	6.2	8.9	4.1

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

E/ ประมาณการ

1/ ตัวเลขประมาณการในเดือนธันวาคม 2548

2/ ผลผลิตปีเพาะปลูก 2548/2549 ของข้าวนาปรัง หมายถึง ผลผลิตระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2549 - 31 ธันวาคม 2549

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

World Production, Market and Trade Reports, Foreign Agriculture Service, United States Department of Agriculture
LMC Commodity Bulletin, December 2005

ตารางที่ 3 : ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้
(หน่วย : บาท/ตัน)

	2547	2548				
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผล*						
(2538 =100)	146.5	173.9	159.7	175.1	175.5	185.5
Δ%	14.8	18.7	16.1	13.2	21.0	24.7
ดัชนีราคาพืชผล*	154.5	191.7	173.9	192.2	189.5	211.4
Δ%	16.4	24.1	19.9	18.3	25.6	32.2
ข้าวหอมมะลิ	8,255	7,680	7,719	7,771	7,640	7,589
Δ%	10.4	-7.0	-12.8	-14.1	0.3	1.1
ข้าวเปลือกเจ้าชั้น 1 (5%)	5,585	6,662	6,484	6,675	6,710	6,779
Δ%	9.4	19.3	26.5	25.4	18.0	9.3
ยางพารา	44,567	52,190	41,544	47,809	59,808	59,599
Δ%	18.4	17.1	-2.1	0.1	32.6	38.7
ข้าวโพด	4,971	4,874	4,981	4,889	4,889	4,738
Δ%	11.0	-1.9	19.1	-22.1	0.6	3.7
มันสำปะหลัง	950	1,352	1,394	1,392	1,333	1,290
Δ%	9.1	42.3	81.8	60.2	26.8	15.9
ดัชนีราคาปศุสัตว์*	130.8	148.1	142.2	153.1	152.7	144.4
Δ%	19.3	13.2	20.9	5.9	13.6	14.0
ดัชนีราคาปลาและสัตว์น้ำ*	136.5	143.4	132.1	143.0	153.9	144.5
Δ%	5.8	5.0	-1.5	2.1	12.4	7.0
ดัชนีราคาไม้*	113.7	115.1	114.6	114.6	114.6	116.6
Δ%	4.5	1.2	3.2	0.0	0.0	1.8

หมายเหตุ : * ปี 2538 = 100

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ คำนวณจากข้อมูลราคาสินค้าเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และองค์การสะพานปลา

ตารางที่ 4 : ราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก *
(หน่วย : ดอลลาร์ สรอ./ตัน)

	2547	2548				
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคารวม						
(2538 = 100)	74.0	83.6	80.1	82.1	85.5	86.6
Δ%	11.1	13.0	9.4	8.7	18.5	15.3
ข้าวสาร 5%	238	286	290	292	282	282
Δ%	20.2	20.4	31.0	24.8	19.8	8.1
กุ้ง	10,221	10,338	10,296	10,472	10,279	10,307
Δ%	-10.7	1.1	-5.6	-3.1	8.0	6.7
ยางพารา	1,280	1,478	1,241	1,361	1,651	1,658
Δ%	21.2	15.5	-3.1	0.4	31.7	34.8
น้ำตาลทราย	158	218	196	193	220	263
Δ%	1.2	37.9	47.4	32.1	28.9	43.8
มันสำปะหลัง	126	138	147	140	135	132
Δ%	12.5	10.2	19.4	24.0	5.5	-4.8
ข้าวโพด	112	99	97	96	102	100
Δ%	6.1	-11.8	-20.9	-25.0	-0.4	5.8
ปาล์มน้ำมัน	471	422	413	422	415	438
Δ%	6.2	-10.3	-21.2	-15.2	-4.0	2.2

หมายเหตุ : * เฉพาะสินค้าเกษตร 12 ชนิด ที่มีผลต่อราคาสินค้าเกษตรไทย ได้แก่ ข้าว กุ้ง ยางพารา น้ำตาลทราย ข้าวโพด มันสำปะหลัง กาแฟ ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน ยาสูบ ฝ้าย และข้าวฟ่าง

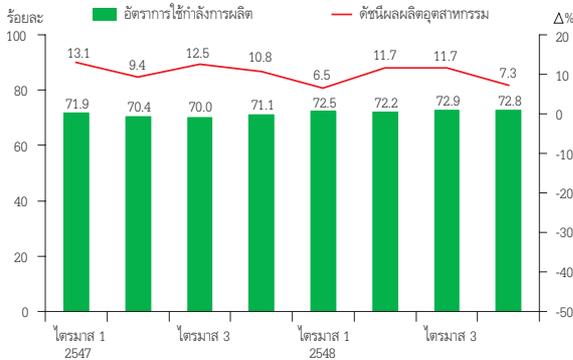
Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก คำนวณจากข้อมูลราคาสินค้าเกษตรของธนาคารโลก

ยกเว้นราคามันสำปะหลังคำนวณจากสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย (The Thai Tapioca Trade Association)

ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรม

ตารางที่ 5 : ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม*
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

อุตสาหกรรม	น้ำหนัก 2543	2546	2547	2548 ^P		
				ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
สิ่งทอ	12.23	4.7	6.6	2.9	2.0	2.4
อิเล็กทรอนิกส์	10.31	40.7	31.4	40.0	39.3	39.6
ปิโตรเลียม	9.48	4.4	8.4	2.2	-2.8	-0.4
ยานยนต์	6.85	32.5	20.4	2.1	10.3	6.3
อาหาร	6.82	16.5	-3.7	-1.9	6.8	1.7
เครื่องดื่ม	5.11	19.1	5.2	6.0	-0.5	2.8
เครื่องใช้ไฟฟ้า	5.05	7.1	8.8	1.5	2.2	1.8
เครื่องหนัง	2.79	-17.3	16.8	-8.6	-12.2	-10.2
ผลิตภัณฑ์เคมี	2.36	4.7	3.8	0.0	7.1	3.6
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	2.21	7.2	10.4	6.4	-12.7	-3.5
วัสดุก่อสร้าง	1.84	-2.2	10.5	14.2	8.5	11.3
อื่นๆ	10.62	4.6	3.3	6.7	2.3	4.4
รวม *	75.68	13.9	11.5	9.0	9.4	9.2

หมายเหตุ : * ครอบคลุมสินค้า 76 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75.7 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : การสอบถามผู้ประกอบการ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6 : อัตราการใช้กำลังการผลิต*
(หน่วย : ร้อยละ)

อุตสาหกรรม	เฉลี่ยปี 2538-2539	2546	2547	2548 ^P		
				ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
อิเล็กทรอนิกส์	77.1	78.0	65.0	64.4	69.4	66.9
ปิโตรเลียม	88.6	78.9	85.5	84.7	85.6	85.2
ยานยนต์	74.7	69.3	77.7	72.4	79.5	75.9
เครื่องดื่ม	69.0	48.4	60.1	67.6	65.5	66.5
เครื่องใช้ไฟฟ้า	87.1	56.5	61.5	75.4	79.9	77.7
อาหาร	40.4	56.6	54.1	59.4	48.5	54.0
เครื่องหนัง	-	52.4	61.2	62.1	47.8	55.0
ผลิตภัณฑ์เคมี	91.4	95.9	99.5	96.4	103.8	100.1
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	58.1	69.8	68.8	65.7	55.1	60.3
วัสดุก่อสร้าง	87.9	65.0	71.1	79.1	77.1	78.1
กระดาษ	77.6	89.8	87.4	93.3	92.7	93.0
ผลิตภัณฑ์ยาง	73.1	65.3	61.3	65.1	69.5	67.3
อื่นๆ	81.8	66.5	69.4	69.1	68.7	68.9
รวม *	76.7	68.9	70.7	72.3	72.8	72.6

หมายเหตุ : * ครอบคลุมสินค้า 69 รายการ คิดเป็นร้อยละ 59.1 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : การสอบถามผู้ประกอบการ และธนาคารแห่งประเทศไทย

การผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2548 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน โดยกลุ่มสินค้าที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศชะลอตัวลงมากตามภาวะเศรษฐกิจ ขณะที่กลุ่มสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออกยังขยายตัวในเกณฑ์สูง

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม¹ (Manufacturing Production Index: MPI) ในปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 9.2 ชะลอลงจากร้อยละ 11.5 ในปีก่อน ทั้งนี้ เป็นผลจากราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ย และต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มสูงขึ้น รวมทั้งการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้หลายอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง

อัตรการใช้กำลังการผลิต¹ (Capacity Utilization Rate) ของภาคอุตสาหกรรมโดยรวมในปี 2548 อยู่ที่ร้อยละ 72.6 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 70.7 ในปีก่อน

อุตสาหกรรมที่มีการผลิตลดลงและชะลอจากปีก่อน มีดังนี้

หมวดเครื่องหนัง การผลิตลดลง เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบที่มีคุณภาพและราคาสูง รวมทั้งสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดให้กับสินค้าจากประเทศจีนที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า ส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 61.2 ในปี 2547 มาอยู่ที่ร้อยละ 55.0 ในปี 2548

หมวดยาสูบ การผลิตลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการรณรงค์ของภาครัฐ โดยเฉพาะการห้ามแสดงบุหรี ณ จุดขาย และการปรับเพิ่มภาษีสรรพสามิตยาสูบจากร้อยละ 75 เป็นร้อยละ 79 ของราคาหน้าโรงงาน อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 60.7 ในปีก่อน มาอยู่ที่ร้อยละ 57.6 ในปี 2548

¹ ในเดือนธันวาคม 2548 ได้มีการปรับปรุงดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมและอัตราการใช้กำลังการผลิตตามผลการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมของ ธปท. รวมทั้งตัดกำลังการผลิตของโรงงานที่ไม่ได้ทำการผลิตเป็นเวลานานออกจากการคำนวณ

หมวดผลิตภัณฑ์เหล็ก การผลิตลดลงจากปีก่อน แม้จะยังขยายตัวในช่วงครึ่งแรกของปี แต่เป็นผลจากฐานที่ระยะเดียวกันปีก่อนมีการผลิตลดลงเนื่องจากทางการยกเลิกภาษีตอบโต้การทุ่มตลาดชั่วคราว แต่ในช่วงครึ่งปีหลังอุปสงค์ลดลงตามภาคการก่อสร้าง รวมทั้ง ความผันผวนของราคาวัตถุดิบเหล็กในตลาดโลก ประกอบกับผู้ผลิตมีสต็อกที่สะสมไว้มากในช่วงก่อนหน้านี้ สำหรับอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 68.8 ในปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 60.3 ในปี 2548

หมวดปิโตรเลียม ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน เนื่องจากการปิดซ่อมบำรุงโรงงานบางส่วนในช่วงต้นและปลายปี โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมอยู่ที่ร้อยละ 85.2 ในปี 2548 ใกล้เคียงกับร้อยละ 85.5 ในปีก่อน

หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง แม้จะชะลอลงจากปีก่อน แต่ยังขยายตัวร้อยละ 6.3 ตามการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์รถยนต์พาณิชย์ทั้งจากตลาดในประเทศและตลาดส่งออก ขณะที่การผลิตรถยนต์นั่งลดลง อันเป็นผลจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้นมาก และมีการออกรถรุ่นใหม่หรือรุ่นในปีนี้อัตราการใช้กำลังการผลิตในอุตสาหกรรมหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 75.9 ลดลงจากร้อยละ 77.7 ในปีก่อน

หมวดสิ่งทอ ขยายตัวร้อยละ 2.4 ชะลอลงจากปีก่อน โดยการผลิตสินค้าต้นน้ำ คือ เส้นใยประดิษฐ์ และการปั่นด้ายหดตัวจากปีก่อน เพราะผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเปลี่ยนไปใช้วัตถุดิบจากการนำเข้า เนื่องจากมีราคาถูกกว่าและต้องการสินค้าที่เฉพาะเจาะจง ขณะที่สินค้าปลายน้ำ ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปยังขยายตัวดี เพราะได้รับผลดีจากมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าสิ่งทอจากประเทศจีนของสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปเมื่อเดือนกรกฎาคม 2548

หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนใหญ่ผลิตเพื่อส่งออก ชะลอลงจากปีก่อน โดยเฉพาะการผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ ที่ลดลงตามอุปสงค์ของตลาดส่งออก และเนื่องจากตลาดมีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพสูงขึ้น อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 61.5 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 77.7

อย่างไรก็ตาม มีหลายอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้น ที่สำคัญ ได้แก่

หมวดอิเล็กทรอนิกส์ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยเฉพาะ Hard Disk Drive ตามอุปสงค์จากต่างประเทศ นอกจากนี้ การผลิตแผงวงจรรวม แม้จะชะลอลงบ้าง แต่ก็ยังขยายตัวในเกณฑ์สูง โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตในอุตสาหกรรมหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 66.9 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65.0 ในปีก่อน

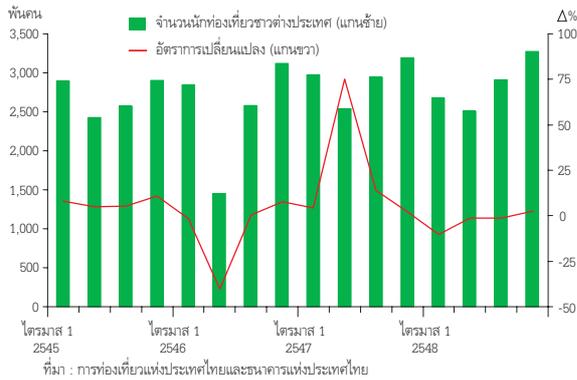
หมวดวัสดุก่อสร้าง ขยายตัวดี โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีแรก ตามอุปสงค์ในประเทศที่ยังมีต่อเนื่องจากโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ขณะที่ช่วงครึ่งปีหลังการผลิตชะลอลงตามการก่อสร้างทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ การส่งออกปูนซีเมนต์ยังขยายตัวดี ตามความต้องการจากประเทศสหรัฐอเมริกา เวียดนาม และบังกลาเทศ โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตในอุตสาหกรรมหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 78.1 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 71.1 ในปีก่อน

หมวดอาหาร การผลิตปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีหลัง ตามการผลิตอาหารทะเลกระป๋อง เนื่องจากได้รับผลดีจากการที่สหภาพยุโรปลดภาษีสินค้าประมงให้เทียบเท่า GSP ตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2548 โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้อยู่ที่ระดับร้อยละ 54.0 ใกล้เคียงกับปีก่อน

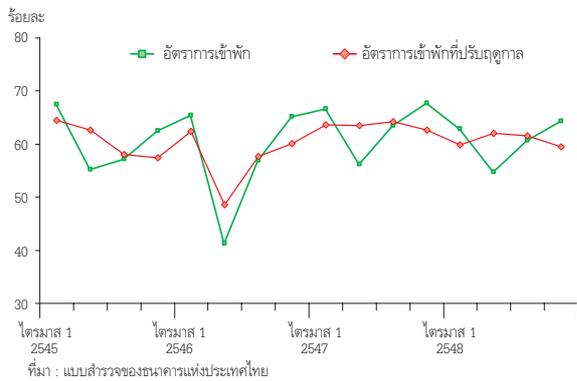
หมวดผลิตภัณฑ์ยาง ขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อน จากแรงจูงใจด้านราคาที่ปรับตัวสูงขึ้นมากจากปีก่อน อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 67.3 ในปี 2548 จากร้อยละ 61.3 ในปีก่อน

ภาคบริการ

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

อัตราการเข้าพักโรงแรม

ตารางที่ 7 : โครงสร้างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสัญชาติของนักท่องเที่ยว

ประเทศ	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		ส่วนแบ่งตลาด (%)	
	2547 ทั้งปี	2548 ทั้งปี	2547 ทั้งปี	2548 ทั้งปี
เอเชียตะวันออก	21.6	-7.6	52.2	49.9
- จีน	21.1	5.7	7.6	8.3
- ญี่ปุ่น	16.6	-1.1	12.0	12.3
- เกาหลี	26.4	-15.0	8.7	7.7
ยุโรป	13.1	-0.5	26.7	27.4
อเมริกา	21.9	0.0	7.8	8.1
อื่นๆ	30.7	6.7	13.3	14.6

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางผ่านท่าอากาศยานกรุงเทพและภูเก็ต)

ภาคการท่องเที่ยวและโรงแรม

ธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรมได้รับผลกระทบจาก

เหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2547 ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว กอปรกับได้รับปัจจัยลบจากสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยืดเยื้อ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปี 2548 ปรับลดลง โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสแรกที่ลดลงถึงร้อยละ 10.1 จากระยะเดียวกันปีก่อน อย่างไรก็ดี ภาวะการท่องเที่ยวโดยรวมได้เริ่มปรับตัวขึ้นเป็นลำดับตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 เป็นต้นมา

สำหรับการท่องเที่ยวในภาคใต้ค่อนข้างซบเซา และฟื้นตัวอย่างช้าๆ ทั้งนี้ เนื่องจากได้รับปัจจัยลบในหลายด้าน ได้แก่ (1) เหตุการณ์ภัยธรรมชาติบริเวณจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน (2) ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) เหตุการณ์วางระเบิดในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และ (4) ภาวะน้ำท่วมในหลายจังหวัดภาคใต้ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองภาคใต้ปรับลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนถึงร้อยละ 27.0

ทั้งปี 2548 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวน 11.4 ล้านคน หรือลดลงร้อยละ 2.5 จากปีก่อน สำหรับอัตราเข้าพักโรงแรมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 60.6 ปรับลดลงจากปีก่อนที่เฉลี่ยร้อยละ 63.5 ทั้งนี้ การปรับลดของอัตราการเข้าพักดังกล่าว ส่งผลให้ราคาห้องพักโดยเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นไม่มากนัก คิดเป็นอัตราขยายตัวร้อยละ 3.9 ขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวที่เป็นเงินตราต่างประเทศคิดเป็นมูลค่า 406.5 พันล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 0.7 จากปีก่อน

ทั้งนี้ โครงสร้างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของปี 2548 ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อนมากนัก โดยนักท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนสูงสุดยังคงเป็นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 49.9 ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กลุ่ม

ประเทศยุโรปและอเมริกาในสัดส่วนร้อยละ 27.4 และ 8.1 ตามลำดับ

สำหรับภาวะการท่องเที่ยวปี 2549 คาดว่ามีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นในทุกภาค โดยเฉพาะการท่องเที่ยวใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามัน เนื่องจากผลกระทบจาก

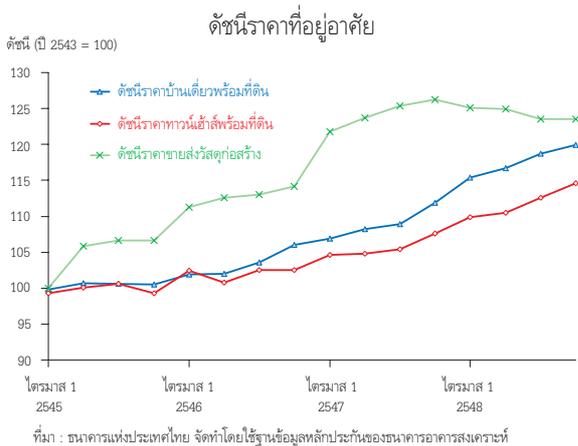
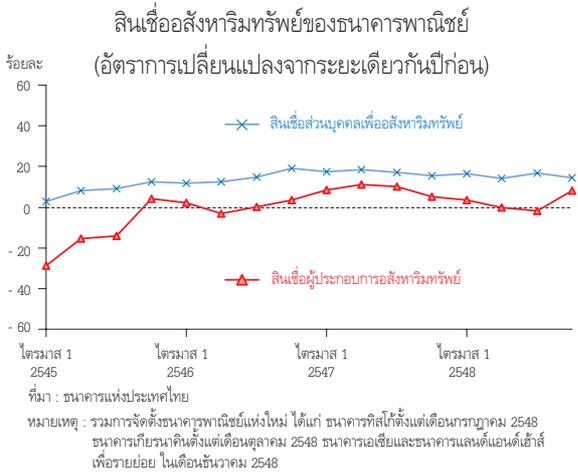
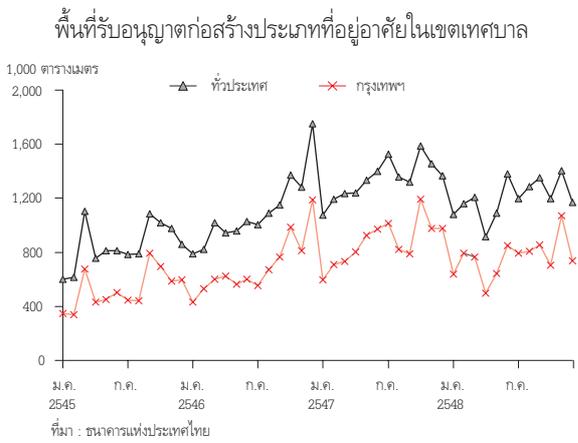
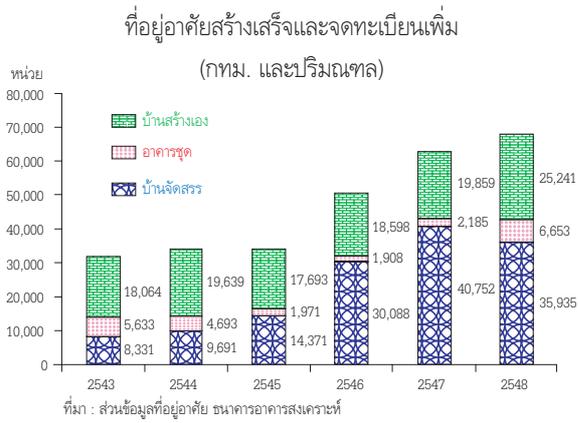
เหตุการณ์ภัยธรรมชาติได้หมดลง นอกจากนี้ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ภาวะการท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้น

ตารางที่ 8 : เครื่องชี้ภาวะการท่องเที่ยวและโรงแรม

	2547	2548 ^{P/}	2548			
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3 ^{P/}	ไตรมาส 4 ^{P/}
1. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (ล้านคน)	11.7	11.4	2.7	2.5	2.9	3.3
Δ%	16.5	-2.5	-10.1	-1.2	-1.1	2.4
2. รายได้จากการท่องเที่ยว (พันล้านบาท)	403.6	406.5	99.3	88.1	98.7	120.4
3. อัตราเข้าพักโรงแรม (ร้อยละ)	63.5	60.6	62.9	54.7	60.7	64.3
4. ราคาห้องพักเฉลี่ย	1,238	1,287	1,378	1,197	1,187	1,386

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน
ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคอสังหาริมทรัพย์

ภาพรวมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ปี 2548 ชะลอตัวลงจากปี 2547 ตามอุปสงค์ที่ชะลอตัว เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันและการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้บริโภคบางส่วนใช้เวลาในการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยนานขึ้น และบางส่วนมีการเปลี่ยนความต้องการลักษณะที่อยู่อาศัยตามกำลังซื้อและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยต้องการที่อยู่อาศัยที่มีขนาดเล็กลง แต่อยู่ใกล้ที่ทำงานมากขึ้นหรือมีการคมนาคมที่สะดวกเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เช่น อาคารชุดในเมือง ทำให้ที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จและจดทะเบียนเพิ่มในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลประเภทอาคารชุดเพิ่มขึ้นอย่างมากในปีนี้นอกจากนี้ ผู้ซื้อที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ใช้บริการสินเชื่อสถาบันการเงิน ยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคลเพื่ออสังหาริมทรัพย์จึงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ทางด้านผู้ประกอบการในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ได้ปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น โดยบางส่วนได้เลื่อนโครงการลงทุนออกไป เพื่อประเมินสถานการณ์ก่อนการลงทุน และผลของปัจจัยภายนอกที่เกิดขึ้น ทำให้อุปทานที่อยู่อาศัยใหม่ในปีนี้มีขนาดเล็กลงสอดคล้องกับอำนาจซื้อของผู้บริโภค ประกอบกับความเข้มงวดของธนาคารพาณิชย์ในการปล่อยสินเชื่อโครงการบ้านจัดสรร ทำให้ยอดคงค้างสินเชื่อผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ ณ สิ้นปี 2548 มีทิศทางชะลอลงโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 เทียบกับร้อยละ 6.4 ณ สิ้นปี 2547 ซึ่งรวมยอดคงค้างสินเชื่อผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ของกิจการที่มีธนาคารพาณิชย์ในขณะนั้น แต่ได้เปลี่ยนฐานะเป็นธนาคารพาณิชย์ในระหว่างปี 2548 อย่างไรก็ตามหากไม่ได้ปรับฐานข้อมูลในอดีต ยอดคงค้างสินเชื่อดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.3 ซึ่งเป็นผลจากให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ 3 แห่งที่ตั้งขึ้นใหม่ในไตรมาสที่ 4 ปี 2548

ด้านราคาที่อยู่อาศัย ดัชนีราคาบ้านเดี่ยวพร้อมที่ดินและทาวน์เฮ้าส์พร้อมที่ดินปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 และ 6 ตามลำดับ เป็นการเพิ่มตามราคาที่ดิน ต้นทุนการก่อสร้างและค่าจ้างแรงงาน

แนวโน้มปี 2549

แนวโน้มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์คาดว่าจะชะลอตัวต่อเนื่องในช่วงครึ่งแรกของปี 2549 จากแรงกดดันด้านเงินเฟ้อที่คาดว่าจะยังคงเพิ่มขึ้น ในช่วงครึ่งหลังของปี 2549 คาดว่าแนวโน้มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์จะปรับตัวดีขึ้นจากเงินเฟ้อที่น่าจะชะลอตัวลง ประกอบกับยังคงมีอุปทานของ

ที่อยู่อาศัยระดับราคาปานกลาง-ล่างออกสู่ตลาดต่อเนื่อง เลื่อนมาจากปีก่อน สำหรับราคาที่อยู่อาศัยคาดว่าจะชะลอ โดยเฉพาะอาคารชุดในแนวเส้นทางรถไฟฟ้าที่มีอยู่เดิมและ ตัวลงจากปี 2548 เนื่องจากการแข่งขันที่สูงขึ้นจากโครงการ โครงการรถไฟฟ้าใหม่ที่จะเกิดขึ้นอนาคต รวมทั้งโครงการที่ ที่อยู่อาศัยราคาต่ำของทางการ

ตารางที่ 9 : เครื่องชี้ภาวะอสังหาริมทรัพย์

	2547	2548				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
มูลค่าการซื้อขายที่ดินทั้งประเทศ 1/ (ล้านบาท)	694,339	614,837	140,649	152,086	160,989	161,113
Δ%	-8.9	-11.5	11.2	-0.8	-14.9	-28.5
ค่าธรรมเนียมร้อยละ 2 2/ (ล้านบาท)	10,619	11,750	2,704	2,889	3,004	3,152
Δ%	22.0	10.7	24.5	7.5	4.2	9.6
ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.01 3/ (ล้านบาท)	16.3	2.7	0.5	0.8	1.1	0.3
Δ%	-50.1	-83.3	-69.6	-59.5	-76.1	-95.7
จำนวนรายการซื้อขายที่ดินทั้งประเทศ (รายการ)	850,116	903,451	219,209	232,669	227,353	224,220
Δ%	-4.1	6.3	11.2	7.9	4.3	2.2
พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล ทั้งประเทศ (พัน ตร.ม.)	22,698	19,633	4,727	4,611	5,360	4,936
Δ%	22.2	-13.5	-2.4	-22.3	-6.2	-20.5
- พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัย ในเขตเทศบาลทั้งประเทศ (พัน ตร.ม.)	16,111	14,447	3,444	3,385	3,836	3,782
Δ%	22.0	-10.3	-1.8	-14.8	-8.8	-14.4
- พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพฯ (พัน ตร.ม.)	10,518	9,162	2,197	1,994	2,457	2,514
Δ%	26.2	-12.9	7.6	-26.2	-6.5	-20.1
ที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จจดทะเบียนเพิ่ม ใน กทม. และปริมณฑล (หน่วย)	62,796	67,829	16,709	15,691	17,698	17,731
Δ%	24.1	8.0	40.0	10.9	11.3	-14.8
- บ้านจัดสรร	40,752	35,935	9,396	8,411	9,793	8,335
- แฟลต/อาคารชุด	2,185	6,653	1,656	1,252	1,346	2,399
- บ้านสร้างเอง	19,859	25,241	5,657	6,028	6,559	6,997
ปริมาณการจำหน่ายปูนซีเมนต์ (พันตัน)	27,191	28,966	8,391	7,135	6,802	6,638
Δ%	12.2	6.5	17.6	8.2	3.1	3.3
ดัชนีราคาบ้านเดี่ยวพร้อมที่ดิน (ปี 2543 = 100)	109.0	117.7	115.4	116.7	118.7	119.9
Δ%	5.4	8.0	7.9	7.8	9.1	7.2
ดัชนีราคาทาวน์เฮาส์พร้อมที่ดิน (ปี 2543 = 100)	105.6	111.9	109.9	110.5	112.6	114.6
Δ%	3.5	6.0	5.1	5.4	6.8	6.5
ดัชนีราคาขายส่งวัสดุก่อสร้าง (ปี 2543 = 100)	124.3	124.3	125.1	124.9	123.5	123.5
Δ%	10.2	0.0	2.7	1.0	-1.5	-2.1

หมายเหตุ : Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากรยะเดียวกันปีก่อน

1/ มูลค่าการซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั้งประเทศ ขปท. ประมาณการโดยใช้การคำนวณย้อนกลับจากค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่จัดเก็บได้ ซึ่งจำแนกออกเป็นอัตราร้อยละ 2 และร้อยละ 0.01

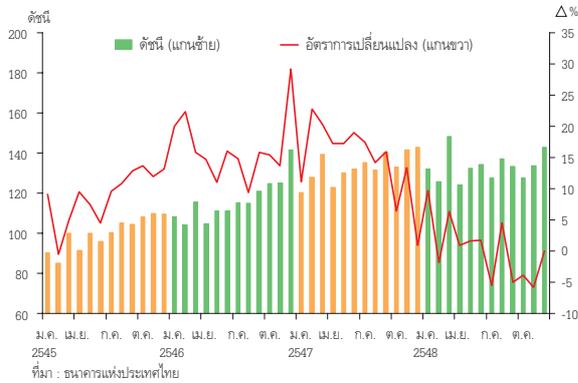
2/ ค่าธรรมเนียมฯ ในกรณีปกติ ที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 2 ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

3/ ค่าธรรมเนียมฯ ที่เรียกเก็บเป็นกรณีพิเศษในอัตราร้อยละ 0.01 ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียม ตลอดจนการขยายระยะเวลาสิ้นสุดในแต่ละกรณี ค้นหาเพิ่มเติมได้จากกรมที่ดิน)

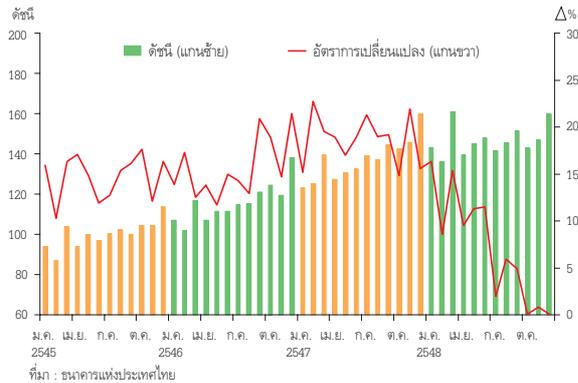
ที่มา : กรมที่ดิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคการค้า

ดัชนีมูลค่าคำสั่งทั้งประเทศ (ณ ราคาปี 2545)

ดัชนีมูลค่าคำสั่งปลีกทั้งประเทศ (ณ ราคาปี 2545)

ภาวะการค้าในปี 2548 ชะลอลง โดยสาเหตุสำคัญมาจากการเพิ่มขึ้นของราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศ และอัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้กำลังซื้อของผู้บริโภคโดยทั่วไปลดลง ในขณะที่ผู้ประกอบการต้องเผชิญกับภาวะต้นทุนที่สูงขึ้นแต่สามารถผลักภาระไปสู่ผู้บริโภคได้เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากต้องการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดภายใต้ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ทั้งนี้การค้าที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างและสินค้าทุนในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านชะลอตัวลงมาก ส่วนการค้าสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพสูงชะลอตัวไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการขนาดใหญ่มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่าจึงยังสามารถแบกรับภาวะต้นทุนที่สูงขึ้นได้ดีกว่า

แนวโน้มธุรกิจการค้าในปี 2549 คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นจากภาวะเงินเฟ้อที่ชะลอตัวลง ประกอบกับผลผลิตภาคเกษตรกรรมที่คาดว่าจะขยายตัวได้ดีกว่าปีก่อน ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง และผลผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ยังมีแนวโน้มขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี รวมทั้งสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวที่เริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น

ตารางที่ 10 : ดัชนีมูลค่าคำสั่งและคำสั่งปลีกของประเทศ

	2547	2548 ^E	2548			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^E
ดัชนีมูลค่าคำสั่ง (ณ ราคาปี 2545)	133.1	133.2	135.3	130.2	132.7	134.6
Δ%	14.2	0.1	4.7	1.4	-2.1	-3.2
ดัชนีมูลค่าคำสั่งปลีก (ณ ราคาปี 2545)	137.2	146.7	146.6	144.1	146.1	149.8
Δ%	18.6	6.9	13.5	10.8	4.3	0.3

หมายเหตุ : E/ ประมาณการ

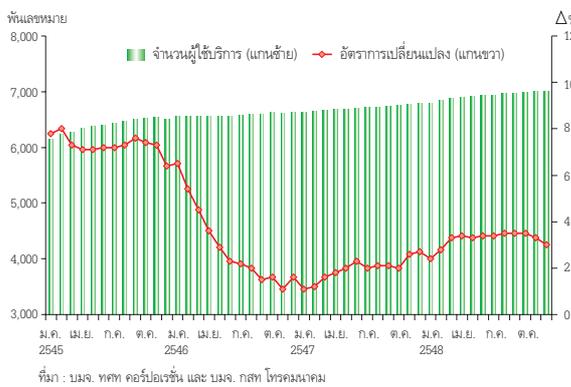
Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

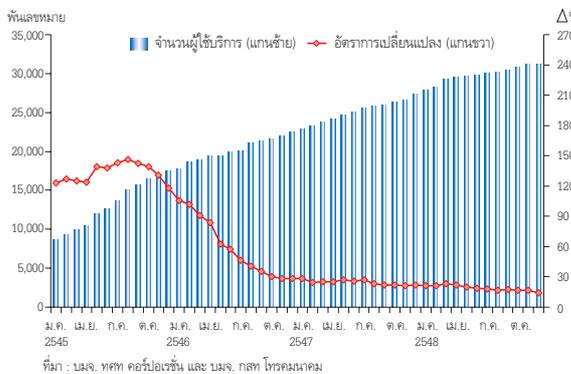
ภาคโทรคมนาคม

ในปี 2548 ธุรกิจโทรคมนาคมในส่วนของโทรศัพท์เคลื่อนที่ชะลอตัวลงจากปีก่อน เนื่องจากภาวะเงินเฟ้อที่เร่งตัวสูงขึ้นส่งผลทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง รวมทั้งสัดส่วนของจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้เพิ่มขึ้นถึงประมาณกึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรทั้งประเทศ

จำนวนเลขหมายการใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน

จำนวนเลขหมายการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตารางที่ 11 : จำนวนเลขหมายการใช้บริการโทรศัพท์

(ล้านเลขหมาย)	2547	2548				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ผู้ใช้โทรศัพท์พื้นฐาน ^{1/}	6.8	7.0	6.9	6.9	7.0	7.0
Δ%	2.7	3.0	3.3	3.4	3.5	3.0
ผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ^{1/}	27.4	31.3	29.3	29.8	30.4	31.3
Δ%	22.0	14.2	23.4	19.0	17.2	14.3

หมายเหตุ : 1/ เป็นข้อมูล ณ วันสิ้นงวด

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : บมจ. ทศท คอร์ปอเรชั่น

บมจ. กสท โทรคมนาคม

โดยจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของปีนี้มีจำนวน 31.3 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นประมาณ 3.9 ล้านเลขหมาย หรือร้อยละ 14.3 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนที่เพิ่มขึ้นเกือบ 5 ล้านเลขหมาย ในปีนี้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เน้นการใช้กลยุทธ์ส่งเสริมการขายโดยลดราคาค่าบริการมาโดยตลอด เพื่อชิงฐานลูกค้าของผู้ให้บริการรายอื่น และรักษฐานลูกค้าเดิมของตนไว้ จนทำให้รายได้ต่อเลขหมายของผู้ให้บริการลดลง แม้ว่าผู้ใช้บริการได้พัฒนาการให้บริการเสริมในรูปแบบต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้ในส่วนนี้ แต่ก็ไม่สามารถทดแทนรายได้ที่สูญเสียจากการลดราคาค่าบริการ

สำหรับโทรศัพท์พื้นฐานขยายตัวในอัตราเร่งขึ้นเล็กน้อย โดยจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของปี 2548 เพิ่มขึ้นประมาณ 200,000 เลขหมาย หรือร้อยละ 3.0 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2547 เพิ่มขึ้นประมาณ 180,000 เลขหมาย หรือร้อยละ 2.7 โดยเป็นการเพิ่มจำนวนเลขหมายการใช้บริการในส่วนภูมิภาคเป็นสำคัญ และขยายตัวตามความต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่ส่วนใหญ่จะต้องเชื่อมโยงการใช้ผ่านโทรศัพท์พื้นฐาน

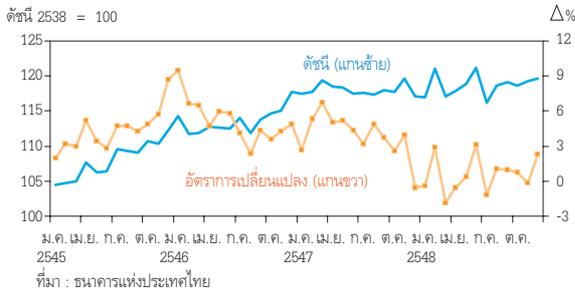
แนวโน้มของธุรกิจโทรคมนาคมปี 2549 ในส่วนของโทรศัพท์เคลื่อนที่จะชะลอตัวลงต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการจะเน้นการลงทุนขยายเครือข่ายในภูมิภาคมากขึ้น เพราะยังมีสัดส่วนของจำนวนผู้ใช้ต่อประชากรค่อนข้างต่ำ ส่วนการแข่งขันลดราคาค่าบริการน่าจะลดลง และมาแข่งขันการพัฒนาคุณภาพการให้บริการและบริการเสริมเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับผู้ใช้บริการในภูมิภาคที่ยังมีโอกาสขยายตัวได้อีก และคาดว่าคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) จะมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในการกำกับดูแลและการออกใบอนุญาตต่างๆ ในกิจการโทรคมนาคม ซึ่งถ้ามีการออกใบอนุญาตโทรศัพท์เคลื่อนที่ในยุคที่ 3 หรือ 3G ที่สามารถให้บริการทางด้านเสียงและบริการอื่นๆ เช่น ข้อมูลและการบันทึกภาพ เป็นต้น จะส่งผลให้เกิดการลงทุนอีกเป็นเงินจำนวนมาก เห็นได้จากตั้งแต่ปลายปีที่ผ่านมา มีชาวต่างชาติเข้ามาร่วมทุนหรือซื้อกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่และยังคงมีแนวโน้มการเข้ามาของผู้ร่วมทุนต่างชาติอีก สำหรับโทรศัพท์พื้นฐานนั้น คาดว่าคงทรงตัวใกล้เคียงกับปี 2548 โดยจะยังเป็นการขยายตัวในภูมิภาคเป็นสำคัญ

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

	2547	2548	2548			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนี	118.0	118.7	118.4	119.3	118.0	119.2
%Δ	3.9	0.6	0.2	1.0	0.3	0.9

ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคโดยรวม

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนโดยรวมในปี 2548 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยในช่วง 3 ไตรมาสแรกของการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ณ ราคา คงที่ขยายตัวร้อยละ 4.6 จากที่ขยายตัวร้อยละ 5.9 ในปี 2547 โดยได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี ส่งผลให้ราคาสินค้าและบริการและ อัตราเงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นและ ระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น ทั้งนี้ การบริโภคที่ชะลอลง สอดคล้องกับดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่อยู่ในระดับต่ำ ต่อเนื่องจากความกังวลเกี่ยวกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นตาม ราคาสินค้าและราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังคงยืดเยื้อ

ตารางที่ 12 : เครื่องชี้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

	2547	2548	2548			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง (หน่วย : พันคัน)	209.1 (16.6%)	185.8 (-11.2%)	42.3 (-19.5%)	47.3 (-5.6%)	40.3 (-19.8%)	55.9 (-0.6%)
ปริมาณจำหน่ายรถจักรยานยนต์ (หน่วย : พันคัน)	1,965.5 (14.7%)	2,053.0 (4.5%)	519.1 (1.2%)	498.6 (-0.2%)	477.7 (9.5%)	557.7 (8.0%)
ปริมาณจำหน่ายน้ำมันเบนซิน และแก๊สโซฮอล์ (หน่วย : พันลิตร)	7.7 (0.4%)	7.2 (-5.4%)	1.8 (-7.0%)	1.9 (-7.0%)	1.8 (-3.8%)	1.8 (-3.4%)
ปริมาณจำหน่ายไฟฟ้า สำหรับอยู่อาศัย (หน่วย : พันล้านกิโลวัตต์)	24.5 (5.2%)	25.5 (4.0%)	5.8 (4.8%)	7.1 (6.0%)	6.5 (2.7%)	6.1 (2.5%)
มูลค่าสินค้าอุปโภคบริโภค นำเข้า (ณ ราคาปี 2538) (หน่วย : ล้านดอลลาร์ สหรัฐ)	7,252.0 (13.9%)	7,539.4 (4.0%)	1,837.9 (3.7%)	1,864.7 (5.3%)	1,879.8 (1.0%)	1,957.1 (5.8%)
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ณ ราคาปี 2538) (หน่วย : พันล้านบาท)	257.8 (19.3%)	287.4 (11.5%)	70.4 (13.4%)	72.0 (15.6%)	71.2 (10.2%)	73.7 (7.2%)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

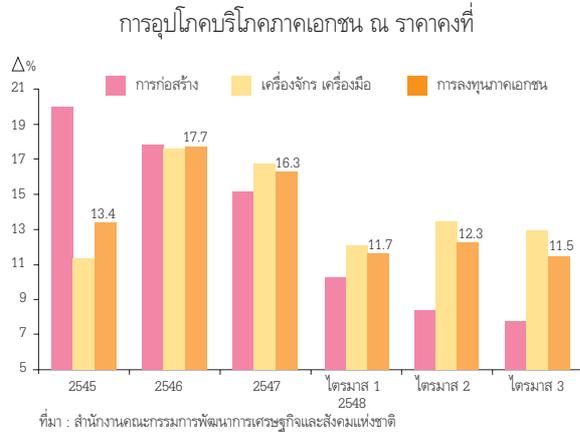
สำหรับการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสที่ 4 ของปี 2548 เมื่อพิจารณาจากดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน พบว่า ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 0.9 ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่ 3 ที่ขยายตัวร้อยละ 0.3 ซึ่งสอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในไตรมาสสุดท้ายของปี

ทั้งนี้เครื่องชี้สำคัญที่ปรับตัวดีขึ้นในไตรมาสที่ 4 ได้แก่ ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งจากการที่มีรถยนต์นั่งรุ่นใหม่เปิดตัวในตลาด กอปรกับมีกิจกรรมส่งเสริมการขาย โดยเฉพาะงานแสดงมหกรรมยานยนต์ที่จัดขึ้นในเดือนธันวาคม และมูลค่าสินค้าอุปโภคบริโภคนำเข้า ณ ราคาคงที่ ซึ่งขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี รวมทั้งปริมาณการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ ที่ยังคงขยายตัวจากรายได้เกษตรกรที่ยังคง

เพิ่มขึ้น สำหรับเครื่องชี้อื่นๆ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ และปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับที่อยู่อาศัยยังคงขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนแต่ในอัตราที่ชะลอลง อย่างไรก็ตาม ปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์ ยังคงลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนจากราคาน้ำมันที่ยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง

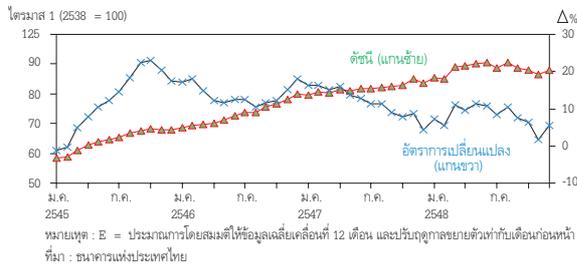
อนึ่ง อัตราดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในช่วงขาขึ้น กอปรกับราคาน้ำมันที่ยังคงเคลื่อนไหวในระดับสูงยังคงสร้างแรงกดดันต่อการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชน ทำให้ผู้ประกอบการมัธยวัจในการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยที่โน้มสูงขึ้นต่อเนื่องน่าจะส่งผลดีต่อการออมและชะลอการก่อหนี้ของภาคครัวเรือนได้ในระดับหนึ่ง

การลงทุนภาคเอกชน

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน

	2547	2548	2548			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนี	81.9	89.0	89.1	90.4	88.7	87.9
%Δ	10.0	8.6	11.0	10.6	7.6	5.4

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ

	2547	2548	2548			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ	49.0	45.8	47.3	46.0	44.2	45.5
ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ ใน 3 เดือนข้างหน้า	53.9	51.3	53.5	50.1	49.4	52.3

การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ ในปี 2548 ชะลอตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยในช่วงครึ่งแรกของปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 12.0 ส่วนในช่วงครึ่งหลังของปีขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเล็กน้อย โดยในไตรมาสที่ 3 ขยายตัวร้อยละ 11.5 ซึ่งเป็นผลมาจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมันและความเชื่อมั่นทางธุรกิจที่ลดลงต่อเนื่องนับตั้งแต่ไตรมาสแรกในปี 2547

ทั้งนี้ ในช่วง 3 ไตรมาสแรกในปี 2548 แหล่งที่มาของการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนโดยรวม มาจากการลงทุนในภาคเครื่องมือเครื่องจักรเป็นสำคัญ ขณะที่การลงทุนในภาคก่อสร้างชะลอตัวลงตามการชะลอตัวของภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

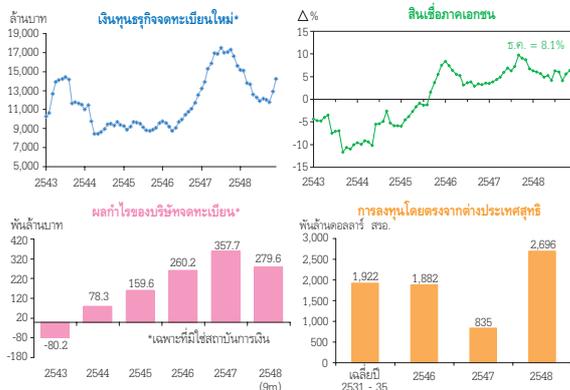
สำหรับในไตรมาสที่ 4 ของปี เมื่อพิจารณาจากเครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชน ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนในไตรมาสที่ 4 (เบื้องต้น) ขยายตัวร้อยละ 5.4 ชะลอลงจากร้อยละ 7.6 ในไตรมาสที่ 3 ทำให้คาดว่า การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ในไตรมาสที่ 4 มีแนวโน้มชะลอตัวลงและการ

ตารางที่ 13 : เครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชน

	2547	2548	2548			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์						
ในประเทศ	27,191	28,966	8,391	7,135	6,802	6,638
(หน่วย : พันตัน)	(12.2%)	(6.5%)	(17.6%)	(8.2%)	(3.1%)	(-3.3%)
พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้าง						
ในเขตเทศบาล เฉลี่ยเคลื่อนที่	21,494	21,277	5,656	5,394	5,198	5,030
ย้อนหลัง 12 เดือน	(37.2%)	(-1.0%)	(16.2%)	(2.2%)	(-7.6%)	(-12.1%)
(หน่วย : พันตารางเมตร)						
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์						
เชิงพาณิชย์ในประเทศ	416.8	517.7	124.2	132.1	118.6	142.8
(หน่วย : พันคัน)	(17.7%)	(24.2%)	(30.7%)	(30.9%)	(31.9%)	(9.1%)
มูลค่านำเข้าสินค้าทุน						
(ณ ราคาปี 2538)	424.8	481.5	117.4	121.8	123.8	118.6
(หน่วย : พันล้านบาท)	(4.8%)	(13.3%)	(13.4%)	(13.4%)	(13.0%)	(13.7%)
มูลค่าการจำหน่ายเครื่องจักร						
ในประเทศ ณ ราคาปี 2538	431.0	491.2	116.8	133.9	119.6	120.9
(หน่วย : พันล้านบาท)	(18.6%)	(14.0%)	(12.2%)	(25.8%)	(10.7%)	(7.5%)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เครื่องชี้อื่นๆ ของการลงทุนภาคเอกชน

ตารางที่ 14 : โครงการปรับโครงสร้างเสริมการลงทุน

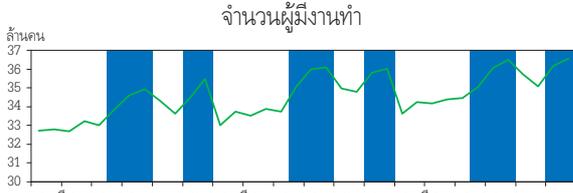
ม.ค.-ธ.ค. 2548 (Δ%)	จำนวน	มูลค่า
เกษตรกรรมและผลิตผลเกษตรกรรม	-6.3	-11.4
เหมืองแร่ เซรามิกและโลหะขั้นมูลฐาน	42.3	73.9
อุตสาหกรรมเบา	28.2	7.2
ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์ขนส่ง	-6.3	101.4
อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องไฟฟ้า	23.8	-37.2
เคมี กระดาษ และพลาสติก	9.9	13.7
บริการ และสาธารณูปโภค	12.2	128.4
รวม	7.7	43.4

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

การลงทุนภาคเอกชนในปี 2548 จะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลให้การลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลง ได้แก่ (1) ต้นทุนการผลิตที่ปรับสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาน้ำมันที่สูงขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อน และ (2) ความเชื่อมั่นทางธุรกิจที่โน้มต่ำลง เนื่องจากนักธุรกิจยังคงมีความกังวลกับปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ทั้งจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น การแข่งขันที่รุนแรง และเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สำหรับเครื่องชี้อื่นๆ ของการลงทุนภาคเอกชน ได้แก่ เงินทุนของธุรกิจจดทะเบียนใหม่ บ่งชี้การชะลอตัวของการลงทุนภาคเอกชนในปี 2548 แต่ในช่วงปลายปีเงินทุนของธุรกิจจดทะเบียนใหม่ปรับเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ ตลอดจนมูลค่าการลงทุนของโครงการที่ได้รับปรับโครงสร้างเสริมการลงทุนยังคงขยายตัวดีจากปีก่อน อีกทั้งอัตราการใช้กำลังการผลิตที่อยู่ในเกณฑ์สูงซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวได้ต่อไปในปี 2549

ภาวะแรงงาน

หมายเหตุ : จำนวนผู้มีงานทำจะสูงในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม และเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม เพราะเป็นฤดูเกษตรและฤดูเก็บเกี่ยว ตามลำดับ

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

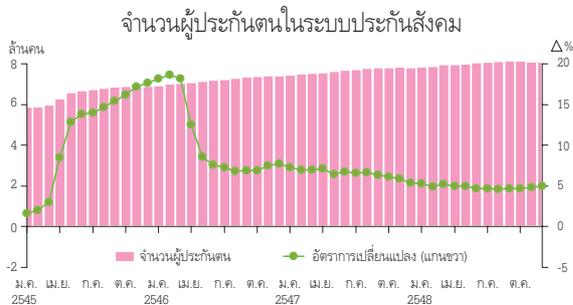
ตารางที่ 15 : ตลาดแรงงานจำแนกตามภาคการผลิต (หน่วย : ร้อยละ)

	สัดส่วนผู้มีงานทำ		อัตราการขยายตัวของผู้มีงานทำ	
	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2547	ปี 2548
ภาคเกษตร	38.5	37.7	-2.3	-0.7
ภาคนอกเกษตร	61.5	62.3	6.0	2.6
อุตสาหกรรม	16.5	16.7	3.9	2.3
ค้าปลีกค้าส่ง	15.8	15.7	6.3	0.3
โรงแรมภัตตาคาร	6.5	6.7	5.6	4.0
ก่อสร้าง	6.0	6.0	11.4	1.9
อื่นๆ	16.7	17.2	5.2	4.8
รวม	100.0	100.0	2.6	1.3

ตารางที่ 16 : ตลาดแรงงานจำแนกตามภูมิภาค (หน่วย : ร้อยละ)

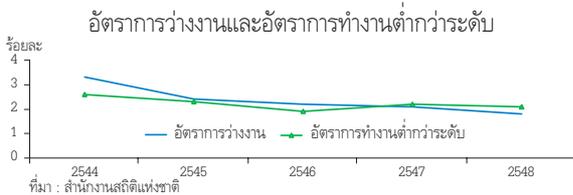
	สัดส่วนผู้มีงานทำ		อัตราการขยายตัวของผู้มีงานทำ		อัตราการว่างงาน	
	ปี 2548	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2547	2547	2548
ภาคกลาง	24.8	3.5	4.8	1.5	1.6	
กรุงเทพฯ	11.9	0.8	-6.9	2.1	1.8	
ภาคเหนือ	18.5	4.6	4.6	2.1	1.9	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31.8	2.5	2.1	2.5	2.1	
ภาคใต้	13.1	0.5	3.9	1.9	1.7	
ทั้งประเทศ	100.0	2.6	1.3	2.1	1.8	

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ตั้งแต่เดือนเมษายน 2545 สำนักงานประกันสังคมขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคมสู่ผู้ประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 10 คน ทำให้อัตราการขยายตัวของจำนวนผู้ประกันตนในช่วงเมษายน 2545 - มีนาคม 2546 สูงกว่าปกติ

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

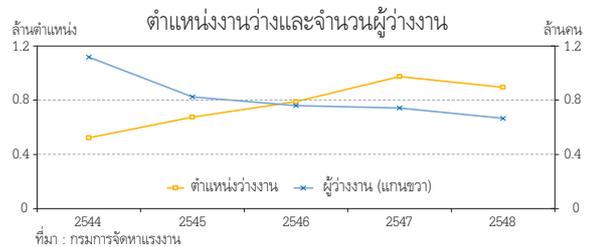
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาวะตลาดแรงงาน ในปี 2548 จำนวนผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.3 ชะลอลงจากปีก่อน เนื่องจากภาคการเกษตรประสบภาวะภัยแล้งทำให้การจ้างงานในภาคเกษตรลดลงร้อยละ 0.7 ทดตัวต่อเนื่องจากปีก่อน ทั้งนี้แรงงานบางส่วนได้เคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคนอกเกษตร อย่างไรก็ตาม การชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลให้แรงงานภาคนอกเกษตรขยายตัวเพียงร้อยละ 2.6 เทียบกับปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 6.0 โดยการจ้างงานสาขาสำคัญทุกสาขามีอัตราการขยายตัวชะลอลงจากปีก่อน

เมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่า การจ้างงานเพิ่มขึ้นมากในเขตภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ โดยเฉพาะในภาคใต้ แม้ประสบปัญหาความไม่สงบ แต่การจ้างงานขยายตัวในเกณฑ์สูงเนื่องจากภาคการเกษตรได้รับผลดีจากราคายางพาราที่ปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ การจ้างงานในภูมิภาคดังกล่าวเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเพราะมีแรงงานเคลื่อนย้ายจากกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาทำงานมากขึ้น

เมื่อพิจารณาการจ้างงานภาคเอกชนจากเครื่องชี้รายเดือน ณ สิ้นปี 2548 จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมมีจำนวนทั้งสิ้น 8.23 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2547 ประมาณ 3.9 แสนคนหรือร้อยละ 5.0 สะท้อนภาวะการจ้างงานภาคเอกชนในระบบ (formal sector) ที่ขยายตัวดีต่อเนื่อง

ทั้งนี้จำนวนผู้มีงานทำยังขยายตัวต่อเนื่องแม้ชะลอตัวลงบ้างในปีนี้ แต่ก็ทำให้อัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำสุดนับตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา โดยในปี 2548 อัตราการว่างงานเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.8 ลดลงจากร้อยละ 2.1 ในปี 2547 และเมื่อพิจารณาร่วมกับอัตราการทำงานต่ำกว่าระดับที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อน ประกอบกับตำแหน่งงานว่างที่เพิ่มขึ้นมากกว่าจำนวนผู้ว่างงานสะท้อนภาวะแรงงานที่ตึงตัวบ้างในช่วงที่ผ่านมา และอาจจะตึงตัวได้ในระยะต่อไป เนื่องจากความต้องการแรงงานที่ยังคงมีอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ว่างงาน อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมได้มีการปรับตัวสนองตอบจำนวนผู้ว่างงานที่อยู่ในระดับต่ำ โดยเพิ่มรอบและชั่วโมงการทำงาน

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ระดับราคา

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป ในปี 2548 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 2.7 ในปีก่อน โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 5.0 และราคาหมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหารร้อยละ 4.3 สำหรับ **ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน** (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 0.4 ในปีก่อน จากการส่งผ่านรอบสองของต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากราคาน้ำมันไปยังค่าโดยสารสาธารณะ และสินค้าหมวดอาหารสดไปยังอาหารบริโภคนอกบ้านและในบ้าน แต่ยังคงอยู่ในช่วงเป้าหมายร้อยละ 0 - 3.5 ของกรอบนโยบายการเงิน

ตารางที่ 17 : ดัชนีราคาผู้บริโภค
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	น้ำหนัก (ร้อยละ)	2547		2548			
		ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	100.0	2.7	4.5	2.8	3.7	5.6	6.0
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	36.1	4.5	5.0	4.0	3.6	5.5	6.5
หมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหาร	63.9	1.7	4.3	2.0	3.6	5.7	5.7
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	75.95	0.4	1.6	0.7	1.1	2.2	2.4

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 18 : ดัชนีราคาผู้ผลิต
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	น้ำหนัก (ร้อยละ)	2547		2548			
		ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้ผลิต	100.0	6.7	9.2	9.6	9.4	9.4	8.2
- ผลผลิตเกษตรกรรม	9.5	14.9	21.2	18.7	21.0	25.7	27.0
- ผลิตภัณฑ์จากเหมือง	2.4	12.8	17.4	15.8	18.3	19.2	16.4
- ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	88.1	5.4	7.2	8.0	7.8	7.4	5.4

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อัตราเงินเฟ้อของไทยในช่วงที่ผ่านมาเร่งตัวขึ้น ได้แก่

1. การยุติมาตรการตรึงราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ได้ปรับตัวสูงขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง

2. ราคาสินค้ากลุ่มอาหารสด โดยเฉพาะราคาพืชผลเกษตร อาทิ ราคาผักและผลไม้ที่เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 16.5 จากการที่ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อาทิ สถานการณ์ภัยแล้ง และภาวะน้ำท่วมต่อเนื่อง รวมทั้งอุปสงค์ต่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะข้าว และมันสำปะหลัง

3. ต้นทุนเชื้อเพลิงที่สูงขึ้น ทำให้มีการปรับขึ้นค่าโดยสารสาธารณะร้อยละ 13.2 อาทิ ค่าโดยสารรถประจำทางและรถเมล์เล็ก รถทัวร์ เรือโดยสาร รถจักรยานยนต์รับจ้าง และเครื่องบิน นอกจากนี้ ยังมีมีการปรับขึ้นค่ากระแสไฟฟ้าด้วย

4. การปรับขึ้นภาษีสรรพสามิต สินค้าสุรา และบุหรี่ อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่เพิ่มสูงขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 6.2 ในเดือนตุลาคมได้ปรับลดลงมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 5.9 และ 5.8 ในเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม ตามลำดับสะท้อนว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปได้ผ่านจุดสูงสุดมาแล้วและมีแนวโน้มชะลอลงในระยะต่อไปจากราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศที่ปรับลดลงตามราคาน้ำมันในตลาดโลก

อนึ่ง จากการที่ราคาสินค้าที่ปรับเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มของอาหารสดและพลังงาน จึงทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปแตกต่างจากอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานค่อนข้างมาก นอกจากนี้ แม้ต้นทุนการผลิตจะสูงขึ้น และเริ่มส่งผ่านไปที่ราคาสินค้าและบริการในประเทศบ้างแล้ว แต่ผู้ประกอบการยังไม่สามารถปรับขึ้นราคาได้เต็มที่ เนื่องจากทางการได้เข้ามาดูแลราคาสินค้าพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน โดยเฉพาะการเพิ่มรายการสินค้าควบคุมจาก 18 รายการเป็น 37 รายการ กอปรกับภาวะการแข่งขันที่รุนแรงทำให้ผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นเอง อาทิ ค่าขนส่งสินค้า เพื่อรักษาส่วนแบ่งการตลาด

ดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 ในปี 2548 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 6.7 ในปีก่อน โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาในทุกหมวด ได้แก่ หมวดผลผลิตเกษตรกรรม หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง และหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.2 17.4 และ 7.2 ตามลำดับ ทั้งนี้ ราคาในหมวดผลผลิตเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นตามราคาพืชผลเกษตร เช่น ข้าวเปลือก หั้วมันสำปะหลัง ยางพารา และพืชผักต่างๆ จากการที่ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ อาทิ สถานการณ์ ภัยแล้ง และภาวะน้ำท่วมต่อเนื่อง รวมทั้งอุปสงค์ต่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น

ส่วนราคาสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นตามราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง และพลาสติก และผลิตภัณฑ์โลหะ ขณะที่ราคาสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์จากเหมืองเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และแร่โลหะ

ภาคต่างประเทศ

ภาวะเศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจโลกโดยรวมในปี 2548 ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2547 ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้ประมาณการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2548 ไว้ที่ร้อยละ 4.3 เทียบกับร้อยละ 5.1 ในปี 2547 โดยการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงครึ่งแรกของปีขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจสหรัฐฯ เป็นสำคัญ รวมทั้งได้รับแรงสนับสนุนจากเศรษฐกิจเอเชีย โดยเฉพาะจีน และอินเดีย ในขณะที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นและยุโรปยังไม่ฟื้นตัวจากการบริโภคภาคเอกชนที่ยังคงอ่อนแอ ขณะที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องก็เป็นปัจจัยลบที่สำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงที่ผ่านมา

ในช่วงครึ่งหลังของปี แม้ว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะชะลอตัวลงบ้างจากผลกระทบของพายุเฮอริเคนในช่วงปลายปีแต่ยังนับว่าขยายตัวในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง และเป็นแรงขับเคลื่อนหลักที่ผลักดันการเติบโตของเศรษฐกิจโลก ในขณะที่เศรษฐกิจยุโรปและญี่ปุ่นเริ่มปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันดิบที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง

เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา ในปี 2548 ขยายตัวต่อเนื่องแต่ในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน โดยมีปัจจัยสำคัญจากการบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก เป็นผลจากภาวะการจ้างงานที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลตอบแทนในสินทรัพย์และราคาบ้านในตลาดอสังหาริมทรัพย์ที่ปรับตัวสูงขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี ทั้งนี้ เศรษฐกิจไม่ได้ชะลอลงมากนักจากผลของพายุเฮอริเคน Katrina และ Rita ซึ่งสะท้อนถึงความยืดหยุ่นของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในระดับสูงของสหรัฐฯ ยังคงเป็นปัญหาต่อเนื่อง ในขณะที่ราคาน้ำมันที่ปรับสูงขึ้นเป็นปัจจัยลบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจและส่งผลต่อความเชื่อมั่นผู้บริโภคอย่างมาก

เศรษฐกิจสหภาพยุโรป ในปี 2548 มีการฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยในช่วงครึ่งแรกของปีเศรษฐกิจยังไม่แสดงการฟื้นตัวที่ชัดเจนมากนัก เนื่องจากอัตรารว่างงานที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศอยู่ในภาวะซบเซา กอปรกับภาคการผลิตที่ชะลอตัวลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจบางประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป เช่น เยอรมนี เริ่มมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้น โดยอัตราการว่างงานเริ่มปรับลดลง และภาคการผลิตเริ่มปรับตัวดีขึ้น โดยภาพรวมแล้วเศรษฐกิจยุโรปมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่องในปี 2549

เศรษฐกิจญี่ปุ่น ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในปี 2548 แม้ว่าในช่วงไตรมาสแรกของปี อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจะอยู่ในระดับต่ำ แต่อุปสงค์ภายในประเทศเริ่มแสดงถึงการฟื้นตัว รวมถึงการส่งออกที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของปีขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี โดยการใช้จ่ายภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาวะการจ้างงานและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่สูงขึ้น ในไตรมาสที่ 4 การฟื้นตัวของภาคธุรกิจและภาคธนาคาร รวมทั้งการลงทุนภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนปรับตัวดีขึ้นมาก แม้ว่าญี่ปุ่นยังคงอยู่ในภาวะเงินฝืด แต่การขยายตัวต่อเนื่องของเศรษฐกิจ ทำให้อัตราเงินเฟ้อเริ่มปรับตัวสูงขึ้น และธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) อาจพิจารณาปรับเปลี่ยนการดำเนินนโยบายการเงินให้มีความเข้มงวดมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

เศรษฐกิจภูมิภาคเอเชีย ในไตรมาสแรกของปี 2548 ประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคมีอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ชะลอตัว โดยเป็นผลจากความผันผวนของราคาน้ำมันและภาวะการส่งออกที่ชะลอตัวตามอุปสงค์ในตลาดโลก โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักของประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาค ยกเว้น เศรษฐกิจจีนและอินเดียที่ยังคงขยายตัวในระดับสูงต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปีเศรษฐกิจส่วนใหญ่ปรับตัวดีขึ้นตามการฟื้นตัวของอุปสงค์สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลก และ

การบริโภคภาคเอกชนในประเทศที่ปรับตัวดีขึ้น แม้จะมีความเสี่ยงจากราคาน้ำมันที่สูงต่อเนื่อง แต่เศรษฐกิจโดยรวมยังขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะเศรษฐกิจจีนที่มีอัตราการขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่อง

ปริมาณการค้าโลก IMF ประมาณการปริมาณการค้าโลกในปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 7.0 ลดลงจากร้อยละ 10.3 ในปีก่อน เป็นผลจากแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอลง โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหรัฐฯ

อัตราเงินเฟ้อ แรงกดดันเงินเฟ้อโลกมาจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องเป็นสำคัญ สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว แรงกดดันเงินเฟ้อมีไม่มากนัก โดยอัตราเงินเฟ้อยังคงอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริโภคน้ำมัน สำหรับญี่ปุ่นยังคงอยู่ในภาวะเงินฝืด แต่ประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันค่อนข้างมาก เนื่องจากทางการในหลายประเทศได้เริ่มลดการอุดหนุนราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศ ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อในปี 2548 ปรับตัวสูงขึ้นมาก โดยอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียอยู่ที่ร้อยละ 4.2 อย่างไรก็ตาม สำหรับประเทศจีนแม้จะมีแรงกดดันจากราคาน้ำมัน แต่

ราคาสินค้าอื่นๆ ที่ปรับลดลง ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อยังคงอยู่ในระดับต่ำ

อัตราดอกเบี้ย ในปี 2548 อัตราดอกเบี้ยโลกยังอยู่ในช่วงขาขึ้น โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย Fed Funds ร้อยละ 0.25 รวม 8 ครั้ง ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยล่าสุดในเดือนธันวาคม อยู่ที่ร้อยละ 4.25 ต่อปี โดยให้เหตุผลว่าเพื่อรักษาเสถียรภาพของระดับราคา และเพื่อให้อัตราดอกเบี้ยกลับเข้าสู่ระดับที่เหมาะสมต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป สำหรับธนาคารกลางกลุ่มประเทศยุโรป ซึ่งคงอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน Refinancing Rate ไว้ที่ร้อยละ 2.0 ต่อปีตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ได้ตัดสินใจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2548 โดยปรับขึ้นร้อยละ 0.25 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.25 เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อสูงกว่าเป้าหมายระยะปานกลาง ในขณะที่ธนาคารกลางอังกฤษได้รับลดอัตราดอกเบี้ย Base Rate ลง 1 ครั้งร้อยละ 0.25 เมื่อเดือนสิงหาคม มาอยู่ที่ร้อยละ 4.5 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ สำหรับธนาคารกลางญี่ปุ่นยังคงนโยบายเพิ่มปริมาณเงินเข้าสู่ระบบ (quantitative easing) เพื่อคงอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำที่ร้อยละ 0 เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน

ในปี 2548 การส่งออกขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน ขณะที่การนำเข้าเร่งตัวขึ้น ส่งผลให้ดุลการค้าขาดดุลสูง และเมื่อรวมกับดุลบริการ รายได้ และเงินโอนที่เกินดุลลดลงจากปีก่อน ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล อย่างไรก็ตามเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิที่ปรับตัวเกินดุลสูงในปีนี้ส่งผลให้ดุลการชำระเงินยังคงเกินดุลต่อเนื่องจากปีก่อน

การส่งออก

การส่งออกมีมูลค่า 109.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 15.0 ชะลอลงจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 21.6 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นทั้งด้านราคาและปริมาณในอัตราร้อยละ 10.1 และ 4.5 ตามลำดับ จากการส่งออกที่เพิ่มขึ้นในหมวดสินค้าอุตสาหกรรมและหมวดสินค้าประมง ขณะที่หมวดสินค้าเกษตรได้รับผลกระทบจากภัยแล้งทำให้มูลค่าส่งออกลดลง ในด้านตลาดส่งออกสำคัญของไทยมีการส่งออกเพิ่มขึ้นในทุกตลาดหลัก ได้แก่ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และอาเซียน ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกรวมกันร้อยละ 64.4 และโดยเฉพาะการส่งออกไปตลาดใหม่นอกเหนือจากตลาดหลักข้างต้นมีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นและมีการขยายตัวในอัตราเร่งขึ้นจากปีก่อน ได้แก่ นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย อินเดีย และจีนจากการเปิดเสรีการค้ากับประเทศคู่ค้า

รายละเอียดของสินค้าส่งออกที่สำคัญมีดังนี้

สินค้าอุตสาหกรรม โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูงมีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.7 ของมูลค่าการส่งออกรวมโดยอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องยังคงเป็นอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งไทยมีศักยภาพในการเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ ส่งผลให้การส่งออกหมวดยานพาหนะและชิ้นส่วนมีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในตลาดอาเซียน รวมทั้งประเทศที่ไทยเปิดเสรีการค้าด้วย เช่น ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ สำหรับการส่งออกสินค้าในหมวดอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน เพิ่มขึ้น

ตามแนวโน้มของ Consumer Electronic Products ทำให้การส่งออก Hard Disk Drive เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง รวมถึงการส่งออกแผงวงจรรวมและชิ้นส่วนที่อยู่ในช่วงวัฏจักรขาขึ้น ขณะที่การส่งออก เครื่องใช้ไฟฟ้า มีอัตราการขยายตัวที่ชะลอลงจากปีก่อน ที่สำคัญได้แก่ เครื่องปรับอากาศซึ่งได้รับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศในแถบยุโรปที่หนาวเย็นกว่าปีก่อน และเครื่องรับโทรทัศน์ที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายการนำเข้าของสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดหลักของไทย นอกจากนี้ การส่งออกอื่นๆ ที่ขยายตัวดี ได้แก่ หมวดผลิตภัณฑ์พลาสติก หมวดเคมีภัณฑ์ และหมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ซึ่งเป็นการส่งออกผลิตภัณฑ์ส่วนเกินจากอุปสงค์ในประเทศ โดยเฉพาะการส่งออกในหมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ที่สำคัญได้แก่ น้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ซึ่งปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าปริมาณการใช้ในประเทศ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการลดตัวราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล การใช้แก๊สโซฮอล์ทดแทนน้ำมันเบนซิน รวมทั้งผลกระทบจากราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับสูงทำให้มีการทำประมงน้อยลง

ด้านการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานในการผลิตสูงเพิ่มขึ้นตามการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับที่มีสัดส่วนการส่งออกมากในหมวดนี้ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวเร่งขึ้นจากร้อยละ 5.3 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 22.0 ในปีนี้ โดยเฉพาะการส่งออกเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่มีส่วนผสมของทองเป็นส่วนประกอบ ขณะที่การส่งออกทองคำเพื่อเก็งกำไรยังมีสัดส่วนน้อยมาก สำหรับการส่งออกหมวดเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีอัตราขยายตัวที่ชะลอลงเนื่องจากการเปิดเสรีโควตาส่งออกตั้งแต่ 1 มกราคม 2548 ที่ทำให้ประเทศคู่ค้าสำคัญทั้งสหรัฐฯ และสหภาพยุโรปย้ายคำสั่งซื้อไปยังประเทศคู่แข่งในช่วงต้นปีค่อนข้างมาก เช่น จีน และเวียดนาม รวมถึงอินเดียที่มีศักยภาพในการผลิตและความได้เปรียบทางด้านวัตถุดิบซึ่งทำให้สามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ในช่วงปลายปีจะเริ่มมีคำสั่งซื้อกลับเข้ามาบ้าง แต่การส่งออกทั้งปีเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.3 ชะลอลงจากปีก่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 สำหรับการส่งออกในหมวดรองเท้าขยายตัวร้อยละ 17.8 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 4.2 ในปีก่อน โดยเฉพาะการส่งออกรองเท้ากีฬาไปตลาดสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นมาก

การส่งออกหมวดอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศในการผลิตที่ยังขยายตัวดี ได้แก่ 1) **หมวดผลิตภัณฑ์ยาง** โดยเฉพาะการส่งออกยางเรเดียลซึ่งมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงความต้องการผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ เช่น ถุงมือยาง เป็นต้น 2) การส่งออก**หมวดเฟอร์นิเจอร์**ไปยังสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป 3) การส่งออก**ไก่แปรรูป**ไปยังตลาดหลักทั้งญี่ปุ่นและสหภาพยุโรปซึ่งเป็นการทดแทนการส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งที่ยังประสบปัญหาใช้หัวตอกต่อเนื่องจากปีก่อน และ 4) **อาหารทะเลกระป๋อง** โดยเฉพาะปลากระป๋องที่ส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและราคา สำหรับการส่งออกที่พึ่งพิงผลผลิตเกษตร เช่น **หมวดน้ำตาล**มีปริมาณส่งออกลดลง ขณะที่**หมวดสับปะรดกระป๋อง**ยังมีปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นตามผลผลิตที่ออกมาในช่วงปลายปี

สินค้าประมงปรับตัวดีขึ้นโดยขยายตัวร้อยละ 9.6 จากปริมาณส่งออกที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 โดยเฉพาะการส่งออก**กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง**มีปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นหลังจากไทยได้รับผลกระทบจากการที่สหรัฐฯ ประกาศไต่สวนการทุ่มตลาดในปีก่อน และได้ประกาศผลการไต่สวนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2548 โดยอัตราตอบโต้การทุ่มตลาดของไทยเป็นอัตราที่ต่ำกว่าคู่แข่ง ยกเว้น เอกวาดอร์ รวมถึงปัจจัยบวกจากการลดภาษีนำเข้าจากสหภาพยุโรปซึ่งลดให้เท่ากับอัตราภาษี GSP โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม - 31 ธันวาคม 2548

หมวดสินค้าเกษตรเป็นหมวดที่มีมูลค่าส่งออกลดลง โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภัยแล้งในปีที่ผ่านมา ทำให้ปริมาณส่งออกลดลงจากปีก่อน

การนำเข้า

การนำเข้า มีมูลค่า 117.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.0 จากปีก่อน โดยราคานำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.0 ตามการเพิ่มขึ้นในหมวดเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นสำคัญ ขณะที่ปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 โดยเฉพาะหมวดสินค้าทุนและหมวดเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ตามการส่งออกที่เพิ่มขึ้น การขยายตัว

ของอุปสงค์ในประเทศ ปริมาณการใช้น้ำมันที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน รวมทั้งราคาทองคำในตลาดโลกที่มีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่องซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มีการนำเข้าเพื่อการเก็งกำไรในด้านตลาดนำเข้าที่สำคัญที่มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ กลุ่มประเทศตะวันออกกลางซึ่งไทยนำเข้าน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าจากประเทศที่ไทยเปิดเสรีการค้า ได้แก่ ออสเตรเลียเพิ่มขึ้นร้อยละ 48 และจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ 37 ส่วนการนำเข้าจากอินเดียและนิวซีแลนด์มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.4 และร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

รายละเอียดของสินค้านำเข้าที่สำคัญมีดังนี้

สินค้าทุน มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.7 ที่สำคัญ ได้แก่ การนำเข้าเครื่องจักรไฟฟ้าและชิ้นส่วนสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการขยายตัวสอดคล้องกับการส่งออก การนำเข้าเครื่องจักรกลและชิ้นส่วนเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ 2) อุตสาหกรรมก่อสร้าง 3) เครื่องจักรใช้ในสำนักงาน 4) อุตสาหกรรมกระดาษ 5) การขนส่งและสื่อสาร 6) อุตสาหกรรมอาหารและ 7) อุตสาหกรรมโลหะ เป็นต้น โดยเฉพาะอุปสงค์จากการขยายการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ เช่น การก่อสร้างทางด่วนและสนามบินสุวรรณภูมิ โครงการบ้านเอื้ออาทร รวมทั้ง การนำเข้าของรัฐบาลวิสาหกิจสำคัญ เช่น การนำเข้าเครื่องบินเพื่อการพาณิชย์ของบริษัทการบินไทย จำนวน 8 ลำ คิดเป็นมูลค่า 1.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. การนำเข้าเครื่องตรวจจับวัตถุระเบิดของบริษัทท่าอากาศยานกรุงเทพแห่งใหม่ การนำเข้าท่อส่งก๊าซของบริษัท ปตท. เป็นต้น นอกจากนี้ การนำเข้า**คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์**เพิ่มขึ้นตามอุปสงค์ในประเทศและการส่งออกที่เพิ่มขึ้น

สินค้าวัตถุดิบ มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.1 ที่สำคัญได้แก่ การนำเข้า**เหล็กและเหล็กกล้า**เพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี โดยเป็นการนำเข้าเพื่อรองรับโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ และการขยายตัวของอุตสาหกรรมในประเทศ การนำเข้า**อาหารสัตว์** โดยเฉพาะกากถั่วเหลืองคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 65 ซึ่งได้รับผลดีจากการลดอากรนำเข้ากากถั่วเหลืองตามนโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ ปี 2548 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2547 โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อให้ต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์และราคาอาหารสัตว์ลดลง การนำเข้าสัตว์น้ำ และสัตว์น้ำแปรรูปโดยร้อยละ 70 ของการนำเข้าในหมวดนี้ เป็นการนำเข้าปลาทูน่า (พลาสติกแข็งหรือปลาโอทองแถบ) เพื่อใช้ในการผลิตอาหารทะเลแปรรูปเพื่อส่งออก การนำเข้าแผงวงจรรวมและชิ้นส่วนเพื่อการผลิตและส่งออกเป็นสำคัญ และการนำเข้าเคมีภัณฑ์ ประเภทเอทิลีนไกลคอล สำหรับใช้ในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เป็นต้น

สินค้าอุปโภคบริโภค มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 จากการนำเข้าสินค้าคงทนที่สำคัญ ได้แก่ **เครื่องใช้ในครัวเรือน** และ**เครื่องใช้ไฟฟ้า**ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าอุปกรณ์ประกอบสำหรับใช้กับเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือเครื่องรับโทรทัศน์ วีดีโอ มอนิเตอร์สี เป็นต้น สำหรับสินค้าไม่คงทนที่สำคัญได้แก่ **ผักและผลไม้**ซึ่งมีการนำเข้าจากจีนคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ แอปเปิ้ล ลูกท้อ แพร์ เป็นต้น

การนำเข้าสินค้าสำคัญอื่นๆ ได้แก่ **ทองคำ**มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นมากโดยขยายตัวร้อยละ 64.0 จากปีก่อน ซึ่งส่วนหนึ่งนำเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับรวมทั้งเป็นการนำเข้าเพื่อการเก็งกำไรตามแนวโน้มราคาทองคำที่สูงขึ้นต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบที่อยู่ใกล้กับประเทศไทย

รถยนต์และส่วนประกอบ มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 ตามอุปสงค์ในประเทศและการส่งออกที่ขยายตัวอย่างไรก็ตาม การนำเข้าขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 18.4 เนื่องจากผู้ผลิตมีแนวโน้มเปลี่ยนมาใช้ชิ้นส่วนในประเทศทดแทนการนำเข้ามากขึ้น

น้ำมันดิบ มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.7 จากปริมาณนำเข้าที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.3 และราคาที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.1 โดยราคาที่สูงขึ้นมากในช่วงปีที่ผ่านมาเป็นผลจากปัจจัยสำคัญ ได้แก่ สภาพภูมิอากาศที่หนาวจัดและแปรปรวนในสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป การนัดหยุดงานประท้วงของแรงงานน้ำมันในจอร์เจีย เหตุการณ์ความไม่สงบในตะวันออกกลาง รวมทั้งพายุนิศาทำให้แท่นขุดเจาะน้ำมัน

และโรงกลั่นในอ่าวเม็กซิโกของสหรัฐฯ ได้รับความเสียหายและโดยเฉพาะการเก็งกำไรของกองทุน Hedge Fund โดยราคานำเข้าเฉลี่ยเท่ากับ 39 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล เทียบกับ 28 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในปีก่อน

ดุลการค้า ดุลบริการ และดุลบัญชีเดินสะพัด

เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าที่เร่งตัวสูงกว่ามูลค่าการส่งออกส่งผลให้**ดุลการค้า** ขาดดุล 8.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากที่เกินดุล 1.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน โดยเป็นการขาดดุลกับประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น ญี่ปุ่นและไต้หวันเนื่องจากการนำเข้าเครื่องจักรและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เป็นสำคัญ และกลุ่มตะวันออกกลางและอาเซียนโดยเฉพาะจากการนำเข้าน้ำมันเพิ่มขึ้นมาก นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่ไทยเปิดเสรีการค้าพบว่าไทยขาดดุลกับจีน และโดยเฉพาะกับออสเตรเลียที่มีการขาดดุลเนื่องจากการนำเข้าทองคำเป็นสำคัญอย่างไรก็ตามไทยยังเกินดุลกับประเทศอินเดียและนิวซีแลนด์ **ดุลบริการ รายได้ และ เงินโอน** เกินดุล 4.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากที่เกินดุล 5.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน โดยรายรับจากการท่องเที่ยวมีมูลค่า 10.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ทรงตัวจากปีก่อน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติบริเวณจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน และปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนรายจ่ายจากการท่องเที่ยวมีมูลค่า 5.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 10.7 ตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวขาออกและค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน สำหรับผลประโยชน์จากการลงทุนทางด้านรับสูงชันกว่าปีก่อนค่อนข้างมากจากรายรับของภาคทางการเป็นสำคัญ ขณะที่ด้านจ่ายปรับสูงขึ้นเช่นกัน ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายการส่งกลับกำไรและเงินปันผลของภาคเอกชน ทำให้**ดุลบัญชีเดินสะพัด** เปลี่ยนเป็นขาดดุล 3.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากที่เกินดุล 6.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน

เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ

เงินทุนเคลื่อนย้าย เกินดุลสุทธิ 6.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2548 เทียบกับปีก่อนที่ขาดดุล 0.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการเกินดุลของภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินไหลเข้ามาลงทุนในหลักทรัพย์เป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาครัฐบาล ขาดดุล 1.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ขาดดุล 1.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เป็นการชำระคืนเงินกู้ระยะยาว จำนวน 1.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามการปรับโครงสร้างหนี้ของภาครัฐบาล นอกจากนี้ การซื้อคืนตราสารหนี้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวของธนาคารพาณิชย์ในไทย ส่งผลให้มีเงินไหลออกสุทธิ จำนวน 0.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ภาคธนาคาร ขาดดุล 2.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เปลี่ยนจากปีก่อนที่เกินดุล 1.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เพิ่มสินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิ จำนวน 1.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ เป็นผลจากการที่ธนาคารพาณิชย์ซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิกับ Non-resident ลดลงเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีการชำระคืนหนี้ของกิจการวิเทศนกิจจำนวน 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยส่วนใหญ่ เป็นการชำระคืนหนี้ระยะยาว

ภาคอื่นๆ เกินดุล 11.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารเป็นสำคัญ โดย**ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร**ปรับตัวจากปีก่อนเป็นเกินดุลในระดับสูง 9.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ได้แก่ **เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ** เกินดุล 2.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากเงินลงทุนในหุ้นเรือนหุ้น (equity investment) เกินดุล 2.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มทุนของกลุ่มธุรกิจขายส่งเครื่องดื่ม และยาสูบ กลุ่มธุรกิจการผลิต เคมีภัณฑ์ เป็นต้น และ**บริษัทในเครือ** (direct loans) นำเข้าเงินกู้สุทธิ

จำนวน 0.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจขายส่งเชื้อเพลิง **เงินลงทุนในหลักทรัพย์** เกินดุล 4.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการไหลเข้าของเงินทุนในหลักทรัพย์ตราสารทุน (equity securities) 4.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ขณะที่ตราสารหนี้ ขาดดุล 0.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. **เงินกู้นอกเครือ** (other loans) ขาดดุลเล็กน้อยที่ 0.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากที่เกินดุล 0.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน โดยส่วนใหญ่เป็นการชำระคืนของ กลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์น้ำมัน กลุ่มธุรกิจ Holding company เป็นสำคัญ

ภาครัฐวิสาหกิจ เกินดุล 1.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เปลี่ยนจากปีก่อนที่ขาดดุล 1.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากในปีนี้ บริษัทการบินไทยนำเข้าเงินกู้จำนวน 0.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพื่อชำระค่าเครื่องบิน 8 ลำ ประกอบกับมีการระดมทุนของภาครัฐวิสาหกิจหลายแห่งโดยการออกตราสารหนี้ระยะยาวในต่างประเทศ เช่น floating rate certificated of deposit (FRCD), floating rate note (FRN) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการลดสินทรัพย์ต่างประเทศของภาครัฐวิสาหกิจบางแห่งด้วย

ดุลการชำระเงิน

แม้ว่าดุลบัญชีเดินสะพัดเปลี่ยนเป็นขาดดุลเมื่อเทียบกับปี 2547 ที่เกินดุล 6.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิที่เกินดุลสูงกว่า ทำให้**ดุลการชำระเงิน**ในปี 2548 เกินดุล 5.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับที่เกินดุล 5.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน โดย **เงินสำรองระหว่างประเทศ** ณ สิ้นปี 2548 เป็น 52.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจาก 49.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2547 หรือเทียบเท่ากับการนำเข้า 5.3 เดือน โดยมียอดคงค้างการซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิจำนวน 3.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ตารางที่ 19 : ดุลการชำระเงิน
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2547			2548 ^{1/}		
	ทั้งปี	ครึ่งแรก	ครึ่งหลัง	ทั้งปี	ครึ่งแรก	ครึ่งหลัง
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	94,941	45,041	49,900	109,211	50,984	58,227
% การเปลี่ยนแปลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน	21.6	22.4	20.8	15.0	13.2	16.7
สินค้าเข้า ซี.ไอ.เอฟ.	93,481	45,077	48,404	117,788	59,102	58,686
% การเปลี่ยนแปลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน	25.7	30.2	21.9	26.0	31.1	21.2
ดุลการค้า	1,460	-36	1,496	-8,578	-8,118	-459
ดุลบริการ รายได้ และเงินโอน	5,405	2,739	2,666	4,864	2,255	2,609
ดุลบัญชีเดินสะพัด	6,865	2,703	4,162	-3,714	-5,864	2,150
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	-591	-1,355	764	6,621	4,412	2,209
ธนาคารแห่งประเทศไทย	3,065	1,247	1,818	0	0	0
ภาครัฐบาล	-1,504	-619	-885	-1,840	-647	-1,193
ภาคธนาคาร	1,659	673	986	-2,500	-1,545	-955
ภาคอื่นๆ	-3,811	-2,656	-1,155	10,961	6,604	4,357
- ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	-2,373	-1,929	-444	9,438	5,030	4,408
เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	835	359	476	2,697	1,508	1,189
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	-561	-427	-134	4,722	2,807	1,915
เงินกู้นอกเครีอ	548	-8	556	-444	-1,161	717
บัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ	-2,747	-2,106	-641	0	0	0
เงินทุนอื่น ๆ	-448	253	-701	2,463	1,876	587
- ภาครัฐวิสาหกิจ	-1,438	-727	-711	1,523	1,574	-51
คลาดเคลื่อนสุทธิ	-539	503	-1,042	2,515	2,548	-33
ดุลการชำระเงินรวม ^{2/}	5,735	1,851	3,884	5,422	1,097	4,325

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลประมาณการ

2/ ข้อมูลจริง

ที่มา : กรมศุลกากร

ธนาคารแห่งประเทศไทย

หนี้ต่างประเทศ

หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2548 มียอดคงค้างทั้งสิ้น 50.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจาก 51.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปีก่อน ในปีนี้มีการนำเข้าหนี้ต่างประเทศสุทธิทั้งสิ้น 2.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่เนื่องจากเงินเยนมีค่าอ่อนค่าลงทำให้เมื่อตีราคาในรูปดอลลาร์

สรอ. หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นปี 2548 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2547 จึงลดลง 0.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

หนี้รัฐบาล มียอดคงค้างจำนวน 3.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อน เนื่องจากมีการชำระคืนเงินกู้สุทธิจำนวน 1.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นการชำระคืนหนี้ตามสัญญาของกระทรวงการคลัง ในส่วนของตราสารหนี้เป็นการชำระคืนหนี้สุทธิ 0.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศซื้อคืนตราสารหนี้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้น จึงมีการชำระคืนหนี้ภาครัฐบาลสุทธิ 1.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่เมื่อรวมกับผลของค่าเงินเยนที่อ่อนค่าลงทำให้ยอดคงค้างหนี้รัฐบาลลดลง 2.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

หนี้ภาคธนาคาร มียอดคงค้าง 6.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยธนาคารพาณิชย์มีการเบิกเงินกู้สุทธิจำนวน 0.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่กิจการวิเทศธนกิจมีการชำระคืนเงินกู้สุทธิต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาวเป็นจำนวน 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. อย่างไรก็ตาม เมื่อรวมผลของค่าเงินเยนที่อ่อนค่า ทำให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศภาคธนาคารลดลงจากสิ้นปีก่อน 1.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

หนี้อื่นๆ มียอดคงค้าง 41.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีการนำเข้าหนี้สุทธิของภาคธุรกิจที่มีใช้ธนาคารจำนวน 4.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเฉพาะสินเชื่อการค้าในกลุ่มธุรกิจน้ำมันเป็นสำคัญ สำหรับบริษัทวิสาหกิจมีการเบิกเงินกู้สุทธิ 0.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการนำเข้าเงินกู้และออกหุ้นกู้ต่างประเทศ หนี้อื่นๆ จึงมีการนำเข้าหนี้สุทธิจำนวน 4.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. อย่างไรก็ตาม หนี้อื่นๆ เมื่อคิดเป็นสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นทั้งสิ้นเพียง 2.8 พันล้านดอลลาร์ จากผลของค่าเงินเยนที่อ่อนค่าลง

โครงสร้างหนี้ต่างประเทศ

หนี้ระยะสั้น ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2548 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.7 ของหนี้ต่างประเทศทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.7 ในปีก่อน จากการนำเข้าหนี้ระยะสั้น โดยเฉพาะสินเชื่อการค้าของภาคธุรกิจที่มีใช้ธนาคาร และการนำเข้าหนี้ระยะยาวที่ลดลง

ตารางที่ 20 : ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ*
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2546	2547	2548	สิ้นปี 2548 เทียบกับ สิ้นปี 2547
1. ภาครัฐบาล	7,306	5,779	3,578	-2,201
ระยะยาว	6,921	5,491	3,578	-1,913
ระยะสั้น	385	288	0	-288
2. ธพท. (ระยะยาว)	0	0	0	0
3. ภาคธนาคาร	7,045	7,069	6,038	-1,031
ระยะยาว	3,729	4,384	2,982	-1,402
ระยะสั้น	3,316	2,685	3,056	371
3.1 ธนาคารพาณิชย์	2,790	3,043	4,244	1,201
ระยะยาว	1,271	1,733	2,000	267
ระยะสั้น	1,519	1,310	2,244	934
3.2 วิเทศธนกิจ	4,255	4,026	1,794	-2,232
ระยะยาว	2,458	2,651	982	-1,669
ระยะสั้น	1,797	1,375	812	-563
4. หนี้อื่นๆ	37,432	38,464	41,255	2,791
ระยะยาว	30,229	29,263	27,656	-1,607
ระยะสั้น	7,203	9,201	13,599	4,398
4.1 รัฐวิสาหกิจ	9,653	9,151	8,977	-174
ระยะยาว	9,653	9,151	8,943	-208
ระยะสั้น	0	0	34	34
4.2 ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	27,779	29,313	32,278	2,965
ระยะยาว	20,576	20,112	18,713	-1,399
ระยะสั้น	7,203	9,201	13,565	4,364
รวม (1+2+3+4)	51,783	51,312	50,871	-441
ระยะยาว	40,879	39,138	34,216	-4,922
ระยะสั้น	10,904	12,174	16,655	4,481
สัดส่วน (ร้อยละ)	100.0	100.0	100.0	
ระยะยาว	78.9	76.3	67.3	
ระยะสั้น	21.1	23.7	32.7	

หมายเหตุ : *ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศรวมผลจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การคลัง

สำหรับปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลดำเนินนโยบายงบประมาณแบบสมดุล ทั้งนี้ รัฐบาลกำหนดวงเงินงบประมาณประจำปี 2548 ที่ 1,200 พันล้านบาท อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจัดเก็บรายได้สูงกว่าที่ประมาณ โดยที่ยังคงยึดนโยบายงบประมาณสมดุล จึงได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอีกจำนวน 50 พันล้านบาท ส่งผลให้งบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2548 รวมทั้งสิ้น 1,250 พันล้านบาท

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2548 นี้ รัฐบาลได้พิจารณาทบทวนแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณโดยภาพรวมมีความเชื่อมโยงสนับสนุนซึ่งกันและกัน นำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด และสามารถตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุด โดยควบคุมการขยายตัวของหนี้สาธารณะคงค้าง เพิ่มประสิทธิภาพและเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ สนับสนุนการขยายตัวของการลงทุน และส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ฐานะการคลัง ในปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลเกินดุลเงินสด 16.8 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รัฐบาลชำระคืนเงินกู้ในประเทศสุทธิ 38.5 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 20.7 พันล้านบาท ทำให้ใช้เงินคงคลัง 42.4 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลังลดลงจาก 147.2 พันล้านบาท เป็น 104.8 พันล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ 2548

สำหรับปีงบประมาณ 2549 การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคของรัฐบาลได้มุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง มีเสถียรภาพ ดังนั้น รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณปี 2549 แบบสมดุลต่อเนื่องจากปีก่อน โดยกำหนดวงเงินงบประมาณ 1,360 พันล้านบาท การจัดทำงบประมาณแบบสมดุลดังกล่าว ยังเป็นการนำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 มาเป็นกรอบนโยบาย เพื่อแปลงแผนแต่ละยุทธศาสตร์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

หนึ่งในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2549 ฐานะการคลังรัฐบาล รัฐบาลขาดดุลเงินสด 109.0 พันล้านบาท โดยรัฐบาลได้เพิ่มวงเงินตัวเงินคลังเพื่อการบริหารจัดการด้านกระแสเงินสดจำนวน 80 พันล้านบาท เพื่อให้เพียงพอในการใช้จ่ายระหว่างปี ตามมติ ครม. วันที่ 29 พฤศจิกายน 2548 ส่งผลให้วงเงินตัวเงินคลังเพิ่มเป็น 250 พันล้านบาท จากเดิม 170 พันล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ 2548

ทั้งนี้ รัฐบาลได้ชดเชยการขาดดุลเงินสดจำนวน 109.0 พันล้านบาท โดยกู้ยืมในประเทศสุทธิ 27.4 พันล้านบาท (โดยรัฐบาลได้ออกตัวเงินคลัง จำนวน 29.0 พันล้านบาท) ชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 6.0 พันล้านบาท และได้ใช้เงินคงคลัง 87.7 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาส 1 ปีงบประมาณ 2549 ลดลงจาก 104.8 พันล้านบาท เป็น 17.1 พันล้านบาท

ตารางที่ 21 : ฐานะการคลังรัฐบาล^{1/}
(หน่วย : พันล้านบาท)

	2547	2548	2548		2549 ^P			
			ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 1
รายได้นำส่ง ^{2/}	1,125.1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
(Δ %)	(17.1)							
รายจ่าย	1,105.8	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
(Δ %)	(17.8)							
: อัตราการเบิกจ่าย งบประมาณ. (%)	89.5	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ดุลเงินในงบประมาณ	19.4	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ดุลเงินนอกงบประมาณ	-2.2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ดุลเงินสด	17.2	16.8	-63.8	80.6	-53.3	-25.1	-30.7	-109.0
: (% ต่อ GDP)	(0.3)	(0.2)	(-1.9)	(2.3)				
การชดเชยการขาดดุล								
กู้ยืมในประเทศสุทธิ	30.9	-38.5	-36.0	-2.5	-10.2	1.3	36.3	27.4
กู้ยืมต่างประเทศสุทธิ	-24.1	-20.7	-10.7	-10.0	-4.5	-0.9	-0.6	-6.0
ใช้เงินคงคลัง	-24.0	42.4	110.5	-68.1	67.9	24.7	-5.0	87.7
ยอดคงค้างเงินคงคลัง	147.2	104.8	36.8	104.8	36.9	12.2	17.1	17.1

หมายเหตุ : 1/ เนื่องจากยังมีปัญหาในการประมวลผลข้อมูลด้านการคลังตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) ในปีงบประมาณ 2548 ดังนั้น ตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 จึงยังไม่สามารถแสดงข้อมูลฐานะการคลังรัฐบาลโดยละเอียดได้

2/ ข้อมูลรายได้ในตารางนี้ เป็นข้อมูลรายได้นำส่งคลังจากกรมบัญชีกลาง (Cash basis)

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ฝ่ายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฐานะการคลังรัฐบาล

รายได้ *

ในปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บรวม 1,474.3 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.3 ซึ่งเมื่อหักการถอนคืนภาษีจะทำให้รัฐบาลมีรายได้สุทธิรวม 1,255.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 13.3 และสูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ ซึ่งรวมงบเพิ่มเติม (1,250 พันล้านบาท) เล็กน้อย โดยรายได้ภาษีสำคัญที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 25.8

และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาร้อยละ 9.0 ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ 22.0 (หากหักรายการพิเศษจากการขายไฟฟ้าในกลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าจำนวน 14.1 พันล้านบาท จะขยายตัวร้อยละ 17.5) ขณะที่ภาษีสรรพสามิตขยายตัวเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1.3 เนื่องจากจะได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถยนต์ และการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล

สำหรับรายได้ที่มีใช้ภาษีจัดเก็บได้ทั้งสิ้น 147.4 พันล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.7 ชะลอลงจากปีก่อน เนื่องจาก การแปรรูปรัฐวิสาหกิจบางแห่งที่ล่าช้ากว่ากำหนดเดิม อย่างไรก็ดี รัฐวิสาหกิจเหล่านั้นก็นำส่งรายได้รัฐพาณิชย์ทดแทน

ตารางที่ 22 : รายได้รัฐบาล *

(หน่วย : พันล้านบาท)

	2547	2548	2549 ^{P/}			
			ไตรมาส 1	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. ^{P/}
รายได้ทั้งหมด	1,289.8	1,474.3	305.7	95.6	111.4	98.7
(อัตราเพิ่ม %)	(16.8)	(14.3)	(3.4)	(8.2)	(2.4)	(0.1)
ภาษี	1,154.1	1,326.9	284.5	91.2	101.2	92.1
(อัตราเพิ่ม %)	(17.0)	(15.0)	(5.1)	(9.8)	(3.2)	(2.7)
- ฐานรายได้	429.0	518.0	85.6	25.8	37.1	22.7
(อัตราเพิ่ม %)	(23.3)	(20.8)	(18.0)	(18.3)	(26.0)	(6.6)
บุคคลธรรมดา	135.2	147.3	34.7	11.9	12.0	10.9
(อัตราเพิ่ม %)	(15.2)	(9.0)	(14.7)	(9.8)	(20.6)	(14.1)
นิติบุคคล	261.9	329.5	48.7	12.9	24.6	11.2
(อัตราเพิ่ม %)	(25.4)	(25.8)	(21.8)	(19.1)	(28.4)	(12.2)
- ฐานการบริโภค	611.9	691.4	170.5	55.9	54.6	60.0
(อัตราเพิ่ม %)	(17.5)	(13.0)	(2.0)	(7.5)	(-5.1)	(4.1)
มูลค่าเพิ่ม	316.1	385.7	100.0	33.4	32.0	34.5
(อัตราเพิ่ม %)	(21.0)	(22.0)	(12.3)	(20.2)	(3.1)	(14.6)
สรรพสามิต	275.8	279.4	62.9	20.1	20.2	22.6
(อัตราเพิ่ม %)	(11.8)	(1.3)	(-12.3)	(-9.2)	(-17.8)	(-9.6)
- ฐานการค้าระหว่างประเทศ	103.9	107.2	25.8	8.6	8.6	8.6
(อัตราเพิ่ม %)	(-5.8)	(3.2)	(-10.0)	(0.8)	(-16.2)	(-12.7)
รายได้อื่น ๆ	135.7	147.4	21.2	4.4	10.2	6.6
(อัตราเพิ่ม %)	(14.5)	(8.7)	(-14.7)	(-16.5)	(-4.8)	(-25.6)

หมายเหตุ : * เป็นข้อมูลรายได้ที่จัดเก็บได้ (Collection basis) ซึ่งมีนิยามที่แตกต่างจากรายได้นำส่งในตารางฐานะการคลังรัฐบาลตรงที่รายได้นำส่งจะมีการเหลื่อมเวลาในการนำส่งรายได้ให้กระทรวงการคลัง รวมทั้งได้มีการหักรายได้ส่วนหนึ่ง เพื่อกันไว้เพื่อคืนภาษี และชดเชยภาษี เป็นต้น

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ฝ่ายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บ 305.7 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 จากระยะเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ เป็นการขยายตัวของภาษี จากฐานรายได้เป็นสำคัญที่ร้อยละ 18.0 ขณะที่ฐานการค้า ระหว่างประเทศลดลงร้อยละ 10.0 เนื่องจากปีก่อนการ นำเข้าเร่งตัวมากกอบกู้การปรับลดอัตราภาษีขาเข้าตามการ เจริญการค้าเสรีที่มีอย่างต่อเนื่อง สำหรับรายได้ที่มีใช้ภาษี จัดเก็บได้ลดลงร้อยละ 14.7 เนื่องจากปีก่อนมีการนำส่ง รายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเงินหมุนเวียนเพื่อ ข้าราชการครูสำหรับกู้เพื่อสร้างบ้าน จำนวน 1.6 พันล้านบาท

รัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2548 รัฐวิสาหกิจมีเงินสดเพื่อใช้ในการ ลงทุน 143.2 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 20.0 จากปีก่อน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะวงเงินที่กั้นไว้เพื่อก่อสร้างโรงงานยาสูบ แห่งใหม่ไม่เป็นไปตามแผน รวมถึงการปรับโครงสร้าง ทางการเงินของรัฐวิสาหกิจบางแห่ง (เช่น บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด มหาชน) โดยลด ส่วนที่ต้องกันเงินเพื่อลงทุน เป็นนำส่งรายได้รัฐพาณิชย์แทน เพื่อเตรียมระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ ขณะที่รัฐวิสาหกิจมี รายจ่ายลงทุนรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 232.9 พันล้านบาท

เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 72.8 การเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่เร่งขึ้นในปีงบประมาณนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการนำเข้าเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) การเร่งก่อสร้างโครงการบ้านเอื้ออาทร โครงการก่อสร้าง สนามบินสุวรรณภูมิ เป็นต้น ดังนั้น รัฐวิสาหกิจจึงขาดดุล รวมทั้งสิ้น 89.7 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ตารางที่ 23 : ดุลรัฐวิสาหกิจ

(หน่วย : พันล้านบาท)

	2546	2547 ^{P/}	2548 ^{P/}
เงินสดที่มีเพื่อใช้ในการลงทุน (Retained Income)	137.5	179.1	143.2
$\Delta\%$	(-13.2)	(30.2)	(-20.0)
รายจ่ายลงทุน	93.0	134.8	232.9
$\Delta\%$	(-21.5)	(44.9)	(72.8)
ดุลรัฐวิสาหกิจ (% ต่อ GDP)	44.5 (0.8)	44.3 (0.7)	-89.7 (-1.3)

หมายเหตุ : $\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากรยะเดียวกันปีก่อน
P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หนี้สาธารณะ

ณ สิ้นปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลมีหนี้สาธารณะ 3,277.5 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 45.9 ของ GDP ลดลงจากร้อยละ 47.5 ของ GDP ณ สิ้นปีงบประมาณก่อน โดยเป็นหนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง 1,827.0 พันล้านบาท หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงินทั้งที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกัน 664.5 และ 348.3 พันล้านบาท ตามลำดับ และหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) อีก 437.7 พันล้านบาท

การลดลงของสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ดังกล่าว ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลกำหนดนโยบายงบประมาณสมดุล ทำให้ไม่ต้องก่อหนี้เพื่อชดเชยการขาดดุล รวมทั้งการทยอยชำระหนี้ต่างประเทศก่อนกำหนดของรัฐบาล ส่งผลให้ภาระหนี้และดอกเบี้ยลดลง รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2548 หนี้สาธารณะต่อ GDP อยู่ที่ระดับร้อยละ 45.9 หรือ 3,258.9 พันล้านบาท ประกอบด้วยหนี้รัฐบาลกู้โดยตรง 1,817.4 พันล้านบาท (สัดส่วนร้อยละ 25.6 ต่อ GDP) หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน 1,015.6 พันล้านบาท (สัดส่วนร้อยละ 14.3 ต่อ GDP) และหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู 425.9 พันล้านบาท (สัดส่วนร้อยละ 6.0 ต่อ GDP)

อนึ่ง กระทรวงการคลังได้กำหนดกรอบความยั่งยืนทางการคลังไว้ ดังนี้ (1) สัดส่วนหนี้สาธารณะให้ไม่เกินร้อยละ 50 ของ GDP (2) ภาระหนี้ ซึ่งรวมถึงรายจ่ายเพื่อการชำระคืนเงินกู้ รายจ่ายดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมไม่เกินร้อยละ 15 ของงบประมาณรายจ่าย (3) จัดทำงบประมาณสมดุล ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 เป็นต้นไป (4) สัดส่วนงบลงทุนในงบประมาณรายจ่ายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25

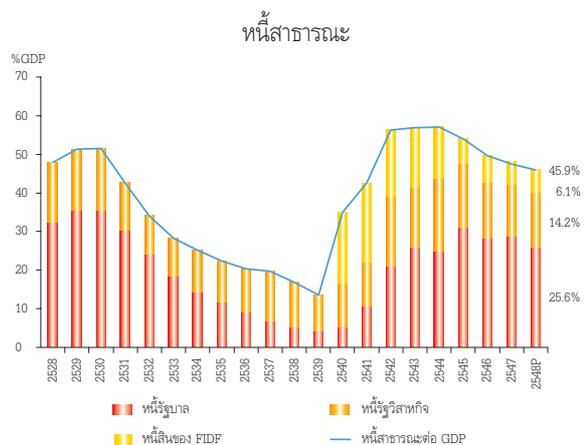
ตารางที่ 24 : หนี้สาธารณะ

(หน่วย : พันล้านบาท)

	2546	2547 ^{P/}	2548 ^{P/}
1. หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	1,651.6	1,828.4	1,827.0
(% ต่อ GDP)	(28.0)	(27.8)	(25.6)
1.1 หนี้ต่างประเทศ	344.3	321.9	250.8
1.2 หนี้ในประเทศ	1,307.4	1,506.5	1,576.2
2. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	851.0	899.2	1,012.8
(% ต่อ GDP)	(14.4)	(13.7)	(14.2)
2.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	694.6	653.9	664.5
หนี้ต่างประเทศ	305.1	271.2	247.5
หนี้ในประเทศ	389.5	382.7	417.0
2.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	156.5	245.3	348.3
หนี้ต่างประเทศ	61.1	77.5	102.2
หนี้ในประเทศ	95.3	167.8	246.1
3. หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู	427.4	398.9	437.7
(% ต่อ GDP)	(7.2)	(6.1)	(6.1)
3.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	62.0	40.0	40.0
3.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	365.4	358.9	397.7
4. รวม (1+2+3)	2,930.0	3,126.5	3,277.5
(% ต่อ GDP)	(49.6)	(47.5)	(45.9)

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

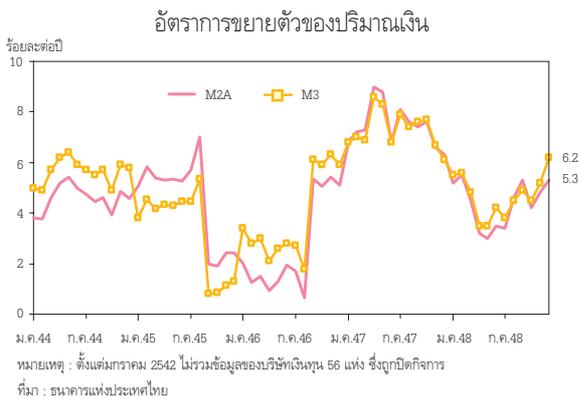
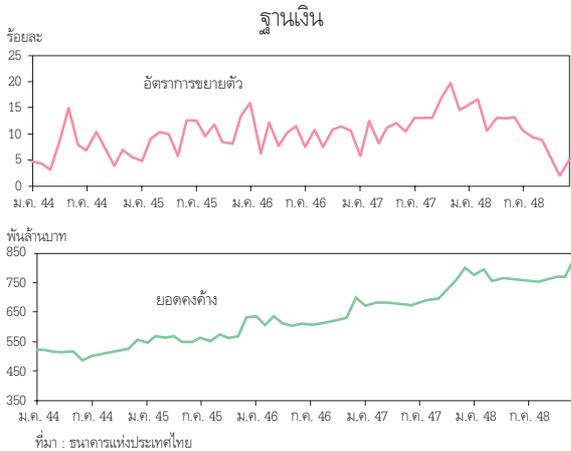
ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

การเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

ฐานเงินและปริมาณเงิน

ในปี 2548 ฐานเงินขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ในอัตราร้อยละ 5.2 ชะลอลงเมื่อเทียบกับอัตราการขยายตัว ณ สิ้นปี 2547 ที่ร้อยละ 14.4 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานที่สูง ในช่วงปลายปี 2547 เมื่อคลังจังหวัดเล็กทำหน้าที่เป็นผู้แทน ธปท. ในการรับฝากและถอนธนบัตรจากสถาบันการเงิน ธปท. จึงต้องเปิดศูนย์จัดการธนบัตรในเขตภูมิภาค 10 แห่ง และพร้อมกันนั้น ธนาคารพาณิชย์ต้องบริหารธนบัตรผ่านศูนย์ เงินสดธนาคารพาณิชย์อย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลให้สัดส่วนเงินสดในมือธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นอย่างถาวรจากที่เคยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 1 ของเงินฝาก เป็นเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 2 ของเงินฝากนับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 เป็นต้นมา ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2548 ฐานเงินมียอดคงค้าง 842.2 พันล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 จาก 800.5 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2547

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านอุปทานของฐานเงินในปี 2548 ได้แก่ (1) สินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิของ ธปท. เพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากการเกินดุลการชำระเงิน (2) สินเชื่อสุทธิที่ ธปท. ให้แก่รัฐบาลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการลดลงของเงินฝากของรัฐบาลที่ ธปท. และ (3) สินเชื่อสุทธิที่ ธปท. ให้แก่สถาบันการเงินลดลงเนื่องจากสถาบันการเงินเพิ่มการลงทุนในตลาดซื้อคืนพันธบัตร และการถือครองพันธบัตร ธปท. โดยเฉพาะสถาบันการเงินอื่นที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์

ปริมาณเงิน M2A และ M3 ในปี 2548 ขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนในอัตราร้อยละ 5.3 และ 3.2 ตามลำดับ ชะลอลงเมื่อเทียบกับอัตราการขยายตัวในปีก่อนที่ร้อยละ 6.3 และ 6.1 ตามลำดับ โดย ณ สิ้นปี 2548 ปริมาณเงิน M2A และ M3 อยู่ที่ระดับ 6,510.0 และ 7,725.2 พันล้านบาท ตามลำดับ

ในช่วงต้นปี 2548 ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง ซึ่งประกอบด้วยเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์เป็นหลัก ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงค่อนข้างมากจากปีก่อน ส่วนหนึ่งเนื่องจากเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ขยายตัวต่ำ เพราะผู้ฝากเงินบางส่วนโยกย้ายเงินฝากไปลงทุนในสินทรัพย์อื่นที่ให้อัตราผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ตราสารหนี้ ประกอบกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจชะลอตัวชัดเจนเนื่องจากปัจจัยลบหลายประการที่เข้ามากระทบเศรษฐกิจพร้อมๆ กัน อาทิ เหตุการณ์พิบัติภัย และราคาน้ำมันที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ดี ในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 ปริมาณเงินขยายตัวเร่งขึ้นจากช่วงครึ่งแรกของปี ส่วนหนึ่งเป็นผลจากจำนวนธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้นจากการยกระดับธนาคารพาณิชย์ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial Sector Master Plan) ของ ธปท. และอีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่พุ่งใจมากขึ้นตามแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวมก็ดีกว่าในช่วงต้นปี เพราะปัจจัยลบหลายประการได้คลี่คลายไปแล้ว

อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล

1. อัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 2548 ค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 38.21 - 42.08 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. และเฉลี่ยอยู่ที่ 40.29 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยในปี 2547

ความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน
(5 มกราคม 2547 - 30 ธันวาคม 2548)

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2548 แม้ความมั่นใจของนักลงทุนต่อเศรษฐกิจไทยภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนกุมภาพันธ์จะส่งผลให้เงินบาทเคลื่อนไหวอย่างมีเสถียรภาพ แต่ต่อมาเงินบาทได้อ่อนค่าลงอย่างรวดเร็วจากปัจจัยลบที่สำคัญ ได้แก่ ความกังวลของนักลงทุนเกี่ยวกับความสามารถในการปรับตัวของเศรษฐกิจไทยต่อราคาน้ำมันที่ปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลสูงติดต่อกันหลายเดือนในช่วงครึ่งแรกของปี

อย่างไรก็ดี เมื่อธนาคารกลางจีนปรับระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินหยวนเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2548 ค่าเงินบาทที่เดิมอ่อนลงอย่างต่อเนื่องกลับแข็งค่าขึ้นตามค่าเงินหยวน จากนั้นเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงแคบๆ โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ (1) ความเชื่อมั่นของค่าเงินดอลลาร์ สหรัฐ. ที่ลดลงจากความกังวลของนักลงทุนเกี่ยวกับปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและดุลงบประมาณของสหรัฐฯ ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนเทขายเงินดอลลาร์ สหรัฐ. และหันมาซื้อเงินสกุลเอเชียรวมทั้งเงินบาทเพิ่มขึ้น และ (2) ตัวเลขดุลบัญชีเดินสะพัด

ดัชนีค่าเงินบาทและดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง
(น้ำหนักการค้า ปีฐาน 2537)

ของไทยที่เริ่มปรับตัวเป็นบวกในเดือนกรกฎาคม 2548 ซึ่งช่วยเสริมความมั่นใจของนักลงทุนที่มีต่อเศรษฐกิจไทย

เมื่อพิจารณาดัชนีค่าเงินบาท ซึ่งคำนวณจากอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับสกุลเงินของประเทศต่างๆ ที่มีความสำคัญทางการค้าระหว่างประเทศต่อไทย โดยนำมาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก พบว่า ในปี 2548 ดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 69.71 ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย 70.15 ในปี 2547 ซึ่งสะท้อนว่าโดยเฉลี่ยอัตราแลกเปลี่ยนไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งโดยรวม

สำหรับดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง ซึ่งรวมผลของเงินเฟ้อเพื่อให้สะท้อนความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าออกของไทย สูงขึ้นจากค่าเฉลี่ยที่ 77.74 ในปี 2547 เป็น 79.00 ในปี 2548 ซึ่งชี้ว่าความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าออกของไทยลดลงบ้างในปี 2548 โดยเป็นผลจากการที่อัตราเงินเฟ้อของไทยสูงกว่าของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งโดยรวมในช่วงดังกล่าว

อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2. อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน

ในปี 2548 อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินเฉลี่ยสูงขึ้นจากปี 2547 สอดคล้องกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.63 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.64 ต่อปี เทียบกับในปี 2547 ที่ร้อยละ 1.21 และ 1.25 ต่อปี ตามลำดับ

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2548 อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินปรับสูงขึ้นไม่มาก เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายการเงินปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพียง 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้นร้อยละ 0.50 ต่อปี เพราะยังไม่มั่นใจในการประเมินผลกระทบของเหตุการณ์พิบัติภัยที่เกิดขึ้นเมื่อปลายปี 2547 ตลอดจนผลของปัจจัยลบต่างๆ ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

สำหรับในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 หลังจากเป็นที่แน่ชัดว่าผลกระทบของเหตุการณ์พิบัติภัยและความเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมิได้รุนแรงกว่าที่คาดการณ์ไว้ กอปรกับราคาน้ำมันโลกที่ได้ปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเป็นเหตุให้ทางการไทยประกาศลอยตัวราคาน้ำมันดีเซลในเดือนกรกฎาคม 2548 น่าจะเพิ่มแรงกดดันต่อระดับราคาและมีโอกาสที่อัตราเงินเพื่อพื้นฐานอาจจะเร่งตัวเกินเป้าหมายในระยะต่อไป คณะกรรมการนโยบายการเงินจึงตัดสินใจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่องและในจังหวะที่เร็วขึ้นเพื่อลดแรงกดดันต่อเงินเฟ้อ ทำให้ในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 คณะกรรมการนโยบายการเงินปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายรวมทั้งสิ้นถึงร้อยละ 1.50 ต่อปี ซึ่งส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วตามไปด้วย

3. อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล

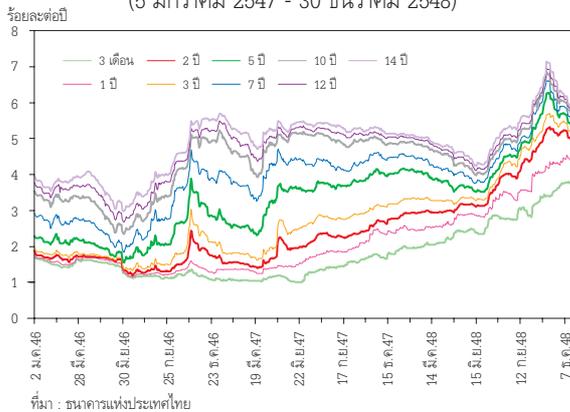
อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลในปี 2548 โดยรวมปรับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2547 โดยอัตราผลตอบแทนระยะสั้นปรับสูงขึ้นตามทิศทางอัตราดอกเบี้ยนโยบายของไทยและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ เป็นสำคัญ ขณะที่อัตราผลตอบแทนระยะปานกลางถึงยาวเพิ่มขึ้นแต่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนระยะสั้น เนื่องจากความต้องการลงทุนในพันธบัตรระยะปานกลางถึงยาวมีค่อนข้างมาก ประกอบกับตัวเลขอัตราเงินเฟ้อในช่วงปลายปี 2548 เริ่มต่ำกว่าที่ตลาดคาดไว้ ทำให้ตลาดปรับการคาดการณ์เงินเฟ้อในอนาคตลง โดยรวมแล้วอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลจึงปรับลดลง

ความเคลื่อนไหวของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลในแต่ละไตรมาสสรุปได้ดังนี้

ในไตรมาสแรกของปี 2548 อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นปรับสูงขึ้นจากปลายปี 2547 เนื่องจากนักลงทุนคาดว่าจะมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงต้นเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นครั้งแรกของปีหลังจากที่คณะกรรมการนโยบายการเงินชะลอการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนมกราคมเพื่อรอดูผลกระทบของเหตุการณ์พิบัติภัย ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะกลางและยาวปรับลดลงจากการที่นักลงทุนเร่งลงทุนในพันธบัตรระยะดังกล่าว สืบเนื่องจากความกังวลว่าอุปทานของพันธบัตรระยะกลางและยาวจะลดลงในระยะต่อไป

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นปรับสูงขึ้นโดยรวมในไตรมาสที่ 2 จากไตรมาสก่อน เพราะนักลงทุนส่วนใหญ่ในตลาดคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายยังจะอยู่ในช่วงขาขึ้นต่อไป อย่างไรก็ดี ในช่วงสิ้นไตรมาสอัตราผลตอบแทนระยะ 1 เดือนปรับลดลงจากการที่สถาบันการเงินพยายามลดฐานเงินฝากเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายค่าธรรมเนียมกองทุนเพื่อการฟื้นฟูสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นปัจจัยฤดูกาล ในขณะที่อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะกลางและยาวปรับลดลงตามอัตราผลตอบแทนพันธบัตรสหรัฐฯ และจากปัจจัยในประเทศ อาทิ แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่แผ่วลง และความไม่แน่นอนของอุปทานจากการยกเลิกการออกพันธบัตรในเดือนมิถุนายน

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทย
(5 มกราคม 2547 - 30 ธันวาคม 2548)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในไตรมาสที่ 3 หลังจากที่คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.5 ต่อปีในเดือนกันยายน อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นปรับสูงขึ้นอีก แต่เนื่องจากขนาดของการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายครั้งดังกล่าวสูงกว่าการคาดการณ์ของตลาด นักลงทุนจึงเกรงว่าการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายในอนาคตอาจรวดเร็วกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้ ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะกลางและยาวปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อสะท้อนความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นในตลาดพันธบัตร แต่ในขณะเดียวกัน ความต้องการถือพันธบัตรระยะสั้นของนักลงทุนเพิ่มขึ้นเพื่อปรับลดความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะสั้นจึงปรับลดลงในเวลาต่อมา โดยเฉพาะประเภทต่ำกว่า 3 เดือน

ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2548 อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลเคลื่อนไหวค่อนข้างผันผวน โดยเฉพาะพันธบัตรระยะกลางถึงยาวที่ปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วภายหลังการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินในเดือนตุลาคมที่มีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอีกร้อยละ 0.50 ต่อปี เป็นครั้งที่ 2 ติดต่อกัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของไตรมาสที่ 4 อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะกลางถึงยาวได้ทยอยปรับลดลงค่อนข้างมากเนื่องจากตัวเลขอัตราเงินเฟ้อในเดือนพฤศจิกายน 2548 ต่ำกว่าการคาดการณ์ของตลาด ซึ่งทำให้มีการคาดการณ์ว่าการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระยะต่อไปน่าจะเป็นไปในจังหวะที่ช้าลง ประกอบกับมีความต้องการลงทุนในพันธบัตรระยะดังกล่าวจากทั้งกองทุนในประเทศและต่างประเทศที่เห็นว่าอัตราผลตอบแทนในตลาดพันธบัตรของไทยค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค

เงินฝากและสินเชื่อภาคเอกชน ของระบบธนาคารพาณิชย์

1. เงินฝากธนาคารพาณิชย์

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ในปี 2548 ขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้นจากปีก่อน โดยยอดคงค้างเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 8.4 จากระยะเดียวกันปีก่อน เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 2.6 ณ สิ้นปี 2547 ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นผลจากแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นที่มีส่วนช่วยจูงใจผู้ฝากเงิน รวมทั้งเป็นผลจากการควบรวมและยกฐานะสถาบันการเงินเป็นธนาคารพาณิชย์ ซึ่งทำให้มีจำนวนธนาคารพาณิชย์ในระบบการเงินเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อหักผลของการควบรวมและยกฐานะดังกล่าวแล้ว เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 4.8 ซึ่งเป็นอัตราที่ยังเร่งตัวขึ้นจากเมื่อสิ้นปี 2547 และต้นปี 2548

2. สิทธิการเรียกร้องภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ (รวมการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชน)

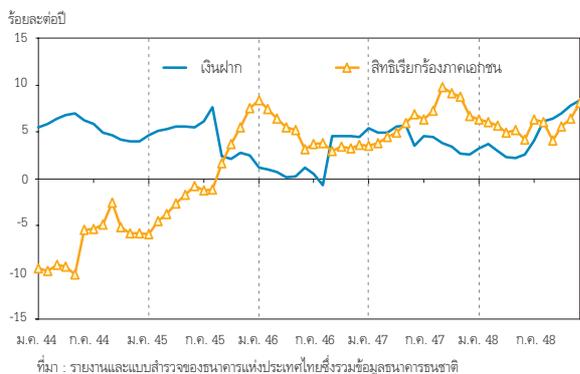
ณ สิ้นปี 2548 สิทธิการเรียกร้องภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งได้แก่สินเชื่อภาคเอกชนและการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชน ขยายตัวในอัตราร้อยละ 8.1 จากระยะเดียวกันปีก่อน เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 6.7 ณ สิ้นปี 2547 ส่วนหนึ่งเป็นผลของการควบรวมและยกฐานะบริษัทเงินทุนเป็นธนาคารพาณิชย์แห่งใหม่ ซึ่งเมื่อหักผลดังกล่าวแล้ว สิทธิเรียกร้องภาคเอกชน ณ สิ้นปี 2548 ขยายตัวร้อยละ 4.0

การขยายตัวของสิทธิเรียกร้องภาคเอกชนที่ปรับผลของการควบรวมและยกฐานะของสถาบันการเงินใหม่ สะท้อนในช่วงครึ่งแรกของปี 2548 สอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง เนื่องจากปัจจัยลบหลายประการ ต่อมาในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 การขยายตัวของสิทธิเรียกร้องภาคเอกชนเร่งตัวขึ้นเป็นลำดับ สะท้อนว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจขยายตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีเมื่อเทียบกับช่วงครึ่งแรกของปี

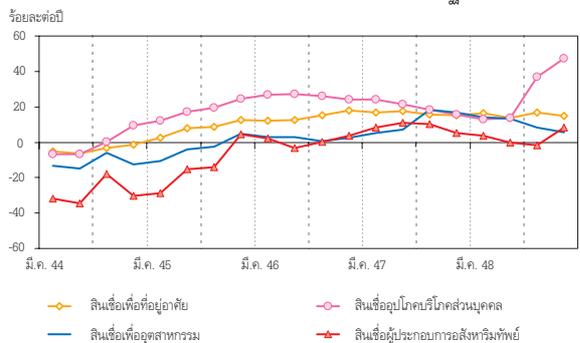
เมื่อพิจารณาข้อมูลสินเชื่อรายภาคเศรษฐกิจล่าสุดพบว่า สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลขยายตัวเร่งขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการ

โอนธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล (เช่าซื้อ) ของบริษัทเงินทุนเข้ามาในระบบธนาคารพาณิชย์ ภายใต้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ส่วนสินเชื่อเพื่อภาคอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง แต่ก็ได้สะท้อนแนวโน้มการลงทุนที่จะลดลงในอนาคต ทั้งนี้เพราะเป็นผลจากการปรับโครงสร้างการระดมทุนของภาคธุรกิจที่หันมาใช้แหล่งเงินทุนอื่นเพิ่มขึ้น เช่น กำไรสะสม และการออกตราสารหนี้ เป็นต้น จากเดิมที่ใช้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่

อัตราการขยายตัวของเงินฝากและสิทธิเรียกร้องของธนาคารพาณิชย์

สินเชื่อธนาคารพาณิชย์แยกตามสาขาเศรษฐกิจ

3. อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

แม้คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปลายปี 2547 แต่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ มิได้ปรับขึ้นตามจนกระทั่งในราวกลางปี 2548 เนื่องจากในช่วงต้นระบบธนาคารพาณิชย์ยังมีสภาพคล่องส่วนเกินอยู่มาก ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไม่มีความจำเป็นต้องปรับอัตราดอกเบี้ย โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เพื่อระดมเงินออม

การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของธนาคารพาณิชย์เริ่มจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะยาว ก่อนไปสู่การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ

ระยะสั้นขึ้นและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ณ สิ้นปี 2548 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.5 ต่อปี สูงขึ้นจากร้อยละ 1.0 ต่อปี ณ สิ้นปี 2547 ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.50 ต่อปี สูงขึ้นจากร้อยละ 5.69 ต่อปี ณ สิ้นปีก่อน

อนึ่ง จากการที่ธนาคารพาณิชย์ทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงในปี 2548 ประกอบกับแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเริ่มชะลอตัวในช่วงปลายปี 2548 ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงแม้อยังติดลบอยู่ แต่ก็ติดลบน้อยลงเป็นลำดับ โดย ณ สิ้นปี 2548 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้ง 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ -1.17 และ 2.83 ต่อปี ตามลำดับ

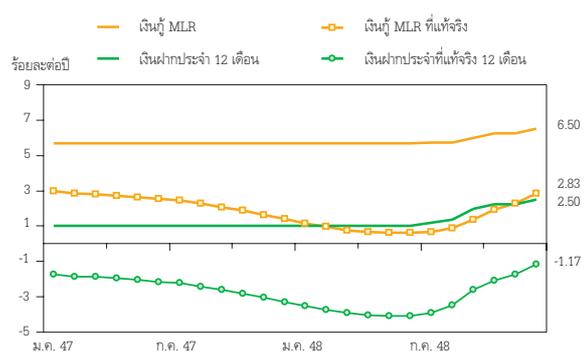
ตารางที่ 25 : อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์

ร้อยละต่อปี	2547		2548			
	ณ สิ้นเดือน ธ.ค.	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4	
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 12 เดือน						
เฉลี่ย 4 ธนาคารพาณิชย์ใหญ่	1.00	1.00	1.00	2.00	2.50	
เฉลี่ยธนาคารพาณิชย์อื่น ^{1/}	1.31	1.39	1.46	2.20	2.75	
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR						
เฉลี่ย 4 ธนาคารพาณิชย์ใหญ่	5.69	5.69	5.69	6.00	6.50	
เฉลี่ยธนาคารพาณิชย์อื่น ^{1/}	6.03	6.03	6.03	6.37	6.80	

หมายเหตุ : 1/ หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งรวมธนาคารพาณิชย์ที่มีการยกระดับตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial Master Plan) แต่ไม่รวมธนาคารเพื่อรายย่อย ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ใหม่ ได้แก่ ธนาคารทหารไทยภายหลังการควบรวมกิจการกับธนาคารทีบีเอสไทยทูน และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมในเดือนกันยายน 2547 ธนาคารที่สไปในเดือนกรกฎาคม 2548 ธนาคารเกียรติคุณในเดือนตุลาคม 2548 ธนาคารยูโอบีที่เกิดจากการควบรวมระหว่างธนาคารยูโอบีรัตนสินและธนาคารเอเชีย ในเดือนพฤศจิกายน 2548 และธนาคารสินเอเชียที่เกิดจากการควบรวมระหว่าง บง. สินเอเชีย และ บง. บัวหลวง ในเดือนธันวาคม 2548 ตามลำดับ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

หมายเหตุ : เงินเฟ้อคาดการณ์ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาตัวเฉลี่ย 11 เดือนนับจากเดือนปัจจุบัน

การดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์

ในปี 2548 ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ มี 34 แห่ง เป็นธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย 16 แห่ง สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 18 แห่ง มีธนาคารพาณิชย์ไทยที่เปลี่ยนสถานะจากบริษัทเงินทุนและเครดิตฟองซิเอร์เป็นธนาคารพาณิชย์ใหม่หลายแห่ง ได้แก่ ธนาคารทิสโก้ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารสินเอเซีย และธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อย และมีการควบรวมกิจการของธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครชน กับสาขาสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด เป็นธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) รวมทั้งการควบรวมธนาคารยูโอบี รัตนสินกับธนาคารเอเชียเป็นธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ (ไทย) และธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทยเปลี่ยนจากสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เป็นธนาคารจดทะเบียนในประเทศไทย

ผลการดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีกำไรจากการดำเนินงาน 143 พันล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 19.6 โดยธนาคารพาณิชย์ไทยและสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีกำไรเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 16.4 และ 52.4 ตามลำดับ กำไรจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นที่สำคัญมาจากรายได้หลักจากรายรับสินเชื่อ ในขณะที่รายได้จากผลตอบแทนเงินลงทุนในตลาดเงิน เงินปันผลจากการลงทุน และรายได้จากค่าธรรมเนียมบริการต่างๆ ได้เพิ่มขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายปรับปรุงด้านบุคลากรและระบบงานสูงขึ้นเพื่อรองรับภาวะการแข่งขันและเตรียมความพร้อมด้านการจัดการบริหารความเสี่ยงและการดำรงเงินกองทุนเพื่อเข้าสู่ Basel II ในปี 2552 นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ไทยบางแห่งมีการกันสำรองเพิ่มขึ้นด้วยการขยายตัวของสินเชื่อและใช้เกณฑ์ระมัดระวังมากขึ้น

ในปี 2548 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้นตามทิศทางการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วัน โดยระดับส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมและอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (spread) ยังคงกว้างขึ้นต่อเนื่องจนถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2548

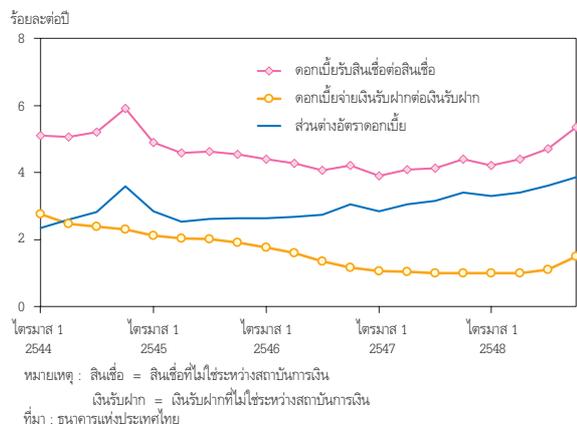
อย่างไรก็ดี การกระจายสินเชื่อไปสู่ภาคธุรกิจที่กว้างขวางขึ้นและลงไปสู่รายย่อยมากขึ้นโดยเฉพาะจากธนาคารพาณิชย์รายใหม่และการเร่งรัดจัดการด้านลูกหนี้ด้วยคุณภาพจะมีส่วนให้ธนาคารพาณิชย์สามารถรักษาระดับ spread ไม่ให้แคบลงมากนักในระยะใกล้เมื่อผลของต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้นทั้งจากดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ยืมที่ส่งผลเต็มที่มีมากขึ้น

ตารางที่ 26 : ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

หน่วย: พันล้านบาท	2547	2548	2548			
			Q1	Q2	Q3	Q4
ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด						
- กำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน	119.59	143.05	34.95	34.12	35.87	38.10
- การกันสำรองหนี้สูญ	-1.75	-26.7	-4.82	-3.3	-4.49	-14.09
- กำไรสุทธิ (ก่อนหักภาษี)	99.46	122.71	30.65	32.75	29.97	29.35
ธนาคารพาณิชย์ไทย						
- กำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน	108.9	126.75	31.37	29.59	32.79	33.0
- การกันสำรองหนี้สูญ	-12.87	-28.5	-4.52	-6.57	-4.23	-13.18
- กำไรสุทธิ (ก่อนหักภาษี)	78.06	104.63	27.37	24.95	27.14	25.17
ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ						
- กำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน	10.69	16.29	3.58	4.52	3.09	5.10
- การกันสำรองหนี้สูญ	11.12	1.8	-0.3	3.27	-0.26	-0.91
- กำไรสุทธิ (ก่อนหักภาษี)	21.4	18.09	3.28	7.79	2.83	4.19

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของระบบธนาคารพาณิชย์

ตลาดทุน

แหล่งเงินทุนภาคครัวเรือนและภาคเอกชนที่มีใช้ ธนาคารพาณิชย์

ในปี 2548 ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจมีแหล่ง
เงินทุนที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ ได้แก่

1. การออกตราสารทุนและตราสารหนี้ มูลค่าการออก
หุ้นสามัญของภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีจำนวน 95.3
พันล้านบาทชะลอลงจากปี 2547 ที่มีจำนวน 98.8 พันล้านบาท
เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวจากผลของราคาน้ำมัน
และอัตราเงินเฟ้อที่ปรับสูงขึ้นส่งผลให้นักลงทุนขาดความ
เชื่อมั่น นอกจากนี้ การโน้มสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย
ได้มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนเพื่อขยายการผลิตของ
ผู้ประกอบการด้วย อย่างไรก็ตาม มูลค่าการออกหุ้นกู้ภาค
ธุรกิจยังคงเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยโดยมีจำนวน 131.3
พันล้านบาทเทียบกับ 101.7 พันล้านบาทในปี 2547
ในจำนวนนี้เป็นการออกหุ้นกู้ตามโครงการแปลงสินทรัพย์
เป็นหลักทรัพย์โดยบริษัทที่เป็นนิติบุคคลเฉพาะกิจ
(Special Purpose Vehicle: SPV) ซึ่งมีการออกตราสาร
7 หลักทรัพย์เป็นมูลค่า 14.5 พันล้านบาท

อนึ่ง นับตั้งแต่กลางปี 2547 หลังจาก ก.ล.ต. ได้
ปรับปรุงหลักเกณฑ์และให้มีการรายงานเกี่ยวกับการออก
ตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์และหุ้นกู้ระยะสั้น ทำให้การออก
หลักทรัพย์ดังกล่าวมีความสะดวกและคล่องตัวขึ้น^{1/}
โดยทั้งปี 2548 มีการออกหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นมูลค่า 556.5
พันล้านบาท เทียบกับ 124.2 พันล้านบาทในช่วงครึ่งหลังปี
2547 อย่างไรก็ตาม ยอดคงค้าง ณ สิ้นปี 2548 ลดลงเหลือ
58.4 พันล้านบาท จาก 74.4 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2547

**2. สินเชื่อจากบริษัทเงินทุนและสถาบันการเงิน
เฉพาะกิจ** ยอดสินเชื่อจากบริษัทเงินทุน ณ สิ้นปี 2548
ลดลงจากปี 2547 จำนวน 119.2 พันล้านบาท เป็นผลจาก

การโอนสินเชื่อของบริษัทเงินทุนที่สโก้ เกียรติพาณิชย์ สินเชื่อ
(บง.เกียรติพาณิชย์ ควบรวมกับ บง.บัวหลวง) และแลนด์ แอนด์
เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย (บ. แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ ควบรวมกับ
บง.บุคคลภัย) ที่ยกระดับเป็นธนาคารพาณิชย์ ขณะที่สินเชื่อ
จากสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพิ่มขึ้น 215.1 พันล้านบาทหรือ
ร้อยละ 22.4 ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ดำเนินการ
ปล่อยสินเชื่อที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐหลายโครงการที่สำคัญ
ได้แก่ (1) โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน เพื่อ
แก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ และหนี้ในระบบสถาบันการเงิน (2)
โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (3) มาตรการปรับ
โครงสร้างหนี้ภาคประชาชน (4) การส่งเสริมตลาดบ้านมือสอง

**3. สินเชื่อภาคครัวเรือนและภาคเอกชนที่กู้จากแหล่ง
อื่นๆ ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์** ภาคครัวเรือนมีการใช้จ่ายเพื่อ
อุปโภคบริโภคผ่านสินเชื่อจากภาคเอกชนที่มีใช้ธนาคาร
พาณิชย์มากขึ้น โดยสินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อของบริษัท
ลิสซิ่งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นจาก 1.3
พันล้านบาท ในปี 2547 เป็น 17.0 พันล้านบาทในปี 2548
สำหรับการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตและการเบิกเงินสด
ล่วงหน้าเพิ่มขึ้นจาก 12.7 พันล้านบาทในปี 2547 เป็น 15.5
พันล้านบาทในปี 2548 โดยเฉพาะสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มี
หลักประกันที่เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นมิถุนายน 2548 จำนวน 8.5
พันล้านบาท ซึ่งสินเชื่อดังกล่าวบริษัทผู้ให้สินเชื่อมีการคิด
ค่าธรรมเนียมและอัตราดอกเบี้ยที่สูงมากสำหรับลูกค้าที่มี
ฐานรายได้ต่ำเนื่องจากมีความเสี่ยงสูงแต่อาจไม่เป็นธรรมกับ
ลูกหนี้บางส่วน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงได้ออก
มาตรการกำกับดูแลสินเชื่อส่วนบุคคลเมื่อเดือนกรกฎาคม
2548 เพื่อติดตามกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

^{1/} รายละเอียดหลักเกณฑ์การขออนุญาต และการอนุญาตให้เสนอขายตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์และหุ้นกู้ระยะสั้นที่ออกใหม่ใน Web Site ของ ก.ล.ต.
ที่ www.sec.or.th

ตารางที่ 27 : แหล่งเงินทุนภาคครัวเรือนและภาคเอกชนที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์
(หน่วย : พันล้านบาท)

แหล่งเงินทุน	ธ.ค. 2547	ธ.ค. 2548
1. ตลาดทุน (ที่มีใช้สถาบันการเงิน)^{3/}		
ตราสารทุน (หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ)	98.8	95.3
หุ้นกู้	101.7	131.3
ตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์และหุ้นกู้ระยะสั้น (เริ่มรายงานกันยายน 2547)	124.2	556.5
2. สินเชื่อสถาบันการเงินและบริษัทที่ปล่อยสินเชื่อ^{1/}		
บริษัทเงินทุน ^{2/}	60.2	-119.2
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	175.7	215.1
3. สินเชื่อของภาคเอกชนที่ไม่ใช้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และนอกตลาดหลักทรัพย์^{2/}		
สินเชื่อของบริษัทที่ให้สินเชื่อที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	1.3	17.0
สินเชื่อบัตรเครดิตของภาคเอกชนที่ไม่ใช้ธนาคารพาณิชย์	12.7	15.5
สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันที่เป็นภาคเอกชนที่ไม่ใช้ธนาคารพาณิชย์ (เริ่มรายงานมิถุนายน 2548)	n.a	8.5

หมายเหตุ : 1/ การเปลี่ยนแปลงของยอดคงค้างจากปีก่อน

2/ การเปลี่ยนแปลงของยอดคงค้าง ณ สิ้นกันยายนปี 2548 ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ที่ให้สินเชื่อ 12 บริษัท

สินเชื่อบัตรเครดิตจำนวน 12 บริษัท และสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของ ธปท. จำนวน 26 บริษัท ณ สิ้นธันวาคม 2548 ที่เป็นภาคเอกชนที่ไม่ใช้ธนาคารพาณิชย์ทั้งบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์และนอกตลาดฯ

3/ มูลค่าหลักทรัพย์ออกใหม่

* / มูลค่าสินเชื่อ ณ ธันวาคม 2548 ลดลงเนื่องจากบริษัทเงินทุนยกระดับเป็นธนาคารพาณิชย์ได้แก่ ธนาคารทีสโก้ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารสินเอเซีย และ แลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อย

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

**นโยบายและมาตรการ
เศรษฐกิจสำคัญ**

มาตรการการเงิน

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ย 1. อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน <ul style="list-style-type: none"> วันที่ 19 มกราคม 2548 		<p>คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วันไว้ที่ร้อยละ 2 ต่อปี โดยมีความเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายควรอยู่ในทิศทางขาขึ้นต่อไป แต่เหตุการณ์ภัยธรรมชาติก่อกับความผันผวนของตลาดเงินตราต่างประเทศ และราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับสูงอาจส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย จึงควรรอดูสถานการณ์ไประยะหนึ่ง</p>		ข่าว ธปท. ฉบับที่ 5/2548
<ul style="list-style-type: none"> วันที่ 2 มีนาคม 2548 		<p>คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วันจากร้อยละ 2 ต่อปี เป็นร้อยละ 2.25 ต่อปี เพราะเศรษฐกิจจะมีแรงกดดันด้านราคาเพิ่มขึ้นในระยะต่อไปจากต้นทุนการผลิตที่ได้เพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก อีกทั้งผลกระทบของเหตุการณ์ภัยธรรมชาติมีได้รุนแรงกว่าที่ได้ประเมินไว้ในการประชุมครั้งก่อน</p>		ข่าว ธปท. ฉบับที่ 7/2548
<ul style="list-style-type: none"> วันที่ 20 เมษายน 2548 		<p>คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วันไว้ที่ร้อยละ 2.25 ต่อปี เพราะแม้โอกาสที่เงินเฟ้อจะเร่งตัวสูงขึ้นยังมีอยู่และอัตราดอกเบี้ยนโยบายควรอยู่ในทิศทางขาขึ้นต่อไป แต่ในภาวะที่ความเสี่ยงของอัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจมีเพิ่มขึ้นจากปัจจัยลบทั้งภายในและภายนอกประเทศ และในขณะเดียวกันยังไม่มีสัญญาณของการสะสมความไม่สมดุลทางการเงินอันเกิดจากอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำผิดปกติ การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจึงควรทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้ภาวะการเงินเอื้อต่อการปรับตัวของธุรกิจภายใต้ความเสี่ยงดังกล่าว</p>		ข่าว ธปท. ฉบับที่ 9/2548

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<ul style="list-style-type: none"> วันที่ 9 มิถุนายน 2548 วันที่ 20 กรกฎาคม 2548 วันที่ 7 กันยายน 2548 วันที่ 19 ตุลาคม 2548 วันที่ 14 ธันวาคม 2548 		คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 4 วันอย่างต่อเนื่องระหว่างเดือนมิถุนายนถึงธันวาคม 2548 จนมาอยู่ที่ร้อยละ 4 ต่อปี ณ สิ้นปี เนื่องจากเห็นว่าเศรษฐกิจไทยมีแรงขับเคลื่อนที่จะขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนความเสี่ยงของอัตราเงินเฟ้อแม้จะเริ่มปรับลดลงในช่วงปลายปี แต่แรงกดดันด้านราคายังคงมีอยู่ และอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงยังคงติดลบ ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายควรอยู่ในทิศทางขาขึ้นต่อไป		ข่าว ธปท. ฉบับที่ 16/2548, 21/2548, 26/2548, 32/2548 และ 36/2548
2 อัตราดอกเบี้ยทั่วไป				
2.1 การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นตลาดกรุงเทพฯ		ธปท. เผยแพร่ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นการกู้ยืมระหว่างธนาคารของตลาดกรุงเทพฯ หรือ Bangkok Interbank Offered Rate (BIBOR) ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยของการปล่อยกู้ระหว่างธนาคารพาณิชย์แบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันที่มีระยะเวลากู้ยืมตั้งแต่ 1 สัปดาห์ถึง 1 ปี เพื่อใช้เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (benchmark) ในตลาดเงิน	4 มกราคม 2548	ข่าว ธปท. ฉบับที่ 1/2548 วันที่ 4 มกราคม 2548
2.2 อัตราค่าตอบแทนในการซื้อขายพันธบัตรกับสถาบันการเงินเพื่อปรับสภาพคล่องสิ้นวันโดยมีข้อสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน	- สถาบันการเงินทุกแห่ง (ไม่รวมบริษัทหลักทรัพย์ และ BIBF)	ธปท. ปรับเพิ่มอัตราค่าตอบแทนในการซื้อขายพันธบัตรกับสถาบันการเงินเพื่อปรับสภาพคล่องสิ้นวันโดยมีข้อสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนตามการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายรวม 6 ครั้ง ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> • เป็นร้อยละ 3.75 ต่อปี • เป็นร้อยละ 4.0 ต่อปี • เป็นร้อยละ 4.25 ต่อปี • เป็นร้อยละ 4.75 ต่อปี • เป็นร้อยละ 5.25 ต่อปี • เป็นร้อยละ 5.50 ต่อปี 	2 มีนาคม 2548 9 มิถุนายน 2548 20 กรกฎาคม 2548 7 กันยายน 2548 19 ตุลาคม 2548 14 ธันวาคม 2548	หนังสือเวียนที่ สกง.(13)ว.8/2548 และหนังสือเวียนที่ ผตง. (1ก)ว. 15/2548, 18/2548 และ 28/2548
2.3 การกำหนดให้สถาบันการเงินปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยส่วนลด และค่าบริการ	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) - บริษัทเงินทุน	ธปท. กำหนดให้สถาบันการเงินประกาศเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเป็นอัตราร้อยละต่อปี (Effective rate) โดยแยกเป็นสินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจ (Commercial loan) และเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumer loan) สำหรับค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายใดๆ เกี่ยวกับการให้สินเชื่อ	29 สิงหาคม 2548	หนังสือเวียนที่ ผสว. (21)ว. 69/2548 และ 70/2548 วันที่ 4 สิงหาคม 2548 และประกาศ ธปท. วันที่ 29 มิถุนายน 2548

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>มาตรการด้านตลาดการเงิน</p> <p>1. การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยอายุเกินกว่า 1 ปี</p>		<p>ในกรณีของสินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจ อนุญาตให้เรียกเก็บได้ตามอัตราที่สถาบันการเงินประกาศ ส่วนในกรณีสินเชื่อ เพื่อการอุปโภคบริโภค อนุญาตให้เรียกเก็บได้ตาม ที่จ่ายจริง และพอสมควรแก่เหตุเฉพาะรายการที่ ธปท. กำหนด</p> <p>ธปท. เริ่มออกออกพันธบัตรอายุ 2 ปีแบบมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ (Fixed-coupon Bond) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2548 เพื่อช่วยให้โครงสร้างอายุของพันธบัตร ธปท. มีความสมดุลมากขึ้นและช่วยเพิ่มทางเลือกในการลงทุนของนักลงทุนรวมทั้งช่วยพัฒนาตลาดตราสารหนี้ไทย</p>		<p>ข่าว ธปท. ฉบับที่ 11/2548 วันที่ 27 เมษายน 2548</p>
<p>2. การจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2549 จำนวน 30,000 ล้านบาท</p> <p>มาตรการด้านการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน</p> <p>1. การผ่อนคลายนโยบายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทประกันชีวิต - กองทุนบำเหน็จ - บำนาญข้าราชการ - กองทุนประกันสังคม - สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้ง - กองทุนรวม - กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 	<p>กระทรวงการคลังประกาศออกพันธบัตรออมทรัพย์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2549 วงเงิน 30,000 ล้านบาท จำนวน 2 รุ่น ได้แก่ อายุ 5 และ 7 ปี ซึ่งจะทยอยจำหน่ายสลับกันให้แก่บุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและมูลนิธิ เป็นสำคัญ</p> <p>ธปท. ผ่อนผันให้ผู้ลงทุนสถาบัน 6 ประเภท สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศเพิ่มเติมจากที่ได้อนุญาตและหมดอายุไปเมื่อสิ้นปี 2547 ดังนี้</p> <p>1) อนุญาตให้ลงทุนในตราสารหนี้ของคนไทยที่จำหน่ายในต่างประเทศและหลักทรัพย์ของต่างประเทศ ได้แก่ ตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือรัฐวิสาหกิจต่างประเทศ รวมทั้งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมต่างประเทศ โดยกำหนดวงเงินรวมเพื่อการจัดสรรไว้ 1,500 ล้านดอลลาร์ สรอ.</p> <p>2) สำหรับกองทุนรวมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กำหนดวงเงินลงทุนรวมไว้ 500 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ โดยให้ ก.ล.ต. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการจัดสรรวงเงินดังกล่าว</p>		<p>ข่าว ธปท. ฉบับที่ 24 /2548 วันที่ 8 สิงหาคม 2548</p> <p>ข่าว ธปท. ฉบับที่ 10/2548 วันที่ 21 เมษายน 2548</p>

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
2. การจำกัดการกู้ยืมเงินบาทจากผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ	- บริษัทหลักทรัพย์	ชปท. อนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถกู้ยืมเงินบาท หรือทำธุรกรรมที่เสมือนเป็นการกู้ยืมเงินบาท เช่น กู้โดยตรงหรือออกตราสารหนี้ระยะสั้นขายให้ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ (Non-resident : NR) โดยมีอายุสัญญาไม่เกิน 3 เดือน และไม่มีธุรกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศไทยรองรับ (Underlying) ภายในวงเงินคงค้างสูงสุดไม่เกิน 50 ล้านบาทต่อราย ส่วนการกู้ยืมที่มีธุรกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศไทยรองรับ โดยธุรกรรมต้องเป็นของลูกค้านิติบุคคลของบริษัทเท่านั้น ให้ทำได้ไม่เกินมูลค่า Underlying		หนังสือเวียนที่ ชปท.ฝกท. (03)ว.1069/2548 วันที่ 9 มิถุนายน 2548
3. การออกพันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลเงินบาท	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) - ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย - ธนาคารออมสิน - ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย - บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์	ชปท. อนุญาตให้สถาบันการเงินในประเทศไทยสามารถลงทุนในพันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลเงินบาทของสถาบันการเงินระหว่างประเทศและรัฐบาลหรือสถาบันการเงินของรัฐบาลต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ออกจำหน่ายในประเทศไทย ทั้งนี้ ผู้ออกพันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลเงินบาทจะต้องนำเงินบาทที่ได้ฝากเข้าบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ (Special Nonresident Baht Account: SNA) โดยให้มียอดคงค้าง ณ สิ้นวันของบัญชี SNA เกินกว่า 300 ล้านบาทได้		หนังสือเวียนที่ ชปท.ฝกท. (03)ว.986/2548 วันที่ 26 พฤษภาคม 2548
มาตรการด้านสินเชื่อ				
1. การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต	- บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน	ชปท. กำหนดนิยามของสำนักงานสาขาที่ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตต้องแจ้งให้ ชปท. ทราบล่วงหน้าก่อนเปิดทำการไม่น้อยกว่า 15 วัน และปรับปรุงความถี่ของการรายงานข้อมูลจากรายไตรมาสเป็นรายเดือนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป	12 มีนาคม 2548	หนังสือเวียนที่ ฝสว.(21)ว. 22/2548 วันที่ 15 มีนาคม 2548 และประกาศ ชปท. วันที่ 4 มีนาคม 2548

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>2. การให้สินเชื่อแก่ หรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องและการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ไทย - สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) 	<p>ขปท. ปรับปรุงนิยามและสาระสำคัญในประกาศฉบับเดิมให้ชัดเจนขึ้น และเพิ่มข้อยกเว้นสำหรับการให้สินเชื่อแก่หรือลงทุนในนิติบุคคลที่ส่วนราชการจัดตั้งขึ้นและมีอำนาจควบคุมกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการให้สินเชื่อนั้นต้องได้รับอนุญาตจาก ขปท. ก่อน</p>	<p>5 สิงหาคม 2548</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ฝสว. (21)ว. 71/2548 วันที่ 8 สิงหาคม 2548 และประกาศ ขปท. วันที่ 25 กรกฎาคม 2548</p>
<p>3. การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน - บริษัทที่มีใช้สถาบันการเงินซึ่งประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ 	<p>ขปท. กำหนดนิยามและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • “สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ” หมายความว่า <ol style="list-style-type: none"> 1) สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดาซึ่งมิได้ระบุวัตถุประสงค์หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน 2) สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจมิได้จำหน่ายเป็นปกติ ยกเว้นสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ • ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนซึ่งสามารถประกอบธุรกิจได้ทันทีโดยไม่ต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง 2) ผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อน และต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท โดยให้ยื่นคำขอผ่าน ขปท. • เงื่อนไขการประกอบธุรกิจที่สำคัญ ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) วงเงินสูงสุดที่ผู้ประกอบการให้กู้ได้ คือไม่เกิน 5 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนหรือกระแสเงินสดหมุนเวียนในบัญชีเงินฝากซึ่งลูกค้าฝากไว้กับสถาบันการเงินเฉลี่ยต่อเดือน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน 2) อัตราดอกเบี้ยรวมสูงสุดที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะเรียกเก็บจากลูกค้าได้ คือ ไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (Effective rate) 	<p>1 กรกฎาคม 2548</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ฝสว.51/2548, 52/2548 และ 53/2548 วันที่ 30 มิถุนายน 2548, ประกาศกระทรวงการคลัง วันที่ 9 มิถุนายน 2548, และประกาศ ขปท. 3 ฉบับ วันที่ 20 มิถุนายน 2548 และ 24 มิถุนายน 2548 (2 ฉบับ)</p>

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
มาตรการด้านการกำกับและพัฒนากาบบการเงิน				
1. การกำกับสถาบันการเงิน				
1.1 ด้านการกำกับ				
1.1.1 การเพิ่มประเภทสินทรัพย์ตามมาตรา 6 หรือเงินกองทุนของสาขาธนาคารต่างประเทศ	- สาขาธนาคารต่างประเทศ	ชปท. เพิ่มประเภทสินทรัพย์ที่สามารถนับเป็นเงินกองทุน โดยให้รวมถึงหน่วยลงทุนที่มีการนำเงินที่ได้จากการออกหน่วยลงทุนนั้นไปลงทุนทั้งหมด หรือบางส่วนในสินทรัพย์ที่ถือเป็นสินทรัพย์มาตรา 6 โดยให้นับเฉพาะมูลค่าตามประเภทและสัดส่วนของสินทรัพย์ที่ใช้ดำรงเป็นสินทรัพย์ตามมาตรา 6 ที่กองทุนนั้นถืออยู่	26 ตุลาคม 2548	หนังสือเวียนที่ ฝนส.(21)ว. 25/2548 วันที่ 7 ธันวาคม 2548 และประกาศกระทรวงการคลัง วันที่ 10 ตุลาคม 2548
1.1.2 แนวนโยบายการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจและธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย)	ชปท. กำหนดแนวนโยบาย ดังนี้ 1) ธนาคารพาณิชย์ต้องประเมินเงินกองทุนที่ต้องดำรงเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity ตั้งแต่งวดสิ้นเดือนมีนาคม 2548 และจัดส่งรายงานที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด 2) ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity	1 กรกฎาคม 2548	หนังสือเวียนที่ ชปท. ฝสว.(21)ว.438/2548 วันที่ 2 มีนาคม 2548
1.1.3 การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ)	ชปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ผู้ค้าหลักทรัพย์ และผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนภายใต้หลักเกณฑ์ที่ ชปท. กำหนดโดยธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจจาก ก.ล.ต. ต่อมา ชปท. ได้เพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับการลงทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน (Limited Brokerage Dealing and Underwriting : LBDU) อาทิ จะซื้อหรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมตราสารหนี้ได้ไม่เกินกว่าร้อยละ 20 หรือกองทุนรวมประเภทอื่นไม่เกินกว่าร้อยละ 10 ของหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวมนั้น	1 พฤษภาคม 2548 29 กันยายน 2548	หนังสือเวียนที่ ฝกส. (11)ว.33/2548 วันที่ 6 พฤษภาคม 2548 และประกาศ ชปท. วันที่ 25 มีนาคม 2548 หนังสือเวียนที่ ฝนส.(21)ว. 1/2548 วันที่ 5 ตุลาคม 2548 และประกาศ ชปท. วันที่ 19 กันยายน 2548

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>1.2 ด้านการเปิดสาขา</p> <p>1.2.1 การปรับปรุงเงื่อนไขในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เปิดสาขาในส่วนภูมิภาค</p>	<p>- ธนาคารพาณิชย์</p>	<p>รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นชอบให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์ จากเดิมที่การเปิดสาขาในส่วนภูมิภาคต้องให้สินเชื่อในภูมิภาคที่สาขาเปิดดำเนินการไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของยอดเงินฝาก และหากทำมิได้ตามที่กำหนดต้องนำเงินส่วนที่ยังให้สินเชื่อไม่ได้ตามที่กำหนดไปฝากไว้ที่ ธปท. หรือดำรงหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจนั้นให้ธนาคารพาณิชย์สามารถดำรงหลักทรัพย์ประเภทหน่วยลงทุนที่ลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจได้ด้วย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด</p>	<p>11 ตุลาคม 2548</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ธปท. ฟนส.(21)ว.2108/2548 วันที่ 3 พฤศจิกายน 2548</p>
<p>1.2.2 การขออนุญาตเปิดสาขาและสาขาย่อยของธนาคารพาณิชย์</p>	<p>- ธนาคารพาณิชย์ไทย</p>	<p>รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการเปิดสาขาและสาขาย่อย โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ยกเลิกหลักเกณฑ์เดิมในเรื่องสัดส่วนการกระจายสาขาระหว่างพื้นที่ที่มีสาขาหนาแน่นกับพื้นที่ที่มีสาขาไม่หนาแน่น รวมทั้งข้อกำหนดว่าการเปิดสาขาย่อยต้องห่างจากสาขาธนาคารพาณิชย์ไม่ต่ำกว่า 500 เมตร 2) ในการขออนุญาตเปิดสาขาและสาขาย่อยธนาคารพาณิชย์ต้องมีฐานะการเงินและการจัดการอยู่ในระดับที่น่าพอใจ มีระบบธรรมาภิบาล และสามารถแสดงให้เห็นว่าการเปิดสาขาและสาขาย่อยที่ขออนั้นสอดคล้องกับนโยบาย แผนงาน และกลยุทธ์ของธนาคารพาณิชย์ 3) ผ่อนผันเงื่อนไขบางประการ เช่น ธนาคารพาณิชย์ไม่จำเป็นต้องเปิดสาขาในเขตอำเภอรอบนอก หากมีธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจเปิดให้บริการแล้ว เป็นต้น 	<p>25 กุมภาพันธ์ 2548</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ธปท. ฟสว.(21)ว.552/2548 วันที่ 22 มีนาคม 2548</p>
<p>1.3 ด้านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้</p> <p>1.3.1 การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม</p>	<p>- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ)</p>	<p>ธปท. ขยายขอบเขต (1) ลูกหนี้ประเภทให้เช่าซื้อหรือให้เช่าแบบลีสซิ่ง และ (2) คู่สัญญาที่เป็นนิติบุคคลซึ่งธนาคารพาณิชย์สามารถรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมได้</p>	<p>12 มีนาคม 2548</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ผกส.(11)ว.3/2548 วันที่ 17 มีนาคม 2548 และประกาศ ธปท. วันที่ 4 มีนาคม 2548</p>

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
1.3.2 การอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่งอันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พ.ศ. 2548	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) - บริษัทเงินทุน	ชปท. ขยายระยะเวลาการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อหรือให้เช่าแบบลีสซิ่ง สำหรับทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ออกไปอีก 2 ปี โดยให้สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ทั้งนี้ มีเงื่อนไขเพิ่มเติมและจำกัดเฉพาะหนี้บางประเภทเท่านั้นที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว	1 มกราคม 2548	หนังสือเวียนที่ ฝสว.(21)ว. 47/2548 และ 61/2548 วันที่ 27 พฤษภาคม และ 28 กรกฎาคม 2548 ตามลำดับ ประกาศ ชปท. วันที่ 4 พฤษภาคม 2548 และประกาศกระทรวงการคลัง วันที่ 28 มิถุนายน 2548
1.3.3 การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ)	ชปท. ปรับปรุงข้อกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องทำประกันภัยทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่งและเป็นผู้รับประกันภัย รวมทั้งเพิ่มเติมข้อกำหนดสำหรับธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (ชย.) ในการคำนวณจำนวนเงินสูงสุดที่สามารถลงทุนในทรัพย์สินเพื่อให้เช่าซื้อหรือให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	10 พฤษภาคม 2548	หนังสือเวียนที่ ฝกส(11)ว. 34/2548 วันที่ 11 พฤษภาคม 2548 และประกาศ ชปท. วันที่ 7 เมษายน 2548
1.3.4 การขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย	- ธนาคารพาณิชย์ ไทย - ธนาคารพาณิชย์ ต่างประเทศ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) - บริษัทเงินทุน - บริษัทเครดิต ฟองซิเอร์	ชปท. อนุญาตให้สถาบันการเงินถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายได้เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดเฉพาะอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้รับโอนมาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2548 ถึง 31 ธันวาคม 2549 จากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2548	1 มกราคม 2548	หนังสือเวียนที่ ชปท. ฝสว.(21)ว. 800/2548 และ 801/2548 วันที่ 4 พฤษภาคม 2548
1.3.5 หลักเกณฑ์ในการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ของสถาบันการเงิน	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจของสาขาธนาคารต่างประเทศ) - บริษัทเงินทุน - บริษัทเครดิต ฟองซิเอร์	ชปท. ผ่อนผันให้สถาบันการเงินสามารถถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ออกไปอีก 2 ปี เฉพาะสถาบันการเงินที่สามารถกันเงินสำรองสำหรับอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นอีกในแต่ละปีในอัตราที่กำหนดตามมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคา หรือตีราคา หรือราคาตามบัญชีแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ ให้เริ่มกันเงินสำรองตั้งแต่วุดการบัญชี 6 เดือนหลังของปี 2549 เป็นต้นไป	6 กันยายน 2548	หนังสือเวียนที่ ฝสว.(21)ว.81/2548 และ 82/2548 วันที่ 7 กันยายน 2548 และประกาศ ชปท. วันที่ 18 สิงหาคม 2548

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
1.3.6 การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน - บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	ชปท. อนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดอันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ซึ่งเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2548 และกำหนดระยะเวลาในการลดสัดส่วนการถือหุ้นดังกล่าวภายใน 3 ปี	1 มกราคม 2548	หนังสือเวียนที่ชปท.ฟสว.(21)ว. 798/2548 และ 799/2548 วันที่ 4 พฤษภาคม 2548
2. การพัฒนาสถาบันการเงิน 2.1 แนวทางการผ่อนผันเป็นการเฉพาะกาลสำหรับสาขาของธนาคารต่างประเทศ (Full Branch) และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) เกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	- สาขาธนาคารต่างประเทศ	ชปท. ประกาศแนวทางปฏิบัติสำหรับสาขาและบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ ดังนี้ 1) ให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลความเสี่ยงในทุกเรื่องภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกับที่ ชปท. ใช้บังคับธนาคารพาณิชย์อยู่ก่อนหน้า 2) เนื่องจากการปรับเปลี่ยนสถานะจากการดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินมีผลทำให้ถูกบังคับใช้อัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ และอัตราส่วนการให้สินเชื่อแก่หรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎระเบียบเกี่ยวกับการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้น ดังนั้น ชปท. จึงผ่อนผันกฎระเบียบดังกล่าวเป็นการเฉพาะกาลสำหรับสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่รัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงสถานะ	10 มีนาคม 2548	หนังสือเวียนที่ชปท.ฟสว.(21)ว. 474/2548 วันที่ 10 มีนาคม 2548
2.2 ขอบเขตการประกอบธุรกิจและขอบเขตการทำธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	- บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ - ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	ชปท. กำหนดขอบเขตการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (ชย.) โดยห้ามประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและห้ามประกอบธุรกิจเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์ เว้นแต่จะเป็นการป้องกันความเสี่ยงสำหรับตนเอง รวมทั้งจะให้บริการได้เฉพาะแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามวงเงินให้สินเชื่อที่ ชปท. กำหนด	15 พฤศจิกายน 2548	หนังสือเวียนที่ชปท.ฟสท.(21)ว. 2210/2548 วันที่ 22 พฤศจิกายน 2548 และประกาศชปท. วันที่ 26 ตุลาคม 2548
2.3 แนวทางการพิจารณาจุดตัดระหว่างประชาชนรายย่อยกับวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและสินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยที่ถือว่ามีหลักประกันสำหรับธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	- บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ - ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	ชปท. กำหนดนิยาม ดังนี้ 1) จุดตัดระหว่างประชาชนรายย่อยกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้พิจารณาจาก (1.1) วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมโดยหากกู้ยืมเพื่อทำธุรกิจให้ถือว่าเป็นการให้กู้ยืมแก่ SMEs และ (1.2) หลักแหล่งในการทำธุรกิจของผู้กู้ ถ้าไม่มีหลักแหล่งให้ถือว่าเป็นการให้กู้ยืมแก่ประชาชนรายย่อย	30 พฤศจิกายน 2548	หนังสือเวียนที่ชปท.ฟสท.(21)ว. 2235/2548 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2548

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ</p>				
1. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากโรคไข้หวัดนก	- ธนาคารพาณิชย์	<p>2) สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยที่มีหลักประกันหมายถึง สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยที่มีสินทรัพย์หรือการค้ำประกันตามรายละเอียดในหนังสือเวียนเป็นประกันเต็มจำนวน และสามารถประเมินมูลค่าสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันได้อย่างน่าเชื่อถือและสามารถยึดหรือบังคับหลักประกันดังกล่าวได้ตามกฎหมายในกรณีที่ถูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้</p> <p>ชปท. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินผ่านธนาคารพาณิชย์เป็นกรณีพิเศษในรูปแบบเงินทุนหมุนเวียนโดยรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินเต็มตามจำนวนเงินที่ผู้ประกอบการนำมาวางเป็นหลักประกัน สำหรับกิจการเลี้ยงสัตว์ปีก โรงฆ่าและ โรงงานแปรรูป และการค้าสัตว์ปีก รวมทั้งการส่งออกสัตว์ปีก และผลิตภัณฑ์สัตว์ปีก โดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี และให้ธนาคารพาณิชย์คิดกับผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นไม่เกินร้อยละ 2 ต่อปี ทั้งนี้ ตั๋วฯ ทุกฉบับต้องถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินวันที่ 10 มีนาคม 2549</p> <p>ต่อมา ชปท. ได้ขยายการให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมถึงผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ปีกที่นำเงินไปปรับปรุงระบบและยกระดับฟาร์มให้ได้มาตรฐานด้วย</p>		หนังสือเวียนที่ ชปท. สกง. (04) ว.1101/2548 วันที่ 15 มิถุนายน 2548
2. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 6 จังหวัดภาคใต้ที่ประสบธรณีพิบัติภัย	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน	<p>ชปท. รับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินผ่านสถาบันการเงินในอัตราร้อยละ 80 ของจำนวนเงินตามตั๋วฯ ที่ผู้ประกอบการนำมาวางเป็นประกันเพื่อบรรเทาภาระทางการเงินสำหรับยอดสินเชื่อคงค้างและเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในการฟื้นฟูกิจการ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี และให้สถาบันการเงินคิดกับผู้ออกตั๋วฯ ไม่เกินร้อยละ 2 ต่อปี ทั้งนี้ ตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับสุดท้ายต้องถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551</p>		หนังสือเวียนที่ ชปท. สกง. (04)ว. 37/2548, 160/ 2548 และ 162/ 2548 วันที่ 10 มกราคม 2548 และ 28 มกราคม 2548
3. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	- ธนาคารพาณิชย์	<p>ชปท. รับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินผ่านธนาคารพาณิชย์ในอัตราเต็มตามจำนวนเงินในตั๋วฯ ที่ผู้ประกอบการนำมาวางเป็นหลักประกัน เพื่อ</p>	28 มกราคม 2548	หนังสือเวียนที่ ชปท. สกง. (04)ว. 36/2548 และ 159/2548 วันที่

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
		บรรเทาภาระทางการเงินสำหรับยอดสินเชื่อค้างและเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในการฟื้นฟูกิจการ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี และให้สถาบันการเงินคิดกับ ผู้ออกตั๋วฯ ไม่เกินร้อยละ 1.5 ต่อปี ทั้งนี้ ตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับสุดท้ายต้องถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 ต่อมา ธปท. ได้ขยายระยะเวลาสิ้นสุดของตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับสุดท้ายออกไปถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2550	15 กันยายน 2548	10 มกราคม 2548 และ 28 มกราคม 2548 หนังสือเวียนที่ ธปท.สกง.(04)ว. 1724/2548 วันที่ 15 กันยายน 2548
4. วงเงินสินเชื่อตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการให้กู้ยืมเงินโดยมีตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นประกัน พ.ศ. 2546	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน - ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - ธนาคารออมสิน - ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย 	ธปท. ให้สถาบันการเงินที่ประสงค์จะขอกู้ยืมเงินตามระเบียบ ธปท. ว่าด้วยการให้กู้ยืมเงินโดยมีตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นประกัน พ.ศ. 2546 แจ้งวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้ยืมประจำปี 2549 (1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2549) พร้อมทั้งแผนการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินให้แก่ ธปท. ภายในวันที่ 11 สิงหาคม 2548		หนังสือเวียนที่ ธปท.สกง.(04)ว. 1316/2548 วันที่ 21 กรกฎาคม 2548
5. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ธุรกิจในจังหวัดสงขลา และสตูลที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ - ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - ธนาคารออมสิน 	ธปท. รับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินผ่านสถาบันการเงินจากผู้ประกอบกิจการในจังหวัดสงขลา และสตูลที่ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงิน 5,000 ล้านบาทโดยใช้เงินจาก ธปท. 3,000 ล้านบาท และเงินสมทบจากสถาบันการเงิน 2,000 ล้านบาท ซึ่ง ธปท.จะเรียกเก็บดอกเบี้ยจากสถาบันการเงิน ในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี และให้สถาบันการเงินคิดดอกเบี้ยกับลูกค้าไม่เกินอัตราดอกเบี้ย MLR ลบด้วยร้อยละ 2.75 ต่อปี ทั้งนี้ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับความช่วยเหลือตามโครงการนี้ไม่เกิน 2 ปี โดยตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับสุดท้าย ต้องถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2551	1 มกราคม 2549	หนังสือเวียนที่ ธปท.ฝกช.(22)ว. 2477/2548 วันที่ 30 ธันวาคม 2548 และข่าว ธปท. ฉบับที่ 40/2548 วันที่ 29 ธันวาคม 2548

มาตรการการคลัง

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
มาตรการภาษี				
1. กฎกระทรวง ว่าด้วยการยกเว้นภาษีอากรกรณีบุคคลธรรมดาบริจาคเงินให้แก่ธนาคารหรือเอกชน เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบเหตุธรณีพิบัติภัย	มติ ครม.	18 มกราคม 2548	26 ธันวาคม 2547 - 31 พฤษภาคม 2548	
2. ร่างพระราชกฤษฎีกา กรณีการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคใต้กรณีธรณีพิบัติภัย ไม่ต้องนำค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการประกันภัยในส่วนที่เกินมูลค่าทรัพย์สิน มารวมคำนวณเสียภาษี	มติ ครม.	22 กุมภาพันธ์ 2548	-	
3. ร่างกฎกระทรวงตามประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร จำนวน 3 ฉบับ (1) มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติในพื้นที่ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับที่ 253 กำหนดให้เงินได้พึงประเมินของผู้ได้รับความเสียหาย ยกเว้น ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ (2) มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติในพื้นที่ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับที่ 254 ยกเว้นภาษีเงินบริจาค เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยฯ (3) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินที่ข้าราชการและสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญได้รับจากการลาออกจากราชการ ตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคน	มติ ครม.	5 เมษายน 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
4. มาตรการภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล โดยปรับลด อัตราภาษีน้ำมันดีเซลลดลง ลิตรละ 1 บาท เป็นระยะเวลา 6 เดือน (1 มิ.ย. - 30 พ.ย. 48) และปรับเพิ่มอีกลิตรละ 0.50 บาท จำนวน 2 ครั้ง (ครั้งที่ 1 ตั้งแต่ 1 ธ.ค. 48 - 31 มี.ค. 49 และ ตั้งแต่วันที่ 1 เม.ย. 49 เป็นต้นไป) รายได้ภาษีลดลง 14,000 ล้านบาท	มติ ครม.	31 พฤษภาคม 2548	-	
5. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ 255 (พ.ศ. 2548) ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (การบริจาคให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากธรณีพิบัติภัย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547)	มติ ครม.	14 มิถุนายน 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
6. มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ มี 2 มาตรการ คือ มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้หักรายจ่ายเพิ่มขึ้นได้เป็น 2 เท่า จากเดิมที่ให้หักได้ 1.5 เท่า และมาตรการภาษีเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพพิเศษได้รับสิทธิหักรายจ่ายได้ 1.5 เท่า ในช่วงวันที่ 1 สิงหาคม 2548 ถึง 31 ธันวาคม 2550	มติ ครม.	19 กรกฎาคม 2548	-	
7. ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่.....) พ.ศ..... การขยายเวลาลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 10.0 เป็นร้อยละ 6.3 ออกไปอีก 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2550)	มติ ครม.	9 สิงหาคม 2548	-	
8. ร่างพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่..) พ.ศ... ขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีของนิติบุคคลร่วมลงทุนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จากเดิมภายในวันที่ 30 มกราคม 2548 เป็นภายในวันที่ 30 มกราคม 2551	มติ ครม.	13 กันยายน 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
9. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่..(พ.ศ..) ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร มาตรการภาษีสำหรับผู้มีอายุตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไป กล่าวคือ ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ผู้มีเงินได้อายุไม่ต่ำกว่า 65 ปีบริบูรณ์ และผู้มีเงินได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย เฉพาะเงินได้ที่ได้รับส่วนที่ไม่เกิน 380,000 บาทในปีภาษี สำหรับเงินได้ที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป	มติ ครม.	27 กันยายน 2548	-	
10. ร่างพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่..) พ.ศ..เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนี้ 1) ลดระยะเวลาการถือหุ้นในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อกิจการธุรกิจเงินร่วมลงทุนที่จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ 2) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย สำหรับเงินปันผลซึ่งได้รับจากการถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตาม	มติ ครม.	11 ตุลาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
กฎหมายของต่างประเทศ 3) ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นโรงงานพร้อมที่ดินเพื่อย้ายสถานประกอบการเข้าไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย				
11. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ตาม พรบ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2547 พ.ศ... โดยมีสาระสำคัญ คือ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันรวม 21 ฉบับให้นำมารวบรวมไว้เป็นฉบับเดียวกัน ตามแผนพัฒนากฎหมายแห่งชาติ ประจำปี 2548 ยกเว้นกฎกระทรวง ฉบับที่ 34 (พ.ศ. 2542) ว่าด้วยบริการที่ผู้ประกอบการสถานบริการ มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีสำหรับบริการประเภทสนามแข่งม้า สนามกอล์ฟ เนื่องจากกระทรวงการคลังได้ยกเลิกไป จากเหตุผลว่ามีกรมขอยกเว้นภาษีโดยใช้สิทธิในการบริจาคให้แก่องค์กรสาธารณกุศลเป็นจำนวนมาก	มติ ครม.	18 ตุลาคม 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
12. ร่างกฎกระทรวงตามแผนพัฒนากฎหมายของกรมสรรพสามิต รวม 7 ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนากฎหมายแห่งชาติ	มติ ครม.	1 พฤศจิกายน 2548	-	
13. มาตรการภาษีเพื่อเพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ มาตรการสนับสนุนให้ภาคเอกชนปรับเปลี่ยนเครื่องจักร ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2549 ถึง 31 ธันวาคม 2553 และมาตรการกระตุ้นการลงทุน โดยได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี ในช่วงทำรอบระยะเวลาบัญชี (หลังวันที่ 1 มกราคม 2549 เป็นต้นไป)	มติ ครม.	20 ธันวาคม 2548	-	
มาตรการรายจ่าย				
1. ร่างระเบียบการกำหนดผู้กักกันข้ามปีงบประมาณ (ฉบับที่..) พ.ศ.. และร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ...	มติ ครม.	15 กุมภาพันธ์ 2548	-	
2. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 จำนวน 50,000 ล้านบาท	มติ ครม.	12 เมษายน 2548	-	
3. เจริญการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลางประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 -2548 วงเงิน	มติ ครม.	3 พฤษภาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
115,500 ล้านบาท เพื่อเป็นการเร่งรัดการเบิกจ่ายให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ				
4. ยุทธศาสตร์การจัดสรรและวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549	มติ ครม.	3 พฤษภาคม 2548 31 พฤษภาคม 2548	-	
5. ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2549 จำนวน 1,360 พันล้านบาท และกำหนดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2549 ของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ 1 วันที่ 29-30 มิถุนายน 2548	มติ ครม.	21 มิถุนายน 2548	-	
6. การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ (รายจ่ายลงทุน) ประจำปีงบประมาณ 2548 และแนวทางการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2549 และปีต่อไป ทั้งนี้ เมื่อร่างพรบ. งบประมาณฯ ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรวาระที่ 1 ให้ส่วนราชการเริ่มวางแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของส่วนงานไว้ล่วงหน้า และเมื่อผ่านวาระที่ 3 และงบประมาณได้รับอนุมัติจากรัฐสภาให้เริ่มดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบฯ เพื่อพร้อมก่อนนี้ผู้กฟนได้ทันที	มติ ครม.	5 กรกฎาคม 2548 19 กรกฎาคม 2548	1 ตุลาคม 2548	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
7. ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานู (ฉบับที่...) พ.ศ... โดยปรับปรุงเพิ่มเงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานูที่ได้รับต่ำกว่าเดือนละห้าพันหนึ่งร้อยบาท ให้ได้รับเงินเพิ่มอีกในอัตราเดือนละเท่ากับส่วนต่างของจำนวนห้าพันหนึ่งร้อยบาทหักด้วยจำนวนเบี้ยหวัดหรือบ้านานู และเงินช่วยเหลือค่าครองชีพที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับในปัจจุบัน	มติ ครม.	22 กุมภาพันธ์ 2548 23 สิงหาคม 2548	-	
8. มาตรการปรับค่าตอบแทนภาคราชการปีงบประมาณ 2549 โดย (1) ปรับอัตราเงินเดือนพื้นฐานในอัตราร้อยละ 5 เท่ากันทุกอัตรารวมเงินงบประมาณ 16.4 พันล้านบาท (2) ปรับเงินช่วยเหลือให้แก่ข้าราชการบ้านานูในสัดส่วนเดียวกัน (3) การปรับปรุงเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวสำหรับข้าราชการระดับต้น (ระยะเฉพาะหน้า) โดยเงินเดือนรวมเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว จากเดิม 7,000 บาทเป็น 7,350 บาท และปรับปรุงเพดานอัตราเงินเดือนรวมกับเงินเพิ่มดังกล่าวจาก 10,000 บาท เป็น 10,500 บาท	มติ ครม.	30 สิงหาคม 2548	1 ตุลาคม 2548	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
9. ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่.....) พ.ศ.....และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่.....) พ.ศ..... เพื่อช่วยเหลือผู้รับบำนาญปกติและผู้รับบำนาญพิเศษในด้านค่าครองชีพให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินได้	มติ ครม.	13 กันยายน 2548	-	
10. ร่างกฎกระทรวงออกตาม พรบ. ประกันสังคมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรเป็น 350 บาทต่อเดือนต่อบุตรหนึ่งคน จากเดิม 200 บาทต่อเดือนต่อบุตรหนึ่งคน	มติ ครม.	15 พฤศจิกายน 2548	-	
11. มาตรการและแนวทางเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 กำหนดเป้าหมายเบิกจ่ายในอัตราร้อยละ 93 ของวงเงินงบประมาณ 1.36 ล้านล้านบาท และเป้าหมายเบิกจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 73 ของงบประมาณรายจ่ายลงทุนของแต่ละส่วนราชการ	มติ ครม.	22 พฤศจิกายน 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
12. การเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินและการดำเนินการมาตรการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ทั้งปีงบประมาณ 2548 และ 2549	มติ ครม.	20 ธันวาคม 2548	-	
มาตรการรัฐวิสาหกิจ				
1. การปรับปรุงมาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ	มติ ครม.	22 กุมภาพันธ์ 2548	-	
2. ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ.....	มติ ครม.	1 มีนาคม 2548	-	
3. การกำหนดวงเงินของโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ต้องการลงทุนโดยใช้งบประมาณหรือเงินทุนจากแหล่งอื่นใด ที่ต้องนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี วงเงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป	มติ ครม.	5 เมษายน 2548	-	
4. การแปลงทุนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นทุนเรือนหุ้น และจัดตั้งบริษัท กฟผ. จำกัด (บมจ. กฟผ.) ทุนจดทะเบียน 60,000 ล้านบาท มูลค่าตราไว้ 10 บาทต่อหุ้น และการปรับเงินเพิ่มเงินเดือนของพนักงาน กฟผ. (ร้อยละ 8 และร้อยละ 15) โดยมีผลย้อนหลังตั้งแต่ 1 เมษายน 2547	มติ ครม.	10 พฤษภาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
5. การปรับปรุงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ จากเดิมวันละ 170 บาทเป็นวันละ 175 บาท ที่พระราชอาณาจักร	มติ ครม.	10 พฤษภาคม 2548	-	
6. แผนระดมทุนของบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) หลักเกณฑ์การกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติครั้งที่ 3/2548	มติ ครม.	30 สิงหาคม 2548	-	
7. กรอบและงบประมาณลงทุนประจำปี 2549 ของรัฐวิสาหกิจ วงเงินเบิกจ่ายลงทุน 296 พันล้านบาท หรือขาดดุลไม่เกินร้อยละ 1 ของ GDP (เดิมเสนอขาดดุลร้อยละ 2 ของ GDP หรือเบิกจ่ายลงทุน 420 พันล้านบาท)	มติ ครม.	27 กันยายน 2548	-	
8. การปรับปรุงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ จากเดิมวันละ 175 บาทเป็นวันละ 181 บาท ในทุกท้องที่ที่พระราชอาณาจักร	มติ ครม.	4 ตุลาคม 2548	1 สิงหาคม 2548	www.thaigov.go.th เลือก
9. การจัดตั้งองค์กรบริหารกิจการระบบขนส่งมวลชน (องค์การมหาชน) พ.ศ..... โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวางแผน เสนอแนะนโยบาย ระดมทุน จัดสร้าง ดำเนินการระบบขนส่งมวลชน กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่มีมาตรฐานและเป็นธรรม ให้มีการเชื่อมต่อโครงข่ายระบบขนส่งมวลชนทั้งระบบ	มติ ครม.	18 ตุลาคม 2548	-	- ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
10. แนวทางการกระจายหุ้นของบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) โดยแบ่งเป็น 6 ชั้น โดยให้ผู้จองซื้อที่เป็นผู้ใช้ไฟฟ้าก่อนเป็นลำดับแรก โดยผ่านกระบวนการสุ่มเลือก (Random)	มติ ครม.	1 พฤศจิกายน 2548	-	
11. การยุบเลิกองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)	มติ ครม.	27 ธันวาคม 2548	ร่างพระราชกฤษฎีกา ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย	
มาตรการส่วนท้องถิ่น				
1. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการส่วนท้องถิ่นพ.ศ...	มติ ครม.	18 มกราคม 2548	-	
2. การยกฐานะสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นหน่วยงานระดับกรมในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และการจัดทำและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 7 ฉบับ	มติ ครม.	8 มีนาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
3. การชะลอถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา คือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ไปสังกัด อปท. โดยให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) พิจารณารายละเอียดกับกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการต่อไป	มติ ครม.	30 สิงหาคม 2548 8 พฤศจิกายน 2548	-	
4. ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการราชการพัฒนากรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พ.ศ. 2548-2551)	มติ ครม.	25 ตุลาคม 2548	-	
5. ร่างพระราชกฤษฎีกาคำตอบแทนคณะกรรมการตาม พรบ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (ฉบับที่) พ.ศ.....	มติ ครม.	20 ธันวาคม 2548	-	
มาตรการก่อกำเนิดและบริหารหนี้				
1. การกู้เงินโดยการออกตราสารหนี้ของสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) จำนวนไม่เกิน 85,000 ล้านบาท ทั้งนี้ ถ้าออกตราสารหนี้ครบแล้ว แต่การชดเชยราคาน้ำมันยังไม่สิ้นสุด รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นทุน ให้กองทุนน้ำมัน ชดเชยราคาน้ำมัน นอกจากนี้ จัดสรรเงินอุดหนุนไม่เกิน 12,000 ล้านบาท เพื่อให้กองทุนน้ำมัน มีกระแสเงินสดเพียงพอที่จะบริหารตามนโยบายรัฐบาล	มติ ครม.	31 พฤษภาคม 2548 20 กันยายน 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
2. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการออกการโอนการหลักประกันและการจำหน่ายตราสารหนี้ พ.ศ..... และร่างกฎกระทรวงว่าด้วยธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ พ.ศ.....	มติ ครม.	31 พฤษภาคม 2548	-	
3. แผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ 2549 ซึ่งประกอบด้วย 6 แผนย่อยในวงเงิน 796.7 พันล้านบาท ดังนี้ 1) การบริหารและจัดการเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ 2) การบริหารและจัดการเงินกู้เพื่อชดเชยความเสียหายให้ FIDF 3) การบริหารและจัดการเงินกู้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน 4) การบริหารและจัดการเงินกู้ในประเทศของรัฐวิสาหกิจ 5) การกู้เงินตามแผนการก่อกำเนิดจากต่างประเทศ 6) การบริหารหนี้ต่างประเทศ	มติ ครม.	4 ตุลาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
4. ร่างระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 เพื่อให้สามารถบริหารจัดการหนี้สาธารณะได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และอนุมัติเพิ่มวงเงินตัวเงินคลังจำนวน 80,000 ล้านบาท เพื่อใช้ในการบริหารเงินสดของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 เป็น 250,000 ล้านบาท	มติ ครม.	29 พฤศจิกายน 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
5. หลักเกณฑ์การค้ำประกันและการให้กู้ยืมของกระทรวงการคลัง และอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดอัตราและเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้ำประกัน และการให้กู้ยืมของกระทรวงการคลัง พ.ศ..... สูงสุดไม่เกินร้อยละ 50 สตางค์ต่อปี	มติ ครม.	13 ธันวาคม 2548	-	
มาตรการอื่นๆ				
1. กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะ 4 ปี (2548-2551)	มติ ครม.	11 มกราคม 2548	-	
2. ประมาณการรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ 2548 และปี 2549-2552 คือ ปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลจะมีรายได้สุทธิ 1.25 ล้านล้านบาท สำหรับปีงบประมาณ 2549-2552 จะมีรายได้ 1.36 1.49 1.63 และ 1.78 ล้านล้านบาท ตามลำดับ โดย Revenue Buoyancy หรืออัตราเพิ่มของรายได้รัฐบาลต่ออัตราเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี (NGDP) ประมาณ 1.1	มติ ครม.	1 มีนาคม 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
3. การดำเนินงานโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ให้ผู้บริหารของทุกส่วนราชการรับผิดชอบและดูแลให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ	มติ ครม.	7 มิถุนายน 2548	-	

มาตรการอื่นๆ

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
มาตรการด้านการเกษตร				
1. โครงการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร - จังหวัดตราด - กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก - ยางพาราภาคตะวันออกจังหวัดระยอง	มติ ครม.	4 มกราคม 2548 22 กุมภาพันธ์ 2548 2 สิงหาคม 2548 25 ตุลาคม 2548	-	
2. ยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์แห่งชาติ	มติ ครม.	4 มกราคม 2548	-	
3. การปฏิรูปผลิตผลการเกษตร	มติ ครม.	25 มกราคม 2548	-	
4. ร่างพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติหมวด 4 แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 บังคับแก่สัตว์ปีกจำพวกนก ไก่ เป็ด ห่าน และ ไช้สำหรับใช้ทำพันธุ์ พ.ศ....	มติ ครม.	8 กุมภาพันธ์ 2548	-	
5. การแก้ไขปัญหาน้ำสิ้นเกษตรกร	มติ ครม.	22 กุมภาพันธ์ 2548 19 เมษายน 2548 28 มิถุนายน 2548 12 กรกฎาคม 2548 19 กรกฎาคม 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
6. โครงการแก้ไขการระบาดของแมลงดำหนาม และด้วงแรดในมะพร้าวและปาล์มน้ำมัน	มติ ครม.	22 กุมภาพันธ์ 2548	-	
7. โครงการจัดตั้งบริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด	มติ ครม.	29 มีนาคม 2548	-	
8. การให้ความช่วยเหลือด้านราคาน้ำมันแก๊ซโซลีน และเกษตรกร	มติ ครม.	5 เมษายน 2548, 12 กรกฎาคม 2548, 2 สิงหาคม 2548	-	
9. การอนุมัติวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 งบกลาง เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	มติ ครม.	5 เมษายน 2548	-	
10. โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ราษฎรพื้นที่เลี้ยงกุ้งในเขตน้ำจืดโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	มติ ครม.	3 พฤษภาคม 2548	-	
11. แนวทางการแก้ปัญหาภัยแล้งเชิงบูรณาการ	มติ ครม.	17 พฤษภาคม 2548	-	
12. กรอบแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพข้าวหอมมะลิในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	มติ ครม.	17 พฤษภาคม 2548	-	
13. การให้ความช่วยเหลือหนี้สินสมาชิกสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากธรณีพิบัติภัย	มติ ครม.	7 มิถุนายน 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
14. การชดเชยความเสียหายตามแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้เลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนก	มติ ครม.	7 มิถุนายน 2548	-	
15. บันทึกรวบรวมความเข้าใจการป้องกันและควบคุมโรคระบาดสัตว์ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	มติ ครม.	28 มิถุนายน 2548	-	
16. บันทึกรวบรวมความเข้าใจความร่วมมือในการศึกษาวิจัยและพัฒนาการผลิตพลังงานทดแทนจากพืชและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	มติ ครม.	28 มิถุนายน 2548	-	
17. การจัดสรรเงินจากงบกลาง และกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อดำเนินมาตรการบริหารจัดการลำไย ปี 2548	มติ ครม.	12 กรกฎาคม 2548 19 กรกฎาคม 2548	-	
18. ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัฐฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัฐฎากร (ฉบับที่..... พ.ศ..... (มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการดำเนินการของบริษัทร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศจำกัด)	มติ ครม.	12 กรกฎาคม 2548	-	www.thaigov.go.th
19. ยุทธศาสตร์ปรับปรุงโครงสร้างผลไม้ภาคตะวันออก	มติ ครม.	2 สิงหาคม 2548	-	เลือก
20. การอนุมัติเงินกู้เพื่อการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหายั่งยืนให้กับเกษตรกรชาวไร่อ้อย	มติ ครม.	2 สิงหาคม 2548	-	- ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม.
21. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สี่ปี	มติ ครม.	16 สิงหาคม 2548	-	- เลือกวันที่ต้องการ
22. มาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่ประสบอุทกภัยปีการผลิต 2547	มติ ครม.	4 ตุลาคม 2548	-	
23. การจัดตั้งกรมการข้าวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	มติ ครม.	25 ตุลาคม 2548	-	
24. แผนปรับโครงสร้างสินค้าเกษตร (กุ้ง ไก่ ข้าว ยางพารา)	มติ ครม.	1 พฤศจิกายน 2548	-	
25. นโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ปี 2549 (กากถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปลาป่น)	มติ ครม.	22 พฤศจิกายน 2548	1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2549	
26. หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำประมาณการรายได้ การกำหนดและการชำระราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทราย และอัตราส่วนผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงาน สำหรับฤดูการผลิตปี 2547/48 และปี 2548/49	มติ ครม.	22 พฤศจิกายน 2548	-	
27. การบริหารจัดการนมทั้งระบบ	มติ ครม.	29 พฤศจิกายน 2548	-	
28. การแก้ไขปัญหายางพาราในจังหวัดชายแดนภาคใต้	มติ ครม.	13 ธันวาคม 2548	-	
29. การจัดสรรวงเงินกู้ยืมเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อยฤดูการผลิตปี 2549/2550	มติ ครม.	20 ธันวาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
มาตรการด้านการค้า				
1. การกำหนดมาตรการป้องกันการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น	มติ ครม.	4 มกราคม 2548	-	
2. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ไทย-จีน ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-กัมพูชา ไทย-ญี่ปุ่น และอาเซียน-เกาหลี	มติ ครม.	4 มกราคม 2548 29 มีนาคม 2548 19 กรกฎาคม 2548 6 ธันวาคม 2548 20 ธันวาคม 2548	-	
3. การทำมาตรฐานประเภทที่ใช้ในบ้านเรือน ตู้ทำน้ำเย็น ตู้แช่ ตู้แช่แข็ง ที่เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีการใช้สาร ซี เอฟ ซี (Chlorofluorocarbons : CFCs) ไม้สักและสิ่งประดิษฐ์เข้ามาในราชอาณาจักร	มติ ครม.	15 กุมภาพันธ์ 2548 17 พฤษภาคม 2548 25 ตุลาคม 2548 22 พฤศจิกายน 2548	-	
4. มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อน	มติ ครม.	1 มีนาคม 2548	-	www.thaigov.go.th เลือก
5. การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงการค้าเสรีไทย-นิวซีแลนด์ และอาเซียน-จีน	มติ ครม.	31 พฤษภาคม 2548 13 กันยายน 2548	-	- ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
6. การนำเข้าหุ้มผนังปี 2548 และวัตถุดิบอาหารสัตว์ ปี 2549	มติ ครม.	20 กันยายน 2548 22 พฤศจิกายน 2548	-	
7. ความตกลงว่าด้วยการปรับระบบด้านกฎระเบียบ และการควบคุมปริมาณไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน	มติ ครม.	6 ธันวาคม 2548	-	
8. การจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรฮังการี	มติ ครม.	13 ธันวาคม 2548	-	
9. ร่างพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่....) พ.ศ..... และร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ กำหนดมาตรการควบคุม การส่งออกและการนำเข้าเป็นรายสินค้า รวม 16 ฉบับ เพื่อใช้บังคับแทนมาตรการตามพระราชกฤษฎีกาที่ใช้บังคับในปัจจุบัน	มติ ครม.	20 ธันวาคม 2548	1 มกราคม 2548	
10. ร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการอนุญาตให้ส่งออกน้ำตาลทราย พ.ศ.....	มติ ครม.	20 ธันวาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
มาตรการด้านอุตสาหกรรม				
1. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ.	มติ ครม.	4 มกราคม 2548	หลังประกาศในราชกิจจานุเบกษา 120 วัน	
2. นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเหล็กขั้นต้น	มติ ครม.	18 มกราคม 2548	-	
3. มาตรการด้านพลังงาน				
- มาตรการเร่งรัดประหยัดพลังงาน	มติ ครม.	19 เมษายน 2548	-	
- ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศ		17 พฤษภาคม 2548		
- แผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมไบโอดีเซล		17 พฤษภาคม 2548		
- มาตรการบังคับเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศ		12 กรกฎาคม 2548		
- การปรับปรุงมาตรการภาษีสรรพสามิตรถยนต์ที่ใช้เอทานอลเป็นส่วนผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่าร้อยละ 20		6 กันยายน 2548		
- การลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลที่มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมันผสมอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4		13 กันยายน 2548		
- มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการใช้ก๊าซ NGV		13 กันยายน 2548		
- ร่างกฎกระทรวงสถาณบริการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.		25 ตุลาคม 2548		
4. โครงการก่อสร้างอุโมงค์และท่อส่งน้ำมันมินท์ - ทับช้าง ของการประปานครหลวง	มติ ครม.	26 เมษายน 2548	-	
5. การทบทวนแผนแม่บทระบบท่อก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 - 2554	มติ ครม.	17 พฤษภาคม 2548	-	
6. โครงการการลงขนาดใหญของภาครัฐ	มติ ครม.	14 มิถุนายน 2548		
7. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่) พ.ศ.... และร่างพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ.... (การแก้ไขปัญหามาชีสุราซ้ำซ้อนและปรับปรุงโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต)	มติ ครม.	28 มิถุนายน 2548	-	
8. การแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในเขตอุตสาหกรรมของภาคตะวันออก				
- การพัฒนาบำบัดน้ำเสีย	มติ ครม.	28 มิถุนายน 2548	-	
- การสนับสนุนงบประมาณปี 2548 (งบกลาง)		28 มิถุนายน 2548		
				www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกว่าที่ต้องการ

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- การบริหารจัดการน้ำ		2 สิงหาคม 2548		www.thaigov.go.th
- การสร้างระบบรับน้ำของการประปาส่วนภูมิภาคในพื้นที่ภาคตะวันออก		23 สิงหาคม 2548		เลือก
- โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ		23 สิงหาคม 2548		- ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกว่าที่ต้องการ
9. การส่งเสริมการดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง	มติ ครม.	9 สิงหาคม 2548	-	
10. มาตรการปรับปรุงภาษีสุรา	มติ ครม.	6 กันยายน 2548	-	
11. มาตรการปรับเพิ่มค่าตอบแทนแอสแตมปียาสูบ	มติ ครม.	6 ธันวาคม 2548	7 ธันวาคม 2548	
มาตรการด้านราคา				
1. การควบคุมราคาสินค้าและบริการ	มติคณะ	31 มกราคม 2548	31 มกราคม 2548	www.dlt.go.th
1.1 18 รายการ	กรรมการ	10 พฤษภาคม 2548	10 พฤษภาคม 2548	
1.2 8 รายการ (เพิ่มเติม)	กลางว่าด้วย	6 ตุลาคม 2548	6 ตุลาคม 2548	
1.3 11 รายการ (เพิ่มเติม)	ราคาสินค้า			
	และบริการ			
2. การปรับปรุงอัตราค่าโดยสารรถประจำทางหมวด 1-4 (รถโดยสารธรรมดาและรถปรับอากาศขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพและรถเอกชนร่วมบริการ และรถ บขส.)	มติคณะ	19 เมษายน 2548	2 พฤษภาคม 2548	www.bmta.co.th
	กรรมการ	7 กรกฎาคม 2548	8 กรกฎาคม 2548	www.transport.co.th
	ควบคุม			
	การขนส่ง			
	ทางบกกลาง			
3. การปรับค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ (ค่า Ft)	มติคณะ	14 มิถุนายน 2548	1 มิถุนายน 2548	www.eppo.go.th
1) 3.55 สตางค์ต่อหน่วย สำหรับเดือนมิถุนายน - เดือนกันยายน 2548	อนุกรรมการ	18 ตุลาคม 2548	1 ตุลาคม 2548	
	กำกับสูตร			
2) 10 สตางค์ต่อหน่วย สำหรับเดือนตุลาคม	การปรับอัตรา			
	ค่าไฟฟ้า			
	อัตโนมัติ			
มาตรการด้านแรงงาน				
1. การช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ปรับเพิ่มค่าก่อสร้างในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	มติ ครม.	18 มกราคม 2548	-	
2. ร่างกฎกระทรวงการคุ้มครองการทำงานและผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.	มติ ครม.	15 กุมภาพันธ์ 2548	-	
3. การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราแก่แรงงานต่างด้าว	มติ ครม.	8 มีนาคม 2548	-	
4. การขยายระยะเวลาการยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าปรับให้คนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว	มติ ครม.	8 มีนาคม 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
5. การจัดระบบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองปี 2548	มติ ครม.	10 พฤษภาคม 2548 19 กรกฎาคม 2548 20 ธันวาคม 2548	-	
6. การปรับปรุงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ	มติ ครม.	10 พฤษภาคม 2548	-	
7. การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี 2548	มติ ครม.	19 กรกฎาคม 2548	1 สิงหาคม 2548	
8. การปรับค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย	มติ ครม.	30 สิงหาคม 2548	-	
9. การพัฒนาเศรษฐกิจและการจ้างงานจังหวัดชายแดนภาคใต้	มติ ครม.	18 ตุลาคม 2548	-	
10. ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรประจำปี 2548	มติ ครม.	25 ตุลาคม 2548	-	
11. การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างตามระดับฝีมือแรงงานใน 11 อุตสาหกรรม 30 สาขาอาชีพ	มติ ครม.	22 พฤศจิกายน 2548	-	
12. การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี 2549	มติ ครม.	6 ธันวาคม 2548	1 มกราคม 2549	
มาตรการด้านการบริการ				
1. การดำเนินงานโครงการรถไฟฟ้าส่วนต่อขยายและสายใหม่ส่วนที่เหลือรวม 3 โครงการ - สายสีน้ำเงิน 1) ช่วงหัวลำโพง-บางแค 2) ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ - สายสีส้ม ช่วงบางกะปิ- บางบำหรุ - สายสีม่วง 1) ช่วงบางซื่อ-สามเสน 2) ช่วงสามเสน-ราษฎร์บูรณะ	มติ ครม.	4 มกราคม 2548	-	
2. โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย - “โครงการบ้านเอื้ออาทร” ระยะที่ 4 - “โครงการบ้านมั่นคง” พ.ศ. 2548 - 2551	มติ ครม. -	4 มกราคม 2548 2 สิงหาคม 2548	-	
3. ข้อตกลงว่าด้วยโครงการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางระหว่าง - ไทยกับนิวซีแลนด์ - ไทยกับสาธารณรัฐอาร์เจนตินา - ไทยกับรัฐบาฮามาส - ไทยกับสาธารณรัฐคอสตาริกา - ไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชา - ไทยกับรัสเซีย	มติ ครม. - - - - - -	4 มกราคม 2548 5 เมษายน 2548 19 เมษายน 2548 9 สิงหาคม 2548 18 ตุลาคม 2548 6 ธันวาคม 2548	- - - - - -	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
4. มาตรการด้านการท่องเที่ยว	มติ ครม.			
- ยุทธศาสตร์ และมาตรการฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ 6 จังหวัดชายฝั่งอันดามัน		11 มกราคม 2548 1 มีนาคม 2548 8 มีนาคม 2548	-	
- ร่างประกาศคณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เรื่องการกำหนดแนวเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี	มติ ครม.	10 พฤษภาคม 2548 18 มกราคม 2548	-	
- การประกาศเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพิ่มเติมและขอจัดสรรงบประมาณงบกลางปี 2548 ในการจัดทำแผนแม่บท แผนปฏิบัติการและออกแบบรายละเอียดการพัฒนาพื้นที่พิเศษสองแห่ง	มติ ครม.	15 กุมภาพันธ์ 2548	-	
- การอนุมัติกรอบการจัดงานสัปดาห์วัฒนธรรมไทยในกรุงโรม	มติ ครม.	19 เมษายน 2548	-	
- ขออนุมัติงบประมาณโครงการกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวเร่งด่วนปี 2548	มติ ครม.	26 กรกฎาคม 2548	-	
- ขออนุมัติลงนามข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ยานพาหนะเพื่อการท่องเที่ยวเดินทางเข้า-ออกระหว่างเวียดนาม-ไทย และแถลงการณ์ร่วมระหว่างลาว-ไทย-เวียดนาม	มติ ครม.	26 กรกฎาคม 2548	-	
- การปรับลดค่าธรรมเนียมที่ทำอากาศยานภูเก็ตสำหรับเที่ยวบินหมากล่ำ (Charter flight)	มติ ครม.	15 พฤศจิกายน 2548	-	
5. ร่างสัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา	มติ ครม.			
- ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น		25 มกราคม 2548		
- ระหว่างประเทศไทย - สาธารณรัฐเกาหลี		18 ตุลาคม 2548		
6. การลงนามในพิธีสารเพื่อให้ข้อเสนอผูกพันการเปิดเสรีด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียนในการเจรจาฉบับที่ 3 มีผลบังคับใช้	มติ ครม.	29 มีนาคม 2548	-	
7. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติการเดินทางอากาศ พ.ศ. 2497 พ.ศ.	มติ ครม.	25 มกราคม 2548	-	
8. การจัดระเบียบการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเติมเงิน (Prepaid SIM Card)	มติ ครม.	10 พฤษภาคม 2548 31 พฤษภาคม 2548	-	
9. การจัดตั้งกองเรือพาณิชย์โดยการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนระหว่าง บริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด กับกลุ่มบริษัทเจ้าของเรือไทย	มติ ครม.	15 พฤศจิกายน 2548	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
10. การกำหนดเวลาจำหน่ายสุรา	กฎกระทรวง การคลัง	16 พฤศจิกายน 2548	18 พฤศจิกายน 2548	www.ratchakitcha.soc.go.th เลือก - ประกาศและเผยแพร่ - ค้นหาภารกิจงานเบกษา
11. มาตรการส่งเสริมตลาดบ้านมือสอง				
- การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินกรณีการสนับสนุนการซื้อขายและจำนองตามมาตรการส่งเสริมตลาดบ้านมือสอง	ประกาศ กระทรวง มหาดไทย	15 พฤศจิกายน 2548	16 พฤศจิกายน 2548 ถึง 31 ธันวาคม 2550	www.dol.go.th เลือก - ความรู้เกี่ยวกับที่ดิน - กฎหมายน่ารู้ - ประกาศ
- การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด กรณีการสนับสนุนการซื้อขายและจำนองตามมาตรการส่งเสริมตลาดบ้านมือสอง	ประกาศ กระทรวง มหาดไทย	15 พฤศจิกายน 2548	16 พฤศจิกายน 2548 ถึง 31 ธันวาคม 2550	www.rd.go.th เลือก - อ้างอิง - กฎหมายออกใหม่ - เลือกปี 2548 เดือนพฤศจิกายน ฉบับที่ 444
- ยกเว้นอากรแสตมป์สำหรับการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยแห่งเดิมและต้องซื้ออสังหาริมทรัพย์แห่งใหม่เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย	พระราช กฤษฎีกา (ฉบับที่ 444) พ.ศ. 2548	29 พฤศจิกายน 2548	30 พฤศจิกายน 2548	www.rd.go.th/publish/2
มาตรการต้นตอตก				
1. การกำหนดลักษณะศูนย์กลางหรือเครือข่ายที่ไม่ถือเป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ก.ล.ต.	19 มกราคม 2548	1 กุมภาพันธ์ 2548	
2. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 9)	ก.ล.ต.	15 กุมภาพันธ์ 2548	1 เมษายน 2548	www.sec.or.th เลือก
3. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และการค้าหลักทรัพย์ที่มีใช้ตราสารแห่งหนึ่ง (ฉบับที่ 8)	ก.ล.ต.	28 กุมภาพันธ์ 2548	1 กรกฎาคม 2548	- กฎหมายและการใช้บังคับ - กฎหมายและประกาศ ที่ออกภายใต้
4. เรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการค้าหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนึ่ง (ฉบับที่ 9)	ก.ล.ต.	28 กุมภาพันธ์ 2548	1 กรกฎาคม 2548	
5. การจัดสรรวงเงินลงทุนในต่างประเทศสำหรับกองทุนรวมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	ก.ล.ต.	19 เมษายน 2548	15 พฤษภาคม 2548	
6. ข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักประกันในธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4)	ก.ล.ต.	12 พฤษภาคม 2548	1 มิถุนายน 2548	
7. อัตราส่วนการลงทุนของกองทุนในตราสารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานให้เสนอขายในประเทศไทย	ก.ล.ต.	18 พฤษภาคม 2548	18 พฤษภาคม 2548	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
8. การลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินในต่างประเทศเพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุนและการกำหนดอัตราส่วนการลงทุนของกองทุน (ฉบับที่ 2)	ก.ล.ต.	18 พฤษภาคม 2548	18 พฤษภาคม 2548	
9. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 6)	ก.ล.ต.	20 มิถุนายน 2548	16 กรกฎาคม 2548	
10. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้เอกชนที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 4)	ก.ล.ต.	20 มิถุนายน 2548	16 กรกฎาคม 2548	
11. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 6)	ก.ล.ต.	20 มิถุนายน 2548	16 กรกฎาคม 2548	
12. การจัดตั้งกองทุนรวมและการเข้าทำสัญญาบริหารจัดการกองทุนส่วนบุคคล (ฉบับที่ 3)	ก.ล.ต.	22 มิถุนายน 2548	1 กรกฎาคม 2548	
13. หลักเกณฑ์ในการจัดการกองทุนรวมอีทีเอฟ	ก.ล.ต.	18 กรกฎาคม 2548	18 กรกฎาคม 2548	www.sec.or.th
14. การอนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ขายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอีทีเอฟ โดยที่บริษัทหลักทรัพย์ยังไม่มีหลักทรัพย์นั้นอยู่ในครอบครอง	ก.ล.ต.	22 สิงหาคม 2548	1 สิงหาคม 2548	เลือก - กฎหมายและการใช้บังคับ - กฎหมายและประกาศที่ออกภายในปี
15. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 9)	ก.ล.ต.	22 สิงหาคม 2548	1 กันยายน 2548	
16. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้อง (ฉบับที่ 5)	ก.ล.ต.	22 สิงหาคม 2548	1 กันยายน 2548	
17. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 9)	ก.ล.ต.	22 สิงหาคม 2548	1 กันยายน 2548	
18. การซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและการให้บริการด้านสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยบริษัทหลักทรัพย์	ก.ล.ต.	13 กันยายน 2548	1 พฤศจิกายน 2548	
19. เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ต่อผู้ลงทุนในต่างประเทศ (ฉบับที่ 5)	ก.ล.ต.	12 ตุลาคม 2548	16 ตุลาคม 2548	
20. การเสนอขายพันธบัตรต่างประเทศหรือหุ้นกู้ต่างประเทศในประเทศไทย (ฉบับที่ 2)	ก.ล.ต.	12 ตุลาคม 2548	16 ตุลาคม 2548	
21. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้เอกชนที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 5)	ก.ล.ต.	12 ตุลาคม 2548	16 ตุลาคม 2548	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
22. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขาย ตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์และหุ้นกู้ระยะสั้นที่ ออกใหม่ (ฉบับที่ 3)	ก.ล.ต.	12 ตุลาคม 2548	16 ตุลาคม 2548	
23. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขาย หุ้นกู้ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 7)	ก.ล.ต.	12 ตุลาคม 2548	16 ตุลาคม 2548	
24. หลักเกณฑ์ในการประกอบการเป็นศูนย์ซื้อ ขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและสำนักบัญชี สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ฉบับที่ 2)	ก.ล.ต.	28 ตุลาคม 2548	16 พฤศจิกายน 2548	
25. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและ จัดการกองทุน (ฉบับที่ 3)	ก.ล.ต.	28 ตุลาคม 2548	16 พฤศจิกายน 2548	
26. การให้ความเห็นชอบสถาบันจัดอันดับความ น่าเชื่อถือในการเสนอขายพันธบัตร หุ้นกู้ และตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์	ก.ล.ต.	31 ตุลาคม 2548	1 พฤศจิกายน 2548	www.sec.or.th เลือก - กฎหมายและการใช้บังคับ
27. ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีในการ ลดทุนไปล้างขาดทุนสะสม	ก.ล.ต.	16 พฤศจิกายน 2548	16 พฤศจิกายน 2548	- กฎหมายและประกาศ ที่ออกภายหลัง
28. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขาย ตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์และหุ้นกู้ระยะสั้นที่ ออกใหม่ (ฉบับที่ 4)	ก.ล.ต.	16 พฤศจิกายน 2548	1 มกราคม 2549	
29. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขาย หุ้นกู้อนุพันธ์ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 6)	ก.ล.ต.	16 พฤศจิกายน 2548	1 มกราคม 2549	
30. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขาย หุ้นกู้ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 8)	ก.ล.ต.	16 พฤศจิกายน 2548	1 มกราคม 2549	
31. การกำหนดประเภทของอสังหาริมทรัพย์ที่ กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์สามารถลงทุนได้	ก.ล.ต.	28 พฤศจิกายน 2548	28 พฤศจิกายน 2548	
32. การคำนวณอัตราส่วนการลงทุนหรือการมีไว้ ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมพันธบัตร เอเชียเพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุน	ก.ล.ต.	15 ธันวาคม 2548	1 มกราคม 2549	
33. หลักเกณฑ์ในการจัดการกองทุนรวมหุ้น ระยะยาว (ฉบับที่ 2)	ก.ล.ต.	21 ธันวาคม 2548	21 ธันวาคม 2548	
34. การประกอบกิจการอื่นของบริษัทหลักทรัพย์	ก.ล.ต.	28 ธันวาคม 2548	28 ธันวาคม 2548	

**การดำเนินงานของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย**

การดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสำรองทางการและการพิมพ์ธนบัตร

1. การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายการบริหารเงินสำรอง โดยยึดหลักความมั่นคง ปลอดภัยในสินทรัพย์ที่ลงทุน การดำรงสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับการดำเนินธุรกรรมเพื่อรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน การดำเนินนโยบายการเงิน และการบริหารภาระผูกพันของธนาคารในอนาคต โดยให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีภายใต้กรอบความเสี่ยง หลักเกณฑ์ และแนวทางการลงทุนซึ่งอนุมัติโดยคณะกรรมการผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ

ในการบริหารเงินสำรอง เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยงและตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสม ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจ การเงิน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาคาดการณ์แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยน และอัตราดอกเบี้ยทั้งระยะสั้น และระยะยาว

ของเงินสกุลสำคัญๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อค่าเงิน ราคาพันธบัตร และตราสารที่ได้ลงทุนไว้

ในระหว่างปี 2548 กองทุนเงินสำรองทางการที่สำคัญที่บริหารโดยธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบด้วย กองทุนสภาพคล่อง กองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว กองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน โดยในปีนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำเงินสำรองทางการจำนวน 111 ล้านดอลลาร์ สรอ. ไปลงทุนในกองทุนพันธบัตรเอเชียที่ออกเป็นสกุลดอลลาร์ สรอ. (Asian Bond Fund II - ABF2) ซึ่งเป็นกองทุนที่เกิดจากนโยบายความร่วมมือในการพัฒนาตลาดพันธบัตรภูมิภาคของธนาคารกลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก

นอกจากนี้ ในปี 2548 ได้มีการดำเนินการปรับปรุงกระบวนการบริหารเงินสำรองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยพิจารณาขยายขอบเขตการลงทุนทั้งด้านสินทรัพย์และสกุลเงินต่างประเทศที่ลงทุนได้ และได้พิจารณาเสนอขอแก้ไขร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินสำรองเพื่อขยายขอบเขตการลงทุน

2. การนำธนบัตรออกใช้

ณ สิ้นปี 2548 ธนบัตรออกใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 3,032.8 ล้านฉบับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.9 ธนบัตรออกใช้มี

มูลค่ารวม 769,484.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.3 โดยธนบัตรออกใช้ประกอบด้วยธนบัตรชนิดราคาต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 การนำธนบัตรออกใช้ในปี 2548

ชนิดราคา (บาท)	จำนวน (ล้านฉบับ)											
500000	0.000236	561.6	213.4	707.7	165.3	904.4	322.8	24.5	106.6	18.9	7.6	0.50
1000												1
500												5
100												10
50												20
20												50
10												100
5												500
1												1000
0.50												5000
ธนบัตร												60 บาท

ในปี 2548 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกใช้ธนบัตรใหม่ 2 แบบ คือ ธนบัตรชนิดราคา 100 บาท แบบ 15 (ปรับปรุง) ออกใช้วันที่ 21 ตุลาคม 2548 และธนบัตรชนิดราคา 1000 บาท แบบ 15 (ปรับปรุง) ออกใช้วันที่ 25 พฤศจิกายน 2548

ธนบัตรปลอมที่ตรวจพบและได้รับแจ้งในปี 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,412 ฉบับ ธนบัตรปลอมชนิดราคาที่พบมากที่สุดสามลำดับแรกคือ 1000 บาท (3,282 ฉบับ หรือร้อยละ 44.3) 100 บาท (3,241 ฉบับ หรือร้อยละ 43.7) และ 20 บาท (464 ฉบับ หรือร้อยละ 6.3)

3. ฐานะทุนสำรองเงินตรา

ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี 2548 มีมูลค่าทั้งสิ้น 769,484.7 ล้านบาท เท่ากับมูลค่าธนบัตรออกใช้ ประกอบด้วยสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 : บัญชีทุนสำรองเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. ทองคำ	48,970.3	6.4
2. เงินตราต่างประเทศ	390,189.2	50.7
3. หลักทรัพย์ต่างประเทศ	330,325.2	42.9
รวม	769,484.7	100.0

4. การดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตร

ในปี 2548 โรงพิมพ์ธนบัตรได้ผลิตธนบัตรทุกชนิดราคารวม 2,046.81 ล้านฉบับ นอกจากนี้ ยังรับพิมพ์สิ่งพิมพ์มีค่าอื่น ได้แก่ รับพิมพ์อาคารเสตมป์ กรมสรรพากร จำนวน 238 ล้านดวง เสตมป์สรรพสามิต จำนวน 1,650 ล้านดวง และไปรษณียากรพระปุษนียาจารย์ ชนิดดวง 6 ล้านดวง และชนิดแผ่น 225,000 แผ่น

โรงพิมพ์ธนบัตรได้ค้นคว้าวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในปี 2548 ได้ดำเนินการค้นคว้าวิจัยและพัฒนา

ผลิตภัณฑ์รวม 24 โครงการ ตัวอย่างของผลงานจากการค้นคว้าวิจัยได้แก่ การผลิตหมึกพิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้เอง มีทั้งชนิดสีพื้น หมึกพิมพ์เส้นนูน หมึกพิมพ์เลขนวมและลายเซ็น และแม่สีสีพื้น ในปี 2548 ผลิตพิมพ์ธนบัตรได้ทั้งสิ้น 232,876 กิโลกรัม

ในด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานสากล โรงพิมพ์ธนบัตรได้ผ่านการตรวจประเมินจากสำนักรับรองระบบคุณภาพ ในระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 ประจำปี 2548 และจากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ในระบบจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 9001 : 2004 ประจำปี 2548

กิจการธนาคาร

1. การจัดการเกี่ยวกับเงินสด

1.1 การรับ-จ่ายเงินสด

ในปี 2548 ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยสำนักงานบางขุนพรหม สำนักงานสุรวงศ์ และศูนย์จัดการธนบัตรรับเงินสดจากคลังจังหวัด ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน

ส่วนราชการและอื่นๆ รวมทั้งสิ้น ลดลงจากสิ้นปีก่อน ร้อยละ 30.7 สำหรับยอดจ่ายเงินสดทั้งสิ้น ลดลงร้อยละ 31.9 โดยสรุปรวมตลอดปี 2548 มียอดจ่ายเงินสดสุทธิ 38,606.0 ล้านบาท

การรับ - จ่ายเงินสด	ปี 2547	ปี 2548	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	หน่วย : ล้านบาท
				ร้อยละ
รับเงินสด	1,266,336.5	877,509.3	(388,827.2)	(30.7)
จ่ายเงินสด	1,344,479.2	916,115.3	(428,363.9)	(31.9)
รับ (จ่าย) เงินสดสุทธิ	(78,142.7)	(38,606.0)		

1.2 ฐานะเงินสด

ในปี 2548 มีการนำหลักทรัพย์เข้าบัญชีทุนสำรองเงินตราเพื่อเพิ่มชนับตรออกใช้สูงกว่าการถอนหลักทรัพย์ออกจากทุนสำรองเงินตราสุทธิ 10,000.0 ล้านบาท เป็นผลให้หลักทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตราในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 769,484.8 ล้านบาท

ทุนสำรองเงินตรา	ปี 2547	ปี 2548	หน่วย : ล้านบาท เพิ่มขึ้น (ลดลง)
ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี	759,484.8	769,484.8	10,000.0
- เพิ่มหลักทรัพย์	189,000.0	140,000.0	(49,000.0)
- ถอนหลักทรัพย์	80,959.0	130,000.0	49,041.0
- เพิ่ม (ถอน) สุทธิ	108,041.0	10,000.0	

ฐานะเงินสดเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2548 มียอดคงเหลือในบัญชี “เงินสดฝากฝ่ายออกบัตรธนาคาร” ทั้งสิ้น 16,228.8 ล้านบาท

แนวทางในการบริหารฐานะเงินสดของฝ่ายการธนาคารฝากฝ่ายออกบัตรธนาคาร

เนื่องด้วยระบบงานการบริหารฐานะเงินสดของฝ่ายการธนาคารฝากฝ่ายออกบัตรธนาคาร มีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่ายงาน ได้แก่ ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้ (ฝฝต.) ฝ่ายตลาดการเงินและบริหารเงินสำรอง ฝ่ายการบัญชี ฝ่ายจัดการธนบัตร และโรงพิมพ์ธนบัตร ฝฝต. จึงได้ดำเนินการจัดโครงการสัมมนา โดยเชิญวิทยากรและผู้เข้าสัมมนาจากทุกฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบงานได้รับความรู้และความเข้าใจในภาพรวมของงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวคิดในการปรับปรุง

กระบวนการทำงาน โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้งานของ ธปท. บรรลุผลสัมฤทธิ์เป็นองค์การที่มีคุณภาพ และภายหลังเสร็จสิ้นการสัมมนา ฝฝต. ได้จัดการประชุมระหว่าง 5 ฝ่ายงานดังกล่าวข้างต้น รวม 2 ครั้ง ซึ่งทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดแนวทางในการบริหารฐานะเงินสดฯ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการสินทรัพย์

ผลสรุปของการสัมมนาและการประชุมดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในอันที่จะบริหารฐานะเงินสดของฝ่ายการธนาคารฝากฝ่ายออกบัตรธนาคารให้มีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาพนักงานให้มีความรู้เพิ่มขึ้น และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างพนักงานของฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการระดมความคิดเห็นเพื่อประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกัน

2. การเป็นศูนย์กลางการโอนเงิน

2.1 การโอนเงินมูลค่าสูง: ระบบภาค

ณ สิ้นปี 2548 ระบบบาทเนตมีสถาบันผู้ให้บริการรวมทั้งสิ้น 68 สถาบัน จำแนกเป็นธนาคารพาณิชย์ จดทะเบียนในประเทศ 16 ธนาคาร สาขาธนาคารพาณิชย์ จดทะเบียนในต่างประเทศ 17 ธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ 18 บริษัท สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ส่วนงานราชการและสถาบันอื่นๆ 9 แห่ง และส่วนงานภายใน ธปท. 8 ส่วนงาน

สำหรับธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบบาทเนตในปี 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,503,755 รายการ เพิ่มขึ้นจาก 1,209,491 รายการ ในปี 2547 คิดเป็นร้อยละ 24.33 ในขณะที่มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 105.63 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 73.49 ล้านล้านบาทในปีก่อน ร้อยละ 43.73 โดยจำแนกเป็น

ตารางที่ 3 : โครงการโอนเงินและตราสารหนี้ผ่านบาทเน็ต

ธุรกรรม	ปริมาณ			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง
การโอนเงินระหว่างสถาบัน ^{1/}	186,656	127,516	-31.68%	41.78	54.66	30.83%
การโอนเงินเพื่อบุคคลที่สาม	1,002,982	1,347,040	34.30%	28.74	47.98	66.95%
การโอนตราสารหนี้พร้อมชำระราคา	19,853	29,199	47.08%	2.97	2.99	0.67%
การโอนตราสารหนี้ที่ไม่มีการชำระราคา	1,591	2,067	29.92%	0.61	0.82	34.43%
รวมทั้งสิ้น^{2/}	1,209,491	1,503,755	24.33%	73.49	105.63	43.73%

หมายเหตุ 1/ รวมมูลค่าการโอนเงินระหว่างภูมิภาคและมูลค่าการชำระดุลหักบัญชีระหว่างสถาบัน

2/ ปริมาณและมูลค่ารวมทั้งสิ้นไม่รวมปริมาณและมูลค่าของการโอนตราสารหนี้ที่ไม่มีการชำระราคา

2.1.1 การโอนเงินระหว่างสถาบัน มีจำนวนทั้งสิ้น 127,516 รายการ ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย โดยมีมูลค่ารวมคิดเป็น 54.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 30.83 โดยธุรกรรมการโอนเงินระหว่างสถาบันจะประกอบด้วย การชำระดุลหักบัญชีระหว่างสถาบันผ่านระบบบาทเน็ต มีจำนวน 2,487 รายการ คิดเป็นมูลค่า 5.57 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.92 และ 25.76 ตามลำดับ การโอนเงินระหว่างบัญชีของธนาคารพาณิชย์ผ่านระบบบาทเน็ต จำนวน 9,939 รายการ คิดเป็นมูลค่า 13.04 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 18.62 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.80 โดยพบว่าปริมาณการโอนเงินระหว่างสถาบันที่ลดลงส่วนใหญ่มาจากการเปลี่ยนวิธีการโอนเงินงบประมาณของกรมบัญชีกลางให้แก่ส่วนราชการต่างๆ ในรูปแบบการโอนเงินระหว่างสถาบันมาเป็นรูปแบบการโอนเงินเพื่อบุคคลที่สาม โดยส่งจากระบบ GFMS (Government Fiscal Management Information System) เข้าสู่ระบบบาทเน็ต

2.1.2 การโอนเงินเพื่อบุคคลที่สาม มีจำนวนทั้งสิ้น 1,347,040 รายการ เมื่อเทียบกับปีก่อนปริมาณเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 34.30 ในขณะที่มูลค่ารวมทั้งสิ้น 47.98 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 66.95 โดยปริมาณและมูลค่าการโอนเงินเพื่อบุคคลที่สามที่มีค่าเพิ่มขึ้นส่วนหนึ่ง เนื่องจากการส่งรายการจากระบบ GFMS ซึ่งในปี 2548 มีธุรกรรมการโอนเงินเพื่อบุคคลที่สามของส่วนราชการจำนวนทั้งสิ้น 118,578 รายการ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 3.97 ล้านบาท

2.1.3 การโอนตราสารหนี้พร้อมชำระราคา มีจำนวน 29,199 รายการ ในมูลค่า 2.99 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นจาก 19,853 รายการ ที่มูลค่า 2.97 ล้านบาท ในปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 47.08 และ ร้อยละ 0.67 ตามลำดับ ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้ปริมาณและมูลค่าการโอนตราสารหนี้เพิ่มขึ้นเนื่องจากนักลงทุนมีความสนใจในการลงทุนตราสารหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น จากการคาดการณ์ว่าแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยจะปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้พบว่าธุรกรรมการโอนตราสารหนี้ผ่านระบบบาทเน็ต ส่วนใหญ่เป็นการซื้อขายตราสารหนี้ระหว่างสถาบัน

2.1.4 การโอนตราสารหนี้ที่ไม่มีการชำระราคา มีจำนวน 2,067 รายการ ในมูลค่า 0.82 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นจาก 1,591 รายการ ที่มูลค่า 0.61 ล้านบาท ในปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 29.92 และร้อยละ 34.43 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เกิดจากการโอนตราสารหนี้ระหว่างบัญชีภายในสถาบันเดียวกัน

2.2 การโอนเป็นรายย่อย : ระบบ SMART

ในปี 2548 ระบบการโอนเงินรายย่อยทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ SMART (System for Managing Automated Retail Funds Transfer) มีจำนวนธนาคารสมาชิกเพิ่มขึ้น 1 ราย คือ ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน) และจำนวนธนาคารสมาชิกลดลง 2 ราย จากการควบรวมกิจการระหว่างธนาคาร

สแตนด์ดาร์ดชาร์เตอร์ด และธนาคารสแตนด์ดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2548 และการควรววมของธนาคารเอเซีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันที่ 28 พฤศจิกายน 2548 ทำให้ ณ สิ้นปี 2548 มีจำนวนธนาคารสมาชิกรวมทั้งสิ้น 26 ราย ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ จดทะเบียนในประเทศไทย 12 ธนาคาร สาขาธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในต่างประเทศ 11 ธนาคาร ธนาคารเฉพาะกิจ 2 ธนาคาร และธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณการโอนเงินผ่านระบบ SMART ในปี 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 15,728,391 รายการ คิดเป็นมูลค่า 805.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนทั้งปริมาณและมูลค่าในอัตราร้อยละ 32.6 และ 45.8 ตามลำดับ โดยมีปริมาณรายการ

เฉลี่ยต่อวันเท่ากับ 64,198 รายการ และมูลค่าเฉลี่ยต่อวันเท่ากับ 3.3 พันล้านบาท

การส่งข้อมูล ธนาคารต่างประเทศเป็นธนาคารผู้ส่ง ข้อมูลทั้งปริมาณและมูลค่าในสัดส่วนร้อยละ 59.5 และ 66.9 ตามลำดับ ทางด้านการรับข้อมูล ธนาคารไทยเป็นธนาคาร ผู้รับข้อมูลทั้งปริมาณและมูลค่าในสัดส่วนร้อยละ 98.3 และ 86.2 ตามลำดับ

สำหรับประเภทการโอนเงินที่มีปริมาณการโอนสูงสุด ได้แก่ การโอนเพื่อจ่ายเงินเดือน ค่าจ้างบำเหน็จ บำนาญ (คิดเป็นร้อยละ 48.1 ของปริมาณการโอนเงินทั้งสิ้น) ส่วนประเภทการโอนเงินที่มีมูลค่าสูงสุด ได้แก่ การโอนเพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ (คิดเป็นร้อยละ 65.2 ของมูลค่าการโอนเงินทั้งสิ้น)

ตารางที่ 4 : มูลค่าธุรกรรมผ่านระบบ SMART : จำแนกตามประเภทบริการ

มูลค่า : พันล้านบาท

ปี	สินค้า บริการ	เงินเดือน	เงินปันผล	อื่นๆ	รวม
2545	152.60	96.45	11.19	14.40	274.63
	(62.9)	(13.2)	(248.4)	(479.1)	(48.8)
2546	229.24	112.64	10.65	32.64	385.16
	(50.2)	(16.8)	(-4.8)	(126.7)	(40.2)
2547	365.60	122.98	14.65	49.33	552.56
	(59.5)	(9.2)	(37.6)	(51.2)	(43.5)
2548	524.93	153.02	64.31	63.39	805.64
	(43.6)	(24.4)	(339.0)	(28.5)	(45.8)

หมายเหตุ : () = % การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.3 ระบบการหักบัญชีระหว่างธนาคาร

2.3.1 การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลผ่านศูนย์หักบัญชี

อิเล็กทรอนิกส์ในปี 2548 มีปริมาณทั้งสิ้น 64.07 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 25,062.57 พันล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี 2547 ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 และ 10.6 ตามลำดับ โดยมูลค่าเช็คเรียกเก็บต่อฉบับเพิ่มขึ้นจาก 0.35 ล้านบาท เป็น 0.39 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3

ตารางที่ 5 : ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง
เช็คเรียกเก็บ	63,844,841	64,065,498	0.3	22,652,615.21	25,062,568.53	10.6
มูลค่าเช็คเรียกเก็บ/ฉบับ				0.35	0.39	10.3
เช็คคืน	1,478,601 (2.3)	1,480,544 (2.3)	0.1	171,364.22 (0.8)	198,764.86 (0.8)	16.0
เช็คคืนไม่มีเงิน	927,667 (1.5)	937,382 (1.5)	1.0	91,244.90 (0.4)	98,896.04 (0.4)	8.4

หมายเหตุ : () หมายถึง สัดส่วนตัวเช็คเรียกเก็บ

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับปริมาณเช็คคืนในปี 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 1.48 ล้านฉบับ มูลค่ารวม 198.76 พันล้านบาท ปริมาณเช็คคืนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.1 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16 อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบสัดส่วนเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บแล้วพบว่า ในปี 2548 ปริมาณและมูลค่าเช็คคืนมีสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บคงที่ที่ระดับร้อยละ 2.3 และ 0.8 ตามลำดับ

ส่วนปริมาณเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงิน ซึ่งประกอบด้วยเหตุผล ข้อ 1 “เงินในบัญชีไม่พอจ่าย” ข้อ 2 “โปรดติดต่อผู้ส่งจ่าย” ข้อ 3 “ยังไม่มีการตกลงกับธนาคาร” ในปี 2548 มีปริมาณทั้งสิ้น 0.94 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 98.90 พันล้านบาท ปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 1.0 และ 8.4 ตามลำดับ โดยสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บคงที่จากปีก่อนหน้าที่ระดับร้อยละ 1.5 และ 0.4 ตามลำดับ

จากข้อมูลสถิติการหักบัญชีเช็คในปี 2548 ที่กล่าวข้างต้น สามารถสรุปถึงภาพรวมของระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในปี 2548 ได้ว่า ปริมาณและมูลค่าของเช็คเรียกเก็บและเช็คคืนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยตามการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ ในส่วนของเช็คคืน แม้ว่าจะมีปริมาณและมูลค่าเช็คคืนสูงขึ้นแต่เมื่อพิจารณาในรูปของสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บแล้วพบว่า มีสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บคงที่เท่ากับปีก่อน

2.3.2 การหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีในต่างจังหวัด

ในปี 2548 การหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีในต่างจังหวัดรวม 85 แห่ง ทั่วประเทศ มีปริมาณเช็คเรียกเก็บระหว่างธนาคารรวมทั้งสิ้น 16.47 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 2,371.48 พันล้านบาท โดยปริมาณเช็คเรียกเก็บลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.02 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.3

ตารางที่ 6 : ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน
ในเขตภูมิภาคที่เรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัด

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง
เช็คเรียกเก็บ	16,476,212	16,472,744	-0.02	2,038,658.04	2,371,478.21	16.3
เช็คคืน	408,397 (2.5)	389,396 (2.4)	-4.7	36,179.35 (1.8)	40,062.22 (1.7)	10.7
เช็คคืนไม่มีเงิน	253,612 (1.5)	250,303 (1.5)	-1.3	17,248.25 (0.8)	19,362.26 (0.8)	12.3

หมายเหตุ : () หมายถึง สัดส่วนตัวเช็คเรียกเก็บ

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณเช็คคืนในปีนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 0.39 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 40.06 พันล้านบาท ปริมาณเช็คคืนลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4.7 ในขณะที่มูลค่าเช็คคืนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.7 สำหรับ สัดส่วนตัวของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บปรับลดลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย โดยอยู่ที่ระดับร้อยละ 2.4 และ 1.7 ตามลำดับ

สำหรับเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินในปีนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 0.25 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 19.36 พันล้านบาท ปริมาณเช็คคืนไม่มีเงินลดลงร้อยละ 1.3 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.3 โดยสัดส่วนตัวของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บคงที่จากปีก่อนหน้า โดยอยู่ที่ระดับร้อยละ 1.5 และ 0.8 ตามลำดับ

การชำระดุลการหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชี ทั้ง 85 แห่งที่ส่วนกลาง ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์หักบัญชี อิเล็กทรอนิกส์ มีมูลค่าการชำระดุลรวม 430.63 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9 จากปี 2547

2.3.3 การหักบัญชีเช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี

เช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชีที่นำมาเรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2548 มีปริมาณทั้งสิ้น 6.83 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 303.21 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี 2547 ร้อยละ 3.4 และ 9.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 : ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี (Bill for Collection -B/C)
ที่เรียกเก็บผ่านระบบงานของ ธพท.

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง	2547	2548	%เปลี่ยนแปลง
เช็คเรียกเก็บ	6,604,840	6,826,859	3.4	276,748.19	303,205.67	9.6
เช็คคืน	282,269 (4.3)	298,356 (4.4)	5.7	13,678.89 (4.9)	15,303.70 (5.0)	11.9
เช็คคืนไม่มีเงิน	220,871 (3.3)	237,675 (3.5)	7.6	10,479.37 (3.8)	11,772.35 (3.9)	12.3

หมายเหตุ : () หมายถึง สัดส่วนตัวเช็คเรียกเก็บ

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับเช็คคืนมีปริมาณทั้งสิ้น 0.30 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 15.30 พันล้านบาทเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า ปริมาณและมูลค่าเช็คคืนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 และ 11.9 ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนปริมาณและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย คือ อยู่ที่ระดับร้อยละ 4.4 และ 5.0 ตามลำดับ

ส่วนเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินมีปริมาณทั้งสิ้น 0.24 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 11.77 พันล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.6 และ 12.3 ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยคือ อยู่ที่ระดับร้อยละ 3.5 และ 3.9 ตามลำดับ

3. การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล

3.1 การรับฝากเงินของรัฐบาลและองค์การของรัฐ

เมื่อสิ้นปี 2548 ยอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินคงคลังของรัฐบาล และบัญชีเงินฝากของส่วนราชการและองค์การของรัฐที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ต่ำกว่าเมื่อสิ้นปีก่อน ร้อยละ 77.98 และ 71.02 ตามลำดับ

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือในบัญชี	ปี 2547	ปี 2548	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
เงินคงคลัง	35,494.3	7,814.4	(27,679.9)	(77.98)
องค์การสาธารณะ	16,485.1	4,777.2	(11,707.9)	(71.02)

4. การเป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่นๆ

4.1 การรับฝากเงินของธนาคารต่างๆ และสถาบันการเงินอื่น

ยอดเงินฝากคงเหลือในบัญชีเงินฝากของธนาคารต่างๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ สิ้นปี 2548 เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน ร้อยละ 9.44 ส่วนยอดเงินฝากคงเหลือของสถาบันการเงินอื่นๆ ลดลงร้อยละ 48.38

นอกจากนี้ยอดเงินฝากคงเหลือของบัญชีเงินฝากอื่นๆ นอกเหนือจากบัญชีของรัฐบาล และองค์การของรัฐ ธนาคาร และสถาบันการเงิน เมื่อสิ้นปี 2548 ลดลงจากสิ้นปีก่อน ร้อยละ 80.12

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือในบัญชี	ปี 2547	ปี 2548	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
ธนาคาร	53,538.2	58,593.4	5,055.2	9.44
สถาบันการเงิน	1,672.5	863.3	(809.2)	(48.38)
อื่นๆ	228,288.4	45,394.7	(182,893.7)	(80.12)

3.2 การให้กู้ยืมแก่รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

ณ สิ้นปี 2548 ยอดคงค้างการถือครองพันธบัตรภาครัฐของ ธปท. มีจำนวนทั้งสิ้น 111.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการซื้อพันธบัตรรัฐบาลเพื่อการดำเนินนโยบายการเงินจำนวน 6 พันล้านบาท สัดส่วนการถือครองแบ่งเป็นพันธบัตรรัฐบาลร้อยละ 97 และพันธบัตรรัฐวิสาหกิจและอื่นๆ ร้อยละ 3 ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2548 จำนวนคู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. (Primary dealers) สำหรับธุรกรรมซื้อขายพันธบัตร (outright) ยังคงมีจำนวน 9 ราย เท่ากับปีที่ผ่านมา

4.2 การทำธุรกรรมหน้าต่างปรับฐานะพันธบัตร

ธปท. ได้เปิดหน้าต่างปรับฐานะพันธบัตรให้แก่คู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. สำหรับธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2547 เพื่อให้สิทธิพิเศษแก่คู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. ประเภทธุรกรรมซื้อขายพันธบัตร (Outright) ซึ่งต้องทำหน้าที่เสนออัตราผลตอบแทน ด้านซื้อ และด้านขาย สำหรับพันธบัตรรุ่นที่ใช้อ้างอิงในตลาดรองลักษณะ firm price ให้สามารถจัดหาพันธบัตรรุ่นที่ต้องการไปส่งมอบให้กับคู่ค้าได้เป็นการชั่วคราวในระหว่างที่ยังไม่สามารถหาได้จากตลาด โดยทั้งปีมีการทำธุรกรรมปรับฐานะพันธบัตรรัฐบาล 2 ครั้ง โดยเป็นธุรกรรมเพื่อการทดสอบเท่านั้น

4.3 การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

พันธบัตร ธปท. เป็นตราสารส่วนลด (discount instrument) ประเภท อายุ 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน เพื่อให้ ธปท. ใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินนโยบายการเงิน ในปี 2548 ธปท. เพิ่มประเภทอายุพันธบัตร ธปท. ด้วยการออกพันธบัตร ธปท. อายุ 2 เดือน และได้เริ่มออกพันธบัตร ธปท. ประเภทอัตราดอกเบี้ยคงที่ อายุ 2 ปี

เนื่องจากมีความต้องการลงทุนในพันธบัตร อายุยาวมากขึ้น ในช่วงนี้

ณ สิ้นปี 2548 ยอดคงค้างการดูดซับสภาพคล่องในระบบการเงินผ่านการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 601,332 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 328,992 ล้านบาท โดยพันธบัตรที่ออกส่วนใหญ่เป็นประเภทอายุ 12 เดือน

4.4 การซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนผ่านตลาดซื้อคืน

ในปี 2548 ปริมาณธุรกรรมในตลาดซื้อคืนมีจำนวนทั้งสิ้น 27.077 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2547 ประมาณร้อยละ 32 เนื่องจากสภาพคล่องในระบบการเงินยังคงอยู่ในระดับสูงจากการเบิกจ่ายเงินของภาครัฐ และมีเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศ โดยธุรกรรมร้อยละ 68 ในตลาดซื้อคืนเป็นระยะสั้นประเภท 1 วัน ส่วนระยะ 7 และ 14 วัน มีปริมาณธุรกรรมใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ 16 ทั้งนี้ ธปท. ยังคงมีฐานะดุลเงินสุทธิติดเนื่องจากปีก่อนหน้า

ในปี 2548 คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ประกาศปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร) ที่ ธปท. ระยะ 14 วัน) รวม 6 ครั้ง ทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2 ณ มกราคม 2548 เป็นร้อยละ 4 ณ สิ้นปี

4.5 การทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืน (Bilateral repo) ระหว่าง ธปท. และ คู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ธปท. (Primary Dealer)

หลังจากที่ ธปท. ลดจำนวนรอบของการเปิดทำการตลาดซื้อคืนพันธบัตร ที่ ธปท. ลงเหลือเพียง 1 รอบในช่วงบ่าย ในช่วงเช้า ธปท. จึงได้ทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนกับคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ธปท. (Bilateral repo- BRP) ทดแทน ในปี 2548 ปริมาณธุรกรรม Bilateral repo เท่ากับ 442,500 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นการดูดซับสภาพคล่องประเภท 7 วัน อย่างไรก็ตาม ปริมาณธุรกรรม Bilateral repo ในปี 2548 ยังคงมีสัดส่วนน้อย (เท่ากับร้อยละ 1.6 ของธุรกรรมในตลาดซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนของ ธปท.)

ในการทำธุรกรรม Bilateral repo ธปท. ได้คัดเลือกคู่ค้าหลักทรัพย์สินใหม่จำนวน 2 ราย จากการประเมินผลงานของ

สถาบันการเงินที่เป็นคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ธปท. สำหรับธุรกรรมซื้อคืนประเภท Bilateral repo ในช่วงวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 - 30 มิถุนายน 2548 อย่างไรก็ตาม การรวบรวมของธนาคารเอเชียและธนาคารยุโรป ส่งผลให้จำนวนคู่ค้าหลักทรัพย์สินลดลงจำนวน 1 ราย ธปท. จึงได้ประกาศเพิ่มจำนวนคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ธปท. จาก 8 ราย เป็น 9 ราย เพื่อกระตุ้นบทบาทของคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ธปท. ในการส่งผ่านนโยบายการเงิน ธปท. โดยมีผลตั้งแต่ 17 ตุลาคม 2548 เป็นต้นมา

4.6 การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินผ่านหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน

ในปี 2548 ธปท. ไม่มีการปล่อยเงินผ่านหน้าต่างสภาพคล่องสิ้นวัน อัตราดอกเบี้ยหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน ณ สิ้นปีเท่ากับร้อยละ 5.50 (อัตราดอกเบี้ยนโยบายบวกอีกร้อยละ 1.5)

4.7 การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นตลาดกรุงเทพฯ

ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2548 ธปท. ได้เผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นตลาดกรุงเทพฯ หรือ Bangkok Interbank Offered Rate (BIBOR) เป็นประจำใน Website ของ ธปท. ด้วยความร่วมมือจากสมาคมธนาคารไทย และสมาคมธนาคารต่างชาติในการจัดทำอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว และตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 เป็นต้นมา ธปท. ได้เพิ่มการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะ 1 วัน (O/N) ใน BOT WebSite เพื่อเป็นการพัฒนาอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นๆ ให้แพร่หลายมากขึ้น นอกจากนี้ จำนวนธนาคารที่ร่วมจัดทำอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงฯ ได้เพิ่มจาก 14 เป็น 16 ธนาคาร

4.8 โครงการให้ความรู้ด้านตลาดตราสารหนี้แก่ส่วนบุคคล

ในเดือนกันยายน 2548 ธปท. ได้จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับตลาดตราสารหนี้และการลงทุนในตราสารหนี้ แก่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์ และนักลงทุนในส่วนบุคคล จำนวน 3 ครั้ง ณ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น 500 คน ในการจัดสัมมนาครั้งนี้ ธปท. ได้รับความร่วมมือจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย และสมาคมธนาคารไทย ส่งวิทยากรเข้าร่วมบรรยายให้ความรู้ด้วย

5. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ในปี 2548 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญที่สำนักงานใหญ่และสำนักงานภาคของ ธปท. ผ่านสถาบันการเงินต่างๆ ในวงเงินรวม 149,930 ล้านบาท ตลอดปีสถาบันการเงินได้เบิกจ่ายเงินจาก ธปท. เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 346,998.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 80.0 ส่วนใหญ่เป็นการเบิกจ่ายเงินตามโครงการสินเชื่อฉุกเฉิน ณ สิ้นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 97,997.0 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อนร้อยละ 80.6 โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

5.1 โครงการสินเชื่อปกติ

ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือโดยการให้กู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงิน มีการขอเบิกใช้เงินในปีนี้เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 204,856.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.7 ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยตลาดที่สูงขึ้น ทำให้สถาบันการเงินมาใช้วงเงินสินเชื่อที่ได้รับจัดสรรจาก ธปท. เพื่อนำไปให้กู้ยืมแก่ลูกค้ามากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยอดเงินคงค้างเมื่อสิ้นปี 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 29,876.1 ล้านบาท ต่ำกว่าปี 2547 ร้อยละ 10.6 เนื่องจากในไตรมาสสุดท้าย ธปท. ได้ทบทวนวงเงินจัดสรรเป็นผลให้บางสถาบันการเงินที่ได้รับวงเงินจัดสรรน้อยลงต้องคืนเงินกู้ ในขณะที่สถาบันการเงินที่ได้รับจัดสรรเพิ่มยังมีได้เบิกใช้เต็มวงเงิน

5.2 โครงการสินเชื่อฉุกเฉิน

ในปี 2548 ธปท. ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนและได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคไข้หวัดนก จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย และจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการให้กู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงิน ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากโรคไข้หวัดนกเป็นโครงการต่อเนื่องจากปีก่อน วงเงินให้ความช่วยเหลือทั้งสิ้น 15,000 ล้านบาท ในระหว่างปี 2548 มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน 29,673.7 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 11,100.4 ล้านบาท

5.2.2 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบธรณีพิบัติภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้ เริ่มโครงการในเดือนมกราคม 2548 เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม จากธรณีพิบัติภัยสึนามิ ในวงเงินช่วยเหลือรวมทั้งสิ้น 60,000 ล้านบาท เป็นส่วนของ ธปท. 48,000 ล้านบาท และเงินสมทบจากสถาบันการเงิน 12,000 ล้านบาท ในระหว่างปี 2548 มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน 75,657.9 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 28,660.0 ล้านบาท

5.2.3 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นโครงการเร่งด่วนอีกโครงการหนึ่งที่ทำให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินให้ความช่วยเหลือทั้งสิ้น 20,000 ล้านบาท ในระหว่างปี 2548 มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน 32,521.8 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 10,020.8 ล้านบาท

5.3 โครงการสินเชื่อพิเศษ

เป็นโครงการสินเชื่อต่างๆ ที่ ธปท. ให้กู้ยืมผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามนโยบายของรัฐบาล โดยบางโครงการก็มีการเบิกถอนเงินไปแล้วในปีที่ผ่านมา บางโครงการเบิกถอนในปีนี้เป็นโครงการสินเชื่อพิเศษเหล่านี้ ได้แก่

5.3.1 โครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านธนาคารอาคารสงเคราะห์ วงเงินที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 15,000 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 13,917.3 ล้านบาท

5.3.2 โครงการสินเชื่อเพื่อวิสาหกิจในชนบท เป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 3,000 ล้านบาท เริ่มมีการเบิกใช้เงินในปีนี้เป็นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 2,789.1 ล้านบาท

5.3.3 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือกิจการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (บรรัช) ตั้งแต่ ปี 2543 วงเงินที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 9,000 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 1,425.4 ล้านบาท

5.3.4 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือกิจการพาณิชย์นาวี เป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) และ

บริษัท วงเงินที่ได้รับอนุมัติ ทั้งสิ้น 4,000 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2548 มียอดเงินคงค้าง 207.9 ล้านบาท

6. การพัฒนาและส่งเสริมตลาดอนุพันธ์ทางการเงิน

ในปี 2548 ธปท. ได้มีเป้าหมายในการพัฒนาและส่งเสริมตลาดอนุพันธ์ทางการเงิน โดยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาตลาดอนุพันธ์ทางการเงินให้มีสภาพคล่องยิ่งขึ้น และสนับสนุนให้การดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรมอนุพันธ์ในตลาดมีมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งให้ความรู้กับผู้ร่วมตลาดและหน่วยงานที่กำกับดูแลให้มีความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์อนุพันธ์ทางการเงิน กฎเกณฑ์และสัญญาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการป้องกันและการจัดการความเสี่ยง

ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดแผนงานหลักที่สามารถจำแนกได้เป็น 3 แผนงาน คือ

- การว่าจ้าง PriceWaterhouseCoopers (PWC) ภายใต้อาณัติช่วยเหลือจาก ASEM TRUST FUNDS II ของ World Bank เพื่อศึกษาเรื่อง Building the OTC Market for Interest Rate Derivatives โดยมุ่งเน้นศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ตลาดอนุพันธ์มีสภาพคล่องต่ำและเป็นตลาดที่มีทิศทางเดียว พร้อมทั้งแนวทางแก้ไข

- การสนับสนุนให้มีการจัดทำคู่มือการทำธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน (Derivatives Manual) ซึ่งผู้ดำเนินการหลัก ได้แก่ ชมรมเอซีไอ ประเทศไทย^{1/} เพื่อให้สามารถใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการทำธุรกรรมอนุพันธ์ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรมอนุพันธ์ในตลาด (Market Practice) เป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน

- โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับตลาดตราสารอนุพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ร่วมตลาด โดยการนี้ ธปท. ได้จัดอบรมหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อนุพันธ์ทางการเงิน ระเบียบ หลักเกณฑ์และสัญญามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน ตลอดจนการป้องกันและการจัดการความเสี่ยง โดยมีผู้เข้ารับการอบรมประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากสถาบันการเงิน ภาคธุรกิจเอกชน เจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ และหน่วยงานที่กำกับดูแล

7. กองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่สอง (Asian Bond Fund 2 : ABF2) - กองทุนย่อยในประเทศไทย

ธปท. และธนาคารกลางสมาชิกกลุ่ม EMEAP (Executives' Meeting of East Asia and Pacific Central Banks) รวม 11 แห่ง ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่สอง (Asian Bond Fund 2 - ABF2) เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2547 เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการพัฒนาตลาดพันธบัตรสกุลเงินท้องถิ่นในภูมิภาค ตลอดจนช่วยส่งเสริมให้เกิดดัชนีอ้างอิงสำหรับการลงทุนในตลาดพันธบัตรเอเชียที่มีความโปร่งใส เชื่อถือได้ และสามารถลงทุนตามได้ (replicable)

ภายใต้โครงการกองทุน ABF2 ดังกล่าว กองทุน ABF Thailand Bond Index Fund (ABFTH) เป็นกองทุนย่อย

ที่ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและกึ่งรัฐบาลสกุลเงินท้องถิ่นในประเทศไทย และเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2548 โดยในระยะแรกอยู่ในรูปของกองทุนส่วนบุคคล ซึ่งมีเฉพาะธนาคารกลางสมาชิกกลุ่ม EMEAP 11 ประเทศ เป็นผู้ลงทุน และขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการแปรรูปเป็นกองทุนเปิดในรูปแบบ Exchange Traded Fund และจะนำเข้าจดทะเบียนซื้อขายบนกระดาน Bond Electronic Exchange (BEX) ของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเปิดขายหน่วยลงทุนกองทุน ABFTH ให้กับผู้สนใจลงทุนได้ภายในต้นปี 2549

^{1/} ชมรมเอซีไอ ประเทศไทย (ACI Thailand Club) ตั้งอยู่ภายใต้สมาคมธนาคารไทย (The Thai Bankers' Association) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริม/ความสัมพันธระหว่างผู้ดำเนินงานในและภายนอกราชอาณาจักรไทย เพื่อสนับสนุนค้นคว้าเทคนิคและวิชาการในด้านการดำเนินงาน และเพื่อเสริมสร้างคุณภาพและจรรยาบรรณของผู้ดำเนินงาน

กองทุน ABFTH เป็นกองทุนที่บริหารในลักษณะ เชิงรับอ้างอิงกับดัชนีที่กำหนด ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ร่วมตลาด ropic. จึงได้จัดสัมมนาเรื่องการบริหารกองทุนโดยอ้างอิงกับดัชนีให้แก่ผู้จัดการกองทุน นักลงทุนสถาบัน ผู้ค้าตราสารหนี้ รวมทั้งส่วนงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2548 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น 250 คน

ตารางที่ 8 : ผลการดำเนินงานของ ropic. ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ประจำปี 2548

หน่วย : ล้านบาท

โครงการให้ความอนุเคราะห์	ปี 2547		ปี 2548		การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม, - ลด)	
	ยอดรับซื้อ (1)	ยอดเงินคงค้าง สิ้นปี (2)	ยอดรับซื้อ (3)	ยอดเงินคงค้าง สิ้นปี (4)	ยอดรับซื้อ (3)-(1)	ยอดเงินคงค้าง สิ้นปี (4) - (2)
1. โครงการสินเชื่อปกติ - เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	180,201.6	33,431.7	204,856.0	29,876.1	24,654.4	-3,555.6
2. โครงการสินเชื่อฉุกเฉิน						
2.1 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากโรคไข้หวัดนก	2,672.1	1,011.0	29,673.7	11,100.4	27,001.6	10,089.5
2.2 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบภัยพิบัติภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้	-	-	75,657.9	28,660.0	75,657.9	28,660.0
2.3 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	-	-	32,521.8	10,020.8	32,521.8	10,020.8
3. โครงการสินเชื่อพิเศษ						
3.1 เพื่อที่อยู่อาศัย	8,300.0	14,405.7	-	13,917.3	-8,300.0	-488.4
3.2 เพื่อวิสาหกิจในชนบท	-	-	4,289.1	2,789.1	4,289.1	2,789.1
3.3 เพื่อช่วยเหลือกิจการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม	1,400.0	4,954.0	-	1,425.4	-1,400.0	-3,528.6
3.4 เพื่อช่วยเหลือกิจการพาณิชย์นาวี	213.3	311.4	-	207.9	-213.3	-103.5
3.5 เพื่อการปรับเปลี่ยนเครื่องจักร	-	153.8	-	-	-	-153.8
รวม	192,787.0	54,267.6	346,998.5	97,997.0	154,211.5	43,729.4

กิจการในฐานะตัวแทนกระทรวงการคลัง

1. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

1.1 การออกประกาศและหนังสือเวียนเกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินและการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

1.1.1 การออกประกาศและหนังสือเวียนเกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ในปี 2548 ได้มีการออกประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศเจ้าพนักงานที่เกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ดังนี้

(1) ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บริษัทรับอนุญาต ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2548 เพื่อกำหนดให้บุคคลที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจเป็นบริษัทรับอนุญาตต้องขออนุญาตจากกระทรวงการคลังโดยยื่นคำขอผ่าน ropic. รวมทั้งกำหนดขอบเขตการประกอบธุรกิจคุณสมบัติของบริษัทรับอนุญาต ตลอดจนเงื่อนไขและ

หลักเกณฑ์ที่บริษัทรับอนุญาตต้องปฏิบัติตาม

(2) ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบริษัทรับอนุญาต ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2548 เพื่อกำหนดให้บุคคลที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจเป็นบริษัทรับอนุญาตต้องขออนุญาตจากกระทรวงการคลังโดยยื่นคำขอผ่าน ropic. รวมทั้งกำหนดขอบเขตการประกอบธุรกิจคุณสมบัติของบริษัทรับอนุญาต ตลอดจนเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่บริษัทรับอนุญาตต้องปฏิบัติตาม

1.1.2 การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

การให้ความร่วมมือกับส่วนราชการอื่นเกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินดังนี้

(1) ให้ความร่วมมือในการร่วมประชุมกับกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาความตกลงต่างๆ เช่น การจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) และความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ เป็นต้น

(2) ให้ความร่วมมือในการร่วมประชุมกับส่วนราชการอื่นๆ เกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน เช่น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอัครชาติ-เจ้าพระยา-แม่น้ำโขง (ACMECS) การศึกษายุทธศาสตร์การค้าชายแดน เป็นต้น

1.2 การติดตามรายรับค่าสินค้าออก

ในปี 2548 มีการส่งสินค้าออกมูลค่ารวม 110,361 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี 2547 ร้อยละ 14.3 ขณะเดียวกันมีการนำเงินค่าสินค้าออกโดยผู้ส่งออกขายเงินตราต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาท นำเข้าฝากไว้

ในบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ชำระคืนเงินกู้เงินตราต่างประเทศให้นิติบุคคลรับอนุญาตหรือชำระตามภาระผูกพันให้แก่บุคคลในต่างประเทศ และรับชำระเป็นเงินบาทจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศจำนวนรวม 97,213 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี 2547 ร้อยละ 14.1 โดยการนำเงินค่าสินค้าออกเป็นร้อยละ 88.1 ของมูลค่าสินค้าออก ซึ่งส่วนต่างเป็นรายการหักกลบหนี้และสินค้าออกที่ผ่อนผันไม่ต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 9 : มูลค่าสินค้าออกและการนำเงินตราต่างประเทศค่าสินค้าออก

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

มูลค่า	2547	2548 ^{P/}
1. สินค้าออก ^{1/}	96,530	110,361
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	20.6	14.3
2. การนำเงินค่าสินค้าออก	85,217	97,213
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	23.1	14.1

หมายเหตุ : 1/ มูลค่าการส่งออก (ข้อมูลจากกรมศุลกากร)

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

2. ธุรกิจเงินตราต่างประเทศและฐานะของนิติบุคคลรับอนุญาต กิจการวิเทศธนกิจ บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน

2.1 นิติบุคคลรับอนุญาต

2.1.1 จำนวนนิติบุคคลรับอนุญาต

ณ สิ้นปี 2548 นิติบุคคลรับอนุญาตมีจำนวน 38 แห่ง ประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ 16 แห่ง สาขาธนาคารต่างประเทศ 18 แห่ง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย โดยมีธนาคารเพิ่มขึ้น 5 แห่งได้แก่ ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน) ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) ธนาคารโซซิเอเต้ เจเนรอล สาขารุงเทพฯ และ ธนาคารยูเอฟเจ จำกัด สาขารุงเทพฯ และลดลง 2 แห่งได้แก่ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้ปิดดำเนินการเนื่องจากได้ควบรวมกับธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และเปลี่ยนชื่อเป็น ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ (ไทย) จำกัด (มหาชน) และธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด

ซึ่งได้ปิดดำเนินการเนื่องจากได้ควบรวมกับธนาคาร สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน) และเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)

2.1.2 ปริมาณธุรกิจเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2548 นิติบุคคลรับอนุญาตซื้อและขาย เงินตราต่างประเทศกับลูกค้าจำนวน 219,889.2 และ 216,815.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 25.6 และ 25.0 ตามลำดับ ยอดสุทธิเป็นการซื้อสูงกว่าขาย 3,073.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 90.3

ตารางที่ 10 : ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศระหว่างนิติบุคคลรับอนุญาตกับลูกค้า

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	ปี 2547	ปี 2548 ^{P/}	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ปริมาณซื้อ	175,018.1	219,889.2	+25.6
สินค้าออก	59,274.0	65,385.9	+10.3
อื่นๆ	115,744.1	154,503.3	+33.5
ปริมาณขาย	173,403.1	216,815.5	+25.0
สินค้าเข้า	63,900.4	76,231.6	+19.3
อื่นๆ	109,502.7	140,583.9	+28.4
ปริมาณซื้อขายสุทธิ	1,615.0	3,073.7	+90.3
ค่าสินค้า	(4,626.4)	(10,845.7)	+134.4
อื่นๆ	6,241.4	13,919.4	+123.0

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงว่าปริมาณขายมากกว่าซื้อ

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ม.ค. - มี.ค. 2547 รายงานประจำวันแสดงการซื้อขายเงินตราต่างประเทศทันทีและล่วงหน้า และฐานะ (ธ.ต. 30)

เม.ย. 2547 เป็นต้นไป ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

2.1.3 ฐานะเงินตราต่างประเทศ

ณ วันสิ้นปี 2548 ฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิของนิติบุคคลรับอนุญาตเป็นยอดเกินดุล 682.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 19.9 โดยฐานะทันทีเป็นยอดเกินดุล 13,814.3 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 5.7 โดยยอดรวมสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 19.0

และยอดรวมหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 47.3 สำหรับฐานะล่วงหน้าเป็นยอดขาดดุล 13,132.1 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 7.5 โดยสัญญาคงค้างด้านซื้อเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 33.2 และสัญญาคงค้างด้านขายเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 27.8

ตารางที่ 11 : ฐานะเงินตราต่างประเทศของนิติบุคคลรับอนุญาต

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

รายการ	ปี 2547 (+เกินดุล, -ขาดดุล)	ปี 2548 ^{P/} (+เกินดุล, -ขาดดุล)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
1. ฐานะทันที	+13,068.5	+13,814.3	+5.7
สินทรัพย์	19,250.7	22,917.7	+19.0
หนี้สิน	6,182.2	9,103.4	+47.3
2. ฐานะล่วงหน้า	-12,216.3	-13,132.1	+7.5
สัญญาซื้อคงค้าง	45,814.5	61,004.3	+33.2
สัญญาขายคงค้าง	58,030.8	74,136.4	+27.8
3. ฐานะสุทธิ (1+2)	+852.2	+682.2	-19.9

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

2.2 กิจการวิเทศธนกิจ

ณ สิ้นปี 2548 มีสำนักงานวิเทศธนกิจกรุงเทพฯ 8 ธนาคาร และกิจการวิเทศธนกิจสาขาธนาคารต่างประเทศ เปิดดำเนินการลดลงจากปีก่อน 6 ธนาคาร คงเหลือรวม 14 ธนาคาร สำหรับสำนักงานวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัด 22 ธนาคาร ประกอบด้วยกิจการวิเทศธนกิจ ธนาคารไทย เปิดดำเนินการเพียง 5 สำนักงานเท่ากับปีก่อน

ตารางที่ 12 : ปริมาณเงินให้กู้ยืมสุทธิของกิจการวิเทศธนกิจ

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ ๙ร๑.)

	ปี 2547			ปี 2548 ^{P/}		
	Out-In	Out-Out	รวม	Out-In	Out-Out	รวม
ธนาคารไทย						
ให้กู้	602.0	143.9	745.9	981.4	84.0	1,065.4
รับชำระคืน	632.2	148.2	780.4	1,099.4	223.0	1,322.4
สุทธิ	-30.2	-4.3	-34.5	-118.0	-139.0	-257.0
สาขาธนาคารต่างประเทศ						
ให้กู้	51,325.0	427.0	51,752.0	57,473.7	742.3	58,216.0
รับชำระคืน	51,543.1	371.4	51,914.5	58,555.2	978.6	59,533.8
สุทธิ	-218.1	55.6	-162.5	-1,081.5	-236.3	-1,317.8
ธนาคารต่างประเทศ ^{1/}						
ให้กู้	1,079.1	22.1	1,101.2	607.2	100.0	707.2
รับชำระคืน	1,068.5	21.6	1,090.1	706.5	104.2	810.7
สุทธิ	10.6	0.5	11.1	-99.3	-4.2	-103.5
รวม						
ให้กู้	53,006.1	593.0	53,599.1	59,062.3	926.3	59,988.6
รับชำระคืน	53,243.8	541.2	53,785.0	60,361.1	1,305.8	61,666.9
สุทธิ	-237.7	51.8	-185.9	-1,298.8	-379.5	-1,678.3

หมายเหตุ : 1/ ประกอบธุรกิจเฉพาะวิเทศธนกิจ

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ม.ค. - มี.ค. 2547 รายงานประจำเดือนแสดงการประกอบธุรกิจและฐานะเงินตราต่างประเทศของกิจการวิเทศธนกิจ (๙ต. 100)

เม.ย. 2547 เป็นต้นไป ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

ในปี 2548 ธุรกิจการให้กู้ยืมของกิจการวิเทศธนกิจ มียอดสุทธิเป็นการรับชำระคืนจำนวน 1,678.3 ล้านดอลลาร์ ๙ร๑. เนื่องจากลูกค้าบางส่วนเปลี่ยนไปใช้สินเชื่อเงินบาท ของธนาคารพาณิชย์เช่นเดียวกับปีก่อน จึงทำให้ยอดคงค้าง เงินให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศลดลงร้อยละ 46.5 เหลือ 2,632.1 ล้านดอลลาร์ ๙ร๑. เป็นของธุรกิจ Out-In และ

Out-Out จำนวน 2,168.2 และ 463.9 ล้านดอลลาร์ ๙ร๑. ตามลำดับ โดยมีสกุลเงินให้กู้ที่สำคัญคือ ดอลลาร์ ๙ร๑. (ประมาณร้อยละ 72.2) และเยนญี่ปุ่น (ประมาณร้อยละ 23.3) สำหรับส่วนแบ่งตลาดการให้กู้ยืมนั้น สาขาธนาคาร ต่างประเทศมีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด (ร้อยละ 68.7) รองลงมา ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทย (ร้อยละ 31.3)

ตารางที่ 13 : ยอดเงินให้กู้ยืมคงค้างของกิจการวิเทศ

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	ณ สิ้นปี 2547	ณ สิ้นปี 2548 ^{P/}	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
1. ธุรกิจ Out-In	4,147.4	2,168.2	-47.7
2. ธุรกิจ Out-Out	775.4	463.9	-40.2
3. รวม	4,922.8	2,632.1	-46.5

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

ทางด้านเงินตราต่างประเทศที่นำมาให้กู้ยืม ซึ่งประกอบด้วยเงินกู้และเงินรับฝาก ทางด้านเงินกู้มียอดคงค้างลดลงจากปีก่อน เหลือ 2,565.3 ล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนเงินรับฝากมียอดคงค้าง 1.7 ล้านดอลลาร์ สรอ.

2.3 บุคคลรับอนุญาต และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ

2.3.1 การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 14 : ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาต และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2548 ^{P/}

ประเภท	จำนวนราย (ใบอนุญาต)	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน	ปริมาณซื้อ/รับโอน เงินตราต่างประเทศ ^{P/}		ปริมาณขาย/โอนออก เงินตราต่างประเทศ ^{P/}	
			ล้าน ดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ร้อยละ)	ล้าน ดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ร้อยละ)
บุคคลรับอนุญาต	426	120	205.78	12.43	205.74	12.81
ตัวแทนโอนเงิน ระหว่างประเทศ	28	24	69.02	17.73	12.14	114.11

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ณ วันสิ้นปี 2548 บุคคลรับอนุญาตมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 426 ราย อยู่ในความควบคุมของ ธปท. สำนักงานใหญ่ 210 ราย สำนักงานภาคใต้ 163 ราย สำนักงานภาคเหนือ 39 ราย และสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 ราย จำนวนบุคคลรับอนุญาตเพิ่มขึ้น 120 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เนื่องจากกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศเจ้าพนักงานฉบับใหม่ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2547 ซึ่งมีการเพิ่มเติมคุณสมบัติของบุคคลรับอนุญาต จึงมีผู้สนใจยื่นคำร้องขอ

ประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เป็นการอนุญาตรายใหม่ 129 ราย และบุคคลรับอนุญาตรายเดิม ลดลง 9 ราย ซึ่งไม่ได้ยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจตามประกาศฉบับใหม่

ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศมีจำนวน 28 ราย อยู่ในความควบคุมของ ธปท. สำนักงานใหญ่ 23 ราย สำนักงานภาคใต้ 2 ราย สำนักงานภาคเหนือ 2 ราย และสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 24 ราย

2.3.2 การตรวจสอบบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2548 มีการตรวจสอบบุคคลรับอนุญาตที่อยู่ในความควบคุมของ ธปท. สำนักงานใหญ่ จำนวน 37 ราย เป็นบุคคลรับอนุญาตรายใหม่ที่ยังไม่เคยได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 32 ราย ต่างจังหวัดจำนวน 5 ราย ผลการตรวจสอบพบว่า มีบุคคลรับอนุญาตปฏิบัติไม่ถูกต้องจำนวน 22 ราย เนื่องจากความไม่เข้าใจในกฎระเบียบได้กำชับและแนะนำด้วยวาจาเพื่อให้แก้ไขและปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไปแล้ว

2.3.3 การยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต

ตามที่กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกประกาศ เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นบุคคล

รับอนุญาต ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2547 นั้น ในปี 2548 มีผู้ยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจ เป็นบุคคลรับอนุญาตและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ จำนวน 197 ราย

2.3.4 การยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ

ตามที่กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2547 และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2547 นั้น ในปี 2548 มีผู้ยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินฯ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์จำนวน 1 ราย โดยยื่นขอประกอบธุรกิจ ณ สถานประกอบการทั้งสิ้น 9 แห่ง (9 ใบอนุญาต)

3. การจัดการหนี้สาธารณะ

3.1 การจำหน่าย ใก่ก่อนตามกำหนด และจ่ายดอกเบี้ยของตราสารหนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	จำหน่าย		ใก่ก่อนตามกำหนด		จ่ายดอกเบี้ย		ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 48	
	รุ่น	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน	ครั้ง	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	7	188,900.0	4	90,000.0	112	73,967.3	77	1,360,649.2
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	49	61,699.7	33	45,777.4	563	19,125.7	292	347,911.0
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	129	961,881.0	121	632,889.0	1	477.9	59	601,332.0
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	23	485,000.0	26	465,000.0	4	1,640.0	25	525,000.0
หุ้นกู้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	-	-	-	-	6	171.8	3	2,320.0
หุ้นกู้บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	-	-	-	-	-	-	-	-
ตั๋วเงินคลัง	104	474,000.0	100	427,040.0	-	-	41	199,000.0
ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้	4	20,000.0	5	26,000.0	-	-	2	10,000.0
รวม	316	2,191,480.7	289	1,686,706.4	686	95,382.7	499	3,046,212.2

นอกจากนี้ยังมีการไถ่ถอนตราสารหนี้ก่อนครบกำหนดและการไถ่ถอนพันธบัตรโครงการพิเศษ ในปี 2548 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- การไถ่ถอนตราสารหนี้ก่อนครบกำหนด จำนวน 3 รุ่น ได้แก่
 - ง. TIER2/43/4 รวม 1 รุ่น จำนวน 1 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 39 ล้านบาท
 - ง. TIER2/43/9 รวม 1 รุ่น จำนวน 1 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 41 ล้านบาท
 - ง. TIER1/42/1 รวม 1 รุ่น จำนวน 1 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 287 ล้านบาท
- การไถ่ถอนพันธบัตรโครงการพิเศษที่มีเงื่อนไขผ่อนชำระคืนเป็นงวด จำนวน 3 รุ่น ชำระคืนเป็นจำนวนเงิน 17.07 ล้านบาท ประกอบด้วย
 - พันธบัตรเงินกู้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2511 ครั้งที่ 2 1.76 ล้านบาท
 - พันธบัตรเงินกู้เพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนมัธยมแบบประสม 7.50 ล้านบาท
 - พันธบัตรเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา 7.81 ล้านบาท

3.2 มูลค่าตราสารหนี้แยกตามกลุ่มผู้ถือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มผู้ถือ	จำนวนเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย	106,374.4
ธนาคารพาณิชย์	633,949.3
บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทหลักทรัพย์	9,711.2
ธนาคารออมสิน	167,790.7
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	485,000.0
อื่นๆ	1,643,386.6
รวม	3,046,212.2

3.3 การรับฝากพันธบัตรเพื่อ Repurchase ที่เคาน์เตอร์ คงเหลือจำนวน 686,176.4 ล้านบาท

3.4 การโอนกรรมสิทธิ์ตราสารหนี้ในปี 2548 มีจำนวน 48,114,831.9 ล้านบาท

3.5 การเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการจัดการตราสารหนี้ ในปี 2548

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	รุ่น	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	76	96.0
เงินกู้พิเศษ (ดอลลาร์สหรัฐ) คิดเป็นเงินบาท *	1	-
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	288	11.8
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน	2	1.2
ตั๋วเงินคลัง	104	47.4
หุ้นกู้	3	0.1
รวม	474	156.5

หมายเหตุ * ค่าธรรมเนียมของเงินกู้พิเศษ (ดอลลาร์สหรัฐ) คิดเป็นเงินบาท จำนวนเงิน 747.25 บาท

3.6 การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายสำหรับค่าดอกเบี้ยตราสารหนี้ที่กรมสรรพากร ในปี 2548

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	หน่วย : ล้านบาท	
	ราย	จำนวนเงิน
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	9,784	630.0
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	351,833	2,520.0
รวม	361,617	3,150.0

3.7 การออกจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์ ในปีงบประมาณ 2548-2549

ในปี 2548 กระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงการออกพันธบัตรออมทรัพย์จากการออกเป็นครั้งคราว เป็นการออกจำหน่ายพันธบัตรทุกเดือน เป็นเวลา 12 เดือน โดยออกประกาศแจ้งล่วงหน้าและมีตารางกำหนดวันจำหน่ายทั้ง 12 ครั้ง การออกจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์ดังกล่าวเป็นการออกตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 ในปีงบประมาณ 2548-2549 รุ่นอายุ 5 ปี และ 7 ปี ททยอยจำหน่ายสลับกันเดือนละ 1 รุ่น วงเงินรวม 30,000 ล้านบาท เริ่มออกจำหน่ายเมื่อเดือนสิงหาคม 2548 ถึงเดือนกรกฎาคม 2549 โดยจำหน่ายที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และมอบหมายให้ ธปท. เป็นนายทะเบียนและตัวแทนการจ่ายเงินค่าพันธบัตร

พันธบัตรดังกล่าวได้รับความสนใจจากผู้ลงทุนเป็นอย่างมาก โดยจำหน่ายได้ครบวงเงินทุกรุ่น

ณ สิ้นธันวาคม 2548 วงเงินจำหน่ายทั้งสิ้น จำนวน 16,000 ล้านบาท

3.8 โครงงานรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (Central Depository) และระบบส่งมอบและชำระ ราคาตราสารหนี้ (Clearing and Settlement System)

ด้วยกระทรวงการคลัง มีนโยบายและกำหนดไว้ในแผนพัฒนาตลาดตราสารหนี้ฉบับที่ 2 (2548 - 2557) กำหนดให้มีการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ทั้งตราสารหนี้ภาครัฐ (เฉพาะตราสารหนี้ภาครัฐชนิดไร้ใบตราสาร หรือ Scrippless เท่านั้น ไม่รวมตราสารหนี้ที่มีใบตราสาร หรือ Scrip)

และตราสารหนี้ภาคเอกชน กับบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อเป็นการรองรับการพัฒนาโครงสร้างชั้นพื้นฐานการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ของประเทศให้เป็นแหล่งระดมทุนในระดับภูมิภาคภายใต้แผนพัฒนาตลาดตราสารหนี้ฉบับที่ 2 (2548 - 2557) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งมอบและชำระราคาตราสารหนี้
- (2) เพื่อเพิ่มปริมาณการหมุนเวียนซื้อขายตราสารหนี้
- (3) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง
- (4) เพื่อรองรับการเชื่อมโยงธุรกรรมกับต่างประเทศ
- (5) เพื่อลดต้นทุนดำเนินการในภาพรวมของตลาด

ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะเป็นนายทะเบียนและรับฝากตราสารหนี้ภาครัฐชนิดไร้ใบตราสาร (Scrippless) ในระบบบัญชี (Book Entry : BE) ซึ่งมีสมาชิกผู้ฝากตราสารหนี้เปิดบัญชีโดยตรงกับ ธปท. (Single Tier Account Structure) จะย้ายบัญชีตราสารหนี้ที่ฝากไว้กับ ธปท. ไปยังบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งคาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ในปี 2549 ทั้งนี้ ธปท. ยังคงเป็นนายทะเบียนและตัวแทนการจ่ายเงินเช่นเดิม

3.9 พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548

ในปี 2548 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 โดยมีผลบังคับใช้วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2548 เพื่อเป็นการรวบรวมอำนาจของรัฐบาลในการจัดการหนี้สาธารณะไว้ในฉบับเดียว โดยยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการก่อหนี้ การค้ำประกันและการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 7 ฉบับ ดังนี้

- (1) พระราชบัญญัติ ตั๋วเงินคลัง พ.ศ. 2487
- (2) พระราชบัญญัติ กำหนดอำนาจกระทรวงการคลัง

ในการค้าประกัน พ.ศ. 2510

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 110 ลงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2515

พระราชบัญญัติ กำหนดอำนาจกระทรวงการคลัง ในการค้าประกัน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 17 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520

(3) พระราชบัญญัติ กู้เงินเพื่อการป้องกันประเทศ พ.ศ. 2519

(4) พระราชบัญญัติ ให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. 2519

(5) พระราชบัญญัติ ให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินจากรัฐบาลต่างประเทศเพื่อจัดซื้อยุทธโปกรณ์ทางทหาร พ.ศ. 2524

(6) พระราชกำหนด ให้อำนาจกระทรวงการคลัง ปรับโครงสร้างเงินกู้ต่างประเทศ พ.ศ. 2528

(7) พระราชกำหนด ให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. 2541

คำว่า “หนี้สาธารณะ” ใน พ.ร.บ. ดังกล่าว หมายถึง หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ กู้ หรือหนี้ที่กระทรวงการคลังค้าประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจกู้ยืมเงินโดยกระทรวงการคลังมิได้ค้าประกัน

ความว่า “การบริหารหนี้สาธารณะ” หมายถึง การก่อหนี้ โดยการกู้หรือการค้าประกันการชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหนี้สาธารณะ

กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินได้ตามวัตถุประสงค์ 4 เรื่อง ดังนี้

(1) เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้

(2) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(3) เพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ โดยให้มีอำนาจปรับโครงสร้างหนี้เดิมได้ไม่เกินวงเงินกู้ที่ยังค้างชำระ

(4) เพื่อให้หน่วยงานอื่นกู้เงินต่อจากกระทรวงการคลัง อันได้แก่ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินภาครัฐ ที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินตราต่างประเทศสำหรับโครงการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังยังมีอำนาจค้าประกัน การชำระหนี้ของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินของรัฐ แต่จำกัดไว้ไม่เกินร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และกรอบวงเงินที่กระทรวงการคลังจะค้าประกันหรือให้กู้ต่อตามที่คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะกำหนด และการคิดค่าธรรมเนียมค้าประกันจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดในกฎกระทรวง

ในการบริหารหนี้สาธารณะ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ มีอำนาจ หน้าที่ที่สำคัญ อาทิ เช่น รายงานสถานะของหนี้สาธารณะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบภายใน 60 วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภาภายหลังการเข้ารับหน้าที่ เสนอแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปี งบประมาณจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการกู้เงิน ค้าประกัน ชำระหนี้และปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ ฯลฯ โดยให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะดำเนินการเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการฯ และศึกษา วิเคราะห์โครงสร้างหนี้สาธารณะ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการความต้องการเงินของภาครัฐและการบริหารหนี้สาธารณะ เสนอต่อคณะกรรมการฯ และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหนี้สาธารณะ ติดตามการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ผูกพันกับแหล่งเงินกู้ รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานที่ใช้จ่ายเงินกู้

พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การบริหารหนี้สาธารณะ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควบคุมดูแลการก่อหนี้ของประเทศ โดยภาพรวมเพื่อให้ภาระหนี้สาธารณะอยู่ในระดับที่สอดคล้องและเหมาะสมกับฐานะการเงินการคลังของประเทศ

4. นโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

4.1 งานด้านนโยบายสถาบันการเงิน

4.1.1 การขยายการประกอบธุรกิจ

(1) การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน (Limited Brokerage Dealing and Underwriting : LBDU)

อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์การเป็นผู้ค้าหลักทรัพย์ และการเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน (Limited Brokerage Dealing and Underwriting : LBDU) ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด รวมถึงอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถแต่งตั้งบุคคลธรรมดาที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. เป็นตัวแทน ในการขายหรือรับซื้อหน่วยลงทุนได้ ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(2) การอนุญาตการทำธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินที่มีความซับซ้อน

เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของตลาดตราสารทางการเงินใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และเพื่อเพิ่มทางเลือกในการป้องกันความเสี่ยงให้กับลูกค้า ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินที่มีความซับซ้อน (Structured Derivatives) ตามกรอบการทำธุรกรรมที่กำหนด โดยธนาคารพาณิชย์ที่ทำธุรกรรม Structured Derivatives จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจธุรกรรมและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี และมีระบบบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมสอดคล้องกับความซับซ้อนของธุรกรรม นอกจากนี้ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแล รวมทั้งการรายงานข้อมูล

(3) การรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้ได้จากนิติบุคคลทุกประเภท และสามารถรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้ประเภทให้เช่าซื้อหรือให้เช่าแบบลีสซิงได้ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้ต้อง

กระทำภายใต้ขอบเขตที่ธนาคารพาณิชย์สามารถกระทำได้ตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์เท่านั้น และธนาคารพาณิชย์จะต้องถือปฏิบัติต่อลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่รับซื้อหรือรับโอนตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

(4) การส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ธปท. ได้ขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผ่อนผันหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเพื่อให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีที่ให้ความเห็นชอบในการขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและค่าธรรมเนียมในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2547 ออกไปอีก 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 โดยมีเงื่อนไขเพิ่มเติม และจำกัดเฉพาะหนี้บางประเภทเท่านั้น หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินที่มีการผ่อนผัน สรุปได้ดังนี้

(1) อนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดสำหรับหุ้นที่ได้รับมาอันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(2) อนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิงสำหรับทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(3) ขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

4.1.2 การกำกับสถาบันการเงิน

(1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกัน

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกัน ดังนี้

(1.1) ปรับปรุงค่านิยามของผู้ประเมินราคาอิสระให้ชัดเจนขึ้น

(1.2) เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินต้องมีการสื่อสารหรือเผยแพร่นโยบายวิธีปฏิบัติในการประเมินมูลค่าหลักประกันให้พนักงานที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

(1.3) ปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินต้องทำการประเมินราคาหรือทำการตีราคาหลักประกันทุกประเภทโดยสม่ำเสมออย่างน้อยทุก 3 ปี เว้นแต่กรณี

อสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันการเงินได้มาจากการชำระหนี้ หรือซื้อจากการขายทอดตลาด ให้ทำการประเมินราคาหรือทำการตีราคาเป็นประจำทุกปี

(1.4) เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินต้องพิจารณาการด้อยค่าหรือมูลค่าที่ลดลงของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันเมื่อมีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าหลักประกันนั้นมีมูลค่าลดลงหรือมีการเสื่อมราคาตามอายุการใช้งาน

(2) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

(2.1) ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการนับหนังสือค้ำประกันของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมเป็นหลักประกันโดยให้สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของหนังสือค้ำประกันของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของวงเงินที่ระบุในหนังสือค้ำประกันได้

(2.2) ธปท. ได้ออกแนวปฏิบัติให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองสำหรับรายการนอกงบดุลที่เข้าเงื่อนไขดังนี้

(2.2.1) ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลของลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย สงสัยจะสูญ และสูญ ตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์ที่ ธปท. กำหนด

(2.2.2) ภาระผูกพันที่เข้าเงื่อนไขทุกข้อตามข้อ 14 ของมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย ฉบับที่ 53 เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น

(2.2.3) ภาระผูกพันที่มีค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) เท่ากับ 1.0 ตามหลักเกณฑ์การการดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงินตามที่ ธปท. กำหนด

(2.2.4) สถาบันการเงินพึงกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่เข้าเงื่อนไขข้างต้นในอัตราการกันเงินสำรองของลูกหนี้รายเดียวกันที่ปรากฏในงบดุล

(3) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อแก่ หรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง และการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์

ธปท. ยกเว้นให้ธนาคารพาณิชย์สามารถให้สินเชื่อหรือลงทุนในนิติบุคคลที่ส่วนราชการจัดตั้งขึ้นและมีอำนาจควบคุมกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อมได้ในปริมาณเกินสมควร โดยธนาคารพาณิชย์นั้นจะต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท. ก่อน

(4) การผ่อนผันหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ และหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อแก่ หรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง และการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์เป็นการเฉพาะกาล

ธปท. ได้ผ่อนผันหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่และหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง และการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดให้แก่สาขาของธนาคารต่างประเทศ (Full Branch) และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) ที่ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยมีเงื่อนไขดังนี้

(4.1) กรณีสัญญาที่กำหนดอายุ (Term loan) ผ่อนผันให้สาขาของธนาคารต่างประเทศ (Full Branch) และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) สามารถให้สินเชื่อ ลงทุน หรือก่อภาระผูกพันตามสัญญาที่ผูกพันไว้แล้วต่อไปได้จนกว่าจะหมดอายุสัญญา

(4.2) กรณีสัญญาที่ไม่มีกำหนดอายุ (Call loan) ผ่อนผันให้สาขาของธนาคารต่างประเทศ (Full Branch) และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) สามารถให้สินเชื่อลงทุน หรือก่อภาระผูกพันตามสัญญาต่อไปได้ไม่เกิน 1 ปี นับจากวันเปิดดำเนินการ

(5) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนในหน่วยลงทุนของธนาคารพาณิชย์

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์เป็นหน่วยลงทุน โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนในหน่วยลงทุนของธนาคารพาณิชย์ ดังนี้

(5.1) กำหนดหลักเกณฑ์การซื้อ หรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมแต่ละกอง (Individual Limit)

ธนาคารพาณิชย์จะซื้อ หรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งได้ไม่เกินร้อยละ 20 ของหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งกองนั้น และจะซื้อ หรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมประเภทอื่นนอกจากหน่วยลงทุนของกองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งได้ไม่เกินกว่าร้อยละ 10 ของหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวมประเภทอื่นกองนั้น

(5.2) กำหนดหลักเกณฑ์การซื้อ หรือมีหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือหน่วยลงทุนของกองทุนรวมต่อเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ (Aggregate Limit)

ธนาคารพาณิชย์จะซื้อ หรือมีหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือหน่วยลงทุนของ กองทุนรวมเป็นจำนวนรวมกันทั้งสิ้นได้ไม่เกินกว่าร้อยละ 30 ของเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์

(6) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน

ชปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต ที่มีใช้สถาบันการเงิน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(6.1) กำหนดคำนิยามของสำนักงานสาขาที่ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตจะต้องแจ้งให้ ชปท. ทราบล่วงหน้าก่อนการเปิดทำการไม่น้อยกว่า 15 วัน

(6.2) ปรับปรุงความถี่ในการจัดทำข้อมูลในรูปแบบชุดข้อมูล (Data Set) ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายประกาศจากรายไตรมาสเป็นรายเดือนตั้งแต่ข้อมูลงวดเดือนมกราคม 2548 เป็นต้นไป โดยกำหนดการจัดส่งข้อมูลภายใน 21 วัน นับจากวันสิ้นเดือนที่รายงาน

(7) การปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ

ชปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ เพื่อกำหนดค่าจำกัดความของสินทรัพย์ต่อคุณภาพที่บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถรับซื้อหรือรับโอนจากสถาบันการเงินให้ชัดเจนขึ้น และเพื่อให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินมีอำนาจควบคุมกิจการมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีมาตรฐานเช่นเดียวกับสถาบันการเงิน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(7.1) ปรับปรุงความหมายของสินทรัพย์ต่อคุณภาพที่บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถรับซื้อหรือรับโอนจากสถาบันการเงินโดยให้รวมถึงเงินลงทุนของบริษัทบริหารสินทรัพย์และบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินด้วย

(7.2) การถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย

(7.2.1) ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบัน

การเงินมีอำนาจควบคุมกิจการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายได้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี หากบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินมีอำนาจควบคุมกิจการ ไม่สามารถจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์รอการขายได้หมดภายใน 10 ปี ชปท. ผ่อนผันให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินมีอำนาจควบคุมกิจการที่สามารถกันเงินสำรองเพิ่มขึ้น สำหรับอสังหาริมทรัพย์รอการขายดังกล่าวตามอัตราที่ ชปท. กำหนดสามารถถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายออกไปได้อีก 2 ปี

(7.2.2) กรณีบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่

สถาบันการเงินมีอำนาจควบคุมกิจการมีการรับซื้อหรือรับโอนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเดิมใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของสถาบันการเงินที่มีอำนาจควบคุมกิจการ ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินมีอำนาจควบคุมกิจการ ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศ ชปท. เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเดิมใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 23 มีนาคม 2548 หรือที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติม

(7.3) การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ห้ามมิให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินมีอำนาจควบคุมกิจการซื้อหรือมีหุ้นเกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้นหรือซื้อหรือมีหุ้นมูลค่าหุ้นรวมกันทั้งสิ้นเกินร้อยละ 20 ของเงินกองทุนของสถาบันการเงินที่มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัทบริหารสินทรัพย์นั้น โดยในการคำนวณอัตราส่วนดังกล่าวให้รวมหุ้นที่สถาบันการเงินที่มีอำนาจควบคุมกิจการถืออยู่

(8) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุน

ชปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงิน โดยเพิ่มเติมประเภทน้ำหนัก ความเสี่ยงของเงินลงทุนในหน่วยลงทุนโดยอนุญาตให้สถาบันการเงินสามารถเลือกวิธีคำนวณน้ำหนักความเสี่ยงระหว่าง

1) คำนวณน้ำหนักความเสี่ยงตามประเภท ลัดส่วน และจำนวนของสินทรัพย์ที่กองทุนของหน่วยลงทุนนั้นลงทุนจริง (Look-through) หรือ 2) ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 1.0 ทั้งนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 25 พฤศจิกายน 2548 เป็นต้นไป

(9) การกำหนดสถานการณ์จำลองของ ธปท. เพื่อการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Testing) ตามแนวทางการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน และการปรับปรุงแบบรายงานการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด

ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนเพื่อกำหนดสถานการณ์จำลองของทางการ เพื่อให้สถาบันการเงินที่ใช้แบบจำลองในการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด จัดทำ การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Testing) สำหรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ด้านราคาตราสารทุน และด้านอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งให้สถาบันการเงินรายงานข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการคำนวณเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงรวมด้านเครดิตและด้านตลาด ทั้งนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2548 เป็นต้นไป

(10) ปรับปรุงหลักเกณฑ์ธุรกิจให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง

ธปท. ได้ปรับปรุงข้อกำหนดในเรื่องการทำประกันภัยทรัพย์สินที่ให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ควรจัดให้มีการประกันภัยทรัพย์สินที่ให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่งตามความจำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งได้เพิ่มเติมให้ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยคำนวณจำนวนเงินสูงสุดที่สามารถลงทุนในทรัพย์สินเพื่อให้เข้าซื้อหรือให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยถือเสมือนว่าเงินลงทุนในทรัพย์สินเพื่อการให้เข้าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งเป็นการให้สินเชื่อรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเมื่อสิ้นวันหนึ่งๆ ต้องไม่เกินกว่าวงเงินการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แต่ละรายตามที่ธนาคารพาณิชย์รายย่อยสามารถทำได้

(11) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า

ธปท. ได้ยกเลิกการให้ธนาคารพาณิชย์จัดทำและนำส่งแบบรายงานการนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า ทั้งนี้ธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องจัดทำและเก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับการนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า เพื่อให้ ธปท. ตรวจสอบได้ และถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ ธปท. กำหนด

(12) การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเดิมเป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์

พ่อนผันให้ธนาคารพาณิชย์ถือครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเดิมเป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์ได้อีก 2 ปี นับจากวันที่ครบกำหนดพ่อนผันเดิมโดยให้กั้นเงินสำรองสำหรับอสังหาริมทรัพย์เหล่านั้นในอัตราร้อยละ 25 และ 50 ของมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์นั้น ภายในสิ้นปี 1 และ 2 ตามลำดับ

(13) การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้

พ่อนผันให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สามารถถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ได้อีก 2 ปี นับจากวันที่ครบกำหนดตามกฎหมายหรือตามระยะเวลาที่ ธปท. ได้เคยพ่อนผันให้ โดยให้กั้นเงินสำรองในแต่ละปีในอัตราร้อยละ 25 และ 50 ของมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคาหรือตีราคาหรือราคาตามบัญชี แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า

(14) หลักเกณฑ์ให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity

ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์ให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลของ Bank for International Settlements โดยธนาคารพาณิชย์สามารถเลือกใช้วิธีประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ได้ 3 วิธี ได้แก่ วิธี Simplified Approach วิธี Maturity Ladder Approach หรือวิธีแบบจำลองสำหรับธนาคารพาณิชย์ ที่ประสงค์จะใช้วิธีแบบจำลองในการประเมินความเสี่ยงจะต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท. ด้วย ทั้งนี้ นอกจากความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์แล้วธนาคารพาณิชย์จะต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และด้านอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity ด้วย อนึ่ง ธนาคารพาณิชย์สามารถถือฐานะ (Position) ที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity ได้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 เป็นต้นไป

4.1.3 นโยบายเกี่ยวกับสาขาธนาคารพาณิชย์

(1) ยกเลิกเกณฑ์การเปิดสาขาที่เป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ เช่น เกณฑ์ สัดส่วนการกระจายสาขา เกณฑ์ระยะทางของสาขา เป็นต้น

(2) ปรับปรุงเงื่อนไขในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เปิดสาขาในส่วนภูมิภาค โดยเพิ่มทางเลือกให้สามารถใช้หน่วยลงทุนที่ลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลไทย และพันธบัตรรัฐวิสาหกิจดำรงได้แทนการนำเงินสดที่ยังให้สินเชื่อไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไปฝากไว้ ณ ธปท.

(3) ผ่อนผันการเปิดสาขาและสาขาย่อยในเขตอำเภอรอบนอกและที่ได้รับการจัดสรรให้เปิดให้สามารถยกเลิกการเปิดสาขาได้ หากมีธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจเปิดให้บริการแล้ว หรือจัดให้มีช่องทางให้บริการทางการเงินทดแทนในกรณีที่ยังไม่มีธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจเปิดให้บริการ

4.1.4 มาตรการดูแลผู้บริโภคและส่งเสริมการบริการอย่างโปร่งใส

(1) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

กระทรวงการคลัง ได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (เรื่อง สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ) ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2548 กำหนดให้การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นกิจการที่ต้องได้รับการอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ ธปท. กำหนด ในการนี้ ธปท. จึงได้ออกประกาศ ธปท. จำนวนทั้งสิ้น 5 ฉบับ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล สำคัญสามารถสรุปได้ ดังนี้

(1.1) เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อเป็นการพิทักษ์รักษาประโยชน์ของประชาชน และเป็นการป้องกันปัญหาจากธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

(1.2) ลักษณะของ “สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ”

“สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ” หมายถึง สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดาโดยมิได้ระบุวัตถุประสงค์ หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ และไม่วัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ ในการประกอบ

ธุรกิจ โดยเป็นสินเชื่อที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ทั้งนี้รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากการให้เชื่อซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบการได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติ ยกเว้นในสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์

(1.3) ผู้ประกอบธุรกิจ

- ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนสามารถประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลได้ทันทีโดยไม่ต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เนื่องจากเป็นธุรกรรมที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินกู้ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์อยู่แล้ว

- ผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-Bank) ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยให้ยื่นคำขอผ่าน ธปท. ทั้งนี้ Non-Bank ที่จะยื่นคำขออนุญาตต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท

(1.4) หลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่สำคัญ

(1.4.1) กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับค่าบริการ ค่าธรรมเนียมใดๆ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับดังนี้

(1) ดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใดๆ สามารถเรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (Effective rate)

(2) นอกจากดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ หรือค่าธรรมเนียมใดๆ ตาม (4.1.1) แล้วผู้ประกอบการอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายตามที่จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่เหตุ ได้ตามรายการที่ ธปท. กำหนด เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้

- ค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายให้แก่ราชการ

- ค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายให้แก่บุคคลอื่น หรือหน่วยงานภายนอก โดยมีหลักฐานการชำระเงินที่สามารถตรวจสอบตามประเภทที่ ธปท. กำหนด

- ค่าใช้จ่ายที่ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการให้บริการแก่ผู้บริโภค หรือการผัดผ่อนชำระหนี้ของผู้บริโภค แล้วแต่กรณีเฉพาะรายตามประเภทที่ ธปท. กำหนด

(1.4.2) ต้องเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ ค่าธรรมเนียมใดๆ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับตามแบบที่ ธปท. กำหนด ณ สำนักงานทุกแห่ง และเผยแพร่รายละเอียดไว้ในเว็บไซต์ รวมทั้งแจ้งรายละเอียดให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ประสงค์จะขอสินเชื่อทราบ

(1.4.3) กำหนดวงเงินที่จะให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภคแต่ละรายได้ไม่เกิน 5 เท่าของรายได้ของผู้บริโภคเฉลี่ยต่อเดือน

(1.4.4) การใช้สื่อทางการตลาดต้องสื่อความให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ง่าย ไม่ชวนเชื่อเกินความจริง และต้องชี้แจงข้อเท็จจริงให้ครบถ้วน

(2) ดอกเบี้ย ส่วนลด และค่าบริการเกี่ยวกับเงินให้สินเชื่อและเงินฝาก

ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนประกาศเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเป็นอัตราร้อยละต่อปี (Effective Rate) และอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายตามที่ได้จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่เหตุได้เฉพาะรายการที่ ธปท. กำหนดสำหรับสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumer Loan) โดยให้เผยแพร่อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวไว้ที่สำนักงานทุกแห่ง พร้อมทั้งเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของตน ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย Consumer Loan ซึ่งทำให้ลูกค้าเสียประโยชน์ ให้แจ้งหรือประกาศล่วงหน้าก่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ และกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และผู้ประกอบการที่มีสถาบันการเงินเรียกเก็บดอกเบี้ยค่าปรับ ค่าบริการ ค่าธรรมเนียมใดๆ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับเรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (Effective rate)

(3) การเผยแพร่ข้อมูลค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยที่น่าสนใจของธนาคารพาณิชย์ทาง BOT WebSite ธปท. ได้เผยแพร่ข้อมูลค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ที่น่าสนใจ 5 ประเภท รวม 22 รายการ ทาง BOT WebSite ตั้งแต่ 1 กันยายน 2548 เพื่อประโยชน์ต่อลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ให้รับทราบข้อมูล ในเบื้องต้น และต่อธนาคารพาณิชย์ในการปรับปรุงบริการ

1.5 การเตรียมการเพื่อรองรับ Basel II

ในปี 2548 ธปท. ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาเพื่อเตรียมการนำหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II มาบังคับใช้กับธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อรายย่อยในสิ้นปี 2551 ที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

(1) ทอยออกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

(1.1) หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านเครดิต โดย Standardised Approach เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2548

(1.2) หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดย Basic Indicator Approach และ Standardised Approach เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548

(1.3) หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านเครดิตโดย Internal Ratings-Based Approach เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2548

(1.4) หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านตลาด: ประเด็นฐานะในบัญชีเพื่อการค้า (Market Risk : Trading Book Issues) เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2548

(2) จัดการประชุมหารือเพื่อรับฟังความเห็นจากสถาบันการเงินต่อร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II ทั้ง 4 ฉบับ จำนวน 2 ครั้ง คือ ในวันที่ 12 พฤษภาคม 2548 (ฉบับที่ 1 และ 2) และวันที่ 28 พฤศจิกายน 2548 (ฉบับที่ 3 และ 4)

(3) จัดทำแบบสอบถามความเห็นจากสถาบันการเงินเพื่อประกอบการปรับปรุงร่างหลักเกณฑ์และหารือเป็นรายสถาบันการเงิน เพื่อติดตามความคืบหน้าและความพร้อมในการเตรียมการรองรับการบังคับใช้ Basel II ของสถาบันการเงิน

(4) เสริมสร้างความรู้โดยจัดการฝึกอบรมให้แก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ธปท. เพื่อเผยแพร่ความรู้และเตรียมความพร้อมของทั้งสถาบันการเงิน และเจ้าหน้าที่ ธปท. ในการบังคับใช้ Basel II

ทั้งนี้ ในปี 2549 ธปท. มีแผนงานในการออกประกาศหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำตามหลักการที่ 1 ของ Basel II ซึ่งปรับปรุงจากร่างหลักเกณฑ์

ทั้ง 4 ฉบับให้มีความชัดเจนมากขึ้นและพิจารณาความเห็นที่ได้รับจากสถาบันการเงิน รวมทั้งมีแผนงานในการออกหลักเกณฑ์ตามหลักการที่ 2 เรื่อง การกำกับดูแลโดยทางการ และหลักการที่ 3 เรื่อง การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแลภายในปี 2549

4.1.6 ความคืบหน้าของร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน

ตามที่ได้มีการเสนอร่าง พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงินเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาเพื่อใช้แทน พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 มาเป็นลำดับตั้งตั้งแต่ปี 2543 โดยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีความเห็นที่แตกต่างกันในบางประเด็น จนกระทั่งอายุของสภาผู้แทนราษฎรชุดดังกล่าวสิ้นสุดลง และมีการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบัน แต่ร่าง พ.ร.บ.ฯ มิได้ถูกหยิบยกขึ้นดำเนินการภายใน 60 วันนับแต่วันเรียกประชุมสภาครั้งแรก (3 มีนาคม 2548) เป็นผลให้ร่าง พ.ร.บ.ฯ ดังกล่าวตกไป

อย่างไรก็ดี ในปี 2548 กระทรวงการคลังมีนโยบายที่จะนำเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาอีกครั้ง จึงได้มอบหมายให้คณะทำงานอันประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและ ธปท. ร่วมกันพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ฯ ดังกล่าว เพื่อนำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะรัฐมนตรีต่อไป

4.2 การสนับสนุนการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

4.2.1 การส่งเสริมการกำกับความเสี่ยง

(1) การกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยวิธี Phishing

ธปท. ได้ออกแนวทางการป้องกันการทุจริตผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยวิธี Phishing เพื่อให้สถาบันการเงินที่มีการให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพิ่มความระมัดระวังในการให้บริการ รวมทั้งจัดให้มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนลูกค้าเกี่ยวกับการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้การบริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความปลอดภัยต่อลูกค้าผู้ใช้บริการ ลดผลกระทบและความเสียหายต่อธุรกิจของสถาบันการเงิน และเป็นการรักษาความเชื่อมั่นของลูกค้าในการใช้บริการของสถาบันการเงิน

(2) แนวปฏิบัติในการจัดทำแผนฉุกเฉินด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ธปท. ได้ออกแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนฉุกเฉินด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สถาบันการเงินใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและกระบวนการจัดทำแผนฉุกเฉินด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเตรียมรองรับเหตุการณ์และลดผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(2.1) บทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการสถาบันการเงิน

(2.2) นโยบายและแนวทางในการจัดทำแผนฉุกเฉินด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

(2.3) กระบวนการหลักในการจัดทำแผนฉุกเฉินด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

(3) การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการใช้บริการด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศจากผู้ให้บริการรายอื่น (IT Outsourcing)

ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการใช้บริการด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศจากผู้ให้บริการรายอื่น (IT Outsourcing) โดยแจ้งว่าสถาบันการเงินจะต้องจัดให้มีข้อมูลอยู่ในประเทศที่พร้อมสำหรับการดำเนินธุรกิจภายในประเทศ หากเกิดข้อขัดข้องในการรับส่งข้อมูลข้ามพรมแดนและพร้อมสำหรับการเข้าตรวจสอบโดย ธปท. ในทุกกรณี และสถาบันการเงินจะต้องประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศจากผู้ให้บริการรายอื่นก่อนการให้บริการ และแจ้งรายละเอียดการให้บริการมายัง ธปท. เพื่อทราบก่อนการเริ่มให้บริการหรือก่อนวันที่มีการเปลี่ยนแปลงการให้บริการเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 15 วัน

ทั้งนี้ ธปท. ได้แจ้งให้ทราบว่า ขณะนี้หน่วยงานภาครัฐของไทยอยู่ระหว่างการยกร่างกฎหมายเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งจะกำหนดให้การส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลด้วย

4.2.2 การสนับสนุนการกำกับดูแลแบบรวมกลุ่ม

(1) กำหนดร่างหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม เพื่อใช้ในการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ไทยแบบกลุ่มธุรกิจ ซึ่งรวมถึงบริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วม โดย

ให้สถาบันการเงินเสนอความคิดเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงเป็นแนวนโยบายการกำกับแบบรวมกลุ่มเพื่อให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามต่อไป

(2) กำหนดร่างแบบรายงานการกำกับแบบรวมกลุ่ม ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย จำนวน 5 เรื่อง รวม 11 รายงาน โดยให้สถาบันการเงินแสดงความคิดเห็นต่อร่างแบบรายงานมายัง ธปท. เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงแบบรายงานฯ ให้มีความเหมาะสมและนำเสนอสถาบันการเงิน รายงานข้อมูลต่อไป

(3) จัดให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง ธปท. สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกรมการประกันภัย เพื่อส่งเสริมให้การกำกับดูแลธุรกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งสาม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2.3 การเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs

คณะอนุกรรมการยกระดับ Corporate Governance ด้านธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัท ประกันภัย (คณะอนุกรรมการฯ) ที่มีผู้ว่าฯ ธปท. เป็นประธาน ได้มอบหมายให้คณะทำงานเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs (Report on the Observance of Standards and Codes) ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ Data Dissemination, Fiscal Transparency, Monetary and Financial Policy Transparency, Banking Supervision, Insurance Supervision, Payment Systems และ Anti-money Laundering and Combating the Financing Terrorism กำหนดแผนงานและดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินโดย ธปท. รับผิดชอบ ด้าน Data Dissemination, Monetary and Financial Policy Transparency, Banking Supervision และ Payment Systems ซึ่งมีรายละเอียดความคืบหน้าการดำเนินการ ดังนี้

ด้าน Data Dissemination - คณะผู้ประเมินจาก IMF ได้เดินทางมาประเมินข้อมูลเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยเมื่อเดือนตุลาคม 2548 แล้ว และอยู่ระหว่างปรับปรุงรายงานผลการประเมิน หลังจากนั้น คณะอนุกรรมการฯ จะเผยแพร่รายงานผลการประเมินของประเทศไทยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทสากลแห่งชาติแล้ว

ด้าน Monetary and Financial Policy Transparency, Banking Supervision และ Payment Systems - คณะทำงานเตรียมความพร้อมฯ ทั้ง 3 ด้านได้

ดำเนินการศึกษาหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ทำการประเมินความพร้อมด้วยตนเอง (Self-assessment) และได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมด้วยตนเอง พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน กฎเกณฑ์ และระเบียบปฏิบัติที่พบว่าเป็นไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนต่างๆ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การดำเนินการขั้นต่อไป คณะอนุกรรมการยกระดับฯ จะประเมินความพร้อมในการเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs และเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทสากลแห่งชาติเพื่อมีหนังสือแสดงความจำนงในการเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs ถึง IMF และ World Bank ต่อไป

4.2.4 แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินในปี 2548 มีความคืบหน้าต่อเนื่องจากปีก่อน ดังนี้

(1) มาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2548 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบแผนการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย สาขาธนาคารต่างประเทศ หรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศรวม 10 แห่งตามที่คณะกรรมการพิจารณาคำขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (กพพ.) เสนอ ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ 3 แห่ง ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย 4 แห่ง สาขาธนาคารต่างประเทศ 2 แห่ง และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ 1 แห่ง โดย ณ สิ้นปี 2548 สถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตดังกล่าวได้เปิดดำเนินการแล้วทั้งสิ้น 7 ราย คือ (1) ธนาคารทีเอสไอ จำกัด (มหาชน) (2) ธนาคาร เกียรติจินดา จำกัด (มหาชน) (3) ธนาคาร ลินเอเชีย จำกัด (มหาชน) (4) ธนาคาร แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) (5) ธนาคาร โศชัยเต๋ เจเนรอล สาขากรุงเทพฯ (6) ธนาคารแห่งโตเกียว-มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ จำกัด สาขากรุงเทพฯ และ (7) ธนาคาร สากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบแผนการดำเนินการตามนโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบของสถาบันการเงินทุกแห่งแล้ว ขณะนี้สถาบันการเงินที่ได้รับความเห็นชอบส่วนใหญ่อยู่ระหว่างเตรียมการรวบรวมและรอให้กฎหมายสิทธิประโยชน์ด้านภาษีการรวบรวมและการยกเลิกสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกิจการวิเทศชนก มีผลบังคับใช้ก่อนที่จะดำเนินการตามแผนต่อไป

เมื่อการดำเนินการปรับสถานะของสถาบันการเงินและนโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบเสร็จสิ้น จำนวนสถาบันการเงินในระบบที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. จะลดลงจาก 83 แห่ง ณ 31 ธันวาคม 2546 (ช่วงก่อนแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน) เป็น 43 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ 14 แห่ง ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย 4 แห่ง สาขาธนาคารต่างประเทศ 18 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ 1 แห่ง และ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์รวม 6 แห่ง

ทั้งนี้ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยเป็นสถาบันการเงินรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธปท. จึงออกประกาศ ธปท. และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องรวม 2 ฉบับ เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางการทำธุรกิจและธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ได้แก่ (1) ประกาศ ธปท. เรื่อง ขอบเขตการประกอบธุรกิจและขอบเขตการทำธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ซึ่งกำหนดกรอบในการประกอบธุรกิจเพื่อการให้บริการแก่ลูกค้า และการทำธุรกรรมเพื่อการบริหารสินทรัพย์/หนี้สินและการป้องกันความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยเอง และ (2) หนังสือเวียนเรื่อง แนวทางการพิจารณาจุดตัดระหว่างประชาชนรายย่อยกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยที่ถือว่ามีความเสี่ยงเพื่อสร้างความชัดเจนและเป็นแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาจุดตัดระหว่างประชาชนรายย่อยกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมทั้งการพิจารณาสินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยที่ถือว่ามีความเสี่ยง

(2) มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง

ธปท. ได้ร่วมเป็นกรรมการในการยกร่างแผนแม่บทการเงินระดับฐานรากของคณะอนุกรรมการยกร่างแผนแม่บทการเงินระดับฐานราก เพื่อกำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้องค์กรการเงินระดับฐานรากเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน กำหนดกรอบการดำเนินการที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนองค์กรการเงินระดับฐานราก และมุ่งส่งเสริมการช่วยเหลือกันระหว่างองค์กรการเงินระดับฐานรากอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยระยะเวลาของแผนคือ 4 ปี (2548-2552)

สำหรับโครงการนำร่องเพื่อส่งเสริมการให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย ซึ่งแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินกำหนดเป็นมาตรการเพื่อส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในการให้บริการทางการเงินระดับฐานรากนั้น ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทพ.) ได้พัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์สำหรับใช้งานกับกองทุนหมู่บ้านและองค์กรการเงินชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการการบริการทางการเงินขั้นพื้นฐานแล้ว

4.2.5 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 (เรื่องสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ) ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2548

เหตุผลในการประกาศใช้ประกาศกระทรวง การคลังดังกล่าว คือ โดยที่สภาพปัจจุบัน มีนิติบุคคลที่มีใช้สถาบันการเงินได้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลและกำลังเป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไปแต่ในขณะเดียวกันก็มีการเรียกค่าธรรมเนียมที่สูงและซ้ำซ้อน การคิดดอกเบี้ยที่สูงเกินไปในกรณีที่มีการผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงจากกรณีดังกล่าวจึงสมควรให้มืองค์กรเข้ามาควบคุมดูแลธุรกิจเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั่วไป จึงกำหนดให้การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นกิจการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการธนาคารและเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 43ง ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2548)

5. การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

5.1 นโยบายในการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีหน้าที่กำกับตรวจสอบ ป้องกันและแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางความเสี่ยง (Risk Based Supervision) โดยมีนโยบายออกตรวจสอบ ณ ที่ทำการสถาบันการเงิน รวมทั้งวิเคราะห์ติดตามฐานะ ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และสามารถกำหนดมาตรการแก้ไขได้ทันที่ เมื่อมีสัญญาณว่าสถาบันการเงินใดเริ่มมีปัญหา

ธปท. จัดให้ผู้ตรวจสอบออกตรวจสอบ ณ ที่ทำการธนาคารพาณิชย์ไทย สาขาธนาคารต่างประเทศ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ^{2/} บริษัทบริหารสินทรัพย์ และบริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง สำหรับสาขาธนาคารต่างประเทศที่มีการจัดระดับโดยรวมอยู่ในระดับดีหรือค่อนข้างดี จะตรวจสอบปีเว้นปี

5.2 การตรวจสอบสถาบันการเงิน

5.2.1 การตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง

ธปท. จะดำเนินการตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ โดยประเมินระดับความเสี่ยงและคุณภาพ การบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน 5 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลกระทบต่อฐานะและการดำเนินงานในอนาคตของสถาบันการเงิน ตรวจสอบความเพียงพอของเงินกองทุน การปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด รวมถึงประเมินฐานะการเงินและการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่

เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินนั้น ๆ (Consolidated Supervision)

ในปี 2548 ธปท. มุ่งเน้นการตรวจสอบความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และความเสี่ยงด้านเครดิต เนื่องจากสถาบันการเงินมีการขยายสินเชื่ออย่างต่อเนื่องจากปีก่อน โดยในการตรวจสอบได้ให้ความสำคัญกับการประเมินระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการสถาบันการเงินและฝ่ายจัดการ การกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ และการประเมินความเพียงพอของการกันเงินสำรองตามคุณภาพที่แท้จริงของลูกค้าของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะลูกค้าที่ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้จากรายได้จากการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันการเงินมีการกันเงินสำรองไม่ต่ำกว่าระดับมาตรฐานสากลและมีเงินกองทุนเพียงพอ นอกจากนี้ยังได้ประเมินความพร้อมของสถาบันการเงินในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ The New Basel Capital Accord หรือ Basel II ซึ่ง ธปท. จะได้นำมาบังคับใช้กับสถาบันการเงินในปี 2551

ธปท. ตรวจสอบสถาบันการเงินพิเศษของรัฐตามที่กระทรวงการคลังมอบหมาย โดยมุ่งเน้นตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงเช่นเดียวกันแล้วแจ้งผลการตรวจสอบรวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้กระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร สำหรับการตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์ จะเน้นตรวจสอบเพื่อติดตามการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่บริษัทรับซื้อหรือรับโอนมา

ในปี 2548 ธปท. ได้ตรวจสอบสถาบันการเงินรวม 44 แห่ง ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ได้จัดระดับสถาบันการเงินส่วนใหญ่ไว้ในระดับพอใช้ สถาบันการเงินทุกแห่งสามารถกันเงินสำรองได้เกินกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของธปท. ส่วนใหญ่ดำเนินงานมีผลกำไร และทุกแห่งดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพันได้ตามที่

^{2/} สถาบันการเงินพิเศษของรัฐประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตามก็ดี สถาบันการเงินยังคงต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาสินเชื่อจัดชั้นโดยคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สำหรับผลการตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์พบว่า ส่วนใหญ่สามารถแก้ไขหนี้โดยคุณภาพโดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ตามเป้าหมาย

สำหรับสถาบันการเงินที่ได้รับการจัดระดับต่ำกว่าพอใช้ ธปท. ได้สั่งการให้ปรับปรุงแก้ไขฐานะการดำเนินงาน และระบบการบริหารความเสี่ยงให้ได้ภายในเวลาที่กำหนด พร้อมรายงานผลการปรับปรุงแก้ไขให้ ธปท. ทราบ เช่น การสั่งการให้สถาบันการเงินปรับปรุงแก้ไขและ

ตารางที่ 15 : จำนวนสถาบันการเงินที่ ธปท. ตรวจสอบในปี 2548

สถาบันการเงิน	จำนวนสถาบันการเงินที่ตรวจสอบ
ธนาคารพาณิชย์ไทย	10
สาขาธนาคารต่างประเทศ	8
บริษัทเงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	5
สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ	10
บริษัทบริหารสินทรัพย์	11
รวม	44

ติดตามดูแลทุกหนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งหามาตรการเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ดำเนินการตรวจสอบบริษัทในเครือของสถาบันการเงิน และได้สั่งการให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของสถาบันการเงินด้วย

5.2.2 การตรวจสอบด้านอื่นๆ

ธปท. ได้ตรวจสอบดำเนินการตรวจสอบสถาบันการเงินในเรื่องอื่นๆ อีก เช่น การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การตรวจสอบการใช้แบบจำลองในการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุนตามนโยบายที่ ธปท. กำหนด

5.2.3 การตรวจสอบบริษัทประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน

ธปท. ได้ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตของบริษัทที่มีใช้สถาบันการเงินจำนวน 9 แห่ง โดยมุ่งเน้นตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและป้องกันมิให้ภาคครัวเรือนมีภาระหนี้สินสูงเกินไป

5.3 การวิเคราะห์ การติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ทำการวิเคราะห์และติดตามฐานะและผลการดำเนินงาน ความเพียงพอของเงินกองทุนและการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน สำหรับสถาบันการเงินไทยจะวิเคราะห์เป็นรายไตรมาส ส่วนสาขาธนาคารต่างประเทศและสถาบันการเงินพิเศษของรัฐจะวิเคราะห์ทุกงวดครึ่งปี นอกจากนี้ ธปท. ยังได้เร่งดำเนินการให้สถาบันการเงินมีมาตรฐานและความพร้อมในการยกสถานะเข้าสู่แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินด้วยโดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารความเสี่ยง

5.4 การกำกับสถาบันการเงิน

ธปท. กำกับดูแลสถาบันการเงินโดยการพิจารณาอนุญาต ผ่อนผัน ให้ความเห็นชอบ และตอบข้อหารือแก่สถาบันการเงิน รวมทั้งติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาต เงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศ และหนังสือเวียนต่างๆ

5.5 การเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน

ในปี 2548 ได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน ดังนี้

5.5.1 การพัฒนาผู้ตรวจสอบ

ชปท. ได้พัฒนาผู้ตรวจสอบอย่างต่อเนื่องโดยโรงเรียนผู้ตรวจสอบได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมผู้ตรวจสอบให้มีความรู้ด้านการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนถึงระดับที่พร้อมจะปฏิบัติงานกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ ชปท. ได้มีการส่งผู้ตรวจสอบและผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นการเสริมความรู้ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งได้จัดให้มีการสัมมนา และการบรรยายให้ความรู้เชิงวิชาการ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากในประเทศและจากองค์กรต่างประเทศที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงิน

5.5.2 การพัฒนาการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชปท. ได้พัฒนาคู่มือการตรวจสอบให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถาบันการเงิน เพื่อให้ผู้ตรวจสอบใช้เป็น

มาตรฐานในการปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมทั้งได้ปรับปรุงคู่มือการตรวจสอบให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับประกาศหนังสือเวียนของ ชปท.

นอกจากนี้ ได้เตรียมความพร้อมให้กับผู้ตรวจสอบในการปฏิบัติตามแนวทางการดำรงเงินกองทุนตาม Basel II และความพร้อมในการเข้ารับการประเมินจากธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้โครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) รวมทั้งเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการกำกับแบบรวมกลุ่มของสถาบันการเงิน

5.5.3 การพัฒนาระบบงานเพื่อใช้ในการบริหารงานกำกับและตรวจสอบ

ชปท. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบงานเพื่อใช้ในการบริหารงานกำกับและงานตรวจสอบสถาบันการเงิน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีการเก็บรักษาข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ

การเป็นตัวแทนของประเทศไทย ในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

1. สมาคมประชาชาติอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN)

สมาคมประชาชาติอาเซียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคมและการพัฒนาทางวัฒนธรรมเพื่อก่อให้เกิดสันติภาพควบคู่กับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและใช้เป็นเวทีแก้ไขปัญหาคัดแย้งภายในภูมิภาค

ในการประชุม ASEAN Central Bank Forum ครั้งที่ 13 และการประชุมต่างๆ ภายใต้กรอบการประชุม ASEAN Finance Ministers Meeting (AFMM) ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 2 - 6 เมษายน 2548 ณ กรุงเวียงจันทน์ สปป. ลาว ได้มีการตกลงขยายวงเงิน ASEAN Swap Arrangement (ASA) จาก 1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็น 2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. รวมทั้งได้อนุมัติให้มีการจัดทำ Website on Capital Account Regimes เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับนักลงทุนต่างประเทศที่สนใจจะลงทุนในประเทศ ASEAN โดยมีรายละเอียดของมาตรการด้านการเปิดเสรีบัญชีทุนของประเทศ

ASEAN ทั้งหมดรวมอยู่ในที่เดียว (one-stop web-link) ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนา Website ดังกล่าว

นอกจากนี้ ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี (ASEAN+3 Finance Ministers' Meeting - AFMM +3) เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 ณ นครอิสตันบูล ประเทศตุรกี ได้เห็นชอบให้เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการสอดส่องดูแลเศรษฐกิจของอาเซียน +3 และเพิ่มวงเงินที่สามารถเบิกถอนได้ โดยไม่ได้เข้าโครงการกู้ยืมจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ จากร้อยละ 10 ของวงเงินเป็นร้อยละ 20 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของแนวคิดริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative - CMI)

2. ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements: BIS)

BIS ในฐานะธนาคารสำหรับธนาคารกลางและสถาบันการเงินระหว่างประเทศเป็นเวทีส่งเสริมความร่วมมือแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็น ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการทำวิจัยทางเศรษฐกิจและการเงินโดย ธปท. เข้าเป็นสมาชิกของ BIS ตั้งแต่ปี 2543 ถือหุ้นจำนวน 3,000 หุ้น ต่อมา BIS ได้มีนโยบายให้เฉพาะธนาคารกลางเป็นผู้ถือหุ้นใน BIS จึงเปิดโอกาสให้สมาชิกที่เป็นธนาคารกลางซื้อตามสัดส่วน ซึ่ง ธปท. ได้ซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 211 หุ้น เมื่อเดือนพฤษภาคม 2548 ทำให้ ณ ปัจจุบัน ธปท. ถือหุ้นใน BIS จำนวน 3,211 หุ้น

ธปท. ได้เข้าร่วมและลงคะแนนเสียงในการประชุมใหญ่ประจำปี (Annual General Meeting) และเข้าร่วมการประชุมระดับผู้ว่าการทุกๆ 2 เดือน (Bi-monthly Governors' Meeting) โดยผู้แทน ธปท. ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและนโยบายกับผู้แทนธนาคารกลางอื่นๆ เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโลกและการธนาคารกลาง

ธนาคารกลางสมาชิกของ BIS จากภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกได้จัดตั้ง Asian Consultative Council ขึ้นเมื่อปี 2544 เพื่อหารือในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาค และได้จัดการประชุมพิเศษของผู้ว่าการธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียเมื่อวันที่ 6 - 7 กุมภาพันธ์ 2548 ณ ฮองกงโดยมีผู้ว่าการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

นอกจากนี้ BIS ได้ก่อตั้ง Central Bank Governance Steering Group และ Network โดยมีผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนการบริหาร เป็นตัวแทนของ ธปท. และ BIS ร่วมกับ ธปท. ได้จัด Symposium on the Design of an Effective Central Bank ระหว่างวันที่ 20 - 21 ตุลาคม 2548 ณ กรุงเทพฯ ซึ่งเปิดโอกาสให้ธนาคารกลางต่างๆ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ แลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่องบทบาทและกระบวนการตัดสินใจ ตลอดจนความน่าเชื่อถือของธนาคารกลาง

3. ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executive's Meeting of East Asia-Pacific Central Banks: EMEAP)

การประชุมระดับผู้บริหารของธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาชิกมากขึ้น โดยการประชุมระดับผู้ว่าการธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกได้ถูกจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2539 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งต่อมาได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี

สำหรับปี 2548 การประชุมระดับผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับความคิดริเริ่มในการจัดตั้งกองทุน ABF2 ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2547 และในเดือนกรกฎาคม 2548 EMEAP ได้จัดตั้งกองทุน Pan-Asian Bond Index Fund (PAIF) โดยกองทุน PAIF จะลงทุนในพันธบัตรที่ออกโดยรัฐบาลและกึ่งรัฐบาลในสกุลเงินท้องถิ่นของสมาชิกเป็นสำคัญ

4. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)

IMF มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลเสถียรภาพของระบบการเงินระหว่างประเทศ อันจะเอื้อต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลก โดย ธปท. เป็นตัวแทนของประเทศไทยในกองทุนการเงินฯ ตาม พรบ. ให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ พ.ศ. 2494 และเป็นสมาชิกกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South-east Asian Voting Group: SEAVG) ซึ่งมีประเทศสมาชิกในภูมิภาค 12 ประเทศ ในระยะหลัง กองทุนการเงินฯ ได้เพิ่มบทบาทการสอดส่องดูแลประเทศสมาชิก และกำหนด

มาตรฐานสากลที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเงิน ประเทศไทยร่วมกับสมาชิก SEAVG ได้เข้าร่วมกำหนดนโยบายทิศทางการดำเนินงานของกองทุนการเงินฯ

ด้านความสัมพันธ์กับประเทศไทย เจ้าหน้าที่กองทุนการเงินฯ เดินทางมาทบทวนภาวะเศรษฐกิจไทยประจำปีตามประเพณีปฏิบัติตามพันธะข้อ 4 ของข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินฯ (Article IV Consultation) โดยในปี 2548 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 14 มิถุนายน 2548 และเผยแพร่ในวันที่ 7 กันยายน 2548

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อสนับสนุนโครงการ Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI) ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศในดำเนินการยกหนี้ของกองทุนการเงินฯ แก่กลุ่ม

ประเทศยากจน (Heavily Indebted Poor Countries - HIPC) และประเทศที่มีรายได้ต่อหัวต่ำกว่า 380 ดอลลาร์ สรอ. ต่อปี เมื่อเดือนธันวาคม 2548

5. ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South-East Asian Central Banks: SEACEN)

SEACEN จัดตั้งขึ้นในปี 2509 โดยศูนย์วิจัยและอบรม SEACEN เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 2516 ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 14 ประเทศ และได้ดำเนินการภายใต้กรอบวัตถุประสงค์หลัก คือ

1. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางด้านการเงิน การธนาคาร และเศรษฐศาสตร์ และประเด็น ที่อยู่ในความสนใจของธนาคารสมาชิก และ

2. กระตุ้นและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกลุ่มธนาคารกลางสมาชิกในเรื่องโครงการวิจัยและ ฝึกอบรม

ในปีที่ผ่านมาธนาคารกลางฟิลิปปินส์ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับผู้ว่าการธนาคารกลางแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 40 (The 40th SEACEN Governor's Conference) และการประชุมสภาผู้ว่าการของศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ครั้งที่ 24 (24th Meeting of SEACEN

Board of Governors) ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 3 มิถุนายน 2548 ณ นครนาดี ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีการแลกเปลี่ยน ความเห็นเพื่อสร้างความร่วมมือให้กับธนาคารพาณิชย์ และความจำเป็นที่คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของ Basel II

สำหรับการประชุมสภาผู้ว่าการของศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ครั้งที่ 24 นั้น ที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์ในการรับประเทศปาปัวนิวกินีเข้าร่วมเป็นสมาชิก ลำดับที่ 14 ของ SEACEN ในด้านของโครงการวิจัยและฝึกอบรมของศูนย์ SEACEN ที่ประชุมได้อนุมัติโครงการต่างๆ สำหรับปีทำการ 2548 (1 เมษายน 2548 - 31 มีนาคม 2549) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก คือ โครงการฝึกอบรม 18 หลักสูตร โครงการวิจัย 5 โครงการ และจัดการประชุม 6 ครั้ง

การส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในปี 2548 การส่งเสริมการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามกระบวนการของ คปน. ได้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีอย่างต่อเนื่อง เมื่อรวมตั้งแต่ปี 2541 จนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2548 ในรอบ 7 ปีเศษ ได้มีการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จรวมกันแล้ว 11,704 ราย มูลค่าหนี้ 1,501,583 ล้านบาท หรือเจรจาสำเร็จประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนรายลูกหนี้ ที่มีข้อยุติในการเจรจา ทั้งนี้ ลูกหนี้ที่ได้เจรจา

ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จเฉพาะปี 2548 มีจำนวน 235 ราย มูลค่าหนี้ 3,631 ล้านบาท

ความสำเร็จของการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวได้ส่งผลให้ NPL ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดย NPL ที่เคยสูงสุดในเดือนพฤษภาคม 2542 ร้อยละ 47.70 ของสินเชื่อรวม เมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2547 ลดลงเหลือร้อยละ 10.76 และลดลงเหลือร้อยละ 9.93 ในเดือนกันยายน 2548

1. สาระสำคัญและเป้าหมายของการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในปี 2548 มีดังต่อไปนี้

1.1 คุณสมบัติของลูกหนี้เป้าหมายของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) ปี 2548 - 2549

(1) ลูกหนี้ที่ คปน. รับดำเนินการ ประกอบด้วย ลูกหนี้ที่มีรายชื่อเป็น NPL ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

เท่านั้น ถ้าเป็นลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายราย ต้องเป็นลูกหนี้ที่ไม่เป็น NPL ปี 2548 และคาดว่าจะประสบปัญหาการชำระหนี้ในอนาคต โดยมีเงื่อนไขว่าทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ทุกรายสมควรใจเข้าเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(2) ลูกหนี้ที่ คปน. ไม่รับดำเนินการ ประกอบด้วย ลูกหนี้บัตรเครดิต ลูกหนี้ด้วยคุณภาพย้อนกลับ ลูกหนี้ด้วยคุณภาพรายใหม่ และลูกหนี้สินเชื่อบุคคลหรือเงินกู้ส่วนบุคคล

1.2 กลยุทธ์ในการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ปี 2548

กลยุทธ์ในการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในปี 2548 คปน. ได้กำหนดตามกลุ่มลูกหนี้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ลูกหนี้ที่เจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว และอยู่ระหว่างการผ่อนชำระ

(1) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2546 ที่ยังไม่มียอดหนี้ในปี 2547 คปน. ได้ขยายให้สถาบันการเงินดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2548 (จากเดิมที่กำหนดไว้มิถุนายน 2547) โดยให้สถาบันการเงินรายงานความสำเร็จให้ คปน.ทราบเป็นรายเดือน

(2) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2547 ให้ คปน. ส่งรายชื่อ ลูกหนี้ให้สถาบันการเงินดำเนินการในเดือนมิถุนายน 2548 และสถาบันการเงินรายงานเฉพาะลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จเป็นรายไตรมาส โดยกำหนดให้สถาบันการเงินดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2549 ทั้งนี้ให้ คปน.ประมวลผลนำเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินทราบเป็นรายไตรมาส

กลุ่มที่ 2 ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2546 ที่ยังไม่มียอดหนี้ในการเจรจาในปี 2547 คปน. ได้ขยายให้สถาบันการเงินดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2548 (จากเดิมที่กำหนดไว้กุมภาพันธ์ 2548) โดยให้สถาบันการเงินรายงานความสำเร็จเป็นรายเดือน

(2) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2547 ให้ คปน. ส่งรายชื่อลูกหนี้ให้สถาบันการเงินดำเนินการในเดือนมิถุนายน 2548 และให้สถาบันการเงินรายงานเฉพาะลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จเป็นรายไตรมาส โดยกำหนดให้สถาบันการเงินดำเนินการ

แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2549 ทั้งนี้ให้ คปน. ประมวลผลนำเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินทราบเป็นรายไตรมาส

กลุ่มที่ 3 ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี

(1) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2546 ที่ยังไม่มียอดหนี้ในการเจรจาในปี 2547 คปน. ได้กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2548

(2) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2547 ให้ คปน. ส่งรายชื่อลูกหนี้ให้สถาบันการเงินดำเนินการในเดือนมิถุนายน 2548 และให้สถาบันการเงินดำเนินการทยอยนำเสนอรายชื่อลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการเจรจาของ คปน. เป็นรายเดือน โดย คปน. กำหนดให้ดำเนินการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2549

กลุ่มที่ 4 ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างบังคับคดี

(1) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2546 ที่ยังไม่มียอดหนี้ในการเจรจาในปี 2547 คปน. ได้กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2548

(2) ลูกหนี้เป้าหมายที่มียอดหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2547 ให้ คปน. ส่งรายชื่อลูกหนี้กลุ่มที่ 4 ให้สถาบันการเงินในเดือนมิถุนายน 2548 และให้สถาบันการเงินทยอยนำเสนอรายชื่อลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการเจรจาของ คปน. เป็นรายเดือน โดยจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2549

กลุ่มลูกหนี้เป้าหมายอื่นๆ

สำหรับการส่งเสริมการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายรายตามสัญญา DCA/ICA คปน. กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2549 และลูกหนี้ร้องเรียนผ่านหน่วยงานต่างๆ และหน่วยงานนั้นได้ส่งให้ คปน. ดำเนินการ รวมทั้งลูกหนี้ที่ติดต่อขอเข้ากระบวนการกับ คปน. โดยตรง คปน. กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2549

2. ผลการดำเนินการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ คปน. ในปี 2548

ในปี 2548 คปน. มีลูกหนี้เป้าหมายที่ได้ประสานงานการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 705 ราย มูลค่า 12,631 ล้านบาทแบ่งเป็น ลูกหนี้ที่คงค้างที่อยู่

ระหว่างประสานงานการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ณ สิ้นปี 2547 จำนวน 305 ราย มูลค่า 1,489 ล้านบาท และ ลูกหนี้เป้าหมายรายใหม่ที่เข้าสู่กระบวนการ คปน. ในปี 2548 จำนวน

400 ราย มูลค่าหนี้ 11,142 ล้านบาท ในจำนวนดังกล่าว ลูกหนี้ และเจ้าหนี้ได้เจรจามีข้อยุติในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แล้ว จำนวน 605 ราย มูลค่าหนี้ 12,025 ล้านบาท โดยเจรจา

สำเร็จ 235 ราย มูลค่าหนี้ 3,631 ล้านบาท และคงเหลือลูกหนี้ที่ คปน. ต้องประสานงานเจรจาอีกจำนวน 94 ราย มูลค่าหนี้ 570 ล้านบาท

3. ผลการแก้ไข NPL แยกตามสถานะจนถึงเดือนกันยายน 2548

ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ข้างต้น และมาตรการอื่นๆ ได้ส่งผลให้ NPL เมื่อสิ้นปี 2547 ลดลงจาก 591,873 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.76 ของสินเชื่อบริษัท เหลือเพียง 576,471 หรือร้อยละ 9.93 ของสินเชื่อบริษัท เมื่อสิ้นเดือนกันยายน 2548 ซึ่ง เมื่อแยก NPL ตามสถานะ เป็นรายกลุ่มลูกหนี้แล้ว ณ เดือนกันยายน 2548 ปรากฏว่ามียอดคงค้างของลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดีและบังคับคดีมากที่สุด (ร้อยละ 41 ของ NPL ทั้งสิ้น) รองลงไปได้แก่ กลุ่มลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างเจรจา (ร้อยละ 38) และกลุ่มลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จและอยู่ระหว่างการผ่อนชำระ (ร้อยละ 21) ตามลำดับดังนี้

3.1 NPL ของกลุ่มลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ และอยู่ระหว่างการผ่อนชำระในเดือนกันยายน 2548 มีจำนวน 118,324 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนธันวาคม 2547 จำนวน 25,505 ล้านบาท

3.2 NPL ของกลุ่มลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างเจรจาในเดือนกันยายน 2548 มีจำนวน 220,925 ล้านบาท ลดลงจากเดือนธันวาคม 2547 จำนวน 30,969 ล้านบาท

3.3 NPL ของกลุ่มลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างกระบวนการทางกฎหมาย ได้แก่หนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี และที่อยู่ระหว่างบังคับคดี ในเดือนกันยายน 2548 จำนวน 237,222 ล้านบาท ลดลงจากเดือนธันวาคม 2547 จำนวน 9,938 ล้านบาท

4. มาตรการส่งเสริมและเร่งรัดการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ปี 2548

ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ปี 2548 คณะรัฐมนตรีได้ขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร และค่าธรรมเนียมในการโอนที่ดินอันเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่มีอยู่ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2548 ดังนี้ โดยในปี 2548 ยกเว้นภาษีอากรและลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในลักษณะเช่นเดียวกับการให้สิทธิประโยชน์ในปีที่ผ่านมา

ส่วนด้านการกำกับสถาบันการเงินนั้น ทางเราได้ขยายระยะเวลาอนุญาตให้สถาบันการเงิน ประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อหรือให้เช่าแบบลิสซิ่ง และการขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย รวมทั้งการอนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2549

การดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปี 2548 ธปท. มีโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งสิ้น 53 โครงการ ภายใต้ 8 กลุ่มโครงการ แต่ละกลุ่มโครงการนั้น คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการคอมพิวเตอร์ช่วยกำกับดูแลการดำเนินการให้สอดคล้องตามกลยุทธ์ของ ธปท. และมีประสิทธิภาพโดยมีวงเงินงบประมาณของทุกโครงการรวมทั้งสิ้นประมาณ 352 ล้านบาท ซึ่งโครงการส่วนใหญ่มีกำหนดเวลาการดำเนินการมากกว่า 1 ปี ณ สิ้นปี 2548 มีโครงการที่ดำเนินการ

แล้วเสร็จจำนวน 19 โครงการ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินการ จำแนกตามกลุ่มโครงการ ได้ดังนี้

กลุ่มโครงการที่ 1 : Enterprise Knowledge Portal

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครื่องมือ กระบวนการและแหล่งข้อมูลร่วมของ ธปท. เพื่อให้พนักงานของ ธปท. สามารถจัดเก็บ เรียกดู เรียกใช้ ข้อมูล

สารสนเทศ และองค์ความรู้ ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมการดำเนินนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน การชำระหนี้ หรือการดำเนินการอื่นๆ ภายใน ธปท.

โครงการที่สำคัญในกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบบริหารข้อมูล (Data Management System) มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายสถาบันการเงิน โดยใช้เทคนิคระบบคลังข้อมูล (Data Warehousing) ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพในการรับข้อมูลจากสถาบันการเงินและหน่วยงานของรัฐต่างๆ จัดเก็บ ประมวลผลข้อมูล และการจัดทำรายงานแบบอัตโนมัติครบกระบวนการ โครงการนี้เปิดใช้งานด้านข้อมูลสถาบันการเงินไปแล้วตั้งแต่ปี 2546 ด้านข้อมูลธุรกิจเงินตราต่างประเทศ เริ่มใช้งานในปี 2547 สำหรับข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (External Sector) พัฒนาแล้วเสร็จและใช้งานมาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2548 ข้อมูลส่วนที่เหลือจะดำเนินการเป็นโครงการระยะต่อไป ในช่วงปีที่ผ่านมา ธปท. ได้หารือกับผู้เชี่ยวชาญจาก ABS เพื่อประเมินกระบวนการและการใช้ข้อมูลดูแลการชำระหนี้ รวมทั้งการจัดทำกลยุทธ์และแนวทางดำเนินการโครงการในระยะที่ 2 และ 3 ต่อไป สำหรับโครงการในระยะที่ 2 จะเน้นงานด้านการปรับปรุงระบบข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศให้มีความสมบูรณ์ และการพัฒนารากฐานเพิ่มเติมเพื่อขยายระบบไปสู่ข้อมูลภาคการเงิน (Financial Sector) โครงการที่เกี่ยวข้องก็คือ โครงการจัดหาระบบงานเดือนกลังหน้าภาพรวมระบบสถาบันการเงิน ซึ่งได้มีการพัฒนาแล้วเสร็จ และใช้งานไปแล้ว

โครงการ Data Management System Enhancement เป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มปรับขยายขอบเขตข้อมูลสถาบันการเงินและข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศให้ครอบคลุมความต้องการใช้งานอย่างกว้างขวางขึ้นรวมทั้งปรับปรุงช่องทางการส่งข้อมูลเพิ่มเติมผ่านทางอินเทอร์เน็ต โครงการนี้จะแล้วเสร็จในต้นปี 2549

กลุ่มโครงการที่ 2 : Financial Market Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบห้องค้าเงิน (Dealing Room System) เพื่อรองรับงานบริหารเงินสำรองทางการระหว่างประเทศและงานดำเนินธุรกรรมด้าน

ตลาดการเงินในประเทศ ครอบคลุมตั้งแต่การเกิดธุรกรรม (Front Office) การชำระราคาและส่งมอบ (Back Office) และการควบคุมการดำเนินธุรกรรม (Middle Office) ในลักษณะที่เชื่อมต่อกันแบบ Straight-Through Processing (STP) และนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหารเพื่อการตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายด้านการเงิน

ระบบห้องค้าเงินได้พัฒนาแล้วเสร็จและใช้งานไปตั้งแต่ปี 2546 ซึ่งในปี 2547 ได้มีการจัดทำรอบความต้องการและขอบเขตของงานระยะที่ 2 และ ในปี 2548 ได้มีการลงนามทำสัญญากับบริษัทที่ปรึกษาและฝึกอบรมพนักงาน เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเริ่มพัฒนาระบบห้องค้าเงินระยะที่สอง ซึ่งเป็นการพัฒนาตามความต้องการเพิ่มเติมของผู้ใช้งานและแก้ไขปัญหาระบบเดิมที่มีอยู่ปัจจุบัน

ในปี 2548 ธปท. ได้มีการจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉินระบบ DRS เพื่อรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินและวินาศภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยมีการจัดหาอุปกรณ์และติดตั้งโปรแกรมระบบงาน DRS ที่ศูนย์สำรองของ ธปท. พร้อมทั้งบริหารจัดการและกำหนดวิธีปฏิบัติบำรุงรักษาระบบ DRS เพื่อให้สามารถนำมาใช้ทดแทนการทำงานของระบบงานหลักได้อย่างต่อเนื่องและทันเวลา

กลุ่มโครงการที่ 3 : Payment Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างทิศทางเชิงกลยุทธ์ด้านระบบการชำระหนี้และการจัดการธนบัตร และพัฒนาให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบการชำระหนี้และการจัดการธนบัตรที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการทำงานของ ธปท. ในฐานะผู้ให้บริการ ผู้กำกับดูแล และผู้ประสานงานด้านระบบการชำระหนี้

โครงการสำคัญๆ ในกลุ่มโครงการนี้คือ โครงการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์เกิดขึ้นเนื่องจากคณะกรรมการกำกับพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ กำหนดให้ดำเนินการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และระบบส่งมอบและชำระราคาตราสารหนี้ ธปท. จึงได้เตรียมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าวและหารือร่วมกับ TSD และ ก.ล.ต. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบให้สอดคล้องกัน รวมถึงการพัฒนาการเชื่อมโยงระหว่างระบบ BAHTNET กับ TSD เพื่อการชำระราคาแบบ RTGS คาดว่าจะพร้อมใช้งานในต้นปี 2549

โครงการ National Payment Information System เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อนำข้อมูลการชำระเงินที่เป็นมาตรฐานสากลเข้าสู่ศูนย์ข้อมูลการชำระเงินเพื่อประสิทธิภาพในการใช้งานและเพื่อจัดทำรายงานสถิติการชำระเงิน และเผยแพร่ต่อหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอก ธปท. ในปี 2547 ได้เริ่มใช้งานในส่วนของผู้ให้บริการชำระเงินที่ ธปท. เป็นผู้ให้บริการ และในปี 2548 ได้มีการสำรวจข้อมูลการชำระเงินจากสถาบันภายนอกเพื่อปรับปรุงระบบข้อมูลเพิ่มเติม รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของระบบ

ระบบฐานข้อมูลด้านรักษาความปลอดภัย เปิดใช้งานตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2548 โดยจะมีการทยอยนำเข้าสู่ข้อมูลตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปัจจุบันให้เสร็จสิ้นภายในปี 2549

กลุ่มโครงการที่ 4 และ 5 : Financial Excellence และ Human Resource Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานด้านธุรการและธุรกรรมการเงิน การบัญชี งบประมาณ งานบริหารทรัพยากรบุคคลของ ธปท. และงานบริหารการผลิตของโรงพิมพ์ธนบัตร โดยการนำซอฟต์แวร์ระบบ ERP มาใช้งาน และได้เปิดใช้งานระบบอย่างสมบูรณ์ไปแล้วตั้งแต่ปี 2546

ในปี 2548 ธปท. ได้มีการปรับปรุงระบบ ERP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและขยายผลการใช้งาน โดยได้มีการพัฒนา Workflow ของระบบการยืมคืนเงินทดรองจ่าย และระบบการเบิกขุดใช้ส่วนตัว รวมทั้งระบบรายงานเพื่อการบริหารทางด้านงบประมาณ บัญชี และการบริหารบุคคล ได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลสำหรับพนักงาน (Employee Self Services: ESS) เพื่อให้พนักงานสามารถเรียกดูข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้ ระบบนี้ได้เริ่มใช้งานประมาณเดือนกรกฎาคม 2548 ระยะถัดไปจะเป็นการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหารงานบุคคล (Manager Self Services : MSS) ซึ่งจะแล้วเสร็จและเริ่มใช้งานได้ในปี 2549

ระบบ e-Learning ได้พัฒนาเสร็จสมบูรณ์ และเริ่มเปิดให้บริการ การเรียนรู้และฝึกอบรมในหลักสูตรการธนาคารกลาง และการให้บริการที่ดี และกำลังพัฒนาหลักสูตรทางด้าน Soft Skills เพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาระบบบริหารงานซ่อมบำรุง (รพธ.) แล้วเสร็จ โดยเริ่ม

ใช้งานตั้งแต่ เดือนมีนาคม 2548 และมีการออกแบบระบบงานเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพระบบงานการผลิต (ERP-Production) เพื่อให้ง่ายต่อการใช้งาน ลดเวลาในการประมวลผล และป้องกันการบันทึกข้อมูลผิดพลาด

กลุ่มโครงการที่ 6 และ 7 : Information Technology Transformation และ Performance Support Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารงานภายใน ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและเพิ่มผลผลิตของพนักงาน ธปท. รวมทั้งสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. เพื่อให้พนักงาน ธปท. สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี 2548 นอกเหนือจากการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว ยังมีการดำเนินการในส่วนของการปรับปรุงกระบวนการ การบริการ โครงสร้างพื้นฐานและการทำงานร่วมกันด้านไอที รวมทั้งการเตรียมการเกี่ยวกับศูนย์สำรองคอมพิวเตอร์ ประเมินความเสี่ยงด้าน Information Security และ Network Security การพัฒนาและปรับปรุงระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเอกสารบางงานของบางส่วนงาน รวมถึงการปรับเพิ่มบริการบุคคลภายนอกผ่าน BOT WebSite และ IVR อีกด้วย

กลุ่มโครงการที่ 8 : Supervision Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการในด้านระบบงานสารสนเทศของสายกำกับสถาบันการเงิน รวมทั้งนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมสอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท.

โครงการสำคัญๆ ในกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ ระบบงานการตรวจสอบสถาบันการเงิน ที่จะรองรับกระบวนการตรวจสอบตั้งแต่การเตรียมการก่อนออกตรวจ ระหว่างการตรวจ และการวิเคราะห์และนำเสนอผลการ

ตรวจสอบ เพื่อให้สอดคล้องการปรับเครื่องมือในการใช้งาน เป็นเครื่อง Notebook ของผู้ตรวจสอบ ระบบนี้พัฒนาแล้วเสร็จและทยอยใช้งานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลความเสี่ยงด้านเครดิต มาตั้งแต่เดือนมิถุนายน ปี 2548

ระบบการพิจารณาค่าขอครอบคลุมกระบวนการด้านการกำกับสถาบันการเงินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา

เรื่องต่างๆ จากสถาบันการเงิน ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ครบวงจร พร้อมข้อมูลประกอบที่จำเป็น โดยได้มีการพัฒนาระยะที่ 1 ในส่วนของข้อมูลผู้บริหารแล้วเสร็จ และได้เริ่มใช้งานตั้งแต่เดือนกันยายนปี 2548 นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงระบบทะเบียนสาขาให้รองรับการยกระดับ/ควมรวมกิจการของสถาบันการเงินอีกด้วย

ผลการดำเนินงานของสำนักงานภาค

สำนักงานภาคเหนือ

สำนักงานภาคเหนือ ได้ปรับโครงสร้างองค์กรตามระเบียบของธนาคาร เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2548 โดยแบ่งโครงสร้างส่วนงานออกเป็น 1) สำนักปฏิบัติการ ประกอบด้วยส่วนธุรกิจการธนาคาร ทีมบัญชีและทีมธุรการ 2) ส่วนวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน 3) ส่วนวิชาการ และ 4) ทีมทรัพยากรบุคคล รายละเอียดผลการดำเนินงานหลักปี 2548 มีดังนี้

1. งานด้านธุรกิจการธนาคาร

ดูแลงานด้านเงินฝากกระแสรายวันของสถาบันการเงินและส่วนราชการ ระบบการหักบัญชีระหว่างธนาคารสนับสนุนสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และงานด้านพันธบัตรสรุปรายละเอียดดังนี้

1.1 การรับฝากและจ่ายถอนเงินฝาก

ปริมาณเงินฝากกระแสรายวันของสำนักงานภาคเหนือที่เปิดบัญชีที่สำนักงานใหญ่เงินรับฝากและจ่ายถอนจำนวน 15,798.9 ล้านบาท 14,940.7 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 97.7 และ 97.9 ตามลำดับ เนื่องจากกระทรวงการคลังได้ออวยุทธการไปดำเนินการผ่านธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน)

เงินฝากของธนาคารแห่งประเทศไทยที่คลังจังหวัด/คลังจังหวัด ณ อำเภอนิคมพัฒนา มีการรับฝากและจ่ายถอน เพียงจำนวนเล็กน้อย โดยเป็นการส่งคืนเงินรองจ่ายของผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และได้ยุติการดำเนินงานของผู้แทน ธปท. เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2548

1.2 งานให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ในปี 2548 ให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ผู้ประกอบการตามระเบียบ SMEs และตามระเบียบการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนก รวม 482 ราย จำนวนเงิน 13,014.5 ล้านบาท โดยมียอดเงินให้ความอนุเคราะห์คงค้าง ณ สิ้นปี 2548 จำนวน 3,086.0 ล้านบาท

1.3 งานพันธบัตร

ผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตร ณ สิ้นปี 2548 มีจำนวน 18,697 ราย จำนวนเงิน 26,574.0 ล้านบาท โดยในระหว่าง ปี 2548 มีผู้ขอทำธุรกรรมด้านต่างๆ รวมทั้งหมด 1,815 ราย จำหน่ายพันธบัตรและจ่ายเงินพันธบัตรจำนวน 166.6 ล้านบาท และ 704.8 ล้านบาท

1.4 งานสำนักหักบัญชี

เช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัดต่างๆ ในเขตปฏิบัติการ สกน. จำนวนเช็คเรียกเก็บ 3.7 ล้านฉบับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 2.9 ขณะที่มูลค่าเช็คเรียกเก็บ 425,155.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 18.5 ทางด้านเช็คคืน 60,755 ฉบับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 7.1 ขณะที่มูลค่าเช็คคืน 4,039.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.0 ตามลำดับ สัดส่วนจำนวนฉบับและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บคิดเป็นร้อยละ 1.6 และ 1.0 ตามลำดับ

1.5 งานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

การซื้อขายเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาตในเขตปฏิบัติการสำนักงานภาคเหนือ ปี 2548 มีจำนวน 38 ราย แยกเป็นมูลค่าซื้อ 12.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าขาย 12.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนในอัตราที่เท่ากันคือร้อยละ 19.4

2. งานวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน

กำกับ ตรวจสอบและวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Bank) ศึกษาติดตามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินในภูมิภาค โดยเฉพาะธุรกิจการเงินนอกระบบ ความเคลื่อนไหวด้านสถานะการเงินและการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับการมอบหมาย แบ่งงานออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

2.1 งานวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน (Financial Business)

สำรวจธุรกิจการเงินประเภทเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการสำรวจธุรกิจการเงินประเภทสินเชื่อส่วนบุคคล การออกไปชี้แจง/ประชุมประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับให้กับผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล/สมาชิกชมรมธนาคาร/หอการค้า หัวหน้าส่วนราชการ และประชาชนทั่วไป ในเขตจังหวัดภาคเหนือ รวมทั้งการรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการ Non-bank

2.2 งานติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวสถานะการเงิน (Financial Health)

วิเคราะห์และติดตามข้อมูลด้านสถานะการเงิน (Financial Health) ของลูกหนี้รายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์และภาวะอุตสาหกรรมที่จะมีผลกระทบต่อฐานะของธนาคารพาณิชย์

2.3 งานส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ความคืบหน้าของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ข้อมูลจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2548 มีจำนวนลูกหนี้ที่สมัครใจเข้าโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 606 ราย เป็นเงิน 2,819 ล้านบาท ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ 241 ราย เป็นเงิน 1,044 ล้านบาท ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จ จำนวน 341 ราย เป็นเงิน 1,504 ล้านบาท ส่วนลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการเจรจา และอื่นๆ มีจำนวน 24 ราย เป็นเงิน 271 ล้านบาท

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. งานด้านธุรกิจธนาคาร

1.1 งานให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ในปี 2548 สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ผู้ประกอบการผ่าน

3. งานด้านวิชาการ

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ วิจัยเชิงลึก กิจกรรมในสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาคเหนือ และภาวะการค้าชายแดนเศรษฐกิจพม่า จีนตอนใต้ และโครงการความร่วมมือในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) โดยเฉพาะประเทศสหภาพพม่าและจีนตอนใต้ การจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ เศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือและการสำรวจภาวะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในภาคเหนือ และการเผยแพร่ข้อมูลทั้งด้านเอกสารและผ่านทาง Website เป็นประจำ รายเดือน รายไตรมาส และรายปี ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

โครงการสำรวจและศึกษาที่ดำเนินการในช่วงปี 2548 มี 5 เรื่อง ได้แก่ (1) แนวโน้มหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยและสภาพการถือครองที่อยู่อาศัย (2) ผลกระทบจาก FTA ไทย-จีน : กรณีศึกษาผู้ส่งออกผลไม้ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน (3) แนวทางการจัดทำดัชนีราคาที่อยู่อาศัยในภูมิภาค (4) รายงานภาวะอสังหาริมทรัพย์รายไตรมาส และ (5) บทบาทเงินบาทเพื่อการค้าและการลงทุนในสหภาพพม่า

การจัดสัมมนาและเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่สาธารณชนในช่วงปีที่ผ่านมา ได้แก่ เรื่อง ทิศทางเศรษฐกิจไทยปี 2549 : วัฏจักรเสถียรภาพเงิน ตลาดทุน และพลังงาน และการนำเสนอผลงานทางวิชาการ 2 หัวข้อ ได้แก่ (1) “ความท้าทายของธนาคารพาณิชย์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเงิน” และ (2) เรื่อง “การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจไทยในการรองรับความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน” นอกจากนี้ ยังมีการจัดเสวนาภาวะเศรษฐกิจการเงินในภาคเหนือ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ประกอบการสำคัญในภูมิภาค

ธนาคารพาณิชย์ ในเขตปฏิบัติการ 18,455.6 ล้านบาท รับชำระคืน 19,510.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.8 และร้อยละ 15.9 ตามลำดับ

ยอดคงค้าง 2548 จำนวนเงิน 1,952.3 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 35.1

1.2 งานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

มีบุคคลรับอนุญาต จำนวน 14 ราย และตัวแทน
โอนเงินระหว่างประเทศ 1 ราย รับซื้อเงินตราต่างประเทศ
เทียบค่าเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. ของ 320,532 ดอลลาร์ สรอ.
เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.8

1.3 การรับฝากและจ่ายถอนเงินฝาก

ทำรายการในระบบบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน
1,093 รายการ เป็นเงิน 20,231.7 ล้านบาท

1.4 งานสำนักหักบัญชี

ปริมาณเช็ครับเข้าผ่านสำนักหักบัญชีในเขต
ปฏิบัติการ 3.5 ล้านฉบับ เป็นเงิน 506,216.1 ล้านบาท
เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.1 และร้อยละ 19.9 ตามลำดับ
มีเช็คคืน 0.1 ล้านฉบับ ลดลงร้อยละ 2.7 แต่จำนวนเงิน
11,980.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.2 อัตราส่วนปริมาณ
เช็คคืนต่อเช็ครับเข้าร้อยละ 2.1 (ปีก่อนร้อยละ 2.2) อัตราส่วน
จำนวนเงินร้อยละ 2.4 (ปีก่อนร้อยละ 2.3)

1.5 งานพันธบัตร

มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรรวม 13,696 ราย
เป็นเงิน 19,252.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 17.4
และร้อยละ 2.3 ตามลำดับ มีการจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,045.5 ล้านบาท และไถ่ถอนพันธบัตร
จำนวน 185 ราย เป็นเงินรวม 380.3 ล้านบาท

2. งานด้านวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน

2.1 การศึกษา ติดตาม รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการ
การดำเนินธุรกิจการเงินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ศึกษารวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจเข้าซื้อ/ลิสซิ่ง สินเชื่อ
ส่วนบุคคล กลุ่มออมทรัพย์ และธนาคารชุมชน นำเสนอ
รายงานการศึกษาธุรกิจการเงินนอกระบบ ประเภทให้เข้าซื้อ
รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
ขอนแก่น นครราชสีมา ร้อยเอ็ด อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี และ
รายงานการศึกษาธุรกิจการเงินนอกระบบ ประเภทสินเชื่อ
บุคคล จังหวัดขอนแก่น

การสำรวจชื่อและที่ตั้งธุรกิจการเงินนอกระบบ
ในเขตอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ รวม 18 จังหวัด เพื่อปรับฐานข้อมูล

2.2 การกำกับ ตรวจสอบและวิเคราะห์ธุรกิจ
สินเชื่อบุคคล ประชาสัมพันธ์ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ

สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้
สถาบันการเงิน

เข้าการสังเกตการณ์ผู้ประกอบการรายที่อาจ
เข้าข่ายประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ
โดยไม่ได้รับอนุญาต ในเขตอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัด
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 การวิเคราะห์และติดตามสถานะทางการเงิน
พบปะผู้ประกอบการธุรกิจรถยนต์ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
ธุรกิจโรงสีข้าว ธุรกิจผลิตน้ำตาล ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจ
มันสำปะหลัง สำรวจธุรกิจหอพักในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น จัดทำโครงการฐานข้อมูลอสังหาริมทรัพย์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เผยแพร่รายงานสรุปข้อมูล
อสังหาริมทรัพย์จังหวัดขอนแก่น ให้แก่สมาชิกของศูนย์ฯ

2.4 งานส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

มีลูกหนี้ที่เจรจาสำเร็จ 76 ราย ยอดหนี้ 1,030
ล้านบาท เจรจาไม่สำเร็จ 67 ราย 504 ล้านบาท ลูกหนี้ที่อยู่
ในระหว่างการดำเนินการ 19 ราย 128 ล้านบาท

3. งานด้านวิชาการ

3.1 งานศึกษาติดตามภาวะเศรษฐกิจภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ ดำเนินการสำรวจ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์
และประเมินภาวะเศรษฐกิจและการเงินภาคฯ รายเดือน ราย
ไตรมาส และรายปี รวมทั้งเตรียมข้อมูล เข้าร่วมประชุม
เศรษฐกิจมหภาค และเผยแพร่ต่อส่วนราชการและสาธารณชน

3.2 งานติดตามและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ
ประเทศเพื่อนบ้าน ดำเนินการสำรวจภาวะการค้าไทย-ลาว และ
ไทย-กัมพูชา รวมทั้งจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจ สปป. ลาว
กัมพูชา และเวียดนามร่วมกับ สทง. สกก. และ สกน.
ในโครงการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่
โครงการพัฒนาระบบการชำระเงินเพื่อการค้าและการลงทุน
ระหว่างประเทศไทยกับ สปป. ลาว ใน 2 จุด คือ มุกดาหาร-
สะหวันนะเขต และเชียงของ-บ่อแก้ว การศึกษาพัฒนา
ตลาดเงินกิบ-บาท ร่วมกับประเทศกัมพูชาศึกษาภาวะการค้า
ระบบการชำระเงินของผู้ค้ารายย่อยบริเวณด่านบ้านแหลม
จังหวัดจันทบุรี และอำเภอกรือเมี่ยง จังหวัดพระตะบอง
ประสานงานตามโครงการ MOU ระหว่าง ธพท. กับ ธทล.

3.3 งานด้านการศึกษาวิจัย ศึกษาวิจัย 2 เรื่อง
ประกอบด้วย การศึกษาศักยภาพการค้า การชำระเงินและ
ธุรกิจตามแนวชายแดนไทย-ลาว 8 จุด บทบาทเงินสกุล
ท้องถิ่นตามแนวชายแดนไทย-ลาว

การจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลงานศึกษาวิจัย ประจำปี 2547 ใน 4 เรื่อง คือ การตลาดข้าวหอมมะลิในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศนคติของครัวเรือนต่อการก่อกองและการออมในภาคฯ พฤติกรรมการค้าและการชำระเงินตามแนวชายแดนไทย-ลาว และไทย-กัมพูชา เงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศในภาคฯ ตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักงานภาคใต้

สำนักงานภาคใต้มีหน้าที่หลักๆ ได้แก่ งานด้าน การธนาคาร การวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน รวมทั้งการติดตาม วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจภาค

1. งานด้านธุรกิจการธนาคาร

1.1 การรับฝากและจ่ายถอนเงินฝาก

ในปี 2548 เงินฝากกระแสรายวันที่สำนักงานภาคใต้มีการรับฝากทั้งสิ้น 48,042.9 ล้านบาท และจ่ายถอนทั้งสิ้น 36,410.6 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 92.8 และร้อยละ 94.5 ตามลำดับ

1.2 งานสำนักหักบัญชี

ปริมาณเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีในเขตปฏิบัติการของสำนักงานภาคใต้ 17 แห่ง ในปี 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,410.6 พันฉบับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.5 และมีมูลค่าทั้งสิ้น 576,281.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 ส่วนปริมาณเช็คคืนมีจำนวนทั้งสิ้น 76,737 ฉบับ มูลค่า 5,047.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.7 และร้อยละ 0.8 ของปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บตามลำดับ

1.3 งานให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

สำนักงานภาคใต้ให้กู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงิน โดยมีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ SMEs เป็นประกัน จำนวนเงิน 8,243.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.4 ตัว 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 23,781.8 ล้านบาท และตัว 6 จังหวัดที่ประสบธรณีพิบัติภัย 13,725.1 ล้านบาท

สำหรับยอดเงินคงค้างทั้งสิ้นมีจำนวน 13,192.1 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นยอดคงค้างของผู้ประกอบการ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 5,893.8 ล้านบาท และผู้ประกอบการ 6 จังหวัดที่ประสบธรณีพิบัติภัย 5,756.0 ล้านบาท

3.4 งานอื่นๆ ได้แก่ การจัดสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในโอกาสพิเศษโครงการตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงินกับ ธพท. ประจำปี 2548 โครงการมุมหนังสือ ธพท. ร่วมประชุมสัมมนาและเป็นวิทยากร ฯลฯ

1.4 งานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ณ สิ้นธันวาคม 2548 บุคคลรับอนุญาตในเขตปฏิบัติการภาคใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 163 ราย ในปี 2548 รับซื้อเงินตราต่างประเทศ 2.75 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ 2.57 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 และร้อยละ 5.2 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน

1.5 งานพันธบัตร

ณ สิ้นปี 2548 มีพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนที่สำนักงานภาคใต้ จำนวน 14 รุ่น 13,204 ราย จำนวนเงิน 14,629.8 ล้านบาท ในปี 2548 มีการจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรจำนวนทั้งสิ้น 20,974 ราย เป็นเงิน 773.3 ล้านบาท ไถ่ถอนพันธบัตร 386 ราย จำนวนเงิน 507.3 ล้านบาท และมีการเปลี่ยนแปลงทะเบียนประวัติ การโอน การจำนำ/ถอนจำนำ การโอนย้ายจดทะเบียน และอื่นๆ รวม 1,196 ราย

2. งานด้านวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน

2.1 งานติดตาม ศึกษา และวิเคราะห์ธุรกิจการเงินนอกระบบ

ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายงานธุรกิจการเงินนอกระบบประเภทธุรกิจเช่าซื้อและประเภทธุรกิจสินเชื่อบุคคล รวมทั้งสำรวจและจัดทำข้อมูลของผู้ประกอบการธุรกิจการเงินนอกระบบ นอกจากนี้ได้มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

2.2 งานวิเคราะห์และติดตามฐานะลูกหนี้รายใหญ่ และภาคธุรกิจที่สำคัญในภาคใต้

ศึกษาวิเคราะห์และติดตามข้อมูลสถานะการเงินของลูกหนี้ (Financial Health) ที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะของสถาบันการเงิน

2.3 งานส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2548 มีลูกหนี้ที่สมัครเข้าโครงการทั้งสิ้น จำนวน 600 ราย 2,182.2 ล้านบาท ซึ่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ 362 ราย 1,225.0 ล้านบาท

3. งานด้านวิชาการ

3.1 งานติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจภาคใต้

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคใต้เพื่อประชุมภาพเศรษฐกิจมหภาคที่สายนโยบายการเงิน ภาวะเศรษฐกิจรายจังหวัดของภาคใต้ และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้มีการเผยแพร่ให้กับสาธารณชน รวมทั้งผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างๆที่มีต่อเศรษฐกิจ เช่น ธรณีพิบัติภัย อุทกภัย และความไม่สงบ รวมทั้งการจัดทำรายงานแนวโน้มธุรกิจตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ การ

ประชุมประเมินภาวะเศรษฐกิจเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้ประกอบการในภาคใต้ การสัมมนาทางวิชาการ การบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษา รวมทั้งจัดโครงการวิชาการสัญจรโดยมีการประชุมประเมินภาวะเศรษฐกิจและการบรรยายพิเศษให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในจังหวัดภูเก็ต และการจัดโครงการตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงิน กับธนาคารแห่งประเทศไทยปี 2548 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนไทยมีความสนใจและเพิ่มพูนความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจการเงิน และความรู้เกี่ยวกับธนาคารแห่งประเทศไทย

3.2 งานด้านการศึกษาเฉพาะเรื่อง

ศึกษา 2 หัวเรื่อง ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ยางพาราไทย : กรณีศึกษาไม้ยางพาราแปรรูป และการเป็นศูนย์กลางการค้าซื้อขายยางพาราโลกของประเทศไทย

งานด้านวางแผน

ในปี 2548 ธปท. ได้พัฒนากระบวนการวางแผนกลยุทธ์ รวมทั้งการจัดทำงบประมาณ และการบริหารผลงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ ธปท. เป็นองค์กรชั้นนำที่ปรับตัวได้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีการดำเนินงานที่มุ่งไปสู่เป้าหมายขององค์กรร่วมกัน

1. ในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ข้อคิดเห็นแก่คณะกรรมการผู้บริหารระดับสูงในการกำหนดทิศทางและนโยบายของ ธปท. เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้ว ธปท. ยังได้ให้ความสำคัญต่อการสื่อสารทิศทางและนโยบายดังกล่าวไปยังผู้บริหารและพนักงานในระดับต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินงานในทิศทางที่สอดคล้องกัน

2. ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการงบประมาณเพื่อให้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารต้นทุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรมีการคำนึงถึงต้นทุนการดำเนินงานและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด นอกเหนือจากการนำระบบ SAP มาใช้ในการบริหารและควบคุมงบประมาณแล้ว ในปี 2548 ธปท. ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (SAP Business Warehouse) เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดทำรายงาน และเผยแพร่ผ่านทาง Web Portal ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สำหรับการพัฒนาระบบบริหารผลงานขององค์กร ธปท. ได้กำหนดตัวชี้วัดผลงานประจำปี รวมทั้งวัดผลการดำเนินงาน และรายงานต่อคณะกรรมการธนาคารฯ และคณะกรรมการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

การบริหารความเสี่ยง

1. การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

1.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ ที่ได้ดำเนินการในปี 2548 ประกอบด้วย

1.1.1 การปรับปรุงดัชนีอ้างอิงในการลงทุน

(1) การปรับปรุงดัชนีอ้างอิงสำหรับกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว

ในปี 2548 ธปท. ได้ทบทวนและปรับปรุงดัชนีอ้างอิงที่เป็นกลาง (Neutral Benchmark) สำหรับกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาวเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะตลาดการเงินปัจจุบันโดยยังคงนำแบบจำลอง Black-Litterman Asset Allocation Model มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการสร้างดัชนีอ้างอิง ทั้งนี้ ดัชนีอ้างอิงที่เป็นกลาง (Neutral Benchmark) คือ ดัชนีอ้างอิงที่ถูกสร้างขึ้นโดยไม่ใช้การคาดการณ์ของการเคลื่อนไหวของตลาด ซึ่งต่างจากดัชนีอ้างอิงแบบ Strategic Benchmark ซึ่งนำคาดการณ์ของการเคลื่อนไหวของตลาดมาประกอบการกำหนดสัดส่วนการลงทุนของดัชนีอ้างอิง

(2) การปรับปรุงดัชนีอ้างอิงของกองทุนเงินรับชายฝาก กองทุนสภาพคล่อง และกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน

ธปท. ได้ทบทวนและปรับปรุงดัชนีอ้างอิงของกองทุนเงินรับชายฝาก ดัชนีอ้างอิงของกองทุนสภาพคล่อง และดัชนีอ้างอิงของกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะตลาดการเงินในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ธปท. ยังมีระบบการติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดที่จะดูแลไม่ให้ความเสี่ยงจากการเบี่ยงเบนของสัดส่วนการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงต่างจากดัชนีอ้างอิงดังกล่าวเกินเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 กรอบการบริหารความเสี่ยงและเครื่องมือการลงทุน

ธปท. มีการกำหนดกรอบการลงทุนในสินทรัพย์และสกุลเงิน รวมทั้งธุรกรรมที่สามารถลงทุนได้ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงด้านตลาด ด้านเครดิตและด้านสภาพคล่อง เพื่อควบคุมความเสี่ยงประเภทต่างๆ ที่เกิดจาก

การบริหารกองทุนต่างๆ ทั้งในส่วนที่ ธปท. บริหารเองและที่ให้ผู้จัดการทุนภายนอกบริหาร โดยในปีที่ผ่านมา ธปท. ได้มีการปรับปรุงและขยายขอบเขตการลงทุนและแนวทางการบริหารความเสี่ยงในเรื่องต่างๆ ดังนี้

(1) ปรับปรุงขอบเขตการลงทุนสำหรับผู้จัดการทุนภายนอก

ในปี 2548 ธปท. ได้ขยายขอบเขตการลงทุนสำหรับผู้จัดการทุนภายนอกเพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงและเพิ่มโอกาสในการลงทุน โดย ธปท. ได้ศึกษาวิธีการวัดและคำนวณความเสี่ยงและเพิ่มเกณฑ์การลงทุนเพื่อควบคุมความเสี่ยงทางการเงินให้คงอยู่ในระดับเดิมรวมทั้งทำ Stress test เพื่อให้มั่นใจว่าการกระจายตัวของผลตอบแทนของกองทุน (Return Distribution of portfolio) ในทุกมิติ (วัดโดย Skewness และ Kurtosis) ไม่แตกต่างไปจากเดิม

(2) เครื่องมือการจัดสรรความเสี่ยง (Risk Budgeting)

ธปท. ได้พัฒนาเครื่องมือ Risk Budgeting Tool เพื่อช่วยในการวางแผนการลงทุนในสกุลเงินและตลาดพันธบัตรต่างๆ และทำ Global Fixed Income Risk Attribution สำหรับกองทุน โดยให้มีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

(3) การลดความเสี่ยงจาก Extreme Event Risk

ธปท. ได้ศึกษาแนวทางการลดความเสี่ยงจาก Extreme Event Risk ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความเสียหายในระดับที่สูง แต่มีโอกาสที่จะเกิดต่ำ ใน 2 แนวทาง ดังนี้

(3.1) การกระจายความเสี่ยง ธปท. ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการเพิ่มการลงทุนในทองคำ และการลงทุนในพันธบัตร/สกุลเงินของประเทศในภูมิภาคเอเชีย และพบว่าการลงทุนในทองคำเป็นการลงทุนที่มีระดับความเสี่ยงสูง (สำหรับระยะเวลาการลงทุน 1 ปี) และให้ผลตอบแทนระยะยาวใกล้เคียงกับอัตราเงินเฟ้อ ทองคำมักจะให้ผลตอบแทนที่ดีในช่วงวิกฤติ ดังนั้นการลงทุน

ในทองคำจึงควรเป็นการลงทุนในระยะยาวเพื่อป้องกัน ความเสี่ยงจากการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อโลก หรือหากเห็นว่าโอกาสที่จะเกิดวิกฤติ (Extreme Event Risk) มีสูงขึ้นมาก สำหรับการลงทุนในพันธบัตร/สกุลเงินของประเทศในภูมิภาคเอเชีย นั้น มีช่องทางในการลงทุนจำกัด และมีผลตอบแทนต่อความเสี่ยงไม่ดีนัก แต่มีข้อดีคือช่วยกระจายความเสี่ยงของการลงทุนโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาก ค่าเงินในภูมิภาคเอเชียมีแนวโน้มแข็งขึ้นมากในอนาคต

(3.2) การลดความเสี่ยงการลงทุนในประเทศที่คาดว่าจะถูกกระทบจาก Extreme Event Risk ควรทำก็ต่อเมื่อมีสัญญาณชัดเจนว่าจะเกิดความเสียหายรุนแรงขึ้น เนื่องจากการลดการลงทุนในประเทศที่คาดว่าจะถูกกระทบ จะทำให้การลงทุนมีลักษณะ sub-optimal

1.2 การประเมินความเสี่ยงจากการดำเนินนโยบายผ่านตลาดการเงิน

ธปท. ได้กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงและประสิทธิผลของการดำเนินนโยบายผ่านตลาดอัตราแลกเปลี่ยนและตลาดพันธบัตรสรุปดังนี้

1.2.1 การกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมผ่านตลาดอัตราแลกเปลี่ยน

ปี 2548 ธปท. ได้เพิ่มกรอบการดูแลความเสี่ยงทางด้านเครดิตจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับคู่ค้า โดยกำหนดให้มีระบบการติดตามและแจ้งเตือนเมื่อความเสี่ยงดังกล่าวเกินกว่าระดับที่กำหนดไว้ (Counterparty Warning Levels)

1.2.2 การประเมินความเสี่ยงและประสิทธิผลของการดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

ธปท. ประเมินความเสี่ยงทางการเงินจากการทำธุรกรรมผ่านตลาดเงินและตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเป็นประจำ รวมทั้งประเมินผลกระทบและนัยของธุรกรรมต่างๆ ต่อตลาดและการคาดการณ์ของตลาด รวมทั้งประเมินประสิทธิผล และความเหมาะสมของมาตรการที่ใช้ดูแลเสถียรภาพของค่าเงินบาท เพื่อเป็นข้อมูล (Feedback) สนับสนุนกระบวนการตัดสินใจของการดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนของ ธปท.

1.3 การบริหารความเสี่ยงในภาพรวม (Integrated Risk Management)

ธปท. ได้เริ่มศึกษาผลกระทบจากการที่ธนาคาร

กลางมีเงินกองทุนไม่เพียงพอหรือมีเงินกองทุนติดลบ (Negative Capital) ต่อความเชื่อถือและอิสระในการดำเนินนโยบายการเงิน โดยการศึกษานี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. (Integrated Risk Management) โดยจะเป็นการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและกรอบการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ในปัจจุบัน เพื่อนำเสนอแนะกรอบการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมที่ ธปท. สามารถนำมาใช้ได้เพื่อหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาผลกระทบจากการขาดเสถียรภาพทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

2. การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ในปี 2548 ธปท. ได้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของ ธปท. โดยยุบฝ่ายบริหารความเสี่ยง และโอนย้ายงานบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการให้สังกัดฝ่ายวางแผน ส่วนงานบริหารความเสี่ยงทางการเงินให้สังกัดฝ่ายบริหารความเสี่ยงและปฏิบัติการทางการเงิน การดำเนินงานทางด้านการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในปี 2548 มีดังนี้

2.1 การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment : CSA)

ในปี 2548 ฝ่ายบริหารความเสี่ยง (ฟบส.) ร่วมกับส่วนงานต่างๆ ในการประเมินการควบคุมด้วยตนเองตามกรอบการประเมินของ Committee of Sponsoring Organization of the Tradeway Commission : COSO ต่อเนื่องจากปีก่อน โดยดำเนินการใน 10 ส่วนงาน ได้แก่ สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฝ่ายคดี ฝ่ายการบัญชี ฝ่ายบริหารข้อมูล ฝ่ายจัดการธนบัตร ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ฝ่ายพัฒนาองค์กร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประเทศไทย และหอสมุดและจดหมายเหตุ โดยคาดว่าจะสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จครบทุกส่วนงานในปี 2549

2.2 การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์

ธปท. ได้ประเมินความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร โดยผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. ได้ร่วมกันพิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงต่างๆ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่จะทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และกลยุทธ์ต่างๆ ของ ธปท. พร้อมทั้งพิจารณา กำหนดแนวทางในการลด หรือควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม และจัดทำแผนงานรองรับซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานประจำปีของ ธปท.

2.3 การจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุวินาศภัย

ในปี 2548 ธปท. ได้ดำเนินการทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุวินาศภัยขึ้นใน ธปท. โดยจำลองสถานการณ์การเกิดเหตุวินาศภัยที่บริเวณอาคารสำนักงานใหญ่ และศูนย์คอมพิวเตอร์หลักจนไม่สามารถปฏิบัติงานที่อาคารดังกล่าวได้ และมีการทดสอบความพร้อมของการ

ปฏิบัติงานของระบบงานสำคัญต่างๆ ณ สถานที่ปฏิบัติงานสำรอง นอกจากนี้ได้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินที่เกิดเหตุการณ์ประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ที่ศูนย์จัดการธันด์โทรราช เพื่อเป็นแนวทางในการทดสอบแผนฉุกเฉินฯ สำหรับศูนย์จัดการธันด์โทรต่างๆ ต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในระดับหนึ่งว่า ธปท. มีความพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์ หากเกิดเหตุวินาศภัยขึ้น

ရေအောက်

အောက်ဘက်

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย นายหนทพล นิมสมบุญ ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการอื่นในคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยและกรรมการตรวจสอบเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ แต่งตั้งศาสตราจารย์รัช ภูษิตโกโยคัย และ นายเชษฐหวิ เจริญพิทักษ์ เป็นกรรมการตรวจสอบ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 รวมทั้งเปลี่ยนแปลงวาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจสอบจากคราวละ 2 ปี เป็นคราวละ 3 ปี และมี นายกฤษ พอลเลิศ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้จัดให้มีการประชุมในระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบันรวม 5 ครั้ง โดยมุ่งให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบกิจการภายใน ที่มีประสิทธิภาพ รัดกุม ซึ่งจะช่วยให้ฝ่ายบริหารของ ธปท. สามารถกำกับดูแลการปฏิบัติงานของ ธปท. ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายงานทางการเงินของ ธปท. และหน่วยงานในสังกัดให้มีความถูกต้องตามที่ควรเชื่อถือได้ ใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลอย่างพอเพียงตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งจัดให้มีการประชุมร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของ ธปท. เพื่อพิจารณาข้อสังเกต ข้อเสนอแนะที่สำคัญเกี่ยวกับการบัญชี การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการที่ได้จากการตรวจสอบ ส่งเสริมความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการภายในให้มีความเป็นอิสระ ที่เที่ยงตรง และเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งส่งเสริมให้มีการประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารของ ธปท. ผู้สอบบัญชีภายนอก และฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน อย่างเหมาะสม

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบบรรลุวัตถุประสงค์ คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่โดยการให้ความเห็น ข้อเสนอแนะอย่างเป็นอิสระ เป็นกลาง ต่อคณะกรรมการธนาคาร และต่อผู้บริหารของ ธปท. โดยมุ่งช่วยเสริมให้ ธปท. เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ สังคมเชื่อถือและศรัทธา ดังวิสัยทัศน์ ของ ธปท.

(นายหนทพล นิมสมบุญ)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

28 กุมภาพันธ์ 2549

**รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548
และ 2547**

รายงานของพิสูบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547 บัญชีกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547 ผลการดำเนินงาน การแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

(คุณหญิงจรรววรรณ เมณฑกา)
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางพวงจันทร์ เหล่าสุทธิวงษ์)
เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 8

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547

สินทรัพย์	หมายเหตุ	2548 บาท	2547 บาท
เงินสดและเงินฝาก			
เงินสด		16,233,047,845	44,835,767,085
เงินฝากคลังและตัวแทน		-	2,216,720
เงินฝากต่างประเทศ		213,868,026,175	140,889,192,614
		<u>230,101,074,020</u>	<u>185,727,176,419</u>
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	3	7,749,476,253	6,504,842,057
เงินลงทุน			
หลักทรัพย์ในประเทศ	4	116,053,971,938	114,097,917,856
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		468,794,986,313	333,434,188,225
		<u>584,848,958,251</u>	<u>447,532,106,081</u>
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	5	591,705,846,516	309,282,654,866
เงินให้กู้ยืม	6	97,996,994,927	54,267,541,562
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	7	4,306,589,098	4,212,789,016
สินทรัพย์อื่น	8	67,939,094,734	70,137,826,421
รวมสินทรัพย์		<u>1,584,648,033,799</u>	<u>1,077,664,936,422</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547

	หมายเหตุ	2548 บาท	2547 บาท
หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก			
เงินรับฝากจากรัฐบาล		12,903,172,627	52,236,344,633
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน		59,456,683,625	55,210,672,270
เงินรับฝากอื่น	9	14,167,875,533	6,522,772,310
		86,527,731,785	113,969,789,213
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	10	4,969,203,456	5,135,827,415
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	5	610,023,786,504	382,747,740,309
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	11	593,457,768,399	270,020,653,144
หนี้สินอื่น	12	260,484,466,169	252,835,008,298
รวมหนี้สิน		1,555,462,956,313	1,024,709,018,379
ทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000	20,000,000
เงินสำรองธรรมดา	13	9,429,978,660	4,222,697,954
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ		624,075,747	624,075,747
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน		(6,454,181,418)	(47,909,609)
กำไรสะสม		27,307,931,128	27,307,931,128
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด		(1,742,726,631)	20,829,122,823
รวมทุน		29,185,077,486	52,955,918,043
รวมหนี้สินและทุน		1,584,648,033,799	1,077,664,936,422

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล)

ผู้ว่าการ

(นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์)

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

(นางสาวจริญา แก้วมณี)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย

บัญชีกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547

		2548	2547
	หมายเหตุ	บาท	บาท
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		36,775,973,215	20,729,107,479
ค่าธรรมเนียม		419,346,816	477,847,724
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		-	12,037,771,518
รายได้อื่น		350,640,037	425,480,811
รวมรายได้		37,545,960,068	33,670,207,532
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย	11	26,684,184,561	8,733,367,192
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		7,943,110,268	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		3,009,078,548	2,870,434,691
ค่าใช้จ่ายอื่น		1,652,313,322	1,237,282,826
รวมค่าใช้จ่าย		39,288,686,699	12,841,084,709
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		(1,742,726,631)	20,829,122,823

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของคุณ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547

	ทุนประเดิม	เงินสำรอง ธรรมดา	เงินสำรอง ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุน		กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด	บาท รวม	
			เพื่อรักษาระดับ กำไรนำส่งรัฐ	จากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน			
ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2547	20,000,000	2,973,449,575	624,075,747	(1,045,363,560)	27,307,931,128	4,996,993,516	34,877,086,406
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด							
จัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินสำรองธรรมดา	-	1,249,248,379	-	-	-	(1,249,248,379)	-
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	-	-	-	-	-	(3,747,745,137)	(3,747,745,137)
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	997,453,951	-	-	997,453,951
กำไรสุทธิสำหรับงวด	-	-	-	-	-	20,829,122,823	20,829,122,823
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2547	20,000,000	4,222,697,954	624,075,747	(47,909,609)	27,307,931,128	20,829,122,823	52,955,918,043
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด							
จัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินสำรองธรรมดา	-	5,207,280,706	-	-	-	(5,207,280,706)	-
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	-	-	-	-	-	(15,621,842,117)	(15,621,842,117)
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	(6,406,271,809)	-	-	(6,406,271,809)
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด	-	-	-	-	-	(1,742,726,631)	(1,742,726,631)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2548	20,000,000	9,429,978,660	624,075,747	(6,454,181,418)	27,307,931,128	(1,742,726,631)	29,185,077,486

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547

	2548	2547
	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(1,742,726,631)	20,829,122,823
รายการปรับกระทบยอดกำไร (ขาดทุน) สุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี	261,975,958	268,836,782
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,050,688)	(2,517,522)
(กำไร) ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	(7,907,267,922)	9,810,833,934
การตัดบัญชีส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์	5,967,616,741	1,080,682,486
รายได้ค้างรับเพิ่มขึ้นสุทธิ	(736,206,755)	(2,937,194,737)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้นสุทธิ	1,125,484,019	50,302,210
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนเปลี่ยนแปลง		
ในสินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	(3,034,175,278)	29,100,065,976
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากต่างประเทศ	(67,297,909,166)	(72,923,704,303)
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	13,510,874	(23,806,319)
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	(283,074,436,037)	53,377,461,348
เงินให้กู้ยืม	(43,729,453,365)	(20,594,501,249)
สินทรัพย์อื่น	(414,107,968)	(356,942,822)
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	(27,443,460,171)	13,523,859,597
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	226,682,733,653	(18,439,546,550)
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	318,005,573,688	90,467,516,546
หนี้สินอื่น	10,134,530,003	104,761,579,185
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	129,842,806,233	178,891,981,409

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547

	2548	2547
	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(2,140,836,387)	(2,659,221,325)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(135,120,959,151)	(166,295,695,262)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นสุทธิ	(285,718,637)	(357,920,719)
เงินลงทุนในองค์กรอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ	(169,410,481)	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	<u>(137,716,924,656)</u>	<u>(169,312,837,306)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	(15,621,842,117)	(3,747,745,137)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(15,621,842,117)	(3,747,745,137)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด	(4,649,546)	(88,467,299)
เงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(23,500,610,086)	5,742,931,667
เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	50,296,853,538	44,553,921,871
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>26,796,243,452</u>	<u>50,296,853,538</u>
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม		
เงินสดจ่ายในระหว่างปี		
ดอกเบี้ยจ่าย	20,119,021,183	7,996,555,622
งบย่อยเงินสด		
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย		
เงินสด	16,233,047,845	44,835,767,085
เงินฝากคลังและตัวแทน	-	2,216,720
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	10,563,195,607	5,458,869,733
รวม	<u>26,796,243,452</u>	<u>50,296,853,538</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547

1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ในหมวด 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งเป็นงบการเงินของฝ่ายการธนาคารโดยไม่รวมกิจการของฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทุนสำรองเงินตรา ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ส่วนรายได้ที่มีใช้รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.3 เงินลงทุน

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนหลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์ส่วนที่ตัดบัญชีแล้ว

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของทุนและจะรับรู้ในบัญชีกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น

2.4 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดต้นเงินกู้คงค้าง

2.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร	20 ปี
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5 ปี
อุปกรณ์	3-15 ปี

สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ร่วมกันระหว่างฝ่ายการธนาคาร ฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทุนสำรองเงินตรา ทุนรักษา ระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินนั้น ส่วนงานผู้จัดหาสินทรัพย์ จะจัดสรรต้นทุนสินทรัพย์ให้แก่ละส่วนงานตามสัดส่วนการใช้งานของสินทรัพย์

2.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

2.7 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นเดือนก่อน ผลต่างระหว่างอัตราบันทึกบัญชีกับอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริงบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

2.8 การกันเงินไว้ชดเชยผลขาดทุนจากการรับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

รพท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันไว้ ทุกสิ้นปี รพท. จะกันเงินไว้เพื่อผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งคำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี และพิจารณาเฉพาะสัญญาที่คำนวณแล้วเป็นผลขาดทุน

2.9 เงินทุนเลี้ยงชีพ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.9.1 เงินทุนเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 รวมทั้งส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมให้พนักงานที่เข้าทำงานก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2539 และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ รพท. ได้กันเงินในแต่ละปีไว้เพื่อจ่ายให้พนักงานตามข้อบังคับดังกล่าวแล้ว

2.9.2 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ รพท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จัดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว

3. สิกิริชื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2548	2547
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ	63,509.2	65,638.8
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(31,089.2)	(33,246.8)
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	(24,695.6)	(25,926.9)
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	7,724.4	6,465.1
สิทธิพิเศษถอนเงิน	25.1	39.7
รวม	7,749.5	6,504.8

สิทธิซื้อส่วนสำรองถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศ คำนวณมาจากสินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทั้งส่วนที่ส่งเป็นเงินตราต่างประเทศและเงินบาทเพื่อเป็นค่าสมาชิกหักด้วยเงินบาทที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีอยู่กับชปท. ทั้งในรูปเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวที่ไม่จ่ายดอกเบี้ยและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้

ทั้งนี้ สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศส่วนที่เป็นเงินบาท แสดงอยู่ในสินทรัพย์อื่น (หมายเหตุข้อ 8) สำหรับเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ดังกล่าว รวมทั้งเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 2 ซึ่งฝากไว้ที่ ชปท. เพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แสดงไว้ภายใต้สินอื่น (หมายเหตุข้อ 12)

สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสินทรัพย์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดขึ้น และถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศได้

4. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2548	2547
หลักทรัพย์ในประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	116,054.0	114,097.9
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	475,249.2	333,482.1
หัก ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	<u>(6,454.2)</u>	<u>(47.9)</u>
	<u>468,795.0</u>	<u>333,434.2</u>
รวม	<u>584,849.0</u>	<u>447,532.1</u>

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ได้รวมเงินลงทุนในกองทุนพันธบัตรเอเชียตามโครงการความร่วมมือของกลุ่มธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก (Executives' Meeting of East Asia and Pacific Central Banks หรือ EMEAP) เพื่อพัฒนาตลาดพันธบัตรในภูมิภาคเอเชีย จำนวน 342.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เทียบเท่า 14,500.7 ล้านบาท ประกอบด้วยการลงทุนในกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่ 1 (Asian Bond Fund 1) ในปี 2546 จำนวน 120.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เทียบเท่า 5,378.9 ล้านบาท ซึ่งลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและกึ่งรัฐบาลของประเทศสมาชิกในสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และการลงทุนในกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่ 2 (Asian Bond Fund 2) ในปี 2548 จำนวน 222.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เทียบเท่า 9,121.8 ล้านบาท ซึ่งลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและกึ่งรัฐบาลของประเทศสมาชิกในสกุลเงินท้องถิ่น โดยแบ่งเป็นการลงทุนในกองทุน Pan-Asian Bond Index Fund (PAIF) จำนวน 111.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และกองทุน Fund of Bond Funds (FoBF) จำนวน 111.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

5. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน และหลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2548	2547
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน		
- ในประเทศ	281,902.0	274,394.0
- ต่างประเทศ	309,803.8	34,888.7
รวม	591,705.8	309,282.7
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน		
- ในประเทศ	297,356.0	347,860.0
- ต่างประเทศ	312,667.8	34,887.7
รวม	610,023.8	382,747.7

6. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2548	2547
โครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน	19,877.9	19,824.9
โครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ ที่สถาบันการเงินสลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน	78,119.1	34,442.6
รวม	97,997.0	54,267.5

เงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นการให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ผ่านสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ธปท. มีการให้กู้ยืมจำนวน 11 โครงการ โดยเป็นโครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน 7 โครงการ และโครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการที่สถาบันการเงินสลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน 4 โครงการ

7. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

	การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี			หน่วย : ล้านบาท
	ยอดคงเหลือ 31 ธันวาคม 2547	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดคงเหลือ 31 ธันวาคม 2548
ที่ดิน	2,464.0	1.0	(0.2)	2,464.8
อาคาร	1,836.8	-	-	1,836.8
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและ การเสริมสร้างปรับปรุง	116.3	77.0	(2.5)	190.8
อุปกรณ์	627.5	128.0	(2.2)	753.3
สินทรัพย์ระหว่างทำ	707.2	475.6	(388.6)	794.2
รวม	5,751.8	681.6	(393.5)	6,039.9
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,539.0)	(195.0)	0.7	(1,733.3)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	4,212.8	486.6	(392.8)	4,306.6
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	236.8			195.0

ชปท. ได้ดำเนินการโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ รวมทั้งจัดทำผังแม่บท (Master Plan) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอาคารสถานที่ในอนาคต โดยมีระยะเวลาการบริหารโครงการตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2544 ถึงเดือนพฤษภาคม 2550 วงเงินงบประมาณจำนวน 2,706.1 ล้านบาท ทั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 ชปท. ได้จ่ายเงินตามโครงการดังกล่าวจำนวน 705.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.09 ของวงเงินงบประมาณ

8. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2548	2547
สินทรัพย์สังสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ-เงินบาท	55,784.9	59,173.7
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,926.8	1,820.0
เงินให้กู้แก่พนักงาน	2,227.3	2,041.9
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	338.7	169.0
อื่น ๆ	7,661.4	6,933.2
รวม	67,939.1	70,137.8

9. เงินรับฝากอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 เงินรับฝากอื่น มีจำนวน 14,167.9 ล้านบาท โดยได้รวมยอดคงค้างของ “บัญชีสะสม เพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชุดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน” ซึ่งจัดตั้งไว้ที่ ชปท. ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 ไว้ด้วย จำนวน 9,411.4 ล้านบาท ทั้งนี้ ในปี 2548 ชปท. ได้รับโอนสินทรัพย์เข้าบัญชีดังกล่าวจำนวน 26,591.0 ล้านบาท และได้จ่ายเงินออกจากบัญชีเดียวกันเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ตามที่ระบุไว้ใน พระราชกำหนด จำนวน 17,179.6 ล้านบาท

10. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ชปท. ได้รับจัดสรรสิทธิพิเศษถอนเงินรวม 84.7 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 4,969.2 ล้านบาท

11. พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2548	2547
ประเภทอายุไม่เกิน 1 ปี	518,826.8	270,020.7
ประเภทอายุเกิน 1 ปี (ครบกำหนดไปก่อนปี 2550)	74,631.0	-
รวม	593,457.8	270,020.7

ชปท. ด้วยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ได้ออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ชปท. ส่งผลให้ในปี 2548 ชปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ชปท. จำนวน 11,693.4 ล้านบาท และแสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

12. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2548	2547
เจ้าหนี้ทุนสำรองเงินตราเพื่อธนบัตรออกใช้	200,000.0	190,000.0
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	31,089.7	33,247.3
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	24,695.6	25,926.9
อื่นๆ	4,699.2	3,660.8
รวม	260,484.5	252,835.0

ยอดคงค้างของเจ้าหนี้ทุนสำรองเงินตราเพื่อธนบัตรออกใช้ เป็นรายการระหว่างฝ่ายการธนาคารกับทุนสำรองเงินตรา เนื่องจากการโอนสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตราเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราเพื่อนำธนบัตรออกใช้ ตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

13. เงินสำรองธรรมา

เงินสำรองธรรมาสะสมขึ้นจากการจัดสรรกำไรสุทธิในแต่ละปี ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 2 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงเงินสำรองธรรมาปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

14. การระงับหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ธปท. มีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนี้

14.1 สัญญาซื้อขายเงินเหรียญสหรัฐฯ ล่วงหน้า

เป็นสัญญาที่จะครบกำหนดในปี 2549 โดยมีภาระผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินเหรียญสหรัฐฯ จำนวน 3,840.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวโดยเปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 จะมีผลกำไรที่อาจจะเกิดขึ้น 103.5 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. จะบันทึกรับรู้ผลกำไรในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

14.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศสกุลล่วงหน้า

เป็นสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลที่จะครบกำหนดในปี 2549 โดยมีภาระผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินเยนญี่ปุ่นจำนวน 56,488.7 ล้านเยน และเงินปอนด์สเตอร์ลิง จำนวน 220.8 ล้านปอนด์ ขายเงินเหรียญสหรัฐฯ จำนวน 712.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และขายเงินยูโร จำนวน 135.7 ล้านยูโร หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 จะมีผลขาดทุนที่อาจจะเกิดขึ้น 495.5 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. จะบันทึกรับรู้ผลขาดทุนในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

14.3 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ในการดำเนินธุรกิจตามปกติของ ธปท. ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 22,848.7 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าผลของคดีจะมีค่าความเสียหายที่แท้จริงเท่าใด เนื่องจากคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

15. การบริหารความเสี่ยงของ สปท.

15.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

ความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญของ สปท. เกิดจากการนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ทั้งนี้ ความเสี่ยง 2 ประเภทหลังมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าความเสี่ยงด้านตลาดมาก เนื่องจาก สปท. มีนโยบายให้ลงทุนเฉพาะสินทรัพย์ที่มีอันดับเครดิตสูงและจำกัดการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

1. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อเทียบเป็นค่าเงิน SDR (เนื่องจากสกุลเงินที่อยู่ใน SDR มีความมั่นคงสูงและตะกร้าเงินมีการกระจายความเสี่ยงที่ดีเมื่อเทียบกับเงินสกุลหลักอื่นๆ)
2. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

ก. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ซึ่งประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) คือความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าตลาดของสินทรัพย์และสกุลเงินซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้และมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Worth) ของ สปท.

สปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดผ่านการกำหนดดัชนีอ้างอิง ซึ่งเป็นการกำหนดสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์และสกุลเงินที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุนและระดับความเสี่ยงที่ สปท. ยอมรับได้ โดยกำหนดในรูปของความเป็นไปได้ที่จะได้รับผลตอบแทนที่เป็นบวก (Probability of Non-negative Return) และใช้หลักการของ Black-Litterman Asset Allocation Model ในการสร้างดัชนีอ้างอิง นอกจากนี้ สปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อให้สามารถคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่างๆ ทั้งนี้ สปท. มีการทบทวนดัชนีอ้างอิงที่เหมาะสมทุกปี

นอกจากนี้ สปท. ยังมีระบบการติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดที่จะดูแลไม่ให้ความเสี่ยงจากการเบี่ยงเบนของสัดส่วนการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงจากดัชนีอ้างอิงดังกล่าวมาเกินควร ความเสี่ยงจากการเบี่ยงเบนจากดัชนีอ้างอิงนี้ เรียกว่า Tracking Error ซึ่ง สปท. จะจำกัดความเสี่ยงนี้ไม่ให้เกินระดับที่ยอมรับได้ด้วยการกำหนด Tracking Error Limit สำหรับแต่ละกองทุน

ข. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ สปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ สปท.

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ สปท. มีดังนี้

1. กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสาร เพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำมาก
2. กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit equivalent exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม
3. กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่ใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

ค. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) เช่น เงินฝากประจำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่อง และการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

15.2 การบริหารความเสี่ยงโดยรวมขององค์กร (Enterprise - Wide Risk Management)

การบริหารความเสี่ยงโดยรวมของ ธปท. มีการดำเนินการเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นการประเมินความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ โดยคณะกรรมการผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้ระบุความเสี่ยงและนำประเด็นความเสี่ยงมาใช้ในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ประจำปีของ ธปท.

2. ความเสี่ยงระดับกลยุทธ์ เป็นการประเมินความเสี่ยงที่สายงานอาจไม่สามารถปฏิบัติตามกลยุทธ์ของ ธปท. ที่วางไว้ได้ โดยหัวหน้าสายงานเป็นผู้ประเมินเป็นรายปีและมีแผนปฏิบัติการรองรับ

3. ความเสี่ยงระดับกระบวนการทำงานเป็นการประเมินความเสี่ยงที่ส่วนงานอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละกระบวนการทำงาน ทั้งนี้ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในแต่ละกระบวนการทำงานเป็นผู้ประเมินและจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อควบคุมความเสี่ยงโดยใช้วิธีการทำ Control Self - Assessment (CSA) ภายใต้กรอบการควบคุมของ COSO เป็นหลัก และได้นำส่งรายงานการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ทราบเป็นประจำทุกปี

นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดให้มีแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุวินาศภัยร้ายแรงใน ธปท. สำหรับระบบงานที่สำคัญ รวมทั้งมีการทดสอบแผนทุกปีเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าพนักงาน ธปท. มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และแผนฉุกเฉินสามารถรองรับเหตุฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวนี้ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการ ธปท. ตามลำดับ

16. การจัดประเภทรายการใหม่

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 ได้จัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการนำเสนอ งบการเงินประจำปี 2548 ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิตามที่ได้รายงานไว้แล้ว

การบริหารและการพนักงาน

โครงสร้างองค์กรและระบบงาน

เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีการดำเนินนโยบายในบทบาทหน้าที่ของธนาคารกลางได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสภาพแวดล้อมของระบบเศรษฐกิจและการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับในประเทศรวมทั้งดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและระบบงานต่างๆ ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ มีการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ สามารถรองรับระบบเศรษฐกิจและตลาดการเงินใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. งานด้านการรักษาเสถียรภาพการเงิน

(1) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรสายนโยบายการเงินด้วยการขยายส่วนงานเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เศรษฐกิจภูมิภาค และเศรษฐกิจโลกอย่างใกล้ชิด การปรับปรุงส่วนงานที่ทำหน้าที่ศึกษา ติดตาม เศรษฐกิจในประเทศให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจและการเงินของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของภาวะเศรษฐกิจภูมิภาคและของโลก

(2) แยกฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ (เดิมชื่อฝ่ายวิจัย) ออกจากโครงสร้างองค์กรของสายนโยบายการเงิน เพื่อความเป็นอิสระและขยายขอบเขตงานวิจัยที่เป็น bank-wide มากขึ้น เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อธนาคารแห่งประเทศไทยและประเทศ

(3) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรสายตลาดการเงินด้วยการขยายส่วนงานเพิ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและรองรับภาระหน้าที่การบริหารเงินสำรองทางการให้เป็นแบบ active มากขึ้น รวมทั้งสอดคล้องติดตามภาวะตลาดการเงินของประเทศต่างๆ ทั้งในแถบภูมิภาค และประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อการขยายช่องทางการลงทุน และการรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศควบคู่กันไป

(4) แยกฝ่ายบริหารความเสี่ยงและปฏิบัติการทางการเงิน (เดิมชื่อฝ่ายปฏิบัติการทางการเงิน) ออกจากโครงสร้างองค์กรของสายตลาดการเงิน โดยรวมงานบริหารความเสี่ยงทางการเงินกับงานกำกับความเสี่ยงตลาดการเงิน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

แห่งประเทศไทย และให้มีการถ่วงดุลอำนาจในการดำเนินงานของฝ่ายตลาดการเงินและบริหารเงินสำรอง

2. งานด้านการรักษาเสถียรภาพสถาบันการเงิน

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินยิ่งขึ้นจึงมีการปรับโครงสร้างองค์กรของสายนโยบายสถาบันการเงิน โดยกำหนดให้มีส่วนงานที่ทำหน้าที่ ศึกษา ติดตามและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศกับองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานโลกด้านการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน

3. งานด้านการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

ปรับโครงสร้างองค์กรของฝ่ายระบบการชำระเงิน ด้วยการเพิ่มส่วนงานเพื่อทำหน้าที่กำกับระบบการชำระเงินและระบบธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

4. งานด้านออกบัตรธนาคาร

อยู่ระหว่างปรับโครงสร้างองค์กรด้วยการรวมงานบริหารจัดการของโรงพิมพ์ธนบัตรและฝ่ายจัดการธนบัตรเข้าด้วยกัน ภายใต้โครงสร้างองค์กรเดียว คือ ฝ่ายออกบัตรธนาคาร โดยการกำหนดกรอบ แนวความคิด ของระบบงานต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในงาน สอดคล้องกับแนวทางองค์กรกระทัดรัด และช่วยให้ระบบบริหารจัดการธนบัตรเป็นบูรณาการยิ่งขึ้นทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การวางแผน การผลิต การเก็บรักษา การขนส่ง การกระจาย ตลอดจนการทำลายธนบัตร ตามหลักแนวคิดการบริหารธนบัตรคงคลังแบบ Supply Chain ที่มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด (Customer Oriented)

5. งานด้านอื่นๆ

(1) รวมงานบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการมาสังกัดฝ่ายวางแผน สายวางแผน เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนให้ส่วนงานต่างๆ มีการประเมิน ควบคุมและติดตามความเสี่ยงการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง

(2) เพิ่มทีมสืบสวน เพื่อรองรับภารกิจงานการป้องกันและปราบปรามการปลอมแปลงธนบัตรในโครงสร้างองค์กรของฝ่ายรักษาความปลอดภัย

6. งานปรับปรุงระบบงานและกระบวนการทำงาน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงกระบวนการทำงานของส่วนงานต่างๆ เช่น ตัดลดขั้นตอนงานที่ไม่จำเป็น จัดระบบงานหรือจัดแบ่งกลุ่มงานใหม่ จัดเหลื่อมเวลาทำงาน และสลับวันหยุด เพื่อจุดมุ่งหมายให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี มีความสุขในการทำงาน โดยไม่ต้องทำงานเกินกว่าชั่วโมงทำงานปกติในแต่ละวันโดยไม่จำเป็น แต่ยังคงรักษาไว้ซึ่งประสิทธิภาพของงาน

สถานะด้านกำลังคน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ธปท. มีพนักงานจำนวน 4,288 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนจำนวน 151 คน หรือประมาณร้อยละ 3 โดยแยกเป็นเกษียณอายุ 31 คน ลาออกจำนวน 18 คน ออกจากงานก่อนเกษียณอายุจำนวน 1 คน ออกจากงานโดยความเห็นชอบร่วมกัน (MSP) 96 คน ถึงแก่กรรม 6 คน จำนวนพนักงานของ ธปท. พนักงานชายมี 2,005 คน หญิง 2,283 คน คิดเป็นอัตราส่วน 47 : 53 โดยพนักงาน 3,449 คน (ร้อยละ 80) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในจำนวนนี้เป็นปริญญาตรี 2,211 คน (ร้อยละ 52) ปริญญาโท 1,186 คน (ร้อยละ 28) และปริญญาเอก 52 คน (ร้อยละ 1)

การบริหารทรัพยากรบุคคล

การบริหารทรัพยากรบุคคล ธปท. มีวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมให้ ธปท. เป็นองค์กรที่มีคุณภาพและมีภาพลักษณ์ที่ดี โดยเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดี มีการปรับปรุงระบบงานและกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างได้ผลและคุ้มค่า และมีพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ มีจิตสำนึกในการไม่เอาเปรียบองค์กรและการให้บริการที่ดี รวมทั้งมีระบบข้อมูลและองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ใช้งานได้ง่าย เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรกระทัดรัดภายในปี 2550 โดยในปี 2548 ที่ผ่านมา ธปท. ได้ดำเนินการการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

การเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดี ฝ่ายงานใน ธปท. ได้ดำเนินแผนงานเพื่อสร้างเสริมการเป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าต่อเนื่องจากปี 2547 เช่น แผนการ

ปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดขั้นตอนการทำงาน แผนการประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายสิ้นเปลืองประเภทต่างๆ นอกจากนี้ ปี 2548 ธปท. ได้ให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกของพนักงานตามแนวคิดธรรมาภิบาลที่ไม่เอาเปรียบองค์กรและมีจิตสำนึกในการให้บริการ โดยมุ่งพัฒนาให้พนักงานมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรเป็นสำคัญ ใช้ทรัพยากรของธนาคารอย่างคุ้มค่า และปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของธนาคารอย่างเคร่งครัด พร้อมด้วยมีจิตสำนึกในการให้บริการที่ดี โดย ธปท. ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง

การปรับปรุงระบบงานและกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างได้ผลและคุ้มค่า ธปท. ได้พัฒนาระบบงานย่อยของระบบ Enterprise Resources Portal (ERP) ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลมีประสิทธิภาพ และยังช่วยให้ผู้บริหารทุกระดับมีข้อมูล และเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สมบูรณ์ครบถ้วน และใช้งานได้อย่างสะดวกมากขึ้น อาทิ ระบบทะเบียนประวัติพนักงาน ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ระบบเงินกู้และเงินยืม ระบบการอนุมัติการลา Online เป็นต้น

การส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ความสามารถ ธปท. ได้มอบหมายให้ผู้บริหารทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นระบบตามหลักการ Competency Based Approach ซึ่งมีการประเมินความรู้ความสามารถ และจัดทำแผนพัฒนาที่เหมาะสมสำหรับพนักงานแต่ละราย เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานปัจจุบันได้เป็นอย่างดี และมีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต และ ธปท. ยังส่งเสริมให้พนักงานได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาเป็นระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง e-Learning ซึ่งช่วยให้การพัฒนาพนักงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุประสิทธิผลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้ศึกษา และพัฒนาปรับปรุงแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2548 ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคลของธนาคารกลางประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและเอเชียแปซิฟิกรวม 10 ประเทศ (The Central

Bank's HR Directors Meeting 2005) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลระหว่างผู้บริหารธนาคารกลาง

การวางแผนกำลังคนในระยะยาว ธปท. เพื่อให้ ธปท. มีความพร้อมรับกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนงานใน ธปท. ได้จัดทำแผนกำลังคนระยะยาว โดยวิเคราะห์งาน ความรู้ความสามารถของพนักงานในปัจจุบัน และความต้องการขององค์กรในอนาคต พร้อมทั้งดำเนินการเตรียมพัฒนาพนักงานภายในธนาคาร และสรรหาคัดเลือกบุคลากรจากภายนอก ซึ่งผลการวิเคราะห์แผนกำลังคนทำให้ ธปท. ตระหนักว่า ธปท. ยังขาดแคลนบุคลากรในบางสาขา และในบางช่วงอายุ ในปี 2548 ธปท. จึงได้ดำเนินโครงการ The BOT Talent's Opportunity Program เพื่อสรรหาคัดเลือกพนักงานที่จบการศึกษา

ใหม่ เพื่อให้แน่ใจว่าธนาคารมีพนักงานที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานในอนาคตข้างหน้าได้อย่างดี

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ตระหนักถึงคุณภาพชีวิตพนักงาน ทั้งด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ และการบริหารจัดการชีวิตส่วนตัวของพนักงาน โดยได้จัดกิจกรรมส่งเสริมต่างๆ อาทิ การให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ การจัดนิทรรศการและบรรยายส่งเสริมการมีสุขภาพจิตที่ดี การจัดทำระบบการให้คำปรึกษาพนักงาน Online และการให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคล เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ธนาคารมีพนักงานที่มีความพร้อมทั้งร่างกาย และจิตใจ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของธนาคารได้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548

ม.ร.ว.ปรีดิยาธร	เทวกุล	ประธานกรรมการ
นางธาริษา	วัฒนเกส	รองประธานกรรมการ
นายบัณฑิต	นิจถาวร	รองประธานกรรมการ
นางสว่างจิตต์	จัยวัฒน์	รองประธานกรรมการ
นายบรรศักดิ์	อุวรรณโณ	กรรมการ
นายประสิทธิ์	โสมวิไลกุล	กรรมการ
นายการุณ	กิตติสถาพร	กรรมการ
นายนริศ	ชัยสูตร	กรรมการ
นายอำพน	กิตติอำพน	กรรมการ
นายสมชาย	กรุสวนสมบัติ	กรรมการ
นายหนทพล	นันทสมบุญ	กรรมการ

ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ 31 ธันวาคม 2548

ผู้ว่าการ

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายจัดการกองทุนและหนี้

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายปฏิบัติการ

ม.ร.ว.ปรีดิยาทร เทวกุล

นางธาริษา วัฒนเกส

นายบัณฑิต นิจถาวร

นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์

นายสามารถ บุรณวัฒนาโชค

นางนพมาศ มโนลีหกุล

นายเกริก วณิกกุล

นางธัญญา สุรัสวดี

(ว่าง).....

นางอัจฉนา ไควความดี

นายฉิม ตันติยาสวัสดิ์กุล

นางสาวนิตยา พิบูลย์รัตนกิจ

ร.ต.ยอดชาย ชูศรี

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ

ผู้อำนวยการ ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายการเงิน

ผู้อำนวยการ สำนักเศรษฐกิจมหภาค

นายบัณฑิต นิจถาวร

นางอัจฉนา ไควความดี

นางสุชาดา กิระกุล

นางจันทวรรณ สุจริตกุล

นางอมรา ศรีพยัคฆ์

นายเมธี สุภาพงษ์

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

*(ร) ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตลาดการเงินและบริหารเงินสำรอง

ผู้อำนวยการ สำนักตลาดการเงิน

ผู้อำนวยการ สำนักบริหารเงินสำรอง

ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับดูแลการแลกเปลี่ยนเงินและสินเชื่อ

นางสาวนิตยา พิบูลย์รัตนกิจ

นางฟองเพ็ญ เรืองวิริยกุล

นางสุภาวดี ปุณศรี

นางสาววงษ์วฑู โปธิรัชต์

นายสุชาติ สักการโกศล

สำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ

หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทยนครนิวยอร์ก

หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทยนครลอนดอน

นางสาววชิรา อารมย์ดี

นายสิงห์ชัย บุญโยธิน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงและปฏิบัติการทางการเงิน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ

นางสาวนพวรรณ มหามุสิก

นายพิชิต ภัทรวิมลพร

*(ร) รักษาการ

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน

- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน
- ผู้อำนวยการ สำนักวิเคราะห์และการต่างประเทศ
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง
- ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายความเสี่ยง

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน

- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 1
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 2
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับสถาบันการเงินและตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจ
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

นางธริษา วัฒนเกส

นายเกริก วณิกกุล

- นายไพบุลย์ กิตติศรีกังวาน
- นางสาวนพพร มหารักขกะ
- นางทองอุไร ลิ้มปิติ
- นางนิรมล อัครมณี

นายสามารถ บุรณวัฒนาโชค

- นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ
- นางสาสินี ว่างตาล
- นางสาวพิมพ์ภา ถาวรายุคัมภ์
- นายปรีชา ปรมาพจน์
- นางสาวสาลี นันทยาพงษ์รังษี
- นายรณดล นุ่มนนท์

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายปฏิบัติการ

- ผู้อำนวยการ ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายธุรการ
- ผู้อำนวยการ สำนักก่อสร้างและบำรุงรักษา
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย
- ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคเหนือ
- ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ
- ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคใต้
- ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ
- ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ
- ผู้อำนวยการ หอสมุดและจดหมายเหตุ

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อมูล

- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายระบบการชำระเงิน
- ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายและกำกับระบบการชำระเงิน
- ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการชำระเงิน
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารข้อมูล

นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์

ร.ต.ยอดชาย ชูศรี

- นางสร้อยสุดันท์ นิยมวานิช
- นางสุวรรณี เจนพานิชการ
- นายมนตรี วีระวงศ์
- นางสาวจริญญา แก้วมณี
- นายนิรุช รักษาเสรี
- นายโอบเอื้อ ครุฑานุช
- นายประภาส โสธรนพบุตร
- นายพงศ์อดุล กฤษณะราช
- นายสมคิด ละมาต
- นายธานีรินทร์ มุกดาประกร
- นายอดิศักดิ์ ฉันทภาวัต
- นายวิชัย ทิรัญวงศ์

นายฉิม ตันติยาสวัสดิกุล

- นายสายัณห์ ปรีวัตร
- นายรณศักดิ์ เรืองวีรยุทธ
- นางวันทนา เสงสกุล
- นางสาวปรางทิพย์ บุศยศิริ

ผู้อำนวยการ สำนักจัดการข้อมูล	นางผุสดี การเจริญดี
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนและสนับสนุนระบบการบริหารข้อมูล	นางสาวชลาลัย จิวศักดิ์อภิมาศ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางสาวสิบลพ ธารฉัตร
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางผุสดี หมู่พยัคฆ์
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 1	นางทิพาวัลย์ หนูขวัญ
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 2	นายเพิ่มสุข สุทธิหนู
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการและปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางจินตนา ถิ่นบูรณะกุล

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายจัดการธนบัตร	นางสาวดวงดาว สมบัติศิริ
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตรกรุงเทพฯ	นายไพศาล ปิยะบัณฑิตกุล
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตรภูมิภาค	นางจงรักษ์ ลีระเศรษฐากร
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนและควบคุมธนบัตร	นายธำรงเกียรติ นาคะประวิง
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุน	นายปริญวัฒน์ ไชยhurst

กรรมการผู้จัดการ โรงพิมพ์ธนบัตร	นายนพพร ประโมจניים
ผู้อำนวยการ โครงการโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งที่สอง	นายสมชาย ศฤงคารินกุล
ผู้อำนวยการ สำนักการผลิต	นายอนุชาติ โชติมงคล
ผู้อำนวยการ สำนักบริหาร	นางจินตนา ฉันทภาวัต

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายจัดการกองทุนและหนี้	(ว่าง).....
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารกองทุน	นายวิชาญ อมรโรจนวงศ์
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารธุรกิจและการเงิน	นางพวงทิพย์ ปรมมาพจน์
ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมายและติดตามทรัพย์สิน	นายสาทร โตโพธิ์ไทย
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารโครงการและทรัพย์สิน	นายไพโรจน์ เสงส์กุล
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารโครงการ	นางฤชฎกร แสงสุพรรณ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายปรับปรุงโครงสร้างหนี้	นายทำนอง ดาศรี

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	นางธัญญา สุรัสวดี
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร	นางจิตติมา ดุริยะประพันธ์
ผู้อำนวยการ สำนักผู้ว่าการ	นางนวลอนงค์ อังศุรัตน์
ผู้อำนวยการ สำนักสื่อสารสัมพันธ์	นายยุกยุก อมาตยกุล
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมาย	นายเสริมสิงห์ สิงห์เสนี
ผู้อำนวยการ ฝ่ายกฎหมาย	นายชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี
หัวหน้านิติกรพิเศษ	นายพฤทธิพงษ์ ศรีมาจันทร์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายคดี	นายอรรคบุษย์ ไกรฤกษ์
ผู้อำนวยการ สำนักดำเนินคดี	นายวีระชาติ ศรีบุญมา
ผู้อำนวยการ พิพธิภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย	นายปราณีต โชติศิริติเวช

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล

ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาบุคลากร

ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานบุคคล

ผู้อำนวยการ สำนักสนับสนุนงานบุคคล

ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาองค์กร

นางนพมาศ มโนสิทธิ์กุล

นางสาวดวงมณี วงศ์ประทีป

นางสาววรรณมา ปิยะศิริรินทร์

นายสมชาย เสตกรณกุล

นางสรีดา แสงจันทร์

นางสุนทรา ปุษะชนะนาวิณ

นางเพียงตา ทัดตานนท์

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน

ผู้อำนวยการ สำนักตรวจสอบและพัฒนา

ผู้อำนวยการ สำนักตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ที่ปรึกษา ประจำผู้ว่าการ

นายกฤษ พอลเลิศ

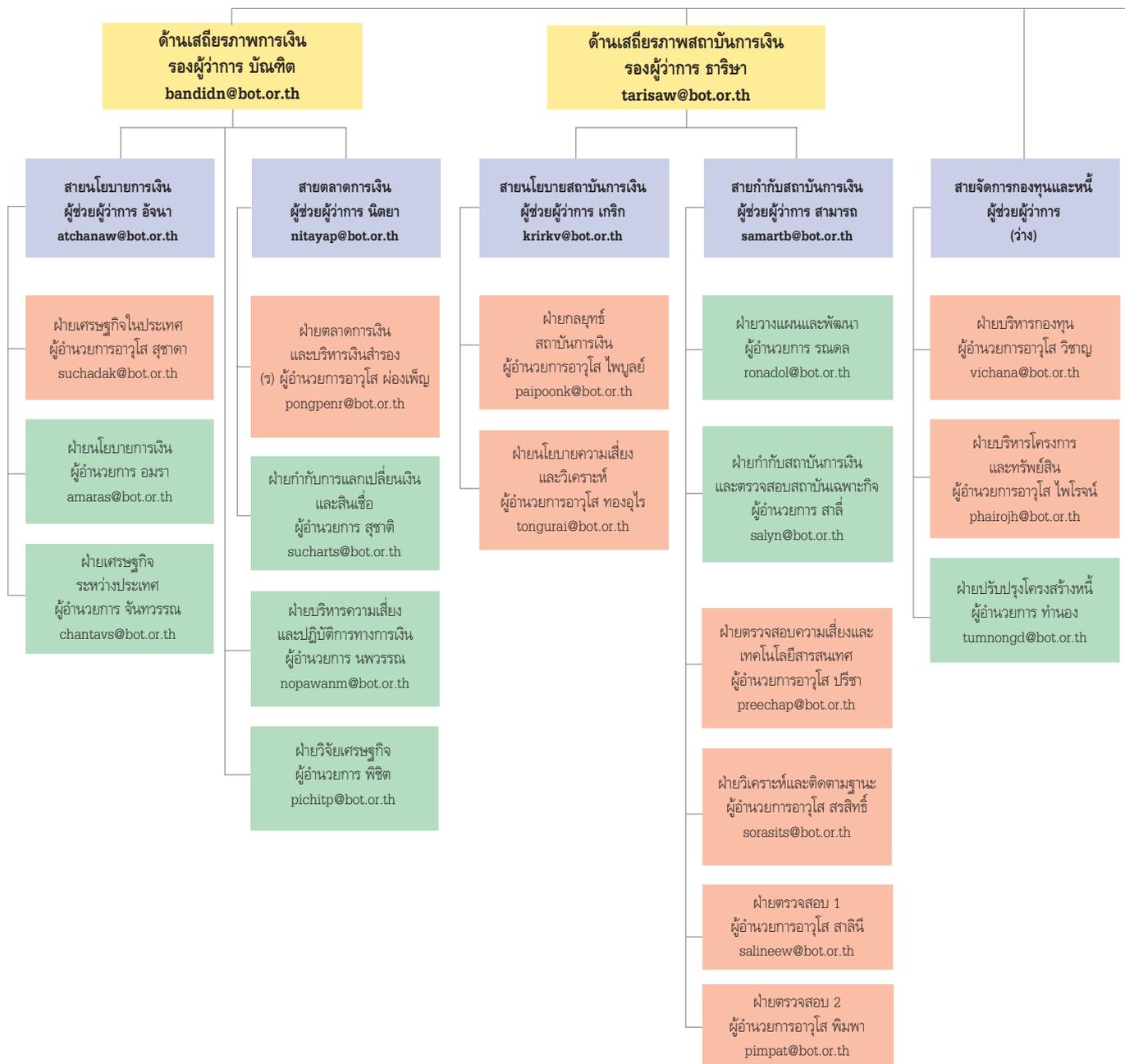
นางสาวพินิตา อุนยะวงษ์

นายสุชุม ตันตราจิณ

นายเสนีย์ศิริ ศิริวัฒนกุล

ผังโครงสร้างองค์กร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธันวาคม 2548

คณะกรรมการธนาคาร

ผู้ว่าการ

ม.ร.ว. ปรีดิยากร เทวกุล
pridiyad@bot.or.th

ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน
ผู้อำนวยการอาวุโส กฤษ
krishf@bot.or.th

ด้านบริหาร รองผู้ว่าการ สว่างจิตต์ swan@bot.or.th

สายช่วยงานบริหาร
ผู้ช่วยผู้ว่าการ ธัญญา
thanyas@bot.or.th

สายวางแผน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ นพมาศ
nopamarm@bot.or.th

สายระบบข้อสนเทศ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ ฉิม
chimt@bot.or.th

สายปฏิบัติการ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ ยอดชาย
yodchaic@bot.or.th

ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร
ผู้อำนวยการอาวุโส จิตติมา
chittimd@bot.or.th

ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
ผู้อำนวยการอาวุโส ดวงมณี
duangmav@bot.or.th

ฝ่ายระบบการชำระเงิน
ผู้อำนวยการอาวุโส สายณ์ห์
sayanp@bot.or.th

ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้
ผู้อำนวยการ สร้อยสุคนธ์
soisukon@bot.or.th

ฝ่ายจัดการธนบัตร
ผู้อำนวยการอาวุโส ดวงดาว
duengdas@bot.or.th

ฝ่ายกฎหมาย
ผู้อำนวยการอาวุโส เสริมสิงห์
sermsins@bot.or.th

ฝ่ายวางแผน
ผู้อำนวยการ สุทธรา
soontarp@bot.or.th

ฝ่ายบริหารข้อมูล
ผู้อำนวยการอาวุโส ปรางทิพย์
prangtib@bot.or.th

ฝ่ายธุรการ
ผู้อำนวยการอาวุโส สุวรรณี
suwannej@bot.or.th

โรงพิมพ์ธนบัตร
กรรมการผู้จัดการ นพพร
noppomp@bot.or.th

ฝ่ายคดี
ผู้อำนวยการอาวุโส อรรถบุษย์
arkabusk@bot.or.th

ฝ่ายพัฒนองค์กร
ผู้อำนวยการ เพ็ญตา
piengtad@bot.or.th

ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้อำนวยการอาวุโส สิบพร
sibporn@bot.or.th

ฝ่ายการบัญชี
ผู้อำนวยการ จริญญา
charinyk@bot.or.th

พิพิธภัณฑ
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการ ประณีต
praneetc@bot.or.th

ฝ่ายรักษาความปลอดภัย
ผู้อำนวยการ นิรุช
niruthr@bot.or.th

สำนักงานภาคเหนือ
ผู้อำนวยการอาวุโส โอบเอื้อ
oubaurk@bot.or.th

สำนักงานภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้อำนวยการอาวุโส ธานีทร์
taninm@bot.or.th

สำนักงานภาคใต้
ผู้อำนวยการอาวุโส พงศ์อดุล
phongadk@bot.or.th

ทอสมุดและจดหมายเหตุ
ผู้อำนวยการ วิชัย
wichaih@bot.or.th